

গুরুদের কালিচৰণ ব্ৰহ্ম

গুরুদের কালিচৰণ ব্ৰহ্ম

অনুবাদকৰ একাধাৰ

ওঁ পূর্ণ পৰমৱশ্ম জ্যোতি:স্বৰূপায় নমো: নম:

ড: অজিত বড়োৰ দ্বিতীয় সংস্কৰণ গুৰুদেৱ কালিচৰণ
ৰূপৰ আত্ম জীৱনী পুঁথিখন বড়ো ভাষাৰ পৰা অসমীয়া ভাষালৈ
অতি সহজ সৰল শব্দ বাক্যৰে অনুবাদ কৰা হল। আশা কৰো
অসমীয়া ভাষাত প্ৰকাশিত গুৰুদেৱ কালিচৰণ ৰূপৰ আত্ম জীৱনী
পুঁথিখন সকলোৱে পঢ়িব আৰু অতি আদৰৰে গ্ৰহণ কৰিব।

মানৱ জাতীৰ কল্যানৰ হকে গুৰজনাই বলিষ্ঠ পদক্ষেপৰ দ্বাৰা প্ৰাণ
আন্তি দি যি বহুলীয়া আদৰ্শ আৰু আৱদান আমাৰ মাজত দি গল ইয়াৰ অনুকৰণৰ
যোগোদি মহানুভৱতাৰ পৰিচয় দিয়াটোহে প্ৰত্যেকজন শ্ৰেষ্ঠ মানৱৰ প্ৰকৃত কৰ্ম।

উল্লেখনীয় এই যে লিখক ড: অজিত বড়োৰ প্ৰকাশিত গুৰুদেৱ কালিচৰণ
ৰূপৰ আত্ম জীৱনী আৰু পৰম পূজ্য গুৰুদেৱ কালিচৰণ ৰূপৰ আত্ম জীৱনীৰ
ওপৰত মোৰ কলমৰ আচ বহুবাবলৈ কোনো অধিকাৰ নাই যদিও জাতী, বৰ্ণ ধৰ্ম
নিৰ্বিশেষে সকলোৱে কল্যাণৰ বাবে অজানিতে বৈ যোৱা ভূল ক্ৰটি বোৰৰ ক্ষমা
বিচাৰি বড়ো ভাষাৰ পৰা অসমীয়া ভাষালৈ অনুবাদ কৰিলো। লগতে গুৰুদেৱ
কালিচৰণ ৰূপৰ ত্ৰাস্তে ইয়াক চপা কৰি উলিবাবলৈ হাতত লোৱাত নথে সুখী হৈছো
যদিও ট্ৰাস্তৰ ওচৰত মই চিৰুঞ্জী হৈ থাকিম।

তদুপৰি গুৰুদেৱ কালিচৰণ ৰূপৰ আত্ম জীৱনীখন বড়ো ভাষাৰ পৰা
অসমীয়া ভাষালৈ অতি কম সময়ৰ ভিতৰত ডি.টি.পি কৰোতে বৈ যোৱা ভূল ক্ৰটিৰ
বাবেও মই সহজ অৰমনোদয় কেন্দ্ৰ, দৈমালু গহপুৰৰ হৈ ক্ষমা প্ৰাৰ্থনা মাগিলো।
লগতে আশা কৰিলো ভূল ক্ৰটিৰ আঙুলিয়াই দিলে নথে কৃতাৰ্থ হয়। কৃপাহি
কেৰলম। ইতি।

চেচাৰালি

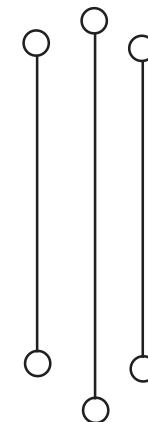
২০-১০-২০১৬

শ্ৰী বীৰেন বসুমতাৰী

গুৰুদেৱ কালিচৰণ ৰূপৰ

(দ্বিতীয় সংস্কৰণ)

২০১৭

প্ৰকাশক--

গুৰুদেৱ কালিচৰণ ৰূপৰ ত্ৰাস্ত

লিখক-

অজিত বড়ো

Gurudev Kalicharan Brahma: - A biography of Gurudev Kalicharan Brahma, a great social reformer, preacher of Brahma religion, greater leader, philosopher written by Ajit Boro and published by Gurudev Kalicharan Brahma Trust.

2nd Edition: 2017

© Right reserved by the author

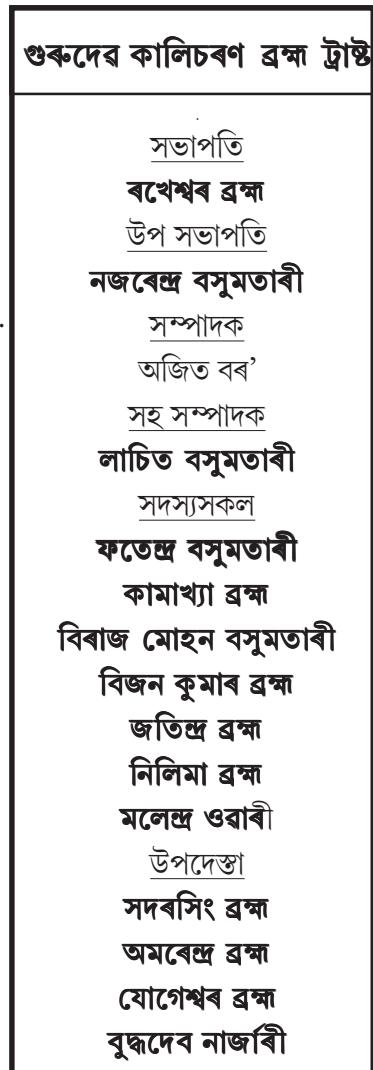
Published by-
Gurudev Kalicharan Brahma Trust.

over title:
Photograph of Gurudev

Price:

Address r mmunicatin:

Email: ajitjiuyahoo.com

Printed at: M/S. Ruphati Printers, R.N.B. Road, Kokrjhar

দ্বিতীয় সংস্কৰণৰ দুআষাৰ

বড়ো সম্প্রদায়ক সভ্যৰাপে, সঠিক আদর্শবাদি জাতি গঠনত নিজস্ব জীৱনক উচ্চৰ্গা কৰা, সংকল্পৱাদি কৰ্ম সংস্কৃতিবান, সভাব চৰিত্রত শুন্দ আৰু পৱিত্ৰ, সুচিস্তাবিদ গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মাৰ জীৱনী আৰু বড়ো সমাজক দি যোৱা প্ৰভাৱৰ ওপৰত গ্ৰহণ আৰাবে বচিত কৰি বখাটোৱে প্ৰকৃত উঠিছ অহা প্ৰজন্মৰ বাবে প্ৰেৰণাৰ উৎস হব বুলি মই ভাৰো।

ইন্ধৰক জীৱ-জন্ম বলি দি সেৱা কৰা (জৌনি পুখুৰী, আংখামনি আলি, বেদৰনি আখাই) “মদৰ পুখুৰী, ভাতৰ আলি, মাংসৰ থালি” পথৰা-যোজনা বিধিৰে বিয়া পতা, সাওৰী সকাম, শ্ৰাদ্ধ ইত্যাদি সামাজিক আৰু ধৰ্ম, উৎসৰ পাৰ্বন পালন কৰাৰ ক্ষেত্ৰত বিভিন্ন সম্প্রদায় সকলে বড়ো সকলোক ঘিন কৰিব ধৰিছিল। অৰ্থনৈতিক দিশত পিচ-পৰা, বেপাৰ-বাণিজ্য আৰু অৰ্থ সংপ্ৰয় কৰিব নেজানিছিল। বাজনৈতিক ক্ষেত্ৰতো অনান্য সম্প্রদায়ৰ বেয়া প্ৰলোভনৰ বাবে বিভিন্ন সুযোগ-সুবিধাৰ পৰা বঢ়িত হব লগা পৰিছিল। সেই সময়ত শিক্ষাৰ দিশত বড়ো সম্প্রদায়টো অতিকৈ পিছ পৰা আছিল। সেইবোৰক সংস্কাৰৰ বাবে গুৰুদেৱেৰ বড়ো সংস্কৃতিৰ বক্ষাৰ প্ৰচেষ্টা কৰিছিল; সেই সম্বন্ধে “বড়ো পাণ্ডলিপি” পুথিখনত থকা আৰু ছাইমন কমিছনাৰক প্ৰদান কৰা স্মাৰক পত্ৰখনৰ মাধ্যমেৰে স্পষ্টভাৱে প্ৰকাশ পাইছে।

প্ৰথম খণ্ডত প্ৰকাশ কৰা “গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মা আৰু বড়ো সমাজত ইয়াৰ প্ৰভাৱ” নামৰ কিতাপখন দ্বিতীয় খণ্ডত সংযোজন কৰি এই গৃহ্ণখনকে গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মা নামেৰে প্ৰকাশ কৰা হ'ল। এই কিতাপখন দ্বিতীয় খণ্ড হিচাবে প্ৰকাশ পোৱাত গুৰুদেৱেৰ সংকলন কৰা “বড়োৰ পাণ্ডলিপি” বৰ সকলো বিয়া সমূহক সন্নিবিষ্ট কৰা হৈছে। ব্ৰহ্মা ধৰ্মৰ প্ৰচাৰৰ সংসদৰ প্ৰধান অধ্যক্ষ যোগেশ্বৰ ব্ৰহ্মাৰ বাবাৰ সংকলন “উপাসনাৰ বিধি” আৰু ব্ৰহ্মা ধৰ্মৰ সমিতিৰ বৰ্তমানৰ ইতিহাসৰ সমন্বে এই গৃহ্ণখনত উল্লেখ কৰা হৈছে। আশা কৰো এই দ্বিতীয় সংস্কৰণ খণ্ডৰ মাধ্যমেৰে পাটুৱে সকলো অন্তৰত গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মাৰ দৰ্শনৰ বার্তাৰ প্ৰকাশ পাব আৰু আগলৈ মোক অনুপ্ৰোপণা যোগাই থাকিব।

লিখক--

আই / বাবাসকলোৰ বিশ্বাসী

অজিত বড়ো

সূচীপত্র

বিষয়	পৃষ্ঠা
১. গুরুদের কালিচৰণ ব্ৰহ্মৰ দৰ্শন	১
২. গুরুদের কালিচৰণ ব্ৰহ্মৰ জন্ম (ইং ১৮৬০)	৫
৩. গুরুদেৱৰ বাল্য কাল	৬
৪. গুরুদেৱৰ শিক্ষাগ্ৰহণ	৭
৫. গুরুদেৱৰ গ্ৰাহস্ত্র্য জীৱন (ইং ১৮৭৫)	৯
৬. গুরুদেৱৰ জন্ম গাওঁ	১০
৭. বড়ো সমাজৰ প্ৰতি চিন্তাচৰ্চা	১২
৮. গুরুদেৱৰ ধৰ্মীয় মত	১৭
৯. সাৰনিত্য ক্ৰিয়া কিতাপ সমন্বে (ইং ১৯০৫)	১৮
১০. শিৱনাৰায়ণ স্বামীক সাক্ষৎকাৰ (ইং ১৯০৫)	১৯
১১. ব্ৰহ্ম তত্ত্ব সমন্বে	২২
১২. ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ্ত্ত দীক্ষা গ্ৰহণ (ইং ১৯০৫)	২৫
১৩. গুৰুদেৱৰ বাঢ়ো ধৰ্মীয় মতামত (ইং ১৯০৫)	২৭
১৪. বৈনানিকীৰ বঢ়ে সকলে শৰণীয়া হৰলৈ কিবা (বাং ১৩১২)	২৯
১৫. বড়ো সকলৰ ব্ৰহ্ম ধৰ্ম গ্ৰহণ (ইং ১৯০৬)	৩০
১৬. গুৰুদেৱৰ প্ৰথম পুৰুহিতৰ দ্বায়িত্ব (ইং ১৯০৮)	৩৩
১৭. গুৰুদেৱৰ প্ৰথম ব্ৰহ্ম ধৰ্ম প্ৰচাৰ কাৰ্য্য (ইং ১৯০৮)	৩৪
১৮. কোকৰাবাৰত ব্ৰহ্ম ধৰ্ম প্ৰচাৰ কাৰ্য্য	৩৫
১৯. তেজপূৰত ব্ৰহ্ম ধৰ্ম প্ৰচাৰ কাৰ্য্য	৩৮

ପ୍ରତି,

শ্রীবীরেন বসুমতাবী, গহপুর (অসম)
শ্রদ্ধা ভাজনেয় বাবা,

‘বৰ্মণধৰ্ম’ প্ৰাৰ্ত্তক আৰু সমাজ সংস্কাৰক মানৱ সমাজৰ পথ প্ৰদৰ্শক, গুণী, জ্ঞানী, আধ্যাত্মিক জ্ঞানৰ উপদেষ্টা সমদৰ্শী ‘পৰমহংস’ শ্ৰীশ্রী কালিচৰণ ব্ৰহ্ম গুৰুদেৱৰ আত্ম জীৱনী গ্ৰন্থখন পৰ্যাপ্তৰূপে তথ্য সম্বলীত বড়ো ভাষাত মাননীয় ডো ০৫ অজিত বড়ো দেৱে ইং ২০০৫ চনত অশেষ কষ্টৰ মাজেদি লিখি উলিয়াই গহপুৰ আঞ্চলিক বৰ্মণ ধৰ্ম লাইসি আফাদক প্ৰচাৰ কৰিবলৈ গঠাই দিয়ে। তেখেতে লিখা গুৰুদেৱৰ জীৱনীখনক গহপুৰ আঞ্চলিক বৰ্মণ ধৰ্ম অমৃত লাইসি আফাদে চপা কৰি উলিয়াই প্ৰচাৰ কৰা হয়। বড়ো ভাষাত গুৰুদেৱৰ জীৱনীখন বড়ো ভাষাৰ পৰা অসমীয়া ভাষাত প্ৰচাৰ হলে অসমীয়া ভাৰী সূৰ্যী বৃন্দৰ বহুত উপকাৰ সাধিব বুলি আশা আগত বাধি মাননীয় শ্ৰীবীৰেন বসুমতাৰী বাবায় এইখন জীৱনী গ্ৰন্থক অসমীয়া ভাষাত অনুবাদ কৰা হৈছে। অসমৰ পিচপৰা সমাজ আৰু অসমীয়া ভাৰী সূৰ্যী বৃন্দৰ অনেক উপকাৰ হব বুলি ঘট নিজেও আশা কৰিছোঁ। শ্ৰীবীৰেন বসুমতাৰী বাবালৈ মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ জাহিলোঁ।

३८-

ପ୍ରକାଶ

শ্রীযোগেশ্বর বৰ্মা প্ৰধান প্ৰচাৰক সন্দৰ্ভ বৰ্মা ধৰ্ম পাতাৰ সংস্কৰণ

ପ୍ରକାଶିତ ତାରିଖ ୨-୧୧-୨୦୧୬ ମୁଦ୍ରଣ ତାରିଖ

কৃতজ্ঞতা স্বীকার

গুরুদের কালিচৰণ ব্ৰহ্মাৰ আত্ম জীৱনী পুঁথিখন বড়ো ভাষাৰ
পৰা অসমীয়া ভাষালৈ অনুবাদ কৰোঁতে পুঁথিখনিত চকু ফুৰাই চাই নানা
দিহা পৰামৰ্শ দিয়া আৰু সহায় কৰা বন্ধুবৰ বহেন বসুমতাৰী, প্ৰাক্তন
সভাপতি গহপূৰ আঞ্চলিক ব্ৰহ্ম ধৰ্ম সমিতি আৰু সুনীৰাম বসুমতাৰী,
সভাপতি গহপূৰ আঞ্চলিক ব্ৰহ্ম ধৰ্ম লাইসি আফাং বাবা সকলৰ প্ৰতি
কৃতজ্ঞতা স্বীকাৰ কৰিলো।

অনুবাদক

গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মা ট্ৰাষ্ট সভাপতি একাষাৰ

গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্ম চমুজীৱনী লেখক ডো অজিং বড়োৰ পূৰ্ব
একাশিত কিতাপ খন বড়ো ভাষাৰ পৰা অসমীয়া ভাষালৈ অনুবাদক শ্ৰীযুত
বীৰেন্দ্ৰ চন্দ্ৰ বসুমতাৰী, পুনঃ কিতাপখন প্ৰকাশ কৰিবলৈ যো-জা ইতিমধ্য কৰা
হৈছে।

মহাপুৰুষৰ জীৱনী লিখি উলিওৱা সাধাৰণ ব্যক্তিৰ বাবে সন্তুষ্ট নহয়।
মহাপুৰুষৰ বাণী এখন ধৰ্মপুঁথিৰ সমান। ‘গুৰুদেৱ’ কালিচৰণ ব্ৰহ্মদেৱৰ মানৱ-
সেৱা, আদৰ্শত জীৱনদৰ্শনে সকলো পুৰুষৰ ভাৰত ভাষা-সংস্কৃতি সম্প্ৰীতি
এনাজৰিৰ সুদৃঢ় কামনা কৰিছোঁ। অসমীয়া ভাষাত গ্ৰন্থখনৰ নাটনি আঁতৰ কৰাৰ
বাবে অনুবাদক ও লেখক দুয়কলৈ অশেষ কৃতজ্ঞতা আৰু ধন্যবাদ থাকিল।

অৱশ্যেত, গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্ম ট্ৰাষ্ট তৰপৰ পৰা সম্পাদন কৰি
উলিওৱাৰ বাবে বন্ধুবৰ সদৰসিং ব্ৰহ্ম (ৰৌতা), যতিন্দ্ৰ ব্ৰহ্ম, জয়ন্ত কছাৰী
(কোকৰাবাৰ), নিৰঞ্জন ব্ৰহ্ম (কাজিগাঁও) এখেত সকলোলৈ আন্তৰিক ধন্যবাদ
থাকিল।

শ্ৰী ৰখেশ্বৰ ব্ৰহ্ম

সভাপতি,

‘গুৰুদেৱ’ কালিচৰণ ব্ৰহ্ম ট্ৰাষ্ট

খাৰঘূলি, গুৱাহাটী-৮

তাং- ৭-১-২০১৭

বিষয়	পৃষ্ঠা
২০. দৰং জিলাত ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ প্ৰচাৰ কাৰ্য্য	৩৯
২১. উত্ৰ কামৰূপ জিলাত ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ প্ৰচাৰ কাৰ্য্য	৪০
২২. ডিব্ৰগড় জিলাত ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ প্ৰচাৰ কাৰ্য্য (ইং ১৯১৪-১৫)	৪১
২৩. লক্ষ্মীমপুৰ জিলাত ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ প্ৰচাৰ কাৰ্য্য	৪২
২৪. দক্ষিণ গোৱালপাৰাত ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ প্ৰচাৰ কাৰ্য্য	৪৩
২৫. বৰপেটা জিলাত ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ প্ৰচাৰ কাৰ্য্য	৪৩
২৬. পশ্চিম বেংগলত ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ প্ৰচাৰ কাৰ্য্য	৪৪
২৭. গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মৰ বন্ধুবৰ্গ সকল	৪৫
২৮. সমাজ সংস্কাৰৰ প্ৰতি চিন্তা-চৰ্চা	৪৯
২৯. বড়ো সকলৰ ব্ৰহ্ম উপাধি লিখা (ইং ১৯১২)	৫০
৩০. বড়ো সকলৰ বাবে শিক্ষাৰ অগ্রাধিকাৰ	৫২
৩১. বড়ো ছাত্ৰ সংগঠন গঠন (ইং ১৯১২)	৫৫
৩২. বড়ো ছাত্ৰ সন্মিলনৰ প্ৰথন বাৰ্ষিক অধিবেশন (ইং ১৯১৯)	৫৬
৩৩. বড়ো ছাত্ৰ সন্মিলনৰ দ্বিতীয় বাৰ্ষিক অধিবেশন	৫৮
৩৪. বড়ো ছাত্ৰ সন্মিলনৰ তৃতীয় বাৰ্ষিক অধিবেশন	৬০
৩৫. সদৌ অসম বড়ো ছাত্ৰ সংগঠনৰ অধিবেশন (ইং ১৯২৫)	৬০
৩৬. 'বিবাৰ' আলোচনী চপা কৰি উলিওৱা (ইং ১৯২৪)	৬১
৩৭. বড়ো মহাসন্মিলন অনুস্থিত কৰা (ইং ১৯২১)	৬২
৩৮. দ্বিতীয় বড়ো মহাসন্মিলনৰ সভা অনুস্থিত কৰা হয় (ইং ১৯২৫)	৬৫
৩৯. তৃতীয় বড়ো মহাসন্মিলনৰ সভা অনুস্থিত কৰা (ইং ১৯২৯)	৬৬

বিষয়	পৃষ্ঠা
৪০. বড়ো সকলৰ পাণ্ডুলিপি গঠন (ইং ১৯৩৪)	৭০
৪১. বড়ো সমাজ সংস্কাৰ কৰিবলৈ বিভিন্ন সংগঠন গঠন	৯৬
৪২. মহিলা সমিতি গঠন	৯৬
৪৩. যুৱ সমিতি আৰু বড়ো সন্ধিলনি গঠন	৯৮
৪৪. গুৰুদেৱৰ অৰ্থব্যৱস্থাৰ প্ৰতি পদক্ষেপ	১০০
৪৫. ব্ৰহ্ম কোম্পানি খোলা সম্পর্কে (ইং ১৯১২)	১০০
৪৬. গাৰ উন্নয়ণ সমিতি গঠন (ইং ১৯২৫)	১০১
৪৭. উইভিং চেন্টাৰ খোলা (ইং ১৯২৫)	১০২
৪৮. কৃষক সমিতি গঠন (ৰায়ত সভা) (ইং ১৯২৩)	১০২
৪৯. গুৰুদেৱৰ ৰাজনৈতিক সম্পর্কে মত	১০৪
৫০. চাইমন কমিচনাৰক মেমৰেণ্টোম দাখিল কৰা (ইং ১৯২৯)	১০৬
৫১. গুৰুদেৱৰ মহাত্মা গান্ধীক সাক্ষাৎকাৰ (ইং ১৯২৬)	১১৭
৫২. গুৰুদেৱৰ কালিচৰণ ব্ৰহ্ম আৰু অসমীয়া ভাষা	১১৯
৫৩. ব্ৰহ্ম বৰ্ডিং নিৰ্মান	১২০
৫৪. গুৰুদেৱৰ আচাৰ্যজনক গুণসমূহ	১২৩
৫৫. গুৰুদেৱৰ মৃত্যু (ইং ১৯৩৮)	১২৬
৫৬. সদৌ অসম ব্ৰহ্ম ধৰ্ম সমিতি গঠন (ইং ১৯৭৫)	১৩২
৫৭. উপাসনা নীতি গঠন (সিবিনায় নেম)	১৩৬
৫৮. পাৰমাৰ্থিক ক্ৰিয়া (মনুষ্যৰ কৰিব লগীয়া প্ৰধান কৰ্ম)	১৩৩
৫৯. যজ্ঞ কি?	১৪২

বিষয়	পৃষ্ঠা
৬০. “সূৰ্য নাৰায়ণ ” অগ্ৰিম কৰিব আহুতি দিব লাগে?	১৪৩
৬১. যজ্ঞাহৃতিৰ ফল	১৪৩
৬২. মূখ্য পত্ৰ “দি ব্ৰহ্ম” প্ৰকাশ (ইং ২০০৭)	১৪৫
৬৩. গুৰুদেৱৰ কালিচৰণ ব্ৰহ্ম বটা (ইং ২০০৯)	১৪৫
৬৪. গুৰুদেৱৰ কালিচৰণ ব্ৰহ্ম বটা (ইং ২০১৪)	১৪৬
৬৫. সদৌ ব্ৰহ্ম ধৰ্ম যুৱ সমিতি (ইং ২০০০)	১৪৬
৬৬. যুৱ সমিতিৰ লক্ষ্য আৰু উদ্দেশ্য	১৪৮
৬৭. সদৌ ব্ৰহ্ম ধৰ্ম মহিলা সমিতি গঠন (ইং ২০০২)	১৫১
৬৮. গুৰুদেৱৰ কালিচৰণ ব্ৰহ্মৰ উপদেশ সমূহ	১৫২

দিবলৈ আৰু সমাজ সংস্কাৰ কৰিবলৈ শিক্ষা অতি আৱশ্যক।

৬। ঈশ্বৰ এজন (God is one) :- গুৰুদেৱে বিশ্বাস কৰিছিল ঈশ্বৰ এজন আৰু তেওঁৰেই হল “ ব্ৰহ্ম ”। ব্ৰহ্মৰ অৰ্থ হল মাটি, পানী, অগ্নি, বায়ু, আকাশ, চন্দ্ৰমা আৰু স্মৃত্য। ব্ৰহ্মই হল ব্ৰহ্মাণ্ডৰ গুৰি আৰু সৃষ্টিকৰ্তা। ব্ৰহ্মাণ্ডৰ সকলো জীৱ জন্ম, মানুহ আদি ব্ৰহ্মৰ পৰাই উৎপত্তি আৰু ব্ৰহ্মই সৃষ্টিকৰ্তা, পালনকৰ্তা, সংহাৰকৰ্তা, ব্ৰহ্মই সবেৰসৰ্বা। গুৰুদেৱৰ মতে ঈশ্বৰেই সৃষ্টিকৰ্তা, পালনকৰ্তা আৰু সংহাৰকৰ্তা। প্ৰতেক ধৰ্মৰ প্ৰত্যেকজন ব্যক্তিয়েই ঈশ্বৰৰ সন্তান।

মানুহৰ মন ঈশ্বৰৰ এক অবিচ্ছেদ অংগ আৰু ঈশ্বৰৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল। ঈশ্বৰেই মানুহৰ জ্ঞান, বুদ্ধি, শক্তি আৰু শান্তিৰ হৰ্তাকৰ্তা।

গুৰুদেৱে কৈছিল আৰি সকলোৰে সত্যক উপাসনা কৰিব লাগে কিন্তু নিজ হাতেৰে নিৰ্মিত ঈশ্বৰৰ কপ দি উপাসনা কৰাত কেতিয়াও সত্য জ্ঞান উদয় নহয়। সেয়েহে গুৰুদেৱে মুৰ্তি পূজা, পাথৰ পূজা বৃক্ষ পূজা বিশ্বাস কৰা নাছিল।

৭। আত্মা মুক্তি (Emancipation of soul)- গুৰুদেৱে কৈছে মানুহে আত্মাক সদায় পৰিত্ব ভাৱে ৰখা উচিত। মানুহৰ শৰীৰৰ মাটি, পানী, অগ্নি, বায়ু আৰু আকাশৰে গঠিত আৰু মৃত্যুৰ পিচত শৰীৰৰ প্ৰত্যকটো অংগই ঈশ্বৰৰ প্ৰত্যেকটো অংগৰ লগত মিলি যায় কিন্তু আত্মাৰ মৰণ নাই, ই অজৱ, অমৰ, নিত্য স্বাসত। আত্মাক পৰিত্ব ভাৱে ৰাখিব পাৰিলৈই সকলোৰে প্ৰতি প্ৰেম জন্মিব, নিজে সংস্কাৰ মূঢ়ী হোৱাৰ উপৰি ইয়াৰ প্ৰভাৱ সমাজ ব্যৱহাৰ ওপৰত পৰিব। প্ৰত্যেকজন ব্যক্তিয়েই ঈশ্বৰ পৰায়ণ হব আৰু মুক্তি লাভ কৰিব।

আত্মাক পৰিত্ব কৰি ৰাখিবলৈ সত্যৰ পূজাৰী, সৎ কৰ্ম্ম, সত্য কথা আৰু সৎ চিন্তাশীল হব লাগিব। ধন টকা পইছা এইবোৰ মাত্ৰ জীয়াই থকাৰ আধাৰ, মৃত্যুৰ পিচত লগত নাযায়। কিন্তু আত্মাক সুখ শান্তিৰে ৰখাটোহে

গুৰুদেৱে কালিচৰণ ব্ৰহ্মৰ দৰ্শন (Philosophy of Gurudev)

পথিৰীৰ সকলো প্ৰথ্যাত ব্যক্তি সকলৰ ভিতৰত প্ৰায় কিছু সংখ্যক ব্যক্তিয়েহে নিজৰ জীৱন সাৰ্থক আৰু নৈতিকতাৰ দ্বাৰা ব্যক্তিগত বিকাশ কৰাৰ লগতে প্ৰশংসনীয় হোৱাৰ উপৰিও অমৰত্ব লাভ কৰিব পাৰে। যেনে- মহাত্মা গান্ধী, স্বামী বিবেকানন্দ, শংকৰদেৱ, বিবিন্দনাথ ঠাকুৰ, বাজা বাম মোহন বায়, বড়োফা উপেন্দ্রনাথ ব্ৰহ্ম আদি। তেওঁলোকৰ ভিতৰত গুৰুদেৱে কালিচৰণ ব্ৰহ্ম অন্যতম। নিজস্ব ধন সম্পত্তি সকলো ত্যাগ কৰি গুৰুদেৱে সমাজ সেৱাৰ কামত প্ৰাণ উচৰ্গা দিছিল। আজি এই মহৎপূৰ্ণ নিৰ্দৰ্শন আমাৰ সকলোৰে বাবে এক বহুমূলীয়া অৱদান হৈ থাকিল আৰু থাকিব। গুৰুদেৱে সমাজৰ কাৰণে কৰি যোৱা কৰ্ম্ম সমূহ বিশ্লেষণ কৰি চালে ইয়াৰ তাপৰ্যসমূহ জনা যায়। গুৰুদেৱে জীৱন দৰ্শন তলত আলোচনা কৰা হল।

১। সকলোৰে প্ৰতি সমদৰ্শী (Equal love for all):- বাল্যকালৰ পৰাই গুৰুদেৱে সকলোৰে লগত মিলিজুলি থাকিবলৈ ভাল পাইছিল আৰু সকলোকে সমানে প্ৰেম কৰিছিল। সভা সমিতি সমূহত তেওঁ সকলোকে সমানে প্ৰেম কৰিবলৈ নিজৰ বক্তৃতাৰ যোগেদি অনুৰোধ কৰিছিল। তেখেতৰ মতে সকলোৰে একে জন ঈশ্বৰৰ সন্তান সেয়েহে আৰি সকলোৰে সহায় সহযোগীতাৰে জীৱন যাপন কৰিব লাগে। সকলো জীৱ জন্মসমূহৰ প্ৰতিও দয়ালু হোৱা উচিত। জীৱ-জন্মসমূহৰো আত্মা আছে আৰু জীয়াই থকাৰ অধিকাৰ আছে। সেয়েহে গুৰুদেৱে ব্ৰহ্ম ধৰ্ম্ম প্ৰচাৰ কাৰ্য্যৰ যোগেদি কুকুৰা, গাহৰি পোহা আৰু বলি দিয়া নীতি ত্যাগ কৰিবৰ কাৰণে অনুৰোধ জনাইছিল।

২। উন্নয়নৰ দিশত (Progressiveness):- গুৰুদেৱে কৈছিল

এই দুর্গত মানৱ জীৱন পৃথিবীৰ মায়াৰ কৰাল ঘাসত বশৰতী হৈ থকাই মাত্ৰ নহয় সমাজৰ বাবে হিতসাধন কৰাটোহে জীৱনৰ লক্ষ্য হোৱা উচিত। শিক্ষা অবিহনে সমাজৰ উন্নয়ণ সম্ভৱ নহয়। অজ্ঞতাই আছিল বড়ো সমাজ পিছ পৰি থকাৰ প্ৰকৃত কাৰণ। সেয়েহে গুৰুদেৱে সমাজ উন্নয়ণৰ ক্ষেত্ৰত শিক্ষাৰ ওপৰত অধিক গুৰুত্ব দিছিল। তেওঁ বড়ো সমাজৰ কাৰণে বহুতো উন্নয়ণ মূলক কাম কৰিছিল।

৩। সত্যৰ অন্বেষক (Seeker after truth):- গুৰুদেৱ কালিচৰণ

ব্ৰহ্ম এজন সত্যৰ অন্বেষক আছিল। সমাজৰ দুর্ণীতি ঘোচখোৱা, জীৱন জন্মু বলি দি ঈশ্বৰ উপাসনা কৰা, ব্যক্তি স্বার্থৰ হকে কাম কৰা বোৰ তেওঁ ভাল নাপাইছিল আৰু এইবোৰৰ পৰা সদায় আত্মৰ আছিল। চিকাৰ কৰাটো গুৰুদেৱৰ এক অভ্যাস আছিল যদিও কালক্ৰমত সত্যৰ অন্বেষণত ইয়াক ত্যাগ কৰিবলৈ বাধ্য হয়। তেওঁ চিন্তা কৰি পাইছিল যে, প্ৰত্যক্ষজন ব্যক্তিৰ হৃদয়ত সদায় সত্যৰ প্ৰতি ভাৱনা, সত্য আদৰ্শ, সত্য কথা আৰু প্ৰকৃত লক্ষ্য থকা উচিত। সত্যই আত্মা মুক্তিৰ পথ, সেয়েহে সত্যৰ প্ৰতি আকৃষ্ট হোৱা উচিত। আত্মা মুক্তিৱেই হল দুর্গত মনুষ্য জন্মৰ প্ৰকৃত লক্ষ্য। গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মৰ মতে প্ৰকৃত সত্য ধৰ্ম গৃহন আৰু সেৱা, উপাসনাৰ দ্বাৰা সৎ স্বভাৱ চৰিত্ব গঠন, আদৰ্শবাদী আৰু মুক্তি লাভ কৰিব পাৰে।

৪। আদৰ্শ সমাজ গঠণ (Ideal Society):- ব্ৰহ্ম ধৰ্ম প্ৰচাৰ

কাৰ্য্যৰ যোগেদি গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মই বড়ো সমাজত প্ৰচলিত (জৌনি পুখুৰী, আংখামনি আলি, বেদৰনি আখাই) “মদৰ পুখুৰী, ভাতৰ আলি, মাংসৰ থালি” এই নীতিক সমাপ্ত কৰিবলৈ চেষ্টা চলাইছিল। আদৰ্শ সমাজ গঠণ কৰাটো গুৰুদেৱৰ এক সপোন আছিল। গুৰুদেৱৰ মতে সমাজৰ অন্ধ বিশ্বাস, ভৱ্যাচাৰ, অথনেতিক সমস্যা, সামাজিক সমস্যা আৰু বাজনেতিক সমস্যাবোৰৰ পৰা দুৰত থকা উচিত। সেইকাৰণে গুৰুদেৱে বিদ্যালয় স্থাপণ কৰা, বয়ন শিঙ্গ স্থাপণ কৰা, কাঠৰ বেপাৰ আদি গুৰুদেৱে স্থাপণ কৰিছিল। ইয়াৰ পৰা আমি জানিব পাৰো যে, সমাজ সংস্কাৰ ক্ষেত্ৰত তেওঁ শিক্ষাক প্ৰাধাণ্য দিছিল। শিক্ষাৰ অভাৱতে বড়ো সমাজত অনেক কু-সংস্কাৰ আৰু দুচিন্তায় গা কৰি উঠিছিল আৰু একাংশ বড়ো সকলে নিজস্ব জাতি, কলা সংস্কৃতি ত্যাগ কৰি অন্য জাতি কলা সংস্কৃতিলৈ ৰূপান্তৰিত হৈছিল। সেয়েহে গুৰুদেৱে কৈছিল নিজকে এজন সৎ ব্যক্তি হিচাপে গঢ়

ভূত-প্ৰেট পূজা বিশ্বাস কৰা নাছিল। আৰু পিতৃৰ পূজা তলিত বলি বিধান নীতি পৰিহাৰ কৰিবলৈ আহবান জনাইছিল। জাতীয় কলা সংস্কৃতি সংগঠণ গঠণ কৰিছিল, মদ বনোৱা, বলি প্ৰথা বন্ধ কৰিছিল। নাৰী হৰণ কৰি বিবাহ সম্পন্ন কৰা প্ৰথা বন্ধ কৰিছিল আৰু বড়ো সকলক ‘নেচ’ জাতি হিচাপে ঘোষণা কৰাৰ পৰা বন্ধ কৰি ব্ৰহ্ম উপাধি লিখাইছিল। অপৰাধী জাতি হিচাপে বৃটিচ চৰকাৰৰ দ্বাৰা ঘোষণা কৰাৰ পৰা বন্ধ কৰিছিল। গুৰুদেৱে বড়ো জাতিক এক বৈশিষ্ট্যপূৰ্ণ জাতি হিচাপে গঢ় দিব বিচাৰিছিল।

৫। জীৱনত শিক্ষাৰ আৱশ্যকতা (Importance of Education in life):- গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মই কৈছিল শিক্ষা অবিহনে মানৱ জীৱন সাৰ্থক নহয়। সেয়েহে শিক্ষা প্ৰত্যেকজন ব্যক্তিৰ জীৱনৰ এক অবিচ্ছেদ অংগ। কিন্তু অতি পৰিতাপৰ বিষয় এইয়ে সেই সময়ত বিদ্যালয়ৰ অভাৱত গুৰুদেৱে নিজে পূৰ্ণাংগ শিক্ষা গৃহণ কৰিব পৰা নাছিল। তথাপি সমাজৰ কাৰণে শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ হকে বহুতো কাম কৰি হৈ গৈছে। সমাজৰ প্ৰত্যেকজন ব্যক্তিয়ে যাতে শিক্ষা গৃহণ কৰি স্বারলন্ধী হব পাৰে তাৰ কাৰণে গুৰুদেৱে সদায় মাত মাতি আহিছিল।

গুৰুদেৱে নিজেই Chief Commissioner Mr. Archdale Earle ক লগ ধৰি বড়ো সমাজৰ প্ৰত্যেকজন ব্যক্তিয়ে যাতে শিক্ষাৰ পোহৰ পাৰ পাৰে তাৰ কাৰণে বিদ্যালয় স্থাপণ কৰিবলৈ অনুৰোধ জনাইছিল আৰু গুৰুদেৱে অনুৰোধ ক্ৰমে যথেষ্ট বিদ্যালয় স্থাপন কৰা হৈছিল। তদুপৰি অনেক ভকেশনেল আৰু প্ৰফেচনেল কেন্দ্ৰ, যেনে বয়ন শিঙ্গ, কাঠৰ বেপাৰ আদি গুৰুদেৱে স্থাপণ কৰিছিল। ইয়াৰ পৰা আমি জানিব পাৰো যে, সমাজ সংস্কাৰ ক্ষেত্ৰত তেওঁ শিক্ষাক প্ৰাধাণ্য দিছিল। শিক্ষাৰ অভাৱতে বড়ো সমাজত অনেক কু-সংস্কাৰ আৰু দুচিন্তায় গা কৰি উঠিছিল আৰু একাংশ বড়ো সকলে নিজস্ব জাতি, কলা সংস্কৃতি ত্যাগ কৰি অন্য জাতি কলা সংস্কৃতিলৈ ৰূপান্তৰিত হৈছিল। সেয়েহে গুৰুদেৱে কৈছিল নিজকে এজন সৎ ব্যক্তি হিচাপে গঢ়

ৰাখিছিল। ইয়াৰ উপৰিও অন্য সময়ত বীৰনাৰায়ণে কাঠৰ চালান কটা কাম কৰিছিল। সেই সময়ত কাঠৰ বেপাৰ গোৱালপাৰা জিলাৰ বড়ো সকলৰ প্ৰধান বেপাৰ আছিল। ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ বুকুয়েদি এই কাঠ সমুহ বেংগল, বিহাৰ, কলকাতা, ঢাকা আদি ঠাইত বিক্ৰী কৰি টকা পইছা উপাৰ্জন কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল।

বীৰনাৰায়ণে গুৰুদেৱ কালিচৰণক ঘৰতে লিখিবলৈ, পঢ়িবলৈ আৰু অংক কৰিবলৈ দুবছৰ সময় শিকাইছিল। এনেদৰে গুৰুদেৱ কালিচৰণে প্ৰাথমিক শিক্ষা টিপকাই প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ত পঢ়ি অৰ্জন কৰিছিল। ইয়াৰ পিছত গুৰুদেৱে ১৮২৫ চনত স্বাপিত লাউদঙ্গা অঞ্চলৰ পুথিমাৰী চৰকাৰি মজলীয়া বিদ্যালয়ত নাম ভৰ্তি কৰে। বিদ্যালয়খন ঘৰৰ পৰা দুৰৈত অৱস্থিত হেতুকে গুৰুদেৱ কালিচৰণে লাউদঙ্গা গাঁৱৰ জিনাবাম মেচ নামৰ এজন ধনী মানুহৰ ঘৰত থাকি পঢ়িছিল। পঢ়ি থকা সময়ত, কালিচৰণক কেতিয়াও দেখি নোপোৱাৰ দৰে গাঁৱৰ মানুহৰোৱে জাক পাতি চাবলৈ আহিছিল। সেই সময়ত কালিচৰণ ওখ, শকত আৰত, ধূনীয়া আৰু স্বাস্থ্যবান আছিল। সেই সময়ত হাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সংখ্যা অতি কম আছিল। এনে অৱস্থাত গুৰুদেৱ কালিচৰণে চতুৰ্থ শ্ৰেণী উত্তীৰ্ণ হোৱাৰ পিচতে শিক্ষা জীৱনৰ ওৰ পেলায়। একান্ত বাধ্য আৰু সৎ স্বভাৱ চৰিত্ৰৰ কাৰনে ছাত্ৰ অৱস্থাত গুৰুদেৱে শিক্ষাগুৰু সকলৰ পৰা যথেষ্ট মৰম পাইছিল। তেওবৰ ধৈৰ্য শীলতা, নম্রতা আৰু একাগ্ৰতা স্বভাৱে শিক্ষক সকলৰ অন্তৰ জয় কৰিছিল। গুৰুদেৱে বাল্যকালতে শিক্ষা জীৱন সমাপ্ত কৰিছিল যদিও এলেন্দ্ৰা আৰু অসৎ আচৰণৰ ফালে ঢালখোৱা নাছিল। সম্ভৱ তেওবৰ মনত এক মহানুভৱতাই বেঢ়ি ধৰিছিল যেহেতু শিক্ষা অবিহনে সম্ভৱ অথবা সেই সময়ৰ শিক্ষা ব্যবস্থাৰ প্ৰতি তেওঁ সন্তুষ্ট নাছিল। ঘৰত থাকিয়েই দেউতাকক কাঠৰ বেপাৰ আৰু খেতি বাতি কৰাত সহায় কৰিছিল। তথাপি গুৰুদেৱৰ সেই মহানুভৱতাক তেওঁৰ মন আৰু স্বভাৱ চৰিত্ৰই স্পষ্টভাৱে সকলোকে ইংগিত দিছিল। ধৰ্মীয় দিশত সেই সময়ত প্ৰচলিত বাথৌ ধৰ্মকে গুৰুদেৱে উপাসনা কৰিছিল।

আত্মাৰ প্ৰকৃত কৰ্মহোৱা উচিত। গুৰুদেৱে কৈছিল পৃথিবী বিখ্যাত ব্যক্তি যেনে বুদ্ধদেৱ, স্বামী বিবেকানন্দ আদি ব্যক্তি সকলে সকলো সমস্যা ত্যাগ কৰি শান্তি আৰু মুক্তিৰ হকে ঈশ্বৰ সেৱা কৰিছিল। তেওঁ নিজস্ব ধন সম্পত্তি সকলো বিসৰ্জন দি ঈশ্বৰ সেৱা, সমাজ সংস্কাৰ আদি কামত রাতী হৈছিল। গুৰুদেৱে সমাজ সেৱাৰ যোগেদি বড়ো সমাজক সংস্কাৰ মুখী কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল। সাঁচাকৈয়ে তেওঁ আমাৰ গুৰু আৰু প্ৰকৃত পথ পদৰ্শক।

গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মৰ জন্ম (ইং ১৮৬০)

গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্ম (কালিচৰণ মেচ) ইং ১৮৬০ চনৰ ১৮ এপ্ৰিল (বাংলা- ১২৬৭) চনৰ ৫ বহাগ) ৰাতিপূৰা ৩ বজাত জন্ম হৈছিল। অসমৰ গোৱালপাৰা জিলাৰ ধূবুৰী থানাৰ অন্তৰ্গত থকা এখন ওখোৱা-মেখুৱা পাহাৰীয়া পৰ্বৰ্তজোৱা কাজিগাঁওত ‘গুৰুদেৱ’ কালিচৰণ ব্ৰহ্মৰ জন্ম হৈছিল। তেখেতৰ দেউতাকৰ নাম খোলা মেচ আৰু মাত্ৰ নাম ৰবিন্দী মেচ। ‘গুৰুদেৱ’ক লাউড়ং বৌৰাই আৰু লাঞ্ছা বৌৰাই বুলি জনা গৈছিল। নিজৰ ঘৰত দেৱতুল্য শিশু জন্ম হোৱাত খোলা মেচে ৰাতিপূৰা আৰু গধুলিত সদায় বাথৌ পূজা কৰিছিল। এদিনাখন ৰবিন্দী মেচে নিজৰ গৰ্ভৰ সন্তান প্ৰসৱ হোৱাৰ অনুমান পায় গিৰিয়েক খোলা মেচক জনায় এই কথা জনাৰ লগে লগে খোলা মেচে গাঁৱৰ বুঢ়ী সকলক নিজৰ ঘৰলৈ মাতি আনে কাৰণ সন্তান প্ৰসৱ হলে বুঢ়ী সকলে যতন লোৱাটো বড়ো সমাজৰ নীতি আছিল।

ৰাতিপূৰা ৩.০০ বজাৰ লগে লগে ৰবিন্দী মেচে এটি লৰা সন্তান জন্ম দিয়ে। সেই সময়ত খোলা মেচে বাথৌ পূজা কৰিআছিল। সন্তান প্ৰসৱৰ খবৰ

পায় খৌলা মেচে ইশ্বৰ উপাসনা কাৰ্য্য সমাপ্ত কৰে আৰু ঈশ্বৰৰ প্ৰসাদ সকলোৰে মাজত বিতৰণ কৰে। লৰা সন্তান জন্ম হোৱাত খৌলা মেচ আনন্দিত হৈছিল আৰু ঈশ্বৰৰ প্ৰতি সেৱা জনাইছিল। প্ৰকৃতিৰ নতুন ৰূপ, নতুন বছৰ, ঘোৰ অন্ধকাৰৰ বাতিৰ শিতল জোনাকৰ পোহৰ, দোকমোকালিৰ নিঞ্জন সময়ৰ মাজতে লৰা সন্তান আৰিভাৱে, খৌলা মেচৰ মন, গৃহ আৰু গাৱৰ পৰিবেশ এক আনন্দমুখৰ হৈ পৰিছিল। প্ৰকৃততে সেই দিন আমাৰ বাবে এক বিস্ময়কৰ আছিল। গুৰুদেৱৰ জন্ম প্ৰকৃততে বড়ো সকলৰ বাবে এক সৌভাগ্যপূৰ্ণ দিশ। নৰজাত লৰা সন্তানৰ আৰিভাৱ যে, ঈশ্বৰৰ এক মহান দান খৌলা মেচ আৰু ৰণ্ডিনী মেচ দুৱো পিতৃ-মাতৃ হৈ অতি সহজে অনুমান পাইছিল। নৰজাতক লৰা সন্তানটিৰ নাম কি ৰখা হব, এই বিষয়ে খৌলা মেচ আৰু ৰণ্ডিনী মেচৰ মাজত কথোপকথন হল আৰু সন্তানটিৰ নাম থবলৈ সিদ্ধান্ত কৰিলে। অৱশ্যেত লৰা সন্তানটিৰ নাম “কালিচৰণ মেচ” ৰখা হল আৰু কালিচৰণ মেচৰ পৰাই গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্ম নামে ব্ৰহ্ম ধৰ্ম প্ৰচাৰক আৰু বড়ো সমাজ সংস্কাৰক ৰূপে পৰিচিত হল।

গুৰুদেৱৰ বাল্য কাল

বাল্য কালত ‘গুৰুদেৱ’ কালিচৰণ ব্ৰহ্ম এজন সহজ সৰল, শকত আবত আৰু চিন্তাশীল ব্যক্তি আছিল। তেওেতৰ হাত দুখন আৰু হাতৰ আঙুলিবোৰ মহাত্মা গান্ধীৰ দৰে দীঘল আছিল, হাত দুখন ভৰিৰ আঠু পাৰ হোৱা। গুৰুদেৱৰ মুখ মণ্ডল অতি ধূনীয়া, দীঘল দুপাৰি গালৰ অস্থি ওখ, চকু সোমোৱা, নাক দীঘল, সুস্থ শৰীৰ, সৰল খোজৰ গতি, কৰ্মী আৰু গভীৰ চিন্তাশীল ব্যক্তি আছিল। সমনীয়া আৰু বন্ধুবৰ্গৰ সংগত থাকি তেওেৰ ভাল পাইছিল।

গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মৰ এজন ভাতৃ আছিল নাম মধুৰাম মেচ আৰু দুজনী বাইয়েক আছিল নাম ১) মেন্দি মেচ আৰু ২) আৎখুৰ মেচ। গুৰুদেৱৰ ঘৰৰ আৰ্থিক অৱস্থা যথেষ্ট সৰল আছিল। মুঠ ২৫০ বিঘা মাটি, হাতী আৰু চৰকাৰী বন্দুক আছিল। হালোৱা ৰঞ্জনীৰে (বনুৱা) ভৰপুৰ আনন্দময় গ্ৰহ, নদন-বদন শস্যৰে পৰিপূৰ্ণ, কাঠৰ মজবুট বেপাৰ ঘৰৰ হাতীক কোন্দা টনা, চিকাৰ কৰা আদি কামত ব্যৱহাৰ কৰা হৈছিল। দুখীয়া, মগনীয়া নিঃসহায় আদি ব্যক্তিক সহায় কৰাটো গুৰুদেৱৰ প্ৰকৃত ধৰ্ম আছিল।

গুৰুদেৱৰ শিক্ষা গ্ৰহণ

‘গুৰুদেৱ’ কালিচৰণ এজন মেথাৰী লৰা আছিল। মনৰ একাগ্ৰতা আৰু তীক্ষ্ণতাৰ বাবে দেউতাকে কালিচৰণক পঢ়োৱাবলৈ সিদ্ধান্ত লৈছিল যদিও দুখৰ বিষয় সেই সময়ত কাজিগাঁৱত এখনো বিদ্যালয় নাছিল। ঘৰৰ পৰা নিলগত দুই এখন বিদ্যালয় আছিল যদিও অটব্য অৱণ্য আৰু যাতায়াতৰ অসুবিধা কাৰণে কালিচৰণক শিক্ষা গ্ৰহণৰ বাবে নাতি দুৰৈতে পঠাৰ পৰা নাছিল। সৌভাগ্যক্রমে এদিন বীৰনাৰায়ণ সৰকাৰ নামৰ এজন ব্যক্তি কাম বিচাৰি কাজিগাঁৱত আহিছিল। তেওে কাঠ কঠাৰ চালান লিখা এজন নিপুণ ব্যক্তি আছিল। চালান লিখি পোৱা টকা পঠাইছাই তেওেৰ আৰ্থিক সমস্যা সমাধান কৰিব নোৱাৰাত অন্য কৰ্মৰ সন্ধান বিচাৰি আহিছিল। বীৰনাৰায়ণ সম্পূৰ্ণ শিক্ষিত ব্যক্তি নহলেও প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ৰ বিষয়বোৰ নিয়াৰিকৈ পঢ়োৱাব পৰা অভিজ্ঞতা আছিল। সেই সময়ত বীৰনাৰায়ণ চৰকাৰ কাঠৰ হিচাব ভাল দৰে জনিছিল কাৰণে মানুহে তেওেক সৰকাৰ বুলি কৈছিল।

খৌলা মেচে বীৱনাৰায়ণক লগ ধৰিছিল আৰু কালিচৰণক পঢ়োৱাৰ কাৰণে মাহলী ৩.০০ টকা দৰমহা দি বেচৰকাৰি শিক্ষক হিচাপে ঘৰতে

বড়ো সমাজৰ প্ৰতি চিন্তাচক্ষা

পৰিবৰ্তন আৰু সংস্কাৰ প্ৰকৃতিৰ নীতি। গুৰুদেৱ কালিচৰণৰ মনটো দিনক দিনে পৰিবৰ্তন হৈ আহিছিল। তেওঁ চিন্তা কৰি পাইছিল টকা পাইছা উপাৰ্জনৰ দ্বাৰা ধনী হৈ জীৱন যাপন কৰায় মানৱ জাতীৰ জীৱনৰ প্ৰকৃত লক্ষ্য নহয়। সমাজৰ কল্যান সাধন কৰাটোহে জীৱনৰ মহান উদ্দেশ্য।

সেই সময়ত বড়ো সকলৰ সমাজ ব্যৱস্থাৰ ওপৰত গুৰুদেৱৰ দৃষ্টি গোচৰ হৈছিল আৰু গভীৰভাৱে চিন্তা কৰিছিল। সেই সময়ত বড়ো সকল অতি নীচ ঘৃণনীয় নীতিৰে জীৱন যাপন কৰিছিল আৰু সকলোৱে ঘৃণাৰ চকুৰে চাইছিল। অৰ্থনৈতিক ব্যৱস্থা, শিক্ষা ব্যৱস্থা, ধৰ্মীয় ব্যৱস্থা, ৰাজনৈতিক প্ৰত্যেকটো বিষয়ত বিশ্বংখলতাই দেখো দিছিল। এইবোৰৰ অন্তৰালত থকা অৰ্থনীহীত কাৰণবোৰ জানিবলৈ গুৰুদেৱে আপ্রাণ চেষ্টা কৰিছিল। বড়ো সকল প্ৰকৃততে বাথৌ উপাসক, বাথৌ পূজাৰী সকলে খোৱা-বোৱাতে ব্যস্ত আছিল আৰু তেওঁলোকৰ তত্ত্বাবধানতেই সমাজখন চলিছিল। কুকুৰা, পাৰ বলি দি দেৱতা উপাসনা কৰিছিল আৰু মাংসবোৰ পূজা তলিতে মদৰ লগত খায় আনন্দ উপভোগ কৰিছিল। নদন-বদন ভাত, মদ, মাংস নীতিৰে দেৱতা উপাসনা কৰিছিল।

সমাজ আৰু ঘৰৰ প্ৰতিটো কামত মদ, মাংস নহলে নহেছিল। সন্তান প্ৰসৱৰ সময়ত গৰ্ভৰতী মাতৃক আলপেচান লওতে আৰু প্ৰসৱ হোৱাৰ পিচতো গাওঁৰ বুঢ়ি সকলক মদ, মাংস দিব লগীয়া হৈছিল। শুচি (দৈ চাৰনায়) সকামতো ভাত, মদ আৰু মাংস দিব লগীয়া হৈছিল। কন্যা চাবলৈ যাওতে এটা গাহৰি মাৰি মাজতে ফালি দুভাগ কৰিছিল আৰু এফাল দৰায় মদৰ সৈতে ভাৰকৰি কন্যাৰ ঘৰত নিব লগীয়া হৈছিল। কন্যা সম্পর্কে আলোচনা কৰাৰ

গুৰুদেৱৰ গ্ৰাহস্য জীৱন (ইং ১৮৭৫)

গুৰুদেৱ কালিচৰণে ১৫ বছৰ বয়সতে বিয়া পাতিছিল। বাল্য বিবাহক সেই সময়ৰ সমাজে স্বীকৃতি দিছিল কাৰণে তেওঁক পিতৃ-মাতৃ আৰু সমাজৰ কোনো ব্যক্তিয়ে বাধা দিয়া নাছিল। অন্য প্ৰকাৰে ইয়াৰ কাৰণ এনেকুৱা হব পাৰে যে, কালিচৰণে গুৰুদেৱ হৰ্বৰ কাৰণে বাল্য কালতেই বিয়া পাতিব লগীয়া হল। যেনে- মহাআ গান্ধীয়ে ১৩ বছৰ বয়সত বিয়া পাতিছিল, শক্ৰদেৱে ২১ বছৰ বয়সত বিয়া পাতিছিল। এনেকৈয়ে পৃথিৰীৰ বহুতো গুনী জ্ঞানী ব্যক্তি সকলে বাল্য কালতেই বিয়া পাতাৰ উদাহৰণ আছে।

গুৰুদেৱ কালিচৰণেও ১৫ বছৰ বয়সতে ইং ১৮৭৫ চনত খনশ্বী মেচ নামৰ এজনী সুন্দৰী যুৰতীৰ সৈতে বিয়া হৈছিল। সময়ৰ গতিত খনশ্বী মেচৰ গৰ্ভত দুটি ছোৱালী জন্ম হৈছিল, দুজনীৰ এজনীৰ নাম দন্দি (বায়েক) আৰু আনজনী নলিনি (ভনীয়েক)। এই দুজনী ছোৱালীৰ পৰিবতে খনশ্বী মেচৰ গৰ্ভত আৰু অন্য সন্তান প্ৰসৱহোৱা নাছিল। অন্যহাতেদি গুৰুদেৱ কালিচৰণে মনত দুখ প্ৰকাশ কৰিছিল কাৰণ তেওঁ ইয়াৰ উপৰিও সন্তান বিচাৰিছিল। অৱশ্যেত তেওঁ সতিনী লোৱাৰ সিদ্ধান্ত কৰিলে। আনপিনে গুৰুদেৱৰ পিতৃ-মাতৃয়েও দুটি সন্তান জন্ম হোৱাত অসন্তোষ্টি হৈছিল। সেয়েহে গুৰুদেৱে নিজৰ আৰু পিতৃ-মাতৃৰ ইচ্ছা পূৰণৰ হেতুকে দ্বিতীয় পত্নী বিয়া পাতিব লগীয়া হল। দ্বিতীয় পত্নীৰ নাম ওপাচি মেচ, তাই কাজিগাঁৰৰ নিবাসী নাওকা মেচৰ জীয়েক আছিল। ওপাচি মেচৰ গৰ্ভত মুঠ পাঁচজন লৰা-ছোৱালী জন্ম হৈছিল, তিনি জন লৰা আৰু দুজনী ছোৱালী। সিহঁতৰ নামবোৰ ক্রমে- ১) দেৱেন্দ্ৰ ২) চন্দ্ৰ কুমাৰ ৩) কনকলাল ৪) ককাইশ্বী আৰু ৫) হিৰনি। পত্নী, পুত্ৰ, কন্যা সকলোকে সাৱটি গুৰুদেৱ কালিচৰণে শান্তিৰে জীৱন যাপন কৰিছিল।

পিতৃ খৌলা মেচৰ মৃত্যুৰ সময়ত গুৰুদেৱ কালিচৰণৰ বয়স মাত্ৰ ৩৫

বছৰ হৈছিল। পিতৃ বিয়োগৰ পিচত ঘৰৰ সকলো বোজা গুৰুদেৱৰ ওপৰত পৰিছিল। কাঠৰ বেপাৰ, খেতি-বাতি, ঘৰৰ সকলো সদস্যৰ লগতে হালোৱা ৰঞ্জনীৰ (বনুৱা) ওপৰত তত্ত্বারধান লব লগা হৈছিল।

পিতৃ বিয়োগৰ পিচত গুৰুদেৱ কালিচৰণে ২৫০ বিঘা মাটি হালোৱা ৰঞ্জনী লৈ ধান খেতি, শাক-পাচলিৰ খেতি আৰু ফলমূলৰ খেতি কৰি জীৱন নিৰ্বাস কৰিছিল।

বগৰীৰাবি গারৰ জমিদাৰৰ পৰা অনুজ্ঞা পত্ৰলৈ গুৰুদেৱ কালিচৰণে পিতৃৰ ইজাৰদাৰৰ দ্বায়িত্ব গ্ৰহণ কৰে। সেই সময়ত ইজাৰদাৰ সকলৰ কাঠ বেচা কিনা কৰাৰ অধিকাৰ আছিল।

অসমৰ বিভিন্ন ঠাইৰ যেনে বেংগল, বিহাৰ আদিৰ বেপাৰী সকল আহি কাঠ বোৰ কিনি নিছিল। দীৰ্ঘদিন ধৰি এই ৰমৰমিয়া কাঠৰ বেপাৰ চলিছিল আৰু আৰ্থিক উপাৰ্জনৰ দ্বাৰা ঘৰৰ সকলো সমস্যা সমাধান কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল।

পিতৃ বিয়োগৰ পিচত তেওঁ কেতিয়াৰা কেতিয়াৰা বন্ধুক লৈ অকলশৰে হাতীত উঠি আৰু কেতিয়াৰা গাঁৱৰ মানুহৰ লগত হৰিণ, গাহৰি চিকাৰ কৰিবলৈ অৱণ্যত গৈছিল। সেই সময়ত গৌৰীগুৰৰ বজা প্ৰতাপ নাৰায়ণ বৰঞ্চা গুৰুদেৱৰ বন্ধু আছিল আৰু দুয়ো কেতিয়াৰা কেতিয়াৰা হাতীত উঠি অৱণ্যত চিকাৰ কৰিছিল।

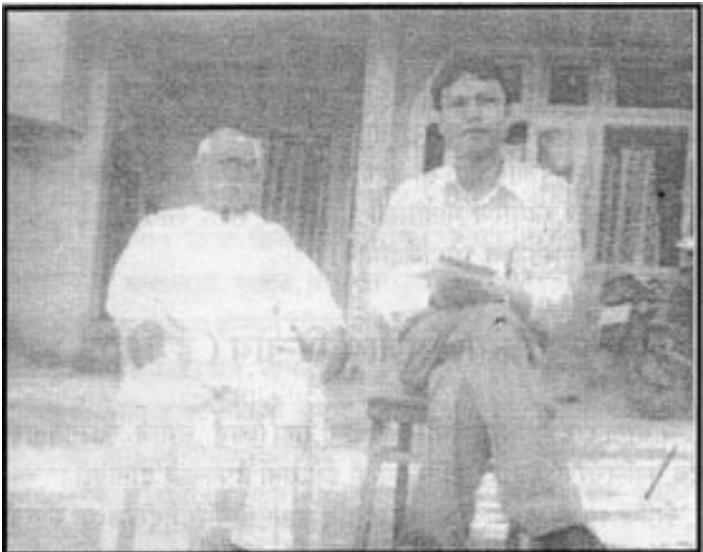
গুৰুদেৱৰ জন্ম গাঁও

গুৰুদেৱৰ জন্মভূমি কাজিগাঁৱ নামৰ এই গাঁৱখন সেই সময়ৰ গোৱালপাৰা জিলাৰ ধুবুৰী থানাৰ পৰ্বতবৰাৰ পাহাৰীয়া ওখুৰা মখোৰা ঠাইত অৱস্থিত এখন বড়ো গাঁওঁ। পাহাৰৰ ওপৰত অৱস্থিত অতি সুন্দৰ প্ৰাকৃতিক দৃশ্যৰে ভৱপূৰ এই কাজিগাঁৱ আৰু ইয়াৰ সমতল ভাগ সেউজীয়া শব্দৰে পৰিপূৰ্ণ কৃষি ভূমি।

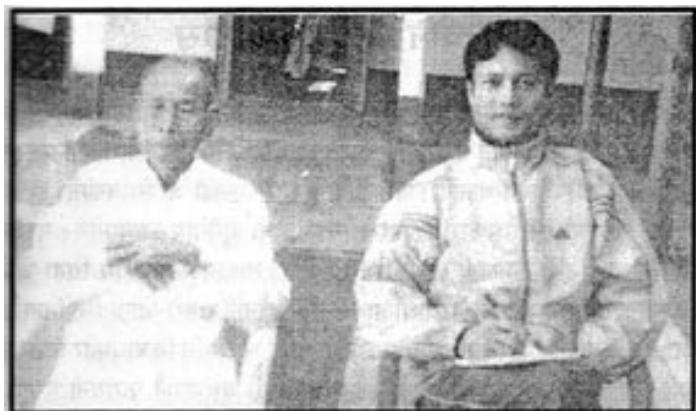
কাজিগাঁৱৰ কাবেৰে সিস্তি নদীৰ গতি। নদন বদন সেউজীয়া শব্দৰে পৰিপূৰ্ণ অতি মনমোহা, সিস্তি নদীৰ কাষতে গুৰুদেৱৰ মৈদাম বৰ্তমান কাজিগাঁৱত মুঠ ৮০ ঘৰ ৰাইজ বসবাস কৰি আছে। গুৰুদেৱৰ প্ৰচাৰিত ব্ৰহ্ম ধৰ্মকে সাৱটি একতাৰ দোলেৰে জীৱন ঘাপন কৰি আছে। গুৰুদেৱৰ নামেৰে কাজিগাঁৱত এখন এম.ভি. স্কুল স্থাপন কৰা হৈছিল। কিন্তু বৰ্তমান এই বিদ্যালয়খন গাঁৱৰ মাজলৈ স্থানান্তৰ কৰি কাজিগাঁৱ এম.ভি. স্কুল বখা হৈল।

কাজিগাঁৱখন তামোল-পান, নাৰিকল আৰু বিভিন্ন ফল মূলৰে পৰিপূৰ্ণ এখন ধূনীয়া গাঁওঁ। গুৰুদেৱৰ সময়ত কাজিগাঁওত মাত্ৰ এখন ইটাৰে নিৰ্মিত পানী খোৱা নাদ আছিল, পানীৰ বাবে ৰাইজে শাৰী পাতিব লগীয়া হৈছিল, সেই সময়ত হালোৱা ৰঞ্জনীক (বনুৱা) বান্দা-বান্দি কোৱা হৈছিল, সিহতক ২০ টকা অথবা ৩০ টকা দিয়া হৈছিল। সেই টকা পৰিশোধ কৰিব নোৱাৰা পৰ্যন্ত খাটি থাকিব লাগিছিল আৰু হঠাৎ বিবাহ হলে নিজৰ পৰিবৰ্তে অন্য এজনক থব লগীয়া হৈছিল। ক্ৰমান্বয়ে এই নীতি সমুহৰ পৰিবৰ্তন হল আৰু গারৰ পৰিবেশৰো সলনি হৈল।

বৰ্তমান কাজিগাঁওত গুৰুদেৱৰ সময়তে নিৰ্মিত এখন মন্দিৰ ইং ১৯৬১ চনত নিৰ্মিত ৰাজহৰা মন্দিৰ, ইং ২০০১ চনৰ ১০ জুনত নিৰ্মিত “শান্তি ভৱন” আৰু ৱঞ্জৰে নিৰ্মিত গুৰুদেৱৰ প্ৰতি মুৰ্তি আছে। বৰ্তমান কাজিগাঁও অৰ্থাৎ গুৰুদেৱৰ এই পৰিব্ৰজাৰ জন্ম স্থানক এখন আদৰ্শ পূৰ্ণ আৰু সৌন্দৰ্যৰে পৰিপূৰ্ণ মনমোহা গাঁওঁ হিচাপে গঢ় দিয়াত আমাৰ সকলোৰে দ্বায়িত্ব আছে। গাঁৱৰ সকলো ব্যক্তি আৰু শিক্ষিত সমাজে একত্ৰি ভাৱে এই দ্বায়িত্ব ভাৱে পূৰণ কৰিব লাগিব। গুৰুদেৱৰ আদৰ্শৰোৰ জীয়াই ৰাখিবলৈ পৰিয়ালবৰ্গ, ভৱিষ্যৎ প্ৰজন্ম, ৰাইজ আৰু আমি সকলোৰে সজাগতাৰে পালন আৰু আৱশ্যকতাৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিব লাগিব। তেতিয়াহে ভৱিষ্যৎ প্ৰজন্মৰ ওপৰত ইয়াৰ প্ৰভাৱ পৰিব। বিবাহ, শ্রান্দ আদিত মদ, মাছ, মাংস নিষিদ্ধ নীতি উলংঘন কৰিবলৈ গুৰুদেৱৰ আদৰ্শক জীয়াই ৰখাটো এক জটিলতাৰ সন্মুখীন হোৱাটো খাটাং।

গুৰুদেৱক লগপোৱা ধূৰুী ডি.চি.কৰ্ট চাকৰি কৰা তেখেতে গৌৰিকান্ত ব্ৰহ্মৰ লগত লিখকে
গুৰুদেৱৰ ওপৰত সাক্ষাৎ কাৰ লোৱা সময়ত (ফটোগ্ৰাফ- ১৯-১১-২০০৪)

বড়ো সাহিত্য সভাৰ প্ৰাতিশ্ন সভাপতি তেখেত জগন্মু কুমাৰ বসুমতাৰী
(গুৰুদেৱক লগপোৱা) তেওৰ লগত গুৰুদেৱৰ সমক্ষে লিখকে
আলোচনা কৰাৰ সময়ত লোৱা। (ফটোগ্ৰাফ- ১২-১২-২০০৪)

পৃবেৰ বাইজক মদ আৰু মাংস দিব লগীয়া হৈছিল অন্যথা কন্যা সমক্ষে কোনো কথায় বাখ্যা কৰিব নোৱাৰিছিল। কন্যা দিয়াৰ সিদ্ধান্তত উপনীত হলে পুনৰ নতুনকৈ মদ, মাংস দিব লগীয়া হয়। বিবাহ কাৰ্য্যৰ নীতি আৰু ৰহস্যময় মদ, ভাত, মাংস খাৰ পৰাটো খালে, খাৰ নোৱাৰাটো পেলালে, খায়ৰে কোনেও কাকো চিনি নেপায়, হাই কাজিয়া মাৰপিট চৌদিশে এক হলস্তলীয়া পৰিবেশ। শ্ৰান্দ, ভোজকাজ, হাৰীয়া আদি ক্ষেত্ৰতো মদ মাংসৰ উভেন্দৰী।

সেই সময়ত মদ বনোৱা কাৰ্য্যক ৭ (সাত) টা ভাগত ভাগ কৰিছিল।
সেই সময়ত মদৰ শ্ৰেণী বিভাজন সাত প্ৰকাৰে কৰা হৈছিল যেনে- ১) লখা
২) দাবখা ৩) লাইশ্নী ৪) খান্দা ৫) দখা ৬) মালদাং ৭) ফিথিথি।

চাৰি পাঁচ দিন আনন্দ উপভোগ কৰিবলৈ হলে ডাঙৰ ডাঙৰ সকাম যেনে বিবাহ কাৰ্য্যত লখা, লাইশ্নী, ফিথিথি যিকোনো এটা আৱশ্যক আৰু ক্ষণ্টকীয়া তথা দিনটো কাৰ্য্যত দাবখা, খান্দা, দখা আৰু মালদাং যিকোনো এটা গৃহস্থই দিব লগীয়া হৈছিল।

সুন্দৰী বড়ো গাভৰ সকল মাছ ধৰিবলৈ, বিয়া খাবলৈ, বজাৰ কৰিবলৈ, শাক পাচলি বুটিলিবলৈ যাওতে বিপদৰ সন্মুখীন হব লগীয়া হৈছিল। চাৰলৈ সকলোতকৈ ধূনীয়া জনীক যুবক সকলে দলে বলে টানি ধৰি, দেখিবলৈ কুচিৎ, নাক চেপেটা, চাপৰ লৰালৈ বলপূৰ্বক ভাৱে বিয়া দিছিল। তদুপৰি মাজ নিশা গৈ চূৰ কৰি অনাৰ নীতি আছিল।

ঘৰৰ কাম কৰা বঞ্চনীক (বনুৱা) বলপূৰ্বক ভাৱে বিয়ালোৱা, সতীনি লোৱা আদি কাৰ্য্যবোৰ সেই সময়ৰ এক উল্লেখনীয় ঘটনা। সম্ভৰ ওপৰত উল্লেখীত কাৰণবোৰ বাবেই বড়ো সকল ঘৃণাৰ পাত্ৰ হব লগা হল। গুৰুদেৱৰ চিন্তা ধাৰা মতে সঁচাকৈয়ে এনেবোৰ কাৰণৰ বাবেই বড়ো সকলক প্ৰত্যেকটো জাতি গোষ্ঠীয়ে ঘৃণা কৰিছিল।

বড়ো সকলৰ ভাগ্য ভাল নাছিল কাৰণ অন্য জাতি সম্প্ৰদায়ৰ লোক সকলে বড়ো সকলক তেওলোকৰ ঘৰ ভিতৰত সোমোৱাটো নিষিদ্ধ কৰিছিল,

কাঁহী, বাতি, গিলাছ আদিত ভাত, পানী, চাহ খাবলৈ দিয়া নিষিদ্ধ। হোটেলবোৰত চাহ খাবলৈ দিয়া নিষিদ্ধ, কিবা কাৰণত খাবলৈ দিলেও ব্যৱহাৰত কাঁহী, বাতি, গিলাছবোৰ নিজে ধূই পখালি দিব লগীয়া হৈছিল। বড়ো মানুহৰ ছাঁ অন্য জাতি সম্প্ৰদায়ৰ ধান মেলি খোৱাত, কাপোৰ মেলিখোৱাত পৰিলে ধান আৰু কাপোৰ পেলাইদিছিল। অন্য মানুহৰ ঘৰত সোমোৱা আৰু চকীত বহা নিষেধ। এনেদৰে ইং ১৯১৫ চনলৈকে বড়ো সকলক অন্য জাতি সম্প্ৰদায়ৰ লোক সকলো তেওঁলোকৰ ঘৰ, হোটেলবোৰত সোমোৱাটো নিষিদ্ধ কৰিছিল আৰু চাহ, ভাত খাবলৈ দিয়া নাছিল। চাহ, ভাত খালৈ নিজে খোৱা কাঁহী, বাতি ধূই পখালি দিব লগীয়া হৈছিল আৰু খোৱা ঠাই টো লিপি দিব লগা হৈছিল। ক্ৰমানুয়ে বড়ো সকলক উচ্চ শ্ৰেণীৰ হিন্দু ৱাঙ্মণ সকলে ‘জ্ঞেচ’ বুলি কৰলৈ ধৰিছিল। ইয়াৰ অৰ্থ হল অস্তিত্বহীন, অসভ্য, অভদ্ৰ ছাগলীৰ দৰে নিলাজ।

বড়ো সকলে যতেই নাযাওক কিয় কুকুৰ ছাগলীৰ দৰে ব্যৱহাৰ পাব লগায়া হৈছিল। এমুঠি ভাতৰ কাৰণে চিন্তা কৰা লাজকুবিয়া কিছুমানে নিজৰ পৰিচয় ‘জ্ঞেচ’ কৰলৈ লাজ পাই নিজৰ প্ৰকৃত ভাষা, ধৰ্ম, সমাজ সকলো ত্যাগ কৰি অন্য জাতি সম্প্ৰদায়ৰ লগত পৰিবৰ্তিত হৈ গৈছিল। কিছু সংখ্যক ধীষ্ঠিয়ান, ইছলাম আৰু শৰণীয়া হৈ গৈছিল। ইছলাম আৰু ধীষ্ঠিয়ান ধৰ্ম গুৰুসকলে প্ৰতেকে প্ৰত্যেকৰ ধৰ্মক বড়ো সকলৰ মাজত সুবিধা মতে প্ৰচাৰ কৰিছিল। যাৰ কাৰণে আজি পৰ্যন্ত বড়ো সকলে নিজস্ব ভাষা, সাহিত্য, সমাজক বাদ দি অন্য জাতি সম্প্ৰদায়ৰ লগত মিলি আছে। গোৱালপাৰা জিলাৰ পাণবাৰী অঞ্চলৰ কিছুমান বড়ো মানুহ ‘ইছলাম ধৰ্ম’ গ্ৰহণ কৰি মুছলীম হৈ আছে। এনেধৰণৰ ব্যতিক্ৰমি সমস্যাবোৱে গুৰুদেৱৰ মনত যথেষ্ট আঘাত দিছিল। তেওঁ চিন্তা কৰিছিল বড়ো জাতিক সংস্কাৰ কৰি তুলিবই লাগিব। এনেধৰণৰ ভাৱধাৰায় গুৰুদেৱৰ মন উৎফুলিত কৰিছিল আৰু বড়ো জাতিক এক নতুন পথেৰে গতি কৰাৰ উপায় উদ্বাৰনাৰ চেষ্টা চলাইছিল।

গুৰুদেৱেৰ বুজি পাইছিল নদন বদনকৈ মদ, ভাত, মাংস, খোৱা-বোৱা

নীতিৰে ঈশ্বৰ উপাসনা কৰা আৰু সামাজিক কিছুমান কম্ভই বড়ো সমাজত বিশ্বংখলতা সৃষ্টি কৰাটো প্ৰধান কাৰণ। কিছুমান পুৰোহিতে ভূত-প্ৰেত বোৰকে মদ, ভাত, মাংসৰে ঈশ্বৰ বুলি উপাসনা কৰিছিল। মদ, মাংস অবিহনে পূজা নহয় এই নীতি কিছুমান বাথো পূজাৰীয়ে ইচ্ছাকৃত ভাৱে গঢ়ি লৈছিল। এনেকৈয়ে বাথো উপাসনা নীতিক মুষ্টিমেয় অজ্ঞ পুৰোহিত সকলে বেয়াৰ দিশে আগবঢ়ায় নিছিল আৰু বড়ো সকলক ঘৃণাৰ পাত্ৰ কৰি তুলিছিল। কিন্তু কি উপায়েৰে এই নীতি সমুহ নিশেষ হব ? গুৰুদেৱৰ মনত প্ৰশ্ন উদয় হল। তেওঁ ভাৱিছিল ঈশ্বৰ উপাসনা আৰু ধৰ্মৰ পালনে জ্ঞানৰ বিকাশ কৰিব লাগিব আৰু ৱ্ৰহ্মাণ্ডৰ হকে ভাল কাম কৰা হব লাগিব। অন্যহাতেও বড়ো সকলৰ ভাৱধাৰাবোৰ একেবাৰতে সলনি কৰাটো সম্ভৱ নহয়। কিয়নো সৰহ সংখ্যক বড়ো জনগনই অজ্ঞ আৰু অন্ধবিশ্বাসৰ বলি।

গুৰুদেৱৰ দৃষ্টি গোচৰ হৈছিল কুকুৰা, পাৰ বলি দি দেৱতা সকলক বাথো বৌৰাই (বুঢ়া) বুলি উপাসনা কৰাৰ ফলত কোনো ব্যক্তিৰ স্বভাৱ চৰিত্ৰক নিকা কৰিব পৰা নাছিল, সমাজক সংস্কাৰ কৰিব পৰা নাছিল অন্যথা ঘৃণাহে কৰাইছিল। গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্ম এজন মেধাৰী আৰু ধৈৰ্যশীল ব্যক্তি আছিল। অৱশেষত গুৰুদেৱে এই তাৎপৰ্যসমুহৰ বিষয়ে বদ্ধুৰ্বৰ্গৰ সৈতে আজি এদিন কালি এদিনকৈ পৰ্যালোচনা কৰিবলৈ ধৰিলো।

সেই সময়ত শিৱনাৰায়ণ স্বামীয়ে ভাৰতবৰ্ষৰ বিভিন্ন ধৰ্মীয় অনুষ্ঠান সমূহ প্ৰম কৰিছিল। কশ্মিনাথ, বদ্রিনাথ, দ্বাৰকা, জগন্নাথ, হৰিদুৰ্গাৰ, শ্ৰীনগৰ, অমৰলিঙ্গ, অমৃতসৰ, আজমিৰ, ৰামেশ্বৰ, পুসকাৰ, তাৰাকেশ্বৰ, কালিঘাট আদি ধৰ্মীয় অনুষ্ঠান সমূহ পৰিশ্ৰম কৰোঁতে মন্দিৰৰ পুৰোহিত সকলৰ সৈতে ধৰ্মীয় তত্ত্বকলৈ, তৰ্কবাদ হৈছিল। বেদৰ তত্ত্ব অবিহনে তেও কেতিয়াও মাটিৰে নিৰ্মিত মুৰ্তি পূজা বিশ্বাস কৰা নাছিল। তেও অসমৰ বিভিন্ন ধৰ্মীয় অনুষ্ঠানবোৰ প্ৰম কৰিছিল যেনে কামাখ্যা মন্দিৰ, শিৱসাগৰ জিলাৰ মুক্তিনাথ আদি। সেই সময়ত গোৱালপুৰা জিলাৰ বগুৰিবাবিত থকা মহামায়া ধামলৈটেছিল। মহামায়া ধামত ‘পৰমহংস’ শিৱনাৰায়ণ স্বামী অহাৰ কথা গম পাই গুৰুদেৱে মহামায়াতে লগ ধৰিবলৈ সিদ্ধান্ত লৈছিল। মহামায়া ধামৰ পৰা গুৰুদেৱের জন্ম স্থানলৈ বেছি দুৰত্ব নাছিল। এই সুযোগতে বগুৰিবাবি চাহ বাগানৰ দেৱান আৰু ৰানী জ্ঞান্দা দেৱী নামে পূৰ্ব, তিৰোতাৰ সহযোগত শিৱনাৰায়ণ স্বামীক গুৰুদেৱে প্ৰথমবাৰৰ বাবে লগ ধৰিবলৈ সন্ধৰ হৈছিল। ‘গুৰুদেৱ’ কালিচৰণক অতি আদৰৰে স্বাগতম জনাইছিল। পৰমহংস শিৱনাৰায়ণ স্বামীয়ে গুৰুদেৱক কলিকতালৈ আমন্ত্ৰণ জনাইছিল। স্বামীজীৰ আমন্ত্ৰণত গুৰুদেৱ অতিশয় আনন্দিত হৈছিল।

ইং ১৯০৫, বাংলা ১৩১২ চনৰ কাতিমাহৰ ভিতৰতে গুৰুদেৱ কালিচৰণে লগত জামাদাৰ মেচ, চৰণ মণ্ডল আৰু মনিবাম মেচক লগতলৈ কলিকতালৈ ৰাগোনা হৈল। ‘পৰমহংস’ শিৱনাৰায়ণ স্বামীৰ আমন্ত্ৰণ ক্ৰমে গুৰুদেৱে কালিচৰণে নিজৰ বন্ধুবৰ্গক লগতলৈ স্বামীজীৰ ঘৰলৈ যায়। স্বামীজীক নিজ গৃহতে লগ পাইছিল। কলিকতাৰ ভৱানীপুৰ ব'ড নামে ঠাইত স্বামীজীয়ে বসবাস কৰিছিল। পৰমহংস শিৱনাৰায়ণ স্বামীয়ে গুৰুদেৱে কালিচৰণ আৰু তেওৰ বন্ধু বৰ্গক আন্তৰিকতাৰে স্বাগতম জনায় আৰু বিশ্রাম লবলৈ দিয়ে। গুৰুদেৱে কালিচৰণ ব্ৰহ্ম এজন ট্ৰাইবেল ব্যক্তি আৰু সকলোৰে ঘৃণাৰ পাত্ৰ ম্লেচ যদিও পৰমহংস শিৱনাৰায়ণ স্বামীয়ে ঘৃণা কৰা নাছিল। কিয়নো পৰমহংস শিৱনাৰায়ণ স্বামীৰ দৃষ্টিত সকলো সমান। তেওলোকৰ মাজত ধৰ্ম্ম আৰু ইশ্বৰৰ ওপৰত বহু সময়

গুৰুদেৱৰ ধৰ্মীয় মত

বাল্য কালৰ পৰাই গুৰুদেৱৰ ইশ্বৰ উপাসনাৰ প্ৰতি ধাউতি আছিল। তেওৰ মতে পৃথিবীৰ সকলো জীৱই ইশ্বৰৰ সৃষ্টি। সেই কাৰণে ইশ্বৰৰ প্ৰতি আমাৰ শ্ৰদ্ধা, ভক্তি থকা উচিত। যেনেকৈ আমি আমাৰ পিতৃ মাতৃৰ প্ৰতি সেৱা, শ্ৰদ্ধা, ভক্তি কৰো।

অনান্য অন্য ধৰ্মৰ প্ৰতি গুৰুদেৱৰ বিৰোধ ভাৱ নাছিল। বাল্যকালৰ পৰাই গুৰুদেৱে বাথো পূজা কৰিছিল। কিন্তু এই পূজাত তেও কেতিয়াও সন্তুষ্ট হোৱা নাছিল। কিয়নো বাথোত বলি দিয়া আৰু খোৱা-বোৱাক অগাধিকাৰ দি ইশ্বৰ উপাসনা কৰিছিল। তেও বিভিন্ন ধৰ্মৰ শাস্ত্ৰ পুথিৰোৰ অধ্যয়ন কৰিছিল যেনে বাইৱেল, কোৰাণ আদি, কিন্তু এই শাস্ত্ৰ পুথিৰোৰ পঢ়ি তেও সন্তোষিত হোৱা নাছিল। তেওৰ দৃষ্টিত ধৰ্ম, ভাষা, কলা সংস্কৃতিৰ উন্নয়ন আৰু স্বভাৱ চৰিত্ৰ গঠনত সহায়ক হব লাগিব। সকলো মানুহ ইশ্বৰৰ সন্তান যেতিয়া মানুহক কিয় ইশ্বৰ বুলি উপাসনা কৰিব ?

খেৰৰ মুৰ্তি সাজি মাটিৰে লেপি, ৰং সানি উপাসনা কৰাত কি অৰ্থ আছে ? দীক্ষা লওতে গুৰুৰ ভৰি খোৱা পানী হাতত লৈ কিয় খাব লাগে আৰু মূৰত সানিব লাগে ? মৃত্যু হোৱা মানুহ কেনেকৈ ইশ্বৰ হব পাৰে ? পূজাৰী আৰু সাধাৰণ ব্যক্তিৰ মাজত কিয় প্ৰার্থক্য থাকিব লাগে ? কিছু কিছু ধৰ্মত সাধাৰণ ব্যক্তিক কিয় নগন্য বুলি ভাৱে আৰু ঘিণ কৰে ? এনেৰোৰ প্ৰশ্ন গুৰুদেৱৰ মনত জাপিত হৈছিল।

সাৰনিত্যক্ৰিয়া কিতাপ সমষ্টি (ইং ১৯০৫)

কথাতে আছে ‘মন কৰিলে চন হয়’। বড়ো সমাজ সংস্কাৰৰ ক্ষেত্ৰত গুৰুদেৱৰ ‘মন কৰিলে চন হয়’ কথাশাৰীত ঈশ্বৰে সচাকৈয়ে সহায় কৰিছিল।

ইং ১৯০৫ চনৰ এদিনাখনৰ কথা গৰমত অস্থিৰ হৈ চিলায় নৈৰ কাষত থকা কাঠ বিক্ৰী শালাত খোজ কাঢ়ি গৈছিল। ভাগৰ লগাত গুৰুদেৱেৰ বন্ধু চৰণমণ্ডলৰ বিচনাতে ক্ষণ্টেক বাগৰি পৰিল সেই সময়ত চৰণ মণ্ডলৰ গাৰু তলত এখন কিতাপ পাইছিল। কিতাপখন পাই কি কিতাপ জানিবৰ কাৰণে গুৰুদেৱেৰ ভালকৈ অধ্যয়ন কৰিছিল। কিতাপখন ‘পৰমহংস’ শিৱনাবায়ণ স্বামীৰ ধৰ্মীয় পুঁথি মোহন চট্টোপাধ্যায়ৰ বাংলা ভাষাবে লিখা সাৰনিত্য ক্ৰিয়া। ‘সাৰ’ মানে সত্য, শুন্দৰ, চৈতন্যপূৰ্ণ পৰমব্ৰহ্ম জ্যোতি স্বৰূপ পৰমাত্মা নিত্য আৰু সাৰ বস্তু। ‘নিত্য’ মানে সদায়, ক্ৰিয়া মানে কৰ্ম, মানে সদায় কৰিব লগিয়া কৰ্ম। পুঁথিন পাই গুৰুদেৱে মন দি পাঢ়িবলৈ ধৰিলে পুঁথিন ব্ৰহ্ম তত্ত্ব, জীৱ সমুহৰ আত্মা, জন্ম, মৃত্যু, ব্ৰহ্মাণ্ডৰ সৃষ্টি কৰ্ত্তা আদিৰ ওপৰত লিখা। পুঁথিন পাঢ়ি যথেষ্ট উৎফুল্লিত হৈছিল আৰু গভীৰৰ পৰা গভীৰতালৈ সোমাবলৈ চেষ্টা কৰিছিল। পুঁথিন পাঢ়ি গুৰুদেৱে ঈশ্বৰ উপাসনা কৰাৰ শুন্দৰ আৰু সত্য পথটো বিচাৰি পাইছিল। ঈশ্বৰ এজন জীৱ সমুহৰ আৰু ব্ৰহ্মাণ্ডৰ সৃষ্টিকৰ্ত্তাৰ্জন যে, ব্ৰহ্ম এই বিষয়ে জ্ঞাত হৈছিল। এই সৃষ্টি কৰ্ত্তা ব্ৰহ্মৰ দ্বাৰা আলাই আথানি হোৱা বড়ো সকলক ব্ৰহ্ম কৰিব পাৰিম বুলি তেওঁৰ অন্তৰত বিশ্বাস জনিয়েছিল। তথাপি গুৰুদেৱ কালিচৰণে খৰখেদাকৈ ব্ৰহ্ম ধৰ্মত দীক্ষিত হোৱা নাছিল। কিয়নো পুঁথিন সম্পাদন কৰোঁতা আৰু প্ৰকাশকক লগ ধৰি আৰু অধিক কথা জানিব লগিয়া আছিল।

সাৰনিত্য ক্ৰিয়া পুঁথিন কত পাইছিলা আৰু প্ৰকাশক জন কৰি কোন? এই বিষয়ে চৰণ মণ্ডলক ভালকৈ গুৰুদেৱে সোধ পোচ কৰি লৈছিল।

‘পৰমহংস’ শিৱনাবায়ণ স্বামীৰ সাৰনিত্য ক্ৰিয়া পুঁথিনৰ লেখক মোহন মোহন চট্টোপাধ্যায়, এই কথা চৰণ মণ্ডলে গুৰুদেৱক অৱগত কৰে। সাৰনিত্য ক্ৰিয়া পুঁথিন কেনেকৈ আৰু কৰপৰা পাইছিল সোধ পোচ কৰাত চৰণ মণ্ডলে কয় যে, দুদিনমান আগতে অতিপাত মূৰৰ বিষ হৈছিল। ডাক্তৰৰ ওচৰত দেখোৱাৰ পিচতো মূৰৰ বিষ ভাল হোৱা নাছিল। মূৰৰ বিষ বেছিৰ পৰা বেছি কৈ হোৱাত কলিকতাৰ ডাক্তৰৰ ওচৰত চিকিৎসা লবলৈ কলিকতালৈ গৈছিলো। কলিকতালৈ যাওতে গোৱালপাৰা জিলা বগৱিবাৰী আট আনিৰ সুৰেন কৰ্ত্তা নামৰ এজন জমিদাৰৰ ঘৰত দুদিনমান আছিলোঁ। সেই সময়ত তেখেতৰ ঘৰত এই পুঁথিন পাই চৰণমণ্ডলে নিজৰ কাঠ বিক্ৰী শালাত আনি পঢ়াৰ কথা গুৰুদেৱৰ আগত সদৰী কৰে। পৰমহংস শিৱনাবায়ণ স্বামীক লগ ধৰিবলৈ গুৰুদেৱ কালিচৰণে মনস্ত কৰিলো। এই পুঁথিনত লিখা ধৰ্ম তত্ত্ব সমষ্টি স্পষ্টভাৱে জানিবলৈ পৰমহংস শিৱনাবায়ণ স্বামীক লগ ধৰিবলৈ সিদ্ধান্ত কৰিলো। বগৱিবাৰীৰ জমিদাৰ সুৰেন কৰ্ত্তা ‘পৰমহংস’ শিৱনাবায়ণ স্বামীৰ দীক্ষিত এজন শিষ্য আছিল। কলিকতাত তেখেতৰ নিজস্ব ঘৰবাৰী আছিল।

শিৱনাবায়ণ স্বামীক সাক্ষাৎ কাৰ (ইং ১৯০৫)

‘পৰমহংস’ শিৱনাবায়ণ স্বামী উত্তৰ প্ৰদেশৰ বাসিন্দা এজন হিন্দী ভাষীৰ লোক আছিল। তেওঁ কলিকতাত আছিল কাৰণে অতি সুন্দৰকৈ বঙালী ভাষা কৰ পাৰিছিল। তেওঁ ‘ব্ৰহ্ম ধৰ্ম’ৰ প্ৰচাৰক আছিল। তেওঁৰ পিতৃৰ নাম ব্যাসদেৱ আৰু মাতৃৰ নাম গংগা দেৱী আছিল।

চন্দ্ৰমা, ওঁ সূৰ্য। তৎ - সূৰ্য, সবিতু- জগত কাপে সৃষ্টিকৰ্তা, বৰেন্যম- সকলোতকৈ ধূৰীয়া, ভগো- সূৰ্যৰ জ্যোতি, দেৱস্য- দেৱতা সকলৰ ভিতৰত শ্ৰেষ্ঠ দেৱতা, ধীমহি- স্থিৰ, ধীয়োয়োন- সূৰ্যপোহৰ জ্ঞান জ্যোতি স্বৰপেই ইন্দ্ৰিয় কাপে বিস্তাৰিত। প্ৰচোদয়াৎ- শ্ৰেষ্ঠ। আপ- পানী, জ্যোতিঃ- পোহৰ দিওতা, ৰসঃ- ৰস, অমৃতঃ- অনাদি ব্ৰহ্ম তোমাক দিয়া দ্রব্য বস্তুৰোৰ প্ৰীতিৰে গৃহন কৰা।

৫। ওঁ ব্ৰহ্মাপূৰ্ণং, ব্ৰহ্মহৰি, ব্ৰহ্মাগ্ৰৌ, ব্ৰহ্মানাহৃতম, ব্ৰহ্মোব তেন গন্তব্যম
ব্ৰহ্মাকৰ্ম্ম সমাধিনা ওঁ স্বাহা। ব্ৰহ্মাক যি দ্রব্য বস্তু দিয়া হয় সিয়ো ব্ৰহ্ম, ঘিউ ব্ৰহ্ম,
অগ্নি ব্ৰহ্ম, আহুতি দিবলৈ ব্যৱহৃত বস্তুৰোৰ ব্ৰহ্ম, এইবোৰেই ব্ৰহ্মৰ লগত যোগ
কৰায়, ব্ৰহ্মৰ কৰ্ম্ম, সকলোৰোৰ জ্যোতিঃ ব্ৰহ্ম কাপে চিনিপোৱায়, তোমাক দিয়া
দ্রব্য বস্তুৰোৰ প্ৰীতিৰে গৃহন কৰা।

ব্ৰহ্ম ধৰ্মহই বিশ্বাস কৰে যে, মানুহৰ আত্মায় বাবে বাবে জন্ম হয়। কিন্তু
শৰীৰ মাটি, পানী, অগ্নি, বায়ু, আকাশ, চন্দ্ৰমা আৰু সূৰ্য এই সাতটা অংশৰে
গঠিত আৰু মৃত্যুৰ পিচত প্রত্যেকটো অংশৰ লগত মিলি যায়। যেনে মংহ,
হাড়াদিবোৰ মাটিৰ সৈতে, তেজ আৰু মুদ্ৰণোৰ পানীৰ সৈতে, উশাহ-নিশাহ
বায়ুৰ সৈতে, ভোক-পিয়াহ অগ্নিৰ সৈতে, কামনা, ক্ৰোধ, লোভ, মোহ, ভয়
আকাশৰ সৈতে, সংকল্প-বিকল্প চন্দ্ৰমাৰ সৈতে আৰু চাৰিঅন্তঃকৰণ সূৰ্যৰ
সৈতে।

আত্মায় পুনৰ জন্ম পায় কাৰণে নিজ নিজ আত্মাৰ শান্তিৰ কাৰণে
ঈশ্বৰ উপাসনা কৰিব লাগে। টকা-পইছা, ধন-সোণ পাবলৈ ঈশ্বৰ উপাসনা
কৰাটো ক্ষণেকীয়া মাত্ৰ আৰু এনেধৰণৰ লোভৰে দিয়া যজ্ঞক সকাম যজ্ঞকোৱা
হয়। কিন্তু আত্মাৰ মুক্তিৰ হকে ঈশ্বৰ উপাসনা অথবা যজ্ঞাহৃতি দিব লাগে,
পুনৰ জন্মাই হৈল দুখ, কষ্ট ভোগ কৰা আৰু অসংখ্য অপৰাধ অথবা পাপ কৰ্ম
কৰিলে আমাৰ আত্মায় পুনৰ জন্ম পায় এইয়া ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ বিশ্বাস।

ধৰি আলোচনা হয়। আলোচনাৰ মাজে মাজে গুৰুদেৱ কালিচৰণে ব্ৰহ্ম তত্ত্বৰ
বিষয়ে বহুত প্ৰশ্ন সুধিছিল। সকলো প্ৰশ্নৰ উত্তৰবোৰ গুৰুদেৱৰ মনত শান্তি
দিব পাৰিছিল আৰু আন্তৰিকভাৱে পৰমহংস শিৱনাবায়ণ স্বামীক ধন্যবাদ
দিছিল। গুৰুদেৱ কালিচৰণে একান্ত মনে ব্ৰহ্ম তত্ত্বৰ ওপৰত হোৱা আলোচনাৰ
প্ৰতি সহাৰি দিয়াত স্বামীজীয়ে নথৈ সুখী হৈছিল। কিয়নো গুৰুদেৱৰ দৰে ব্ৰহ্ম
ধৰ্ম গৃহন কৰা কোনো ভঙ্গই খৰচিমাৰি জানিবৰ কাৰণে প্ৰশ্ন কৰা নাছিল
আৰু দীৰ্ঘ সময় ধৰি আলোচনাত অংশ লোৱা নাছিল। কিন্তু গুৰুদেৱ কালিচৰণ
ব্ৰহ্মৰ একাগ্ৰতা দেখি সুখী হৈছিল আৰু স্বামীজীয়ে একায়াৰ কথা কৈছিল,
“মেৰা হো গয়া।” গুৰুদেৱ কালিচৰণৰ মন আৰু স্বভাৱ চৰিত্ৰত নিশ্চিত হৈছিল
প্ৰকৃততে শিষ্য হব পাৰিব। তেও঳োকে বাইবেল, কোৰান, গীতা আৰু বিভিন্ন
ধৰ্মীয় শাস্ত্ৰৰোৰ বিষয়ে বিস্তৰিতভাৱে আলোচনা কৰিছিল। শিৱনাবায়ণ স্বামীয়ে
গুৰুদেৱ কালিচৰণক কিছুমান উপদেশ দিয়ে- ব্যৱহাৰিক আৰু পাৰমার্থিক
কৰ্ম্ম সমানে কৰিব লাগে আৰু সত্যবাদী হোৱা উচিত। চৌদিশে মূখ কৰি
ঈশ্বৰ উপাসনা কৰিব পাৰি, পূৰ্ণ পৰম ব্ৰহ্ম জ্যোতি স্বৰপেই জগতৰ গুৰু।
লিখা, পাঢ়া, খেতিকৰা, বেপাৰ, বিদ্যা শিক্ষা আদি ভাল হব লাগিব। ত্ৰিসংঘ্যা,
গায়ত্ৰী জপ, প্ৰাণায়াম কৰিব লাগে। জগত মঙ্গলৰ কাৰণে যজ্ঞাহৃতি দিব লাগে।

স্বামীজীয়ে এই বচন সহজ আৰু উপদেশ মূলক ভাষাবে গুৰুদেৱ
কালিচৰণক দিছিল। গুৰুদেৱ কালিচৰণে এই উপদেশ সমুহ মানি চলিবলৈ
সন্মাত হয়।

ইয়াৰ পিচত গুৰুদেৱৰ মনত বড়ো সকলক সংস্কাৰ কৰাৰ এক নতুন
সংকল্পৰ উদ্যয় হয় আৰু বড়ো সকলক পুনৰ জীৱিত কৰি তুলিবলৈ দৃঢ়
পদক্ষেপ গৃহন কৰে। ব্ৰহ্ম ধৰ্ম গৃহন কৰি বড়ো সকলক ব্ৰহ্ম কৰাৰ এই সত্য
পথ বাচি লব পৰাটো সচাকৈয়ে বড়ো সকল ভাগ্যবান।

লিখকে ৯৬ বছৰিয়া খৰ্গেশ্বৰ ব্ৰহ্মৰ লগত (গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মক লগ পোৱা)
গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মৰ সমক্ষে সাক্ষাৎ কাৰ লোৱা (ফটোগ্রাফ- ৩১-০৩-২০০৮)

ব্ৰহ্ম ধৰ্ম তত্ত্ব

পৰমব্ৰহ্ম অথবা ঈশ্বৰক ওঁ নামেৰে মতা হয়। বিন্দু (.) ৰ সৈতে সূৰ্য্য নাৰায়নক বুজোৱা হৈছে () ইয়াৰ সৈতে চন্দ্ৰমা আৰু (ও) ইয়াৰ সৈতে জীৱ অথবা জীৱাত্মক বুজোৱা হৈছে। এই তিনিটা জ্যোতিয়েই - ওঁ । অ, উ, ম এই তিনিটা অক্ষৰ, এই তিনিটা অক্ষৰেই ব্ৰহ্মা, বিষ্ণু আৰু মহেশ্বৰ ৰূপে কল্পিত হৈছে। ব্ৰহ্মাই সৃষ্টি, বিষ্ণুই পালন আৰু মহেশ্বৰ ৰূপে সংহাৰ। ওঁ কাৰেই ব্ৰহ্মৰ প্ৰকৃত মন্ত্ৰ। এই ওঁ কাৰেই হল মাটি, পানী, অগ্নি, বায়ু, আকাশ, চন্দ্ৰমা আৰু সূৰ্য্য (ভূ, ভূৱ, স্ব, মহ, জন, তপ, সত্যম)। বৃহৎ ব্ৰহ্মাণ্ডৰ এইবোৰ একো একোটা অংগ সমূহ বিশ্ব ব্ৰহ্মাণ্ড পৰিচালনাৰ একো একোটা শক্তি।
ধৰ্ম শব্দটো সংস্কৃত থৃ ধাতুৰ পৰা অহা ইয়াৰ অৰ্থ হল যাৰ ধৰি

ৰাখিব পৰা শক্তি আছে। ভূ, ভূৱ, স্ব, মহ, জন, তপ, সত্যম এই সাতটা ধাতুৰ সৈতে পৰমাত্মাই ব্ৰহ্মাণ্ডক ধৰি ৰাখিছে।

যজ্ঞ অথবা আহুতি দিয়াটো ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ প্ৰকৃত মূল নীতি। আমাৰ দৈনন্দিন জীৱনত কৰা প্ৰত্যেকটো কৰ্মই যজ্ঞাহুতি। কিন্তু আত্মাৰ শক্তি, আধ্যাত্মিক, আদিভৌতিক আৰু আদি দৈবিক, পিয়াহ, ভোক, আশা, ত্ৰষ্ণা আৰু দুখ কষ্টৰ পৰা হাত সাৰিবলৈ, সুখ পাৰিবলৈ, জ্ঞানৰ পৰা জ্ঞানী হৰিবলৈ সুগঞ্জ, সুনিষ্ঠ, সু-স্বাদু ঘিউ আদিৰে অগ্নি মৃখত আহুতি দিয়াটোহে প্ৰধান যজ্ঞ তথা আহুতি।

“আহুতি দিয়াৰ প্ৰাৰ্থনা (আহাহন মন্ত্ৰ)

ওঁ আয়াহি বৰদে দেৱী ত্ৰ্য়াক্ষৰে ব্ৰহ্মবাদিনি।

গায়ত্ৰী ছন্দসাং মাতঃ ব্ৰহ্মাযোনি নমোহস্ততে।।”

ওঁ - এইয়া পৰমাত্মাৰ নাম। আয়াহি- আৰ্বিভাৱ হোৱা। বৰদে দেৱী- বৰদিত্বাতা মা। ত্ৰ্য়াক্ষৰে- সৃষ্টিকৰ্তা, পালন কৰ্তা, সংহাৰ কৰ্তা। গায়ত্ৰী- শৰীৰ ব্ৰহ্মাকাৰি। ছন্দসাং- অতি সুন্দৰ। মাতঃ- জগতৰ মাত্। ব্ৰহ্মাযোনি- জন্মদাত্ৰী মাত্।

ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ গায়ত্ৰী (শৰীৰ বক্ষাকাৰি) মন্ত্ৰ :-

১। ওঁ বৰদে দেৱী পৰমজ্যোতি ব্ৰহ্মনে স্বাহা- ওঁ বৰদিত্বাতা মা তোমাক দিয়া দ্রব্য বস্তুবোৰ প্ৰীতিৰে গ্ৰহণ কৰা।

২। ওঁ চৰাচৰ ব্ৰহ্মনে স্বাহা- ওঁ জগতৰ চৰাচৰ ব্ৰহ্ম তোমাক দিয়া দ্রব্য বস্তুবোৰ প্ৰীতিৰে গ্ৰহণ কৰা।

৩। ওঁ পূৰ্ণ পৰম ব্ৰহ্ম জ্যোতিৎস্বৰূপায় স্বাহা- ওঁ পূৰ্ণ পৰম ব্ৰহ্ম জ্যোতিৎস্বৰূপ তোমাক দিয়া দ্রব্য বস্তুবোৰ প্ৰীতিৰে গ্ৰহণ কৰা।

৪। ওঁ ভূঃ, ওঁ ভূঃ, ওঁ স্ব, ওঁ মহঃ, ওঁ জনঃ, ওঁ তপ, ওঁ সত্যম, ওঁ তৎ সবিতু বৰেন্যম ভৰ্গো দেৱস্য ধীমহি ধীয়োয়োনঃ প্ৰচোদয়াৎ ওঁ আপ জ্যোতিঃ বসঃ অনৃতং ব্ৰহ্মণে স্বাহা- ওঁ মাটি, ওঁ পানী, ওঁ অগ্নি, ওঁ বায়ু, ওঁ আকাশ, ওঁ

মন্ত্ৰ শ্ৰেষ্ঠ হোৱাৰ পিচত বেজে কুকুৰা, পাৰ আৰু ছাগলী বলিদিয়ে
আৰু দেউৰীয়ে শান্তি পানী ছটিয়াই বলিদিয়া মূৰবোৰ গোটোই মাঃসবোৰ মদৰ
লগত খায়-বৈ ফুটি কৰিছিল।

জীৱ-জন্ম বলি দিয়া আৰু মদ মাঃস খায়বৈ ইশ্বৰ উপাসনা কৰাৰ
সম্পর্কে গুৰুদেৱে গভীৰ ভাৱে চিন্তা চৰ্চা কৰিছিল। অৱশেষত তেওঁ বুজি
পাইছিল প্ৰকৃততে জীৱ-জন্ম বলি দি আৰু মদ, মাঃস খায় বৈ আনন্দ উলাহৰ
মাজেদি ইশ্বৰ উপাসনা কৰাটো কেতিয়াও শুন্দ আৰু সত্য আদৰ্শ হব নোৱাৰে।
তেওঁ ভাৱিছিল বলি দিয়া প্ৰথা আৰু খায় বৈ ইশ্বৰ উপাসনা কৰা বাথৌ ধৰ্মৰ
নীতি নহব পাৰে। সম্ভৱ বাথৌ ধৰ্ম উপাসনা কৰাৰ এক আচুতিয়া নীতি
থাকিব পাৰে। প্ৰবাদ আছে যে, কোনো এজন বাথৌ ধৰ্মৰ প্ৰতিনিধিয়ে অথবা
বেজে ইচ্ছাকৃত ভাৱে জীৱ জন্ম বলি দিয়া প্ৰথা আৰু মদ, মাঃস খায় বৈ আনন্দ
উলাহৰ মাজেদি ইশ্বৰ উপাসনা কৰা নীতিক ভাল পায় এন্দেৰনৰ প্ৰথা প্ৰচাৰ
কৰি হৈ গল। কিন্তু, অৱশেষত বড়ো জনগনহই এই প্ৰথা মানি লবলৈ অমান্তি
হল। কাৰণ এই প্ৰচলিত প্ৰথাই সমগ্ৰ বড়ো জাতিক এক ঘৃণাৰ পাত্ৰ কৰি
তুলিছিল আৰু গুৰুদেৱৰ মনত সবল সজাগতাৰ ভাৱ উদয় হৈছিল। পৰহৎস
শিৱনাৰায়ণ স্বামীৰ সাৰনিত্য ক্ৰিয়া পুথিখন পাই ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ প্ৰতি গুৰুদেৱৰ
অধিক বিশ্বাস জননীছিল আৰু ১৯০৫ চনত ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ্ত দীক্ষিত হয় তেতিয়া
গুৰুদেৱৰ বয়স প্ৰায় ৪৫ বছৰ হৈছিল। দীক্ষিত হোৱাৰ পিচত বাথৌ থানত
গুৰুদেৱে একেৰাহে সাতদিন সাত বাতি প্ৰাৰ্থনা কৰে বাথৌ ধৰ্ম এৰি ব্ৰহ্ম ধৰ্ম
গ্ৰহণ কৰাত ভুল ভাস্তি অপৰাধ ক্ষমা বিচাৰি বাথৌ থানৰ ওচৰত মূৰ
দোৱাই প্ৰাৰ্থনা কৰি অৱশেষত গুৰুদেৱে গাৱৰ সকলো জনগনক লগত লৈ
চিৰদিনৰ বাবে ১৯০৫ চনত বাথৌ ধৰ্ম ত্যাগ কৰে।

গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মৰ নাতিনী মাধুৰী ব্ৰহ্ম (দেৱেন্দ্ৰ নাথ ব্ৰহ্ম জীয়েক) (ফটোগ্রাফ-
১৯০৪)

ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ্ত দীক্ষা গ্ৰহণ (ইং ১৯০৫)

ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ সকলোৰোৰ তত্ত্ব গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মৰ বাবে গ্ৰহণ
যোগ্য আছিল। সেয়েহে ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ যোগেদি বড়ো সমাজক জীৱিত আৰু
উন্নত, জগতৰ হিত সাধনৰ বিশ্বাসেৰে গুৰুদেৱে কালিচৰণে পৰমহৎস শিৱনাৰায়ণ
স্বামীৰ লগত কলিকতাত ইং ১৯০৫ চনত ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ্ত দীক্ষা লয় তেতিয়া
গুৰুদেৱৰ বয়স প্ৰায় ৪৫ বছৰ মান হৈছিল।

দীক্ষিত হোৱাৰ পিচত গুৰুদেৱে কালিচৰণে বামায়ণ, মহাভাৰত, গীতা,
বাইবেল, কোৰাণৰ উপৰিগত ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ প্ৰধান পুথিবোৰ যেনে সাৰনিত্য ক্ৰিয়া,
অমৃত সাগৰ, পৰমকল্যান গীতা, পূৰ্ণ সাধনা, ভৰণ বৃত্তান্ত, ক্ষুদ্ৰগুৰুৱালি অধ্যয়ন
কৰিছিল। যজ্ঞ দিবলৈ গুৰুদেৱক স্বামীজীয়ে শিকাইছিল। ব্ৰহ্ম তত্ত্ব সমূহ

সম্পূৰ্ণ কপে অধ্যয়ণ কৰি মনত বাধিছিল। কিয়নো নিজে ভালকৈ জনাৰ পিচতহে ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ প্ৰচাৰ কৰিব পাৰিব। প্ৰাৰ্থনা মন্ত্ৰৰ অৰ্থ, গায়ত্ৰী মন্ত্ৰৰ অৰ্থ, যজ্ঞ কি? যজ্ঞৰ ফল কি? অগ্ৰিব সমন্বে যজ্ঞৰ আৱশ্যকীয় দ্রব্য বস্তুৰোৰ, ধৰ্মৰ কি, ব্যৱহাৰিক আৰু পাৰমার্থিক কৰ্ম কি কি, এইবোৰৰ সমন্বে গুৰুদেৱেৰে লাহে লাহে শিকিলৈছিল। পৰমহংস শিৱনাৰায়ণ স্বামীৰ সৈতে এইবোৰ শিকোতে তিনি বছৰ সময় লৈছিল। গুৰুদেৱ কালিচৰণে যথেষ্ট জ্ঞান লাভ কৰিছিল আৰু যজ্ঞ কৰ্মৰোৰ নিজে কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল।

কলিকতাৰ পৰা ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ্ত দীক্ষিত হৈ গুৰুদেৱেৰ নিজৰ ঘৰলৈ ঘূৰি আহে আৰু দেৱতাবোৰৰ কাৰণে সৰু সৰু বনায় থোৱা দেৱতাৰ ঘৰ, মুন্তি, ছবিবোৰ সাত দিন পূজা দি বিদায় দিয়ে আৰু বাঠোী থানটোৰ ওচৰত মূৰ দোৱাই ত্যাগ কৰি ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ্ত স্ব-ইচ্ছাবে দীক্ষিত হৈছিল। কাৰণ ব্ৰহ্মাতকৈ মহান কোনো দেৱতা নাই। ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ্ত দীক্ষা লোৱা সম্পর্কে সেই সময়ত গাওঁৰ সকলোকে বুজায় কৈছিল। ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ্ত সমন্বে গাওঁৰ দুই এজন ব্যক্তিৰ আগত বৰ্ণনা কৰি কৈছিল। ইয়াৰ উপৰি অন্য বন্ধুবৰ্গৰ লগত গোটখায় আলোচনা কৰিছিল। ‘গুৰুদেৱ’ কালিচৰণৰ এনেধৰনৰ মনৰ পৰিবৰ্তন দেখি জনসাধাৰনে ভালপাইছিল। আজি অলপ কালি অলপকৈ গাওঁৰ জনসাধাৰণে গুৰুদেৱ সৈতে সহায় সহযোগীতা কৰিছিল আৰু প্ৰায় ভাগ জনসাধাৰণে নিজৰ নিজৰ ঘৰত থকা বাঠোী থানটো পৰিহাৰ কৰি ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ্ত স্ব-ইচ্ছাবে দীক্ষিত হৈছিল।

গাওঁৰ জনসাধাৰণ আৰু ওচৰ চুবুৰীয়া বন্ধুবৰ্গক মাতি আনি ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ্ত ওপৰত আলোচনা কৰা হয়। ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ্ত তত্ত্ব আৰু যজ্ঞৰ ফল সমন্বে জনসাধাৰণক বহলভাৱে বুজায় দিয়া হয়। ফলত জনসাধাৰণে ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ্ত গৃহন কৰিবলৈ সিদ্ধান্ত লয়। আনপিনে পৰমহংস শিৱনাৰায়ণ স্বামীয়ে ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ্ত প্ৰচাৰ কৰিবলৈ গুৰুদেৱ কালিচৰণকে দ্বাৰীভূত দিছিল। অসমীয়া প্ৰতিনিধি সকলে প্ৰশ্ন কৰিছিল যে গুৰুদেৱ কালিচৰণে কিয় ‘এক শৰণীয়া ধৰ্ম’ক

বিশ্বাস নকৰে। বড়ো সকলে অন্য জাতি গোষ্ঠীৰ দ্বাৰা ঘৃণা পোৱাৰ পৰা হাত সাৰিবলৈ ‘এক শৰণীয়া ধৰ্ম’ গৃহণ কৰাত গুৰুদেৱ কালিচৰণে কিয় বাধা প্ৰদান কৰে। এনে ধৰণৰ প্ৰশ্নবোৰ শিক্ষিত অসমীয়া প্ৰতিনিধি সকলৰ অন্তৰত উদয় হৈছিল আৰু প্ৰশ্ন কৰিছিল।

গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মাই উত্তৰ দিছিল এক শৰণীয়া হৈ নিজৰ বড়ো ভাষা, জাতী, কলা সংস্কৃতি, সাহিত্য সকলো ত্যাগ কৰিব লাগে যেতিয়া কিয় এক শৰণীয়া ধৰ্ম গৃহণ কৰিম। ব্ৰহ্ম ধৰ্মাই কাকো ঘৃণা নকৰে, কাৰো ভাষা, কলা সংস্কৃতি ত্যাগ কৰিব নিদিয়ে। আমি সকলোৱে ব্ৰহ্মৰ সন্তান, সেই কাৰণে আমি ব্ৰহ্মকে গৃহণ কৰিম আৰু সৰহ সংখ্যক বড়ো সকলক ‘এক শৰণীয়া’ হোৱাৰ পৰা বাধা দি ব্ৰহ্ম ধৰ্মকে গৃহণ কৰাইছিল।

গুৰুদেৱৰ বাঠোী ধৰ্মীয় মতামত (ইং ১৯০৫)

ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ্ত দীক্ষিত হোৱাৰ পূৰ্বে গুৰুদেৱ কালিচৰণে বাঠোী ধৰ্মকে উপসনা কৰিছিল। তেওঁৰ মন পৰিত্র আৰু ধৰ্মৰ্ত পৰায়ন আছিল। দেউতাকৰ লগত থাকি বাঠোী থানত কুকুৰা, পাৰ বলি দিছিল। পিতৃ বিয়োগৰ পিচতো গুৰুদেৱেৰ বাঠোী থানত একৈশ (২১) টা দেৱতাৰ ঘৰ বনাই বিভিন্ন দেৱতাৰ নামত বেলেগ বেলেগ কুকুৰা, পাৰ, ছাগলী বলিদিছিল আৰু ডিম (কনী) আগবঢ়াইছিল। তেওঁ নিজে ঘৰত আৰু গাওঁত দেউৰী হৈছিল। বাঠোী থানত ‘গুৰুদেৱ’ কালিচৰণে নিজে দেউৰীহলেও দেৱতাৰ মন্ত্ৰ গাৰলে এজন বেজ লৈছিল। পূজা দিলে কিছুমান মন্ত্ৰ বেজে গায় দিছিল আৰু দেউৰীয়ে শান্তি পানী ছটিয়াইছিল।

চিপকাইত প্রতিষ্ঠা কৰা গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্ম এম.ই. স্কুল (ফটোগ্ৰাফ- ২০-১১-২০০২)

বাঁওফলৰ পৰা সোঁফালে থিয়াছৈ থকা সকল- বাবুৰাম ব্ৰহ্ম, কৰেন্দ্ৰ নাৰায়ণ মণ্ডল (ব্ৰহ্ম)
বাঁওফলৰ পৰা সোঁফালে বহি থকা সকল- যাদৰ চন্দ্ৰ খাঁড়াৰী, চুৰেদাৰ ‘চৰদাৰ বাহাদুৰ’ বেলবুংৰাম
কছৰী, মহম্মদ দিয়াচুদিন আহমেদ (উকিল)

তলত বহাজন ‘গুৰুদেৱ’ কালিচৰণ ব্ৰহ্ম

এই ফটোগ্ৰাফটো ইং-৪ জানুৱাৰী, ১৯২৯ চনত আব্দুল গপ্পৰ ষ্টুডিয়, চিলংত চাইমন কমিচনক
স্মাৰক পত্ৰ সমজেৱাৰ সময়ত গোৱা

বৈনাণুৰিৰ বড়ো সকলে শৰণীয়া হৰলৈ বিচৰা (বাং ১৩১২)

গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মই ব্ৰহ্ম ধৰ্ম প্ৰচাৰ কৰাৰ পূৰ্বেই বৈনাণুৰিৰ
বড়ো সকলে শৰণীয়া হৰলৈ সিদ্ধান্ত লৈছিল। শৰণীয়া হোৱাৰ পিচত মদ, মাছ,
মাংস খোৱা নিষেধ হেতুকে বৈনাণুৰি গাওঁৰ বড়ো সকলে শেষ বাৰৰ কাৰণে
মদ, মাছ, মাংস খাবলৈ এটা দিন ঠিক কৰি লৈছিল। সিদ্ধান্ত মৰ্মে বৈনাণুৰি
গাওঁৰ যি সকলে শৰণীয়া হৰলৈ বিচাৰিছিল তেও঳োকে একগোট হৈ বাং
১৩১২, ২৪ কাৰ্ত্তিকত সাৰাসৰ বিলত জমাই সাতদিন সাত বাতি খায় বৈ ফুটি
কৰিছিল। সেইদিন সচাকৈয়ে (জৌনি পুখুৰী, আংখামনি আলি, বেদৰনি আখাই)
“মদৰ পুখুৰী, ভাতৰ আলি, মাংসৰ থালি” উভেনদী হৈছিল। শৰণীয়া হব যেতিয়া
খায়ছে ফুটিকৰিছে। সেইদিনাখন খায় বৈ ফুটিকৰাৰ পিচত বৈনাণুৰিৰ বড়ো
সকলে শৰণীয়া হৰলৈ ধৰিলৈ। মাছ, মাংস আৰু মদ খোৱা নিষেধ এই প্ৰস্তাৱ
সকলোৱে বাবে গৃহন যোগ্য আছিল। কিন্তু তেও঳োকে যে, নিজৰ বড়ো
জাতিৰ পৰিচয় একে বাবে ত্যাগ কৰিব বিচাৰিছে সেয়াহে অতি দুখৰ বিষয়
আছিল। সেই দিনটো এক চিৰস্মৰণীয় দিন হিচাপে বৈনাণুৰি গাঁৱৰ বাইজে
ৰনচায় গৌৱা মেচ আৰু বন্দা মেচ নামৰ ছোৱালী আৰু লৰাক বিয়া দি স্মৃতি
স্বৰূপে সিহতৰ নামত দুড়াল চিমেন্ট খুটা পোতা হয়। সেই দুড়াল চিমেন্ট খুটা
শাৰীকৈ পুতি থোৱা এতিয়াও স্মৃতি স্বৰূপে দেখিবলৈ পোৱা যায়। সেই সময়ৰ
পিচত অথবা বাং ১৩১২, ২৪ তাৰিখ কাতি মাহৰ পিচত বৈনাণুৰিৰ বড়ো
সকলক শৰণীয়া হোৱাটো বন্ধ কৰিছিল।

বড়ো সকলৰ ব্ৰহ্ম ধৰ্ম গ্ৰহণ (ইং ১৯০৬)

গুৰুদেৱ কালিচৰণে ব্ৰহ্ম ধৰ্মত দীক্ষা লোৱাৰ এবছৰৰ পিচত অথবা ইংৰাজী ১৯০৬ চনত বড়ো সমাজৰ মাজত প্ৰথম ব্ৰহ্ম যজ্ঞ দি বড়ো সকলে ব্ৰহ্ম ধৰ্ম গ্ৰহণ কৰিছিল। প্ৰথম বাৰৰ বাবে এই যজ্ঞটো ধূবুৰী জিলাৰ বৈনাগুৰি গারত দিছিল আৰু প্ৰধান পুৰোহিত হিচাপে কলিকতাৰ ফণিন্দ্ৰ নাথ চেটার্জি আৰু গুৰুদেৱ কালিচৰণে সহকাৰি পুৰোহিত হিচাপে সহযোগিতা কৰিছিল। ৰাইজে এই যজ্ঞৰ প্ৰয়োজনীয় বস্তুবোৰ গোটাই আৰু বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ সহায় সহযোগিতাৰে যজ্ঞ কৰ্ম্ম সমাপ্ত কৰিছিল। বৈনাগুৰি গাওঁৰ চৰণ মণ্ডল, মালতিবাৰা গাওঁৰ সাৰুৰাম মণ্ডল, বৌৰশিবাৰা গাওঁৰ মইনাৰাম মেচ, নাইগাওঁৰ মনিবাৰা মেচ আৰু দুৰ্বনি বটীয়া গাওঁৰ ৰাইজ সকলে একত্ৰিত হৈ এই যজ্ঞ কৰ্ম্মত অংশ গ্ৰহণ কৰিছিল।

যজ্ঞৰ অগ্ৰি প্ৰজলিত হোৱা লগে লগে সকলোৱে মনত এক নতুন আশা আৰু লক্ষ্য সঞ্চাৰিত হৈছিল। কাৰণ এনেকুৱা পৰিত্ব সময় পূৰ্বত কেতিয়াও অহা নাছিল। যজ্ঞৰ খোঁৱা বতাহৰ লগত মিলি চৌদিশে এক সুগন্ধময় সৃষ্টি কৰিছিল। প্ৰাৰ্থনা আৰু গায়ত্ৰী মন্ত্ৰ সকলোৱে একে লগে গায়ছিল। সঁচাকৈয়ে বৈনাগুৰি গাওঁ প্ৰাৰ্থনা আৰু গায়ত্ৰী মন্ত্ৰৰে ধৰনিত হৈছিল। নতুন নীতি, আদৰ্শ, কৰ্ম্ম বড়ো সকলৰ বাবে এই যজ্ঞ কৰ্ম্ম প্ৰত্যেকৰ অন্তৰত এক সপোনৰ দৰে হৈছিল। সঁচাকৈয়ে ইং ১৯০৬ চনতো বড়ো সকলৰ বাবে এক চিৰস্মৰণীয় দিন হিচাপে পৰিগণিত হৈ থাকিল। তদুপৰি এই যজ্ঞ কৰ্ম্মৰ সুযোগতে যথেষ্ট সংখ্যক বড়ো সকলে দীক্ষা লৈছিল।

এই যজ্ঞ কৰ্ম্ম সাত দিন চলিছিল, ইয়াকে অখণ্ড যজ্ঞ বুলি কোৱা হয়।

অখণ্ড যজ্ঞৰ অন্তিম দিনা গুৰুদেৱ কালিচৰণে ৰাইজৰ আগত ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ ছয়খন পুঁথি যেনে- সাৰনিতি ক্ৰিয়া, পৰম কল্যাণ গীতা, পূৰ্ণ সাধনা, অমৃত সাগৰ, ভৰন বৃত্তান্ত আৰু ক্ষুদ্ৰ প্ৰস্তাৱলিৰ তত্ত্বৰ যোগেদি যজ্ঞৰ প্ৰয়োজনিয়তা, অৰ্থ আৰু ফল সমঙ্গে বহলাই বাখ্যা কৰে। যজ্ঞান্তি দিলে যজ্ঞৰ খোঁৱাৰোৰ আকাশলৈ গতি কৰি বায়ু মণ্ডলৰ সৈতে মিলিয়ায় ইয়াৰ ফলত বায়ু মণ্ডল পৰিষ্কাৰ হয়। পৰিষ্কাৰ বায়ু সেৱন কৰাৰ ফলত মানুহ, জীৱ জন্ম, তৰঙ্গতা তঢ়ণ, শাক পাচলি আদি বেমাৰৰ পৰা হাত সাৰিব পাৰি, পৰিষ্কাৰ বায়ু সেৱন কৰাৰ ফলত মানুহৰ মন পৰিত্ব হয়, মন পৰিত্ব হলে সৎ চিন্তা ভাৱনা, দয়া আৰু একাত্মাৰ্থ জন্মে। যজ্ঞ প্ৰণালীৰ সমঙ্গে ৰাইজক বুজায় দিছিল আৰু ক্ৰমাগুয়ে ৰাইজৰ মাজত ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ বিয়য়টো গুৰুত্ব পূৰ্ণ স্থান লাভ কৰিছিল। প্ৰত্যেকজন ব্যক্তিৰ মনত প্ৰশংসন উদয় হৈছিল, ব্ৰহ্ম কি? যজ্ঞ কি? ব্ৰহ্ম আমাৰ জীৱনৰ সৈতে কি সমন্বয় আছে? বাধৌ ধৰ্ম থকা স্বত্বেও আমি কিয় ব্ৰহ্ম ধৰ্ম গ্ৰহণ কৰিব লাগে? এনেৰোৰ প্ৰশংসন উত্তৰ গুৰুদেৱ কালিচৰণে স্পষ্ট ভাৱে দি ৰাইজৰ অন্তৰ জয় কৰিব পাৰিছিল। গুৰুদেৱৰ এনে নিপুণতাৰ বাবে প্ৰত্যেকজন জনগণই সন্তোষি লাভ কৰিছিল। ইং ১৯০৫ চনত গুৰুদেৱে দীক্ষা লোৱাৰ পিচত ‘পৰমহংস’ শিৱনাবায়ণ স্বামীয়ে গুৰুদেৱক ব্ৰহ্ম ধৰ্ম প্ৰচাৰ কৰাৰ দ্বায়ীত্ব অৰ্পণ কৰে। বড়ো সকলৰ ভিতৰত ‘গুৰুদেৱ’ কালিচৰণ ব্ৰহ্মই ব্ৰহ্ম ধৰ্ম আনি প্ৰচাৰ কৰা কাৰণে ইং ১৯০৬ চনত যেতিয়া বৈনাগুৰিৰ প্ৰথমবাৰৰ বাবে যজ্ঞান্তি দিছিল তেতিয়াই ৰাইজে কালিচৰণ ব্ৰহ্মকেই ‘গুৰু’ হিচাপে মানি লৈছিল। সেই দিনখনৰ পৰাই কালিচৰণক সকলো বড়ো জনগণই গুৰু হিচাপে সন্মান কৰে।

ইংৰাজী ১৯০৬ চনত গুৰুদেৱ কালিচৰণৰ জনুগাওঁ কাজিগাওঁত দ্বিতীয় বাৰৰ বাবে যজ্ঞান্তি দিয়া হয়। ইংৰাজী ১৯০৭ চনত তৃতীয়বাৰৰ কাৰণে গম্ভীৰকাটা গাঁৱত যজ্ঞান্তি দিয়া হয়।

গুৰুদেৱৰ ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ প্ৰচাৰ কৰাৰ কথা গম পাই কিছুমান শ্বেষ্টীয়ান মিচনাৰি ধৰ্মৰ প্ৰচাৰক সকলে গৌৰাং, বেংতল, থুকৰাবাৰ আদি ঠাইবোৰত জোৰদাৰ ভাৱে শ্বেষ্টীয়ান ধৰ্মৰ প্ৰচাৰ কৰিছিল। গীজৰাঘৰ সাজি দিছিল আৰু কিছুমান বড়ো সকলক ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ গৃহন কৰাত বাধা প্ৰদান কৰিছিল।

উল্লেখনীয় বিষয় এইয়ে যে, বড়ো সকলে ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ গৃহন কৰিছিল যদিও কিছুমান সমাজ বিৰোধী ব্যক্তি সকলে গুৰুদেৱৰ ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ প্ৰচাৰ কৰাত বাধা আৰোপ কৰিছিল। চিদলি মৌজাৰ মৌজাদাৰ জগত চন্দ্ৰ খাখারিয়ে বৈঠানাৰিৰ অনন্ত নাৰায়ণ দেৱ গোৱামীক গোপনে ছয়হাজাৰ টকা দি সেই অঞ্চলৰ বড়ো সকলক শৰণীয়া কৰিবৰ কাৰণে অনুৰোধ কৰিছিল। সেই সময়ত জগত চন্দ্ৰ খাখারিয়ে নিজে আগে ভাঙো শৰণীয়া হৈছিল। কিন্তু তেখেতৰঅনুৰোধ প্ৰত্যাহাৰ কৰি গুৰুদেৱৰ ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰকহে বড়ো সকলে গৃহন কৰিছিল। খণ্ড নং ৫ চিদলি বাসুগাওঁৰ লাইশ্ৰী (চণ্ণী) ব পুত্ৰই প্ৰাইমাৰি পৰ্যায়লৈকে অধ্যয়ন কৰাৰ পিচত আৰ্থিক অনাটনৰ কাৰণে শিক্ষা জীৱন ত্যাগ কৰি শৰণীয়া হৰ বিচাৰিছিল। কিন্তু অৱশেষত গুৰুদেৱ কালিচৰণৰ শৰণাগত হৈ দীক্ষা লয়। খণ্ড নং ৫ চিদলি পুথিমাৰি গাঁৱৰ গুন্দা বড়োৰ পুত্ৰ শনিবৰ গাঁওঁবুঢ়া তেওঁ লিখা পঢ়া অলপ জানিছিল। তেওঁ মাছ, মাংস, নিমখ আদি নাখায়, মাত্ৰ কেৰেলা পাত সিজায় জলকীয়া এটাৰে ভাত খায় জীৱন ধাৰণ কৰিছিল, সময় সময় ফলমূল খাইছিল, ঘৰৰ অৱস্থা একেবাৰে শোচনীয় আছিল। অৱশেষত তেওঁ শৰণীয়া হোৱাটো বাদ দি গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মৰ শৰণাগতহৈ ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰত দীক্ষা গৃহন কৰে।

খণ্ড নং ৫ চিদলি বংসিগাওঁৰ অনাবাম বড়োৰ পুত্ৰ প্ৰাইমাৰি পৰ্যায়লৈকে অধ্যয়ন কৰিছিল। তেওঁ মাছ, মাংস আৰু মদ-পানী খায় বৈ গাঁৱত বেজ কাম কৰিছিল আৰু টকা-পইছা দি শৰণীয়া হৰ বিচাৰিছিল। কিন্তু মাছ, মাংস, মদ-পানী খোৱা মানুহক শৰণীয়া হোৱাটো বাধা আছিল সেয়েহে তেওঁ অৱশেষত ব্ৰহ্ম ধৰ্মতে দীক্ষা গ্ৰহণ কৰে। কাৰণ ব্ৰহ্ম ধৰ্মই যে কাকো ঘৃণা নকৰে এই

গুৰুদেৱৰ প্ৰথম পুৰোহিত কাৰ্য্য ভাৱ গ্ৰহণ (ইং ১৯০৮)

ইংৰাজী ১৯০৮ চনত ‘গুৰুদেৱ’ কালিচৰণে প্ৰথমবাৰৰ কাৰণে পুৰোহিত কাৰ্য্যভাৱ গ্ৰহণ কৰে। বৰ্ণিবাৰা গাওঁৰ সমীপৱৰ্তী ৰাজপ্ৰদৰ্শনৰ নামৰ পাহাৰ ওপৰত ‘মহালয়া তিথি’ পাতিবলৈ ঠিক কৰিছিল। এই যজ্ঞত গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মাই নিজে প্ৰথম পুৰোহিত হিচাপে যজ্ঞ সম্পাদন কৰিছিল। মহালয়া পৰ্বতৰ ধান ৰোৱাৰ পিচত আহিন মাহৰ প্ৰথম সপ্তাহ আৰু ইংৰাজী চেপ্টেম্বৰ মাহৰ শেষ সপ্তাহত অমাৰস্যা তিথি পালণ কৰা হয়। এই সুযোগতে গুৰুদেৱেৰ জনগনৰ আগত ব্ৰহ্ম তত্ত্ব, ধৰ্মৰ আৱশ্যকতা আৰু মদ্যপানৰ ধৰংসাত্মক কাৰণৰোৰ বাখ্যা কৰে। সকলো জনগনকে ঈশ্বৰ সেৱাত বৃতী হৈ সং কৰ্মৰ কৰি যাবলৈ অনুৰোধ জনায়।

কোকৰাবাৰ বাগানসালিত থকা ব্ৰহ্ম মন্দিৰ। (ফটোগ্রাফ- ১৫-১২-২০০৮)

গুৰুদেৱে কৈছিল :-

“ মদৰ প্ৰচলন থাকে মানে বড়ো জাতি উন্নত হব নোৱাৰে মদ্যপান
কৰা মানে লক্ষ্মী হানি, মান হানি ”।

জনগনৰ সহায় সহযোগিতা ক্ৰমে গুৰুদেৱৰ প্ৰথম পুৰোহিতৰ কাৰ্য্য
কৃতকাৰ্য্যতা হৈছিল। গাওঁৰ আৰু যজ্ঞত অংশ লোৱা বাইজ অতিশয় আনন্দিত
হৈছিল। অৱশেষত এই ৰাজভূমৰা পাহাৰ ওপৰতে এখন ব্ৰহ্ম মন্দিৰ নিৰ্মাণ
কৰা হৈল।

গুৰুদেৱৰ প্ৰথম ব্ৰহ্ম ধৰ্ম প্ৰচাৰ কাৰ্য্য

(ইং ১৯০৮)

ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ তত্ত্ব সমুহ সম্পূৰ্ণভাৱে আয়ত্ত কৰাৰ পিছত গুৰুদেৱে
প্ৰচাৰ কাৰ্য্যৰ যোগেদি সমাজ সংস্কাৰ কৰাৰ সিন্ধান্ত গৃহন কৰিছিল। এই
ক্ষেত্ৰত জনসাধাৰণে গুৰুদেৱক লগ ধৰি ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ সম্পর্কে ভাগদৰে জানিবৰ
কাৰনে আলোচনা কৰিছিল। সকলো জনসাধাৰণক গুৰুদেৱে যজ্ঞ দিবলৈ পৰামৰ্শ
দিছিল যেনে নতুন বছৰ (বহাগ বিহু), মহালয়া, পূৰ্ণিমা, অমাৰস্যা, লক্ষ্মী পূজা,
সৰস্বতী পূজা অন্বুৰাচী আদিত। ইয়াৰ উপৰিও যজ্ঞ প্ৰথাৰে শুভ বিবাহ সম্পন্ন
কৰিবলৈ গুৰুদেৱে জনসাধাৰণক পৰামৰ্শ দিছিল। গুৰুদেৱে সকলোকে ব্ৰহ্ম
মন্দিৰ সাজি নিত্য যজ্ঞ দিবলৈ আহ্বান জনাইছিল আৰু নিজে ব্ৰহ্ম মন্দিৰ সাজি
নিত্য যজ্ঞ দিছিল।

গুৰুদেৱে ব্ৰহ্ম ধৰ্ম প্ৰচাৰ কৰিবলৈ যোৱাৰ পূৰ্বে ঘৰৰ সকলো দ্বায়ীত্ব
ভাৰ জেষ্ঠ পুত্ৰ দেৱেন্দ্ৰ নাথ ব্ৰহ্মৰ ওপৰত অৰ্পন কৰে। ইং ১৯০৯ চনত
গুৰুদেৱ কালিচৰণে ব্ৰহ্ম ধৰ্ম প্ৰচাৰ কৰিছিল। ব্ৰহ্ম ধৰ্ম প্ৰচাৰ কৰা সময়ত

গুৰুদেৱে বেতৰ লাখুটি লোৱাৰ উপৰিও, পিন্ধনত সদায় ঘৰতে বোৱা বগা
কাপোৰৰ ধূতি আৰু বগা পাঞ্জাবি চোলা আৰু লগত সদায় ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ ছয়খন
পুঁথি যেনে- সাৰনিত্য ক্ৰিয়া, পৰমকল্যান গীতা, অমৃত সাগৰ, পূৰ্ণ সাধনা, অমন
বৃন্তন্ত আৰু ক্ষুদ্ৰ গুহ্যালী লৈছিল।

সৰৰ প্ৰথমে গুৰুদেৱ কালিচৰণে চৰণ মণ্ডলক লগত লৈ পৰ্বতবাৰাত
ব্ৰহ্ম ধৰ্ম প্ৰচাৰ কৰিছিল। সেই সময়ত বগৰি বাৰীৰ বড়ো সকলে শৰণীয়াত
ধৰ্মান্তৰ হৈছিল। বগৰিবাৰীৰ শনিবৰ, ৰূপাৰাম তেখেত সকলে যজ্ঞালুতি দি
ব্ৰহ্ম ধৰ্মত দীক্ষা লৈছিল। অৱশেষত বগৰিবাৰীৰ প্ৰায় ভাগেই ব্ৰহ্ম ধৰ্ম গৃহন
কৰে। গুৰুদেৱ কালিচৰণে চত কালিচৰণক লগতলৈ চিদলি, বিজনি, কোকৰাবাৰ
আদিত ধৰ্ম প্ৰচাৰ কৰি বাটাৰমাৰিৰ দেৱালসিং মহাজন, বাঁশবাৰি গাঁৱৰ ধজেন্দ্ৰ
মহাজনক ব্ৰহ্ম ধৰ্মত দীক্ষা দিছিল। অৱশেষত গোৱালপাৰা জিলাৰ দক্ষিণ
কৃষ্ণাই, দুখনৈ, বংজুলি আদি বড়ো বসতিপূৰ্ণ ঠাইত ব্ৰহ্ম ধৰ্ম প্ৰচাৰ কৰা হয়।
গোৱালপাৰা জিলাৰ জনগনে ইচ্ছাকৃত ভাৱে ব্ৰহ্ম ধৰ্ম গৃহন কৰি কুকুৰা, পাৰ,
ছাগলী বলি দি ঈশ্বৰ উপাসনা কৰা নীতি ত্যাগ কৰিছিল। জনসাধাৰণৰ সহায়
সহযোগিতাত গুৰুদেৱে যথেষ্ট সাফল্য লাভ কৰিছিল আৰু ব্ৰহ্ম ধৰ্ম প্ৰচাৰ
কাৰ্য্যৰ যোগেদি অতি খৰতকীয়াকৈ বড়ো সমাজক সংস্কাৰ কৰিবলৈ সক্ষম
হৈছিল।

কোকৰাবাৰত ব্ৰহ্ম ধৰ্ম প্ৰচাৰ কাৰ্য্য

লাহে লাহে গুৰুদেৱে কোকৰাবাৰ অঞ্চলৰ দতমা, বনৰগাওঁ, দাঙাই
গাওঁ, বানুন গাওঁ, আদাৰাৰি, খাশিবাৰি, ঔৱাৰাৰি, খাঘাৰাৰি, ৰৌমাৰি গাওঁ
সমুহত সভা পাতি জনসাধাৰণক ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ বিষয়ে অৱগত কৰিছিল আৰু
যজ্ঞালুতি দি ব্ৰহ্ম ধৰ্ম গৃহন কৰিবলৈ আহ্বান জনাইছিল।

প্ৰশ়াৰ উত্তৰ দিছিল। পাদুৰীয়ে কৈছিল দৰং জিলাৰ যি সকল পূৰনা খীষ্টীয়ান ধৰ্মাবলীৰ লোক তেও঳োকে কেতিয়াও এনেকুৱা কাম নকৰে। নতুনকৈ খীষ্টীয়ানত ধৰ্মান্তৰ হোৱা সকলে হে এনেকুৱা নতুন নীতি প্ৰবৰ্তন কৰিছে। পাদুৰীয়ে গুৰুদেৱক কৈছিল ‘আপোনালোকে আৰু কেতিয়াও খীষ্টীয়ানত ধৰ্মান্তৰ নহৰ’।

এনেদৰে গুৰুদেৱে ওদালগুৰি আৰু দৰং জিলাৰ বিভিন্ন ঠাইত ভৱন কৰি খীষ্টীয়ানত ধৰ্মান্তৰ হোৱাৰ পৰা বড়ো সকলক বাধা দি ৰাখিব পাৰিছিল। অন্যথা দৰং জিলাৰ সকলো বড়ো মানুহে খীষ্টীয়ান ধৰ্মত ধৰ্মান্তৰ হলহেতেন। বৰ্তমানলৈকে কোকৰাবাৰ, গোসাইগাঁৱ, বঙ্গইগাঁৱ, ওদালগুৰি, ৰৌতা আৰু অনান্য ঠাই সমুহত বড়ো সকলে খীষ্টীয়ান ধৰ্ম গৃহন কৰি আছে। এইয়া সকলোৱে বিদিত।

উত্তৰ কামৰূপ জিলাত ‘ব্ৰহ্ম ধৰ্ম’ প্ৰচাৰ কাৰ্য্য

কামৰূপ জিলাৰ বিভিন্ন ঠাই সমুহত বন্ধুবৰ্গক লগতলৈ গুৰুদেৱে ব্ৰহ্ম ধৰ্ম প্ৰচাৰ কৰিছিল। ঠাই বিশেষে জনসাধাৰণৰ মাজত সভা পাতিছিল, সৎ, আৱশ্যকীয় কথাবোৰ বাহ্যিক আগত অৱগত কৰিছিল। ঠাই বিশেষে সভাত গুৰুদেৱে কৈছিল- ‘পৰমহংস’ শিৱনাবায়ণ বাবাৰ সত্য বাণী “সাৰনিত্য ক্ৰিয়া, অনৃত সাগৰ, পৰম কল্যান গীতা, সমুহত লিখা বাণী সমুহ আখৰে আখৰে পালন কৰিলে অন্ধকাৰ বাতি বনজাৰলৈ পথ অতিক্ৰম কৰাৰ দৰে কৃতকাৰ্য্যতা হব পাৰি। কিন্তু অৰ্দ্ধপথত জুই নোমালে যেনেকৈ খুন্দা খুন্দি খাৰ লগীয়া হয় তেনেধৰণে ‘পৰমহংস’ বাবাৰ বাণীসমুহ ত্যাগ কৰিলে চৌদিশে অন্ধকাৰ ময়হৰ আৰু অকৃত কাৰ্য্যতা হব।

কথা সকলোৱে ভাল দৰে বুজিপাইছিল। কিন্তু শৰণীয়া হলে তেও঳োকৰ গুৰুক শলিতা জলাই পাণৰ বিচৰী মাৰি আদৰিব লাগে। বহল পিৰাত কলপাত ওপৰত বগা কাপোৰ পাৰি বহোৱাৰ লাগে ভৰি গছকিবলৈ বগা কাপোৰ পাৰি দিব লাগে, ভৰি ধুই দিব লাগে আৰু দীক্ষা (শৰণ) লোৱা ব্যক্তি সকলে গুৰুৰ ভৰি থোৱা পানী হাততলৈ খাৰ লাগে আৰু মূৰত সানি লৰ লাগে। সেয়েহে চিদলি অঞ্চলৰ বাসিন্দা বড়ো সকলে শৰণীয়া হোৱা বাদ দি সকলোৱে ব্ৰহ্ম ধৰ্মকে গৃহন কৰে। অৱশেষত যাদৱ চন্দ্ৰ খাখ্লাবিয়ে ব্ৰহ্ম ধৰ্মকে গৃহন কৰে। গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মই স্বয়ং নিজে খোজকাড়ি, গৰু গাড়ি, মহ গাড়ি আৰু কেতিয়াৰা হাতীত উঠি এঠাইৰ পৰা আনঠাইলৈ গৈ ধৰ্ম প্ৰচাৰ কৰিছিল। প্ৰত্যেকটো প্ৰচাৰ সভাত তেও সকলোকে মানৱীয় কৰ্তব্যৰ সম্পর্কে অৱগত কৰিছিল।

ঘৰৰ চৌদিশ চাফ-চিকুন কৰি ৰাখিব লাগে, গাহৰি, কুকুৰা, হাঁহ পুহিলে ঘৰৰ পৰিবেশ দুৰ্গঞ্জনয় হয় আৰু অনেক বেমাৰ হোৱাৰ সম্ভাৱনা থাকে। সেয়েহে গুৰুদেৱে গাহৰি, কুকুৰা, হাঁহ পুহিবলৈ বাধা কৰিছিল। ইয়াৰ পৰিবৰ্তে তেও সকলোকে ঘৰৰ চৌদিশে ফুল, গছ-গছনি ৰোৱলৈ আহান জনায়ছিল। আমাৰ প্ৰধান কৰ্ম হল ঈশ্বৰ সেৱা কৰা সেয়েহে গুৰুদেৱে সকলোকে যজ্ঞাহৃতিৰ যোগেদি ঈশ্বৰ সেৱা কৰিবলৈ আহান কৰিছিল। অসৎ নীতিৰে ঈশ্বৰ সেৱা কৰা, অসৎ আচৰণৰ দ্বাৰা সমাজ সেৱা কৰা কাৰণে বড়ো সকলক অন্য জাতি গোষ্ঠী সমুহে যে ঘৃণা কৰিছিল এই বিষয়ে গুৰুদেৱে জনসাধাৰণক স্পষ্টভাৱে বুজায় কৈছিল।

তেজপূৰত ব্ৰহ্ম ধৰ্ম প্ৰচাৰ কাৰ্য

সেই সময়ত বৈষ্ণব ধৰ্ম আৰু খ্রীষ্টীয়ান ধৰ্মৰ প্ৰভাৱ বড়ো সমাজৰ ওপৰত প্ৰবল ভাৱে পৰিছিল। তেজপূৰৰ বড়ো সকলে শৰণীয়া হোৱাৰ কথা গম পাই গুৰুদেৱেৰ বন্ধু বৰ্গ সকলক লগত হৈ তেজপূৰ অভিমুখে ৰাওনা হৈছিল।

এদিনাখনৰ কথা গুৰুদেৱ কালিচৰণ আৰু চত কালিচৰণ দুয়ো তেজপূৰত থকা লোকেল বৰ্ডৰ কাৰ্য্যালয়ত সোমাইছিল। এই কাৰ্য্যালয়ৰ চিয়াৰন্তেন হৰবিলাস আগৰৱালা, তেখেতে কাৰ্য্যালয়ৰ কাম কৰি আছিল। আগৰৱালা দেৱে কালিচৰণ গুৰুদেৱ আৰু চত কালিচৰণ দুয়োকো আন্তৰিকতাৰে সম্ভাষণ জনায কাৰ্য্যালয়তে ক্ষণ্টেক সময় ধৰ্মৰ বিষয়ে আলোচনা কৰে। তেখেতে হৰবিলাস আগৰৱালাৰ প্ৰচেষ্টাত অসমীয়া ভাষাৰ সাৰনিত্য ক্ৰিয়া পুঁথিখন উলিয়াবলৈ সক্ষম হৈছিল। ‘গুৰুদেৱ’ কালিচৰণ ব্ৰহ্মাই ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ তত্ত্ব সমূহ বিশ্লেষণ কৰি বুজায দিয়াত আগৰৱালা দেৱে আচৰিত হয় আৰু তেতিয়া আগৰৱালা দেৱে কৈছিল - মই জানিলো আপোনাৰ উপদেশ সমূহ আজিৰ পৰা গ্ৰহণ কৰিছোঁ, আপোনিয়েই মোৰ গুৰু ওঁ নমঃ কৈ সেৱা জনায। ইয়াৰ উপৰিও অনান্য বড়ো বসতিপূৰ্ণ গাওঁ সমুহত বড়ো সকলক লগ ধৰি গুৰুদেৱে ‘শৰণীয়া’ হোৱাৰ পৰা বাধা প্ৰদান কৰিছিল। কিন্তু আজিলৈকে কিছুমান বড়ো সকলে শৰণীয়াকে গ্ৰহণ কৰি বড়ো নহয় অসমীয়াও নহয় হৈ থাকিল। যি সকলে গুৰুদেৱৰ উপদেশ বচন সমূহ পালন কৰা নাছিল। গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মাই যথোষ্ট সংখ্যক বড়ো সকলক খ্রীষ্টীয়ান হোৱাৰ পৰা বক্ষা কৰিব পাৰিছিল।

দৰং জিলাত ‘ব্ৰহ্ম ধৰ্ম’ প্ৰচাৰ কাৰ্য

গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্ম আৰু চত কালিচৰণ দুয়ো তেজপূৰত ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ প্ৰচাৰ কৰাৰ পিচত দৰং জিলাত ব্ৰহ্ম ধৰ্ম প্ৰচাৰ কৰিবৰ কাৰণে সিন্ধান্ত লয়। দৰং জিলাত কোনো মানুহৰ লগত পৰিচিত নাছিল বাবে দুয়ো এঘৰ বড়ো মানুহৰ ঘৰত আশ্রয় লৈছিল। এই গৃহস্থজন খ্রীষ্টীয়ান ধৰ্মৰ লোক আছিল। গুৰুদেৱ কালিচৰণ আৰু চত কালিচৰণ দুয়োকো অতিথি সেৱাৰ নামত কুকুৰা মাৰি ভাত খোৱাবলৈ কুকুৰা ধৰা দেখি চত কালিচৰণে কৈছিল মাছ, মাংস খোৱাটো বাদেই দে, আনি নিশঁ ভাতেই নাখাও। গৃহস্থই কুকুৰা টোক এৰি দিয়ে। ‘গুৰুদেৱ’ কালিচৰণ ব্ৰহ্ম আৰু চত কালিচৰণে গৃহস্থৰ লগত এনেদৰে বহু সময় আলোচনা কৰাৰ পিচত দুয়ো নিশঁ অনাহাৰে শুই থাকিল।

দৰং জিলাৰ বড়ো সকলে খ্রীষ্টীয়ান হোৱাৰ কথাটো গুৰুদেৱেৰ বহুত আগতে গম পাইছিল আৰু খ্রীষ্টীয়ান ধৰ্মত ধৰ্মান্তৰ হোৱাটো বন্ধ কৰিবলৈ গুৰুদেৱে দৰং জিলাত খ্রীষ্টীয়ান পাদুৰী সকলক লগ ধৰিবলৈ আহিছিল। পিছদিনা গুৰুদেৱে খ্রীষ্টীয়ান পাদুৰী সকলক ঘৰতে লগ ধৰিছিল। পাদুৰীয়ে গুৰুদেৱক সুধিছিল- যোৱা কালি গোৱালপাৰিয়া অহা টো আপোনালোকেই নেকি ? গুৰুদেৱে উত্তৰ দিয়ে, হয় আমিয়েই আৰু দুয়োপক্ষৰ মাজত ধৰ্মান্তৰ হোৱাৰ ওপৰত আলোচনা হয়।

গুৰুদেৱ কালিচৰণে কৈছিল- বড়ো খ্রীষ্টীয়ান সকলে অনা খ্রীষ্টীয়ান সকলক দেখিব নোৱাৰে, ঘিণা কৰে তেওলোকক চাকৰৰ দৰে কামত ব্যৱহাৰ কৰে, অনিচ্ছাৰ মাজতো বলপূৰ্বক ভাৱে খ্রীষ্টীয়ানত ধৰ্মান্তৰ কৰায়, খ্রীষ্টীয়ান হোৱা সকলে গৰু মাংস খাৰ লাগে, গৰু মাংস খাৰলৈহে খ্রীষ্টীয়ান ধৰ্ম লৈছে নেকি ?

পাদুৰী সকলে গুৰুদেৱৰ কথাবোৰ ভালদৰে শুনিছিল আৰু দুটামান

হোৱা সভাত অংশ গ্ৰহণ কৰিবলৈ অনুৰোধ জনাইছিল। সভাত অসমীয়া সকলে বড়ো সকলৰ নীতি নিয়মবোৰ অগ্ৰহণযোগ্য বুলি প্ৰকাশ কৰে আৰু সকলোকে ‘শৰণীয়া’ হবলৈ অনুৰোধ কৰে, কিন্তু ‘গুৰুদেৱ’ কালিচৰণ ব্ৰহ্মাই তেওঁলোকৰ মতামতত অসন্তোষ হৈ সকলোৰে আগত ‘ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ’ সত্যতাৰ বিষয়ে বিষদভাৱে বৰ্ণনা কৰে আৰু ব্ৰহ্ম ধৰ্মকে গ্ৰহণ কৰিবলৈ কঠোৰ ভাষাৰে অনুৰোধ কৰে। তেখেতৰ কঠোৰ মতামতৰ বাবে বড়ো সকলে সন্তোষ লাভ কৰে আৰু কিছুমানে শৰণীয়া হোৱাটো বাদ দি ব্ৰহ্ম ধৰ্মকে গ্ৰহণ কৰে আৰু কিছুমান বড়ো সকলে বাথৌ ধৰ্মকে সাৱটি থাকি শাস্তিৰে জীৱন যাপন কৰে।

পশ্চিম বেংগলত ‘ব্ৰহ্ম ধৰ্ম’ প্ৰচাৰ কাৰ্য্য

ব্ৰহ্ম ধৰ্ম কেৱল বড়ো জাতিৰ বাবে নহয় ই সবৰ মানৱ জাতিৰ কল্যাণৰ বাবে প্ৰচাৰিত। সেইকাৰণে গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মাই এক বহুল দৃষ্টি ভংগিৰে সমাজ সংস্কাৰৰ ক্ষেত্ৰত কাম কৰিছিল। সকলোৱে ব্ৰহ্মৰে সন্তান, কাকো ঘৃণা আৰু উচ্চ নীচ ভাৱৰ বৈষম্যমূলক আচৰণ ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ আদৰ্শ নহয়। এই উদ্দেশ্যৰে পশ্চিম বেংগলৰ জলপায়গুৰি জিলাত ব্ৰহ্ম ধৰ্ম প্ৰচাৰৰ বাবে গৈছিল। বাংকু মণ্ডল, বামনসিং কাটাম, হৰিদাস গাবুৰে তেওঁলোকে গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মক ধৰ্ম প্ৰচাৰ কৰাত সহায় কৰিছিল। তেওঁলোকে জলপায়গুৰিত কিছুদিন থাকি ধৰ্ম প্ৰচাৰ কৰিছিল। ঠাই বিশেষে সভা পাতি যজ্ঞাহৃতি দিছিল। গুৰুদেৱে সকলোকে জগত মংগলৰ বাবে আৰু জ্ঞান লাভৰ নিমিত্তে যজ্ঞাহৃতি দিবলৈ আহ্বান জনাইছিল। দুই এজন বড়ো মানুহৰ লগতে অন্য জাতি সম্প্ৰদায়ৰ ব্যক্তি সকলে ব্ৰহ্ম ধৰ্মকে গ্ৰহণ কৰিছিল আৰু বৰ্তমান লৈকে পশ্চিম বেংগলৰ অনান্য ঠাইসমুহুত বড়ো আৰু অন্য জাতি সম্প্ৰদায়ৰ ব্যক্তিসকলে ব্ৰহ্ম ধৰ্মকে নিগাজিকৈ উপাসনা কৰি আছে।

এই বাণীবোৰ শুনি জনসাধাৰণে পৰমহংস বাবা আৰু সাৰনিত্য ক্ৰিয়া, অমৃত সাগৰ, পৰম কল্যান গীতা এই বোৰৰ বিষয়ে ভালদৰে জানিবৰ কাৰণে ইচ্ছা প্ৰকাশ কৰিছিল আৰু অৱশ্যেত সকলোৱে গুৰুদেৱৰ ওচৰত দীক্ষা লবলৈ আৰম্ভ কৰিলো। ঠাই বিশেষে ধৰ্ম প্ৰচাৰ কৰা ক্ষেত্ৰত কেতিয়াও নতশিৰ হোৱা নাছিল।

ডিব্ৰুগড়ত ‘ব্ৰহ্ম ধৰ্ম’ প্ৰচাৰ কাৰ্য্য

(ইং ১৯১৪-১৫)

ইং ১৯১৪ চনত গুৰুদেৱে কিছুমান ভও সকলক লগতলৈ ব্ৰহ্ম ধৰ্ম প্ৰচাৰৰ বাবে ডিব্ৰুগড় (খৰাং) অভিমুখে যাত্ৰা কৰিছিল। সেই সময়ত প্ৰায়েই বড়ো সকলে শৰণীয়া হৈছিল। কিছুমানে বাথৌ ধৰ্মকে বিশ্বাস কৰিছিল, যদিও অন্য জাতি গোষ্ঠী সমুহৰ ঘৃণাত ‘বাথৌ ধৰ্ম’ ত্যাগ কৰি ‘বৈষ্ণৱ ধৰ্ম’ গ্ৰহণ কৰিছিল।

এই সুযোগতে গুৰুদেৱে ডিব্ৰুগড়ৰ বিভিন্ন ঠাইত হ্বানীয় শিক্ষিত ব্যক্তি সকলক লগতলৈ সভা পাতি যজ্ঞাহৃতি দিছিল। অগনন মানুহে যজ্ঞাহৃতি প্ৰথা চাবলৈ অংশ লৈছিল আৰু কিছুমান মানুহে এই যজ্ঞাহৃতি প্ৰথাত সন্তোষ হৈ গুৰুদেৱৰ আদৰ্শকে গ্ৰহণ কৰিছিল। সেই সময়ৰ পৰাই ডিব্ৰুগড় জিলাত ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ আদৰ্শ সিঁচিত হৈ পৰিল আৰু বৰ্তমান গোলাঘাট, মৰিগাঁও, নগাঁও আৰু অসমৰ দক্ষিণ পূৰ্ব প্ৰান্তত এতিয়াও ব্ৰহ্ম ধৰ্ম গজগজিয়া হৈ আছে।

লখিমপুৰ জিলাত ‘ৱ্ৰহ্ম ধৰ্ম’ প্ৰচাৰ কাৰ্য্য

লখিমপুৰ জিলাৰ বড়ো গাওঁসমূহ যেনে ককিলামুখ আদি কৰি বিভিন্ন ঠাইত ব্ৰহ্ম ধৰ্ম প্ৰচাৰ কৰা হৈছিল। লখিমপুৰ জিলাৰ বড়ো সকলে গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মক ‘ৱ্ৰহ্ম ধৰ্ম’ প্ৰচাৰ কাৰ্য্যত যথেষ্ট সহায় কৰিছিল। অনেক মানুহে ‘ৱ্ৰহ্ম ধৰ্ম’ গ্ৰহণ কৰিছিল। বৰ্তমান লখিমপুৰ জিলাৰ বড়ো সকলৰ লগতে অন্য জাতি গোষ্ঠী সমুহেও ব্ৰহ্ম ধৰ্মকে পালন কৰি আছে। এই কথা কিমান সত্য নিদিষ্ট ঠাইত গৈ তত্ত্বার্থান কৰিবলৈ ইয়াৰ সত্যতাৰ উমান পোৱা যাব। লখিমপুৰত ব্ৰহ্ম ধৰ্ম প্ৰচাৰ কৰিবলৈ যাওতে ‘গুৰুদেৱ’ কালিচৰণে উত্তৰ লখিমপুৰৰ ককিলামুখ গাওঁৰ স্বামী নিগমানন্দৰ লগত গুৰুদেৱ কালিচৰণে বহু সময় ধৰি ধৰ্মৰ বিষয়ে আলোচনা কৰিছিল। গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মৰ পাৰ্গতালি দেখি স্বামীয়ে শ'লাগিছিল। কিয়নো সংস্কৃত শব্দবোৰ শুন্দকৈ কৰ পৰাটো সহজ কথা নাছিল আৰু ধৰ্মীয় তত্ত্বৰ স্পষ্টভাৱে বুজায় কৰ পৰাটো সহজ কথা নহয়। কিন্তু গুৰুদেৱৰ ক্ষেত্ৰত এই সকলোৰোৰ অতি নগন্য স্বৰূপ আছিল।

লখিমপুৰ জিলাত ব্ৰহ্ম ধৰ্ম প্ৰচাৰৰ ক্ষেত্ৰত শশী মোহন বাবাৰ অৱদানক আনি কেতিয়াও নুই কৰিব নোৱাৰোঁতেখেতে স্থানীয় বড়ো সকলক মাত্ৰ নহয় অন্য জাতি সম্প্ৰদায়ৰ মাজতো যেনে বাঙালি, নেপালি, মিছিং, দেউৰি আৰু বিভিন্ন জাতি সম্প্ৰদায়ৰ মাজতো ব্ৰহ্ম ধৰ্ম প্ৰচাৰ কৰিছিল আৰু তেখেতৰ মহৎ গুণৰোৰ শুনি বিভিন্ন জিলা সমুহৰ যুৱক যুৱতী সকলে তেওঁৰ ঘৰত থাকি আধ্যাত্মিক জ্ঞান আয়ত্ত কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল।

‘গুৰুদেৱ’ কালিচৰণ ব্ৰহ্মাই লখিমপুৰত পদার্পণ কৰাৰ পৰাই জনসাধাৰণে ব্ৰহ্ম ধৰ্ম গ্ৰহণ কৰি সহজ সৰল ভাৱে জীৱন যাপন কৰিবলৈ ধৰিলে।

দক্ষিণ গোৱালপাৰাত ‘ৱ্ৰহ্ম ধৰ্ম’ প্ৰচাৰ কাৰ্য্য

ইং ১৯১৩-১৪ চনত ‘গুৰুদেৱ’ কালিচৰণে দক্ষিণ গোৱালপাৰাত গৈ ব্ৰহ্ম ধৰ্ম প্ৰচাৰ কৰিছিল। দক্ষিণ গোৱালপাৰাব দৰংগিৰি, কৃষ্ণাই, দুধনৈ আদি গাওঁ সমুহত গুৰুদেৱে ব্ৰহ্ম ধৰ্ম প্ৰচাৰ কৰিছিল। ইয়াৰ পিচত তেওঁ পুনৰ যাবলৈ অসমৰ্থ হোৱাত চত কালিচৰণক ইং ১৯৩০ চনত দক্ষিণ গোৱালপাৰালৈ ধৰ্ম প্ৰচাৰ কৰিবলৈ পঠাইছিল। গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মৰ পৰামৰ্শ মতে চত কালিচৰণে নিজৰ লগত আশিলাল ধিমান, নিত্যানন্দ ব্ৰহ্মচাৰী আৰু অন্য ভক্ত সকলক লগত লৈ দক্ষিণ গোৱালপাৰাত ব্ৰহ্ম ধৰ্ম প্ৰচাৰ কৰিবলৈ ৰাওনা হয়। দক্ষিণ গোৱালপাৰাত অতিথি হিচাপে দুইদিন মানৰ কাৰণে থাকিছিল আৰু সেই সময়তে কিছুমান ঠাইত সভা পাতি যজ্ঞান্বতি দি বড়ো সকলক অন্য ধৰ্মত ধৰ্মান্বতৰ হোৱাৰ পৰা প্ৰতিৰোধ কৰিছিল, অন্যথা বড়ো সকলে বৈষ্ণৱ ধৰ্মতহে ধৰ্মান্বতৰ হোৱাৰ প্ৰচেষ্টা চলাইছিল।

বৰপেটা জিলাত ব্ৰহ্ম ধৰ্ম প্ৰচাৰ কাৰ্য্য

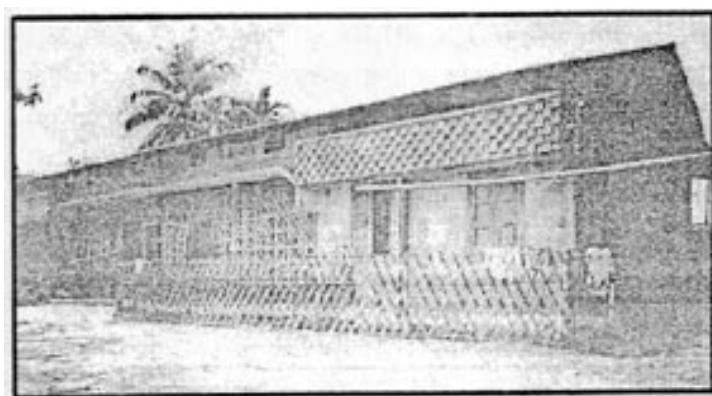
সেই সময়ত বৰপেটা জিলাটো অসমীয়া সকলে বড়ো সকলক বড়ো ভাষা, বড়ো কলা সংস্কৃতিৰ পৰা আতৰি থাকিবলৈ আৰু শৰণীয়া হবলৈ বাধ্য কৰিছিল। গুৰুদেৱে ব্ৰহ্ম ধৰ্ম প্ৰচাৰৰ যোগেদি বড়ো সকলক শৰণীয়া হোৱাত বাধা প্ৰদান কৰাৰ কথা গম পাই কিছুমান শিক্ষিত অসমীয়া ব্যক্তি সকলে গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মক বৰপেটা জিলাৰ বি.বি. কিসান কলেজত অনুস্থিত

থাকিবলৈ লয়। অৱশ্যেত ব্ৰহ্ম ধৰ্ম প্ৰচাৰ কাৰ্যসূচী লয়।

তেখেত সকলৰ লগত আৰু বহুতো শিক্ষিত ঘূৰক ঘূৰতী সকলে
গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মৰ লগত ব্ৰহ্ম ধৰ্ম প্ৰচাৰ কাৰ্য্যত আগভাগ লৈছিল।

সাপটগ্রাম ইং ১৯১২ চনত গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মৰ দ্বাৰা প্ৰতিষ্ঠা কৰা উইভিং স্কুল (ফটোগ্রাফ-
২৭-৩-২০০৩)

ধূৰুৰীৰ বড়ো ব্ৰহ্ম বৰ্ডিং (নতুনকৈ নিৰ্মান কৰাৰ এটা অংশ) (ফটোগ্রাফ- ২৪-০২-২০০৮)

গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মৰ বন্ধুবৰ্গ সকল

ব্ৰহ্ম ধৰ্ম প্ৰচাৰ আৰু সমাজ সংস্কাৰৰ ক্ষেত্ৰত গুৰুদেৱ কালিচৰণ
ব্ৰহ্মক তেওৰ বন্ধুবৰ্গ সকলে যথেষ্ট সহায় সহযোগিতা কৰিছিল। তেওলোকৰ
আত্মজীৱনী আৰু কৰ্মজীৱনী বৰ্তমান সময়তগোঠোৱাটো এক জটিলতাৰ
সমস্যাত সন্মুখীন হব লগীয়া হৈছে। সেই কাৰণে তেওলোকৰ সমন্বে এই
পুথিত তেওলোকৰ চমু পৰিচয় মাত্ৰ দিয়া হল। তেওলোক হল চত কালিচৰণ
(সিন্ধৰগাঁৰ, কোকৰাবাৰি), চৰণ মণ্ডল (বৈনাগুৰি), জামাদাৰ ব্ৰহ্ম (পাটাকাটা),
মালসিং ব্ৰহ্ম (পাটাকাটা), কৰেন মণ্ডল (পাটাকাটা), বীৰনাৰায়ণ মণ্ডল
(দারলাৰাৰি), মৌনবাৰু ব্ৰহ্ম (ভালুকমাৰি), ধজেন্দ্ৰ নাথ ব্ৰহ্ম (বাঁচবাৰি), বেলবুং
ৰাম কছাৰি, নকুল চন্দ্ৰ ব্ৰহ্ম, কাতিমল ব্ৰহ্ম (ধাওলাগুৰি)। তেওলোকে ব্ৰহ্ম
ধৰ্মৰ ৬খন পুথি সাৰনিত্য ক্ৰিয়া, অমৃত সাগৰ, পৰম কল্যান গীতা, ভৰন
বৃত্তান্ত, ক্ষুদ্ৰ প্ৰস্তাৱলী, পূৰ্ণ সাধনাৰ বাণী মতে ব্ৰহ্ম ধৰ্ম প্ৰচাৰ কৰিছিল।

তেওলোকৰ পিচত কিছু শিক্ষিত বড়ো ঘূৰক সকলে গুৰুদেৱ কালিচৰণ
ব্ৰহ্মৰ লগত বড়ো সমাজ সংস্কাৰ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত সহায় সহযোগিতা আগ
বঢ়াইছিল।

১। ফৌলাং বাবাজি (নেপাল চন্দ্ৰ নার্জীৰি)- তেখেতে ইং ১৮৭৪ চনত
ৰৌমাৰি ওচৰ গয়বাৰি গ্ৰামত জন্ম গ্ৰহণ কৰিছিল। তেখেতৰ দেউতাকৰ
নাম ৰাজা নার্জীৰি আৰু মাতৃৰ নাম ফান্দি নার্জীৰি আছিল। ফৌলাং বাবাজীয়ে
ক্ষিতিশ ভূৰণ ব্ৰহ্মৰ সৈতে দ্বিতীয় শ্ৰেণী লৈকে লিখা পাঢ়া শিকিছিল। ব্ৰহ্ম ধৰ্ম
প্ৰচাৰৰ বাবে ফৌলাং বাবাজীয়ে নিজৰ ৩০ বিঘা মাটি দান দি বঙাইগাঁৰত এখন
ৰৌমাৰি জ্যোতি আশ্রম স্থাপন কৰিছিল। ইয়াৰ মহিলা সকলৰ বাবে তেও হস্ত
তাঁত শিল্প হিচাপে থাইজোবাৰি আশ্রম নামে এখন আশ্রম স্থাপন কৰে। ইং
১৯৪৯ চনত তেখেতৰ মৃত্যু হৈছিল।

২। যাদৰ চন্দ্ৰ খাঁঘাৰি- তেখেতে ইং ১৮৯৫ চনত জয়পুৰত জন্ম গ্ৰহণ কৰিছিল। তেও মেট্ৰিকলৈকে অধ্যয়ন কৰিছিল। ইং ১৯২৯ চনৰ ৪ জানুৱাৰীত চাইমন কমিচনক মেমৰেন্ডাম (Memarendum) দিওঁতে গুৰুদেৱক যথেষ্ট সহায় কৰিছিল। তেও “আসাম প্লেইনচ ট্ৰাইবেল লীগ”ৰ প্ৰথম সভাপতি হৈছিল। তেখেতে কংগ্ৰেছৰ এম.এল.এ হৈ ট্ৰাইবেল সকলৰ উন্নয়নৰ বাবে যথেষ্ট কাম কৰিছিল। ইয়াৰ উপৰিও তেখেতে ৰৌমাৰিত অনুস্থিত ত্ৰিতীয় বড়ো মহাসন্মিলনৰ সভাপতি হৈছিল। ইং ১৯৬৬ চনৰ ৭ ফ্ৰেঞ্চৰাবীত তেখেতৰ মৃত্যু হৈছিল।

৩। সতিশ চন্দ্ৰ বসুমতাৰী- ইং ১৯০১ চনত কোকৰাখাৰ ভালুকমাৰি গাৰত সতিশ চন্দ্ৰ বসুমতাৰীৰ জন্ম হৈছিল। পিতৃৰ নাম থান্দাৰাম বসুমতাৰী আৰু মাতৃৰ নাম খৌলী বসুমতাৰী। তেখেতে ১৯১৯ চনত মেট্ৰিক পাচ কৰে আৰু ইমানতে শিক্ষা জীৱনৰ ওৰ পৰে। তেখেতে বিবাৰ আলোচনীৰ মুখ্য প্ৰকাশক আছিল। নায়ফিন জায়ে, বিখানি অৰ, দৌৰসৌন জৌহীলাৰ, লাইমুথি ৰাণী, মৃত্যু নাতিকা সমুহ তেখেতে লিখিছিল। তেওৱেই সৰ্বৰ প্ৰথম ব্যক্তি মৃত্যু নাতিকা লিখিক সকলৰ ভিতৰত। ইং ১৯৭৪ চনত তেখেতে ইহলীলা সম্বৰণ কৰে।

৪। ৰূপনাথ ব্ৰহ্ম- ইং ১৯০২ চনৰ ১৫ জুনত কোকৰাখাৰৰ গুৱাহাটী গাওঁত তেখেতৰ জন্ম হৈছিল। পিতৃৰ নাম ধজেন্দ্ৰ ব্ৰহ্ম আৰু মাতৃৰ নাম খৌদীমণ্ডী ব্ৰহ্ম। তেখেতে বি.এ. ৰ উপৰিও বি.এল. পাছ। তেখেতে ধূৰুৰী আদালতত উকালতি কৰিছিল। ইং ১৯৩৩ চনৰ ১৭ এপ্ৰিলত তেখেতে আসাম প্লেইনচ ট্ৰাইবেল লীগ গঠন কৰে। ইং ১৯৩৭, ১৯৪৫ আৰু ১৯৪৬ চনত ট্ৰাইবেল লীগত সভাপতি হৈছিল। ইং ১৯৩৭ চনত এম.এল.এ. হৈছিল। ইং ১৯৩৭ চনৰ পৰা ১৯৬৭ চনলৈকে অসমৰ কেবিনেট মন্ত্ৰী হৈছিল। ইং ১৯৬৭ চনত পূনৰ তেও এম.পি. হৈছিল।

গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মৰ সৈতে তেখেতে ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ প্ৰচাৰ কৰা, ছাত্ৰ

সংস্থা গঠন কৰা, উইভিং খোলা, বিদ্যালয় স্থাপন কৰা কাৰ্য্যবোৰত গুৰুদেৱক সহায় কৰিছিল। তেখেতে অসমৰ কেবিনেট মন্ত্ৰী হোৱা সময়ত ইং ১৯৬৩ চনত ১৮ মেত বড়ো ভাষাক প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ত প্ৰথম প্ৰচলন কৰিবলৈ পাইছিল। ইং ১৯৫২ চনৰ ১৫ আৰু ১৬ নবেন্দ্ৰত কোকৰাখাৰৰ বাসুগাঁওত অনুস্থিত হোৱা প্ৰথম বড়ো সাহিত্য সভাৰ মূকলি সভাখন তেখেতে উদ্বোধন কৰিছিল। ইং ১৯৬৮ চনৰ ২৩ জানুৱাৰীত তেখেতৰ মৃত্যু হৈছিল।

৫। মদাৰাম ব্ৰহ্ম- ইং ১৯০৩ চনৰ ৫ জুনত তেখেতে গুণীখাটা গাঁৱত জন্ম গ্ৰহণ কৰিছিল। পিতৃৰ নাম ৰৌমা ব্ৰহ্ম আৰু মাতৃৰ নাম বৈছাগি ব্ৰহ্ম। তেখেতে ১৯২৫ চনত পি.ইউ পাছ কৰিছিল।

ইং ১৯২৯ চনত ৰৌমাৰিত অনুস্থিত হোৱা ত্ৰিতীয় বড়ো মহা সন্মিলনত তেখেতে অংশ গ্ৰহণ কৰিছিল। গুৰুদেৱৰ পৰামৰ্শ মতে ইং ১৯২৩ চনত তেখেতে কপনাথ ব্ৰহ্মৰ সৈতে একেলগে পদ্য কৰিবতা বচনা কৰি উলিয়াইছিল। ১৯২৬ চনত “ৰায়মালি” নামৰ নাটকখন বচনা কৰে। ইয়াৰ উপৰিও ডিমাপুৰ ৰাজ্য পতনহোৱা, “সদাং বৈৰাগী” নামৰ নাটকখনো উলিয়াই। এজোপা গচ্ছত দুপাহ ফুল গল্ল তেখেতে বচনা কৰিছিল। ১৯২৬ চনতে বড়ো সকলৰ প্ৰধান “সিৱসা আৰু আৱজ” নামে কিতাপ লিখি উলিয়াইছিল।

ইং ১৯৭৯ চনত বড়ো সাহিত্য উন্নয়নৰ কাম কৰা কাৰণে অসম চৰকাৰে তেখেতক তিনি হাজাৰ টকা মান দিছিল। ইং ১৯৮৮ চনত সাহিত্যিক আৰু সামাজিক কৰ্ম দক্ষতাৰ বাবে তেখেতক ‘পদ্মশ্ৰী বঁটা’ দিয়া হৈছিল। ইং ১৯৯০ চনৰ ৬ চেন্টেন্টৰত তেখেতৰ পৰলোক হয়।

তেখেত সকলৰ উপৰিও যদুনাথ দাস, ৰবি চন্দ্ৰ কছাৰি, নৰপতি বসুমতাৰী, সুৰ্যনাবায়ন ব্ৰহ্ম, যুবক নীলেশ্বৰ ব্ৰহ্ম আদি ব্যক্তি সকলে গুৰুদেৱক সহায় কৰিছিল।

গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মৰ শিষ্য বিজয়সিং ব্ৰহ্মৰ পৰা নীলেশ্বৰ ব্ৰহ্মই ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ দীক্ষা লয় আৰু অন্তাইবাৰিত থকা অমৃতপুৰ ব্ৰহ্ম সেৱাশ্ৰমত

বড়ো সকলৰ বাবে শিক্ষাক অগ্রাধিকাৰ দিয়া

প্ৰত্যেক উচ্চ বৰ্গ ব্যক্তিগতি শিক্ষিত। বড়ো সকলেও অন্য দিশত কৃতকাৰ্য্যতা হৈ শিক্ষাৰ দিশত যদি পিচ পৰি থাকে, তেতিয়া কেতিয়াও উন্নত হব নেৰাবিব। সেই সময়ৰ বড়ো সকলৰ অনুন্নতৰ মুখ্য কাৰণ হ'ল শিক্ষাৰ অভাৱ। এনেৰোৰ সমস্যাই গুৰুদেৱক অধিক সচেতন কৰি তুলিছিল।

গুৰুদেৱ কালিচৰণে যেতিয়া পৰমহংস শিৰনাবায়ণ স্বামীক লগ ধৰিবৰ কাৰণে কলিকতালৈ গৈছিল তেতিয়া দেখিছিল বাঙালি সকলে শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত যথেষ্ট আগবঢ়া, ইয়াৰ উপাৰিও অসমৰ অসমীয়া সকলেও শিক্ষাৰ দিশত যথেষ্ট উন্নত। কিন্তু আনপিনে বড়ো সকল শিক্ষাৰ দিশত একেবাৰে পিছ পৰা। বড়ো পিতৃ মাতৃ সকল নিজৰ লৰা ছোৱালীৰ প্ৰতি শিক্ষাৰ ধাউতি নোহোৱা, লৰাবোৰে চৰাই চিকাৰ কৰা, বৰশি টোপোৱা, এইবোৰতেই মগ্ন আছিল। অন্যহাতেদি বড়ো গাওঁসন্মুহূত বিদ্যালয়ৰ অভাৱ। এনেৰোৰ সমস্যাই গুৰুদেৱৰ অন্তৰ কপাই তুলিছিল আৰু সমস্যা সমাধানৰ বাবে গুৰুদেৱে চৰকাৰৰ ওচৰত আবেদন কৰাৰ সিদ্ধান্ত লৈছিল।

সেই সময়ত গোৱালপাবা জিলাৰ ডিপুটি কমিচনাৰ এ.জে. লাইনে আছিল। গুৰুদেৱ কালিচৰণে এ.জে. লাইনেক লগ ধৰি বড়ো সকলৰ শৈক্ষিক সমস্যাৰ সম্পর্কে আলোচনা কৰে আৰু বড়ো সকলৰ উন্নতিৰ হকে শিক্ষাৰ প্ৰসাৰ বৃদ্ধি কৰিবলৈ অনুৰোধ জনায়। লাইনে গুৰুদেৱক বুজায় কৈছিল যে, অসমৰ চিফ কমিচনাৰ আৰ্কদেল অতি শীঘ্ৰে ধূৰুৰীত আহি আছে আৰু তাতে আৰ্কদেলক লগ ধৰি আবেদন জনাব পাৰিব। আবেদন কৰিলৈ আৰ্লয়ে নতুন বিদ্যালয় স্থাপনৰ বাবে হয়তো অনুমোদন দিব পাৰে বুলি উল্লেখ কৰে। ধূৰুৰী

সমাজ সংস্কাৰৰ দিশত চিন্তা-চৰ্চা

গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মই বিশ্বাস কৰিছিল যে, ব্ৰহ্ম ধৰ্মই সঁচাকৈয়ে বড়ো সমাজক বক্ষা কৰিব। কিন্তু কেৱল ধৰ্ম প্ৰচাৰৰ যোগেদি এইয়া সম্ভৱ নহয় এই কথা গুৰুদেৱে ভালদৰে উপলাদ্ধি কৰিব পাৰিছিল। সেই কাৰণে গুৰুদেৱে বড়ো সমাজৰ প্ৰত্যেকটো সমস্যাক তন্ম তন্মকৈ বিতংভাৱে ভাবিচিন্তি সমাধান কৰাটো উচিত হব বুলি ধৰি লৈছিল।

প্ৰকৃততে সেই সময়ত বড়ো সকলৰ অসং নীতি আৰু আচৰণ বোৰক কিছুমান শিক্ষিত বড়ো যুৱক আৰু সমাজৰ কাৰণে চিন্তা কৰা বড়ো সকলে দৃষ্টি দিছিল আৰু ইয়াৰ প্ৰতিকাৰৰ বাবে গুৰুদেৱক সহায় সহযোগিতা কৰিছিল। গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মই তেও঳োকক লগতলৈ সমস্যাবোৰ সমাধানৰ হকে আপ্রাণ চেষ্টা কৰিছিল।

সৰৰ প্ৰথমে ‘মেচ’ৰ পৰিবৰ্তে অন্য উপাধি লিখিব পৰাৰ কথাই তেওঁৰ অন্তৰত জাগি উঠিছিল। কাৰণ যেতিয়ালৈকে ‘মেচ’ উপাধি লিখি থাকিব তেতিয়ালৈকে মেচৰ ঠাইত ‘ন্লে’ বুলি অন্য জাতি সম্প্ৰদায়ৰ লোক সকলে বড়ো সকলক বঞ্চিত কৰিব, অপমান কৰিব। ইয়াৰ ফলত বড়ো সকল উপায়ত্তীন হৈ শৱণীয়া হৰলৈ বাধ্য হব অথবা নিজৰ জাতিৰ সকলো অস্তিত্ব ত্যাগ কৰিবলৈ বাধ্য হব। ‘ব্ৰহ্ম’ উপাধি অথবা অন্য উপাধি যেতিয়াই মন যায় তেতিয়াই বড়ো সকলে মেচৰ পৰিবৰ্তে লিখিব পাৰিলৈহেঁতেন। কিন্তু চৰকাৰী অনুমোদন সাপেক্ষে লিখিলৈ চৰকাৰী কাৰ্য্য সমুহূত খেলি মেলিৰ সৃষ্টি নহয়। সেইকাৰনে ব্ৰহ্ম উপাধি লিখিবলৈ চৰকাৰৰ অনুমোদন পাৰলৈ গুৰুদেৱে লগত তেওঁৰ লগৱিয়া সকলকলৈ চৰকাৰক আবেদন কৰিবলৈ সিদ্ধান্ত লৈছিল।

বড়ো সকলে ব্ৰহ্ম উপাধি লিখা

(ইং ১৯১২)

ব্ৰহ্ম ধৰ্ম গ্ৰহন কৰাৰ পিছতো বড়ো সকলে অন্য জাতি সম্প্ৰদায়ৰ ব্যক্তি সকলৰ লগত 'জ্ঞে' অথবা নীচ জাতি হিচাপে ব্যৱহাৰ পায় থাকিলৈ ভাল নহ'ব। যেতিয়ালৈকে 'মেচ' উপাধি লিখি থাকিব তেতিয়ালৈকে অন্য জাতী সম্প্ৰদায়ে নীচ জাতি হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰিব, ই চিৰন্ত সত্য কথা। সেয়েহে গুৰুদেৱে চিন্তা কৰিছিল বড়ো সকলে ব্ৰহ্ম ধৰ্ম গ্ৰহন কৰিলে যেতিয়া নীচ জাতি বুলি ভবাৰ থল নাথাকে। ইয়াৰ যুক্তি যুক্ততাকলৈ গুৰুদেৱে শিৱনাৰায়ণ স্বামীজীৰ সৈতে আলোচনা কৰিছিল আৰু অৱশ্যেষত স্বামীজীয়ে 'মেচ'ৰ পৰিবৰ্ত্তে 'ব্ৰহ্ম' উপাধি লিখিবলৈ পৰামৰ্শ দিয়ে। স্বামীজীৰ পৰামৰ্শ আৰু লগ'বীয়া সকলৰ মতামত লৈ গুৰুদেৱে ইং ১৯১২ চনত গোৱালপাবা জিলাৰ ডিপুটি কমিচনাৰ আৰু ভাৰত চৰকাৰৰ মুখ্য চেনচাচ বিষয়াক এখন আবেদন পত্ৰ লিখি দিয়ে। আবেদন পত্ৰৰ ওপৰত চৰকাৰী ভাৱে পৰিৰ্দ্ধন কৰাৰ উপৰিও অনেক পৰ্যালোচনা হৈছিল। অৱশ্যেষত আবেদন পত্ৰৰ ঘোগেদি বড়ো সকলে 'মেচ'ৰ পৰিবৰ্ত্তে ব্ৰহ্ম উপাধি লিখিবলৈ বিচৰাটো চৰকাৰে অনুমোদন দিয়ে আৰু বড়ো সকলে ইং ১৯১২ চনৰ পৰাই 'ব্ৰহ্ম' উপাধি লিখিবলৈ সক্ষম হল। তদুপৰি সেই সময়ৰ পৰাই বড়ো সকলে পুনৰ বসুমতাৰী, নাৰ্জীৰী, দৈমোৰী, মোছাহাৰী, গয়াৰী, আদি উপাধিৰোৰ লিখিবলৈ অধিকাৰ পাইছিল। কিন্তু ইয়াৰ পূৰ্বেৰ বড়ো সকলে নামৰ পিচত মেচ, মেচ জাতি, মেচ ধৰ্ম লিখাটো বাধ্যতামূলক আছিল। কোনোৱা ব্যক্তিৰ এইৰোৰ লিখিবলৈ ইচ্ছা নাছিল যদিও চেনচাচ অফিচাৰ অথবা চেনচাচৰ নাম লিখোতা সকলে গোপনে লিখিদিছিল কাৰণ তেওঁলোকে বড়ো সকলৰ উপাধিটো মেচ হব লাগে বুলি গোপনে সিদ্ধান্ত

কৰিছিল। কিন্তু কিছুমান বড়ো সকলে মেচ উপাধিটোক সলনি কৰিবলৈ সুবিধা পোৱা নাছিল। যাৰ কাৰণে আজি লৈকে কিছুমান বড়ো সকলে 'মেচ' উপাধিয়েই লিখি আছে। স্কুল, কলেজ আৰু কাৰ্য্যালয়ৰোৰত 'মেচ' উপাধি গোপনে লিখি দিছিল, বলেৰে 'মেচ' বুলি মাতিছিল আৰু অপমান কৰিছিল।

দুই এজন ব্যক্তিয়ে কৈছিল যে, বড়ো সকলে 'ব্ৰহ্ম' উপাধি নিলখাকে কাৰ্য্যালয় আৰু বিদ্যালয়ৰোৰত কাম কৰিব নোৱাৰে, কাম কৰাটো নিষেধ আৰু বিদ্যালয়ত নাম ভৰ্তি কৰাটো বাধা। তেওঁলোকৰ মতে 'ব্ৰহ্ম' উপাধি বড়ো সকলৰ মাজত পূৰ্বৰ পৰাই আছে কিন্তু এনেধৰণৰ ভাৱনা একেবাৰে ভুল। কিয়নো ব্ৰহ্ম উপাধিটো পূৰ্বৰ্ত বড়ো সকলৰ মাজত নাছিল। আনপিনে মেচ শব্দটোক মেচ বুলি উচ্ছাৰণ কৰি মাতিছিল। আনপিনে বড়ো সকলৰ দীপ্তিৰ উপাসনা কৰা নীতিৰোৰ দেখি বড়ো সকলৰ ওপৰত ঘৃণা ভাৱটো আছেই আৰু ইয়াৰ উপৰি উপাধিটো হল মেচ। এই দুয়োটাক সংলগ্ন কৰি মেচ বুলি মাতিবলৈ ধৰিলে, সকলো দিশত আৰু বহিস্থিত কৰিবলৈ ধৰিলে। এনেবোৰ কাৰণতেই গুৰুদেৱে ব্ৰহ্ম উপাধি লিখিব পৰাৰ আবেদন পত্ৰ বিষয়াৰ ওচৰত দাখিল কৰিছিল। ভাগ্যক্রমে অৱশ্যেষত ইং ১৯১২ চনৰ পৰা বড়ো সকলে মেচৰ পৰিবৰ্ত্তে ব্ৰহ্ম উপাধি লিখিবলৈ সক্ষম হল।

এই বহু শব্দ ব্ৰহ্ম জগতৰ সৃষ্টিকৰ্তা সকলোৰে শক্তি পৰিত্ব শব্দটো বড়োসকলে উপাধি স্বৰূপে লিখিবলৈ পোৱাটো প্ৰশংসণীয় বিষয় নহয়নে ?

ব্ৰহ্ম উপাধি লিখাটো বাধা দিবৰ কাৰণে ১৯২৫ চনত জমিদাৰৰ প্ৰতিনিধিত্বত ধূৰুৰীত এক সমদল উলিয়াই। কিছুমান চকু চোৰহা ৰাইজ, বিষয়া সকলে বড়ো সকলৰ ব্ৰহ্ম উপাধি লিখাটো প্ৰতিহত কৰিব পৰা নাছিল কিয়নো চৰকাৰে পূৰ্বেই অনুমোদন দিছিল ব্ৰহ্ম উপাধি লিখিবলৈ।

সংগঠন গঠন কৰিবলৈ বাইজক অনুৰোধ কৰিছিল। গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মৰ বাণী সমূহ কিছুমান শিক্ষিত ছাত্র-ছাত্রী সকলৰ হৃদয়সম হৈছিল। সতিশ চন্দ্ৰ বসুমতাৰী, ৰূপনাথ ব্ৰহ্ম, মদাৰাম ব্ৰহ্ম, দীশ্বান মুচাহাৰী তেওলোকে গুৰুদেৱৰ বাণীসমূহ শুনি গভীৰভাৱে পৰ্যালোচনা কৰিছিল। ফলস্বৰূপে তেওেতসকলে গুৰুদেৱৰ পৰামৰ্শ মতেই ইং ১৯১৯ চনত গোৱালপাৰা জিলাৰ বড়ো ছাত্র সন্মিলন নামে একোটা সংগঠন গঠন কৰে আৰু সেই বছৰতেই টিপকাইত পৰ্বতৰাবা ট্ৰাইবেল ছাত্র সংস্থা গঠন কৰে।

গোৱালপাৰা জিলা আৰু বিভিন্ন অঞ্চলৰ বড়ো ছাত্র সকলক একত্ৰিত কৰিবৰ কাৰণে গুৰুদেৱৰ পৰামৰ্শ মতে বড়ো ছাত্র সন্মিলন নামে একোটা সংগঠন গঠন কৰা হয়।

বড়ো ছাত্র সন্মিলনৰ প্ৰথম বাৰ্ষিক অধিবেশন (ইং ১৯১৯)

বড়ো জাতিক সংস্কাৰ কৰি উন্নয়নৰ দিশত আগবঢ়াই নিয়াৰ উদ্দেশ্য আলোচনা কৰিবলৈ বড়ো ছাত্র সন্মিলনক সবল কৰি বড়ো সকলৰ কাৰণে কাম কৰিবলৈ আৰু বড়ো সকলক একত্ৰিত কৰিবলৈপ্ৰধান উদ্দেশ্য হিচাপে ইং ১৯১৯ চনত বড়ো ছাত্র সন্মিলনৰ প্ৰথম বাৰ্ষিক অধিবেশন কোকৰাবাৰত অনুষ্ঠিত হৈ যায়। এই অধিবেশনত গুৰুদেৱৰ কালিচৰণ ব্ৰহ্মই মুখ্য অতিথি হিচাপে অংশ গ্ৰহণ কৰিছিল। এই অধিবেশনত স্থানীয় বাইজ, শিক্ষিত ব্যক্তি আৰু দুৰণ্তি বটীয়া বড়ো সকলৰ লগতে অন্য জাতি সম্প্ৰদায়ৰ ব্যক্তি সকলেও অংশ গ্ৰহণ কৰিছিল।

মুকলি সভাত মুখ্য অতিথি হিচাপে গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মই শিক্ষাৰ আৱশ্যকতাৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি ভাষণ দিয়ে। তেওে ভাষণত এনেদৰে কৈছিল-

উন্নয়নৰ হকে আকৰ্দেল আৰ্লয়ে আহি উপস্থিত হৈছিল। লাইনেৰ আদেশ ক্ৰমে গুৰুদেৱ কালিচৰণে আৰ্লক ধূৰূৰীত লগ ধৰিছিল আৰু আৰ্লক আবেদন পত্ৰ দিছিল। আৰ্লয়ে গুৰুদেৱে দিয়া আবেদন পত্ৰখন পঢ়ি গম পাইছিল যে, পৰ্বতৰাবা আৰু ওচৰচুৰূৰীয়া অঞ্চলত এখনো বিদ্যালয় নথকা বাবে সেই ঠাইৰ বাসিন্দা বড়ো সকলে অগ্ৰগতি হব পৰা নাই। আবেদন পত্ৰৰ যোগেদি তেওে অনুৰোধ জনাইছিল যে, পৰ্বতৰাবা আৰু অন্যান্য বড়ো উদ্যোগিত অঞ্চলৰোৰত বিদ্যালয় স্থাপন কৰিব লাগে ইয়াৰ উপৰিও কাপোৰ বোৱা, কাঠ মিস্ত্ৰিআদি উদ্যোগ স্থাপন কৰিব লাগে। তেতিয়াহে বড়ো সকলে শিক্ষা আৰ্জন কৰি চাকৰি পালে অৰ্থ উপাৰ্জন কৰি নিজে নিজেৰ ভৱিত থিয় হবলৈ সক্ষম হব।

গুৰুদেৱৰ আবেদন পত্ৰত লিখা নিৰ্দেশবোৰ দেখি চিফ কমিচনাৰ আৰ্কদেল আৰ্লএ নথে সুখী হৈছিল। কিয়নো এনেবোৰ আঁচনি কাৰ্য্যক্ষম কৰিব পাৰিলে দেশৰ অৰ্থনৈতিক অৱস্থা টনকিয়াল হোৱাৰ উপৰি চাকৰিৰ সমস্যাও কিছু লাঘৱ হব।

আৰ্লএ আবেদন পত্ৰখন অনুমোদন জনায় আৰু লগে লগে টিপকাইত মধ্য ইংৰাজী বিদ্যালয়ৰ সৈতে কাপোৰ বোৱা আৰু কাঠ মিস্ত্ৰি বিদ্যালয় নিৰ্মাণৰ কাৰণে ৩০,০০০ (ত্ৰিশ হাজাৰ) টকা দিবলৈ অনুমতি দিয়ে। সেই সময়ত ৩০,০০০ (ত্ৰিশ হাজাৰ) টকাই অধিক আছিল। এই বিদ্যালয়খন ১৯১২ চনত স্থাপন কৰা প্ৰথম বিদ্যালয় কাপে পৰিগণিত হৈছিল। ডিপুটি কমিচনাৰ এ.জে. লাইন এই বিদ্যালয়খনৰ দুৱাৰ মুকলি কৰে আৰু ধূৰূৰীৰ প্ৰিয়নাথ চৰকাৰে এই মধ্য ইংৰাজী বিদ্যালয়ৰ প্ৰধান শিক্ষক হিচাপে দায়িত্ব ভাৰ গ্ৰহণ কৰে।

শিপিনী বিদ্যালয়খন সময় মতে নিৰ্মান কৰি উলিৱাৰ নোৱাৰাত মালতিৰাবাৰ চাৰুৰাম ব্ৰহ্মৰ ঘৰতে ছাত্র-ছাত্রী সকলক শিপিনীৰ প্ৰশিক্ষণ দিয়া হৈছিল। এই প্ৰশিক্ষণৰ বাবে শ্ৰীৰামপুৰৰ পৰা এজন দক্ষতা সম্পন্ন প্ৰশিক্ষক নিয়োগ কৰা হৈছিল।

এই বিদ্যালয়ত ছাত্র-ছাত্রী সকলক ছয়মাহ (৬ মাহ) শিপিনীৰ প্ৰশিক্ষণ

দিয়া হৈছিল। ছয়মাহৰ পিচত ফুকন ব্ৰহ্মক মাহিলী পথওশ টকাকৈ (৫০.০০) দি শ্ৰীৰামপুৰলে শিপিনী প্ৰশিক্ষণৰ বাবে পঠাইছিল। যথেষ্ট সংখ্যক বড়ো মহিলা সকলে শিপিনী প্ৰশিক্ষণৰ বাবে এই বিদ্যালয়ত নাম ভৰ্তি কৰিছিল। তেওঁলোকৰ ভিতৰত নলিনি ব্ৰহ্ম (গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মৰ জীয়েক) চিখিবালা ব্ৰহ্ম (বিৰনাৰায়ণ ব্ৰহ্মৰ জীয়েক), কপেশ্বৰী ব্ৰহ্ম (চত কালিচৰণ ব্ৰহ্মৰ ভনিয়েক) নলেশ্বৰী ব্ৰহ্ম, (সাবুৰাম ব্ৰহ্মৰ জীয়েক) আদিয়ে প্ৰধান।

অতি কম সময়ৰ ভিতৰতে উইভিং আৰু কাৰ্পেন্ট্ৰি বিদ্যালয়খন নিৰ্মান কৰি উলিয়াই আৰু বহুতো পুৰুষ মহিলাই এই বিদ্যালয়ত নাম ভৰ্তি কৰে। শিপিনী ছাত্ৰ -ছাত্ৰী সকলক মাহিলি দহ (১০) টকাকৈ আৰু কাৰ্পেন্ট্ৰিৰ ছাত্ৰ ছাত্ৰী সকলৰ বাবে মাহিলি পাঁচ (৫) টকাকৈ জলপানি দিয়া হৈছিল। চত কালিচৰণ ব্ৰহ্মাই উইভিং আৰু কাৰ্পেন্ট্ৰি বিদ্যালয়ৰ পৰিচালনাৰ দায়ীত্বত আছিল। মৎ কাজিম উদ্দিন আহন্দে কাৰ্পেন্ট্ৰি প্ৰশিক্ষণৰ দায়ীত্বত আছিল।

প্ৰায় দুমাহ মানৰ পিচতে পূনৰ চৰকাৰে টিপকাই মধ্য ইংৰাজী বিদ্যালয়ৰ কাষতে এখন প্ৰাথমিক বিদ্যালয় স্থাপন কৰে। চত কালিচৰণ ব্ৰহ্ম এই বিদ্যালয়ৰ প্ৰধান শিক্ষক আছিল। এই সকলোৰো গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মৰ চৰকাৰৰ ওচৰত আৰেদন কৰাৰ এক বৃহৎ উল্লেখনীয় অৱদান।

মধ্য ইংৰাজী বিদ্যালয়, উইভিং আৰু কাৰ্পেন্ট্ৰি বিদ্যালয় নিৰ্মান কৰাৰ পিচত বিশুদ্ধ খোৱা পানী, শৌচালয় আৰু পোচাৰ গাৰৰ সুবিধা কৰি দিয়া হয়। এনেদেৱে গাওঁলীয়া আৰু ওচৰ চুবুৰীয়া বড়ো পুৰুষ, মহিলা, হালোৱা, কৱনীয়ে নিজ ইচ্ছা অনুসৰি বিদ্যালয়ত নাম ভৰ্তি কৰি পত্ৰিবলৈ, শিপিনী হবলৈ আৰু কাঠ মিস্টি হবলৈ প্ৰশিক্ষণৰ দ্বাৰা সুবিধা লাভ কৰিছিল।

গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মাই সকলোৰ বাবে উইভিং আৰু কাৰ্পেন্ট্ৰি বিদ্যালয় স্থাপন কৰি নিজৰ ভৰিত নিজে থিয় হব পৰাৰ এক সুযোগ আনিদিছিল। যি সুযোগ সুবিধা বড়ো সকলক যোগান দিব পৰাটো বড়ো সকলৰ বাবে এক সৌভাগ্যৰ কাৰণ।

ডিপুটি কমিচনাৰ লাইনে বড়ো সকলক সঁচাকৈয়ে ঘৃণ নকৰাকৈ আন্তৰিকতাৰে মৰম কৰিছিল বাবে বড়ো সকলক বহুতো সুবিধা আগ বঢ়াইছিল। ডিপুটি কমিচনাৰ লাইনে লকেল বৰ্ডৰ পৰা আৰু বহুতো বিদ্যালয় বড়ো সকলক দিয়াৰ কথা দিছিল, কাৰণ তেওঁ লকেল বৰ্ডৰ চিয়াৰনেন আছিল। এনেকৈয়ে বড়ো গাওঁসমূহত যথেষ্ট শিক্ষানুষ্ঠান পতা হল।

কিন্তু অতি পৰিতাপৰ বিষয় এই যে তেওঁতে লাইনে অন্য জিলালৈ বদলি হৈ যাব লগীয়া হোৱাত বড়ো সকলৰ উন্নতিৰ হকে কাম কৰা উচ্চ পদস্থ বিষয়া পোৱাটো জটিল হৈ পৰে। কালক্রমে বড়ো সকলৰ শিক্ষাৰ পৰিসৰ বৃদ্ধি কৰা কাৰ্য্যও লেহেমীয়া গতিত পৰিণত হল।

কিন্তু ইশ্বৰৰ ইচ্ছা সঁচাকৈয়ে বড়ো সকলৰ মাজত এক দুখৰ পৰিস্থিতিৰ উদ্বৰ হৈছিল। তেতিয়া প্ৰিয়নাথ চৰকাৰে অসৎ মনোভাৱ আৰু প্ৰকৃতিৰে টিপকাইত প্ৰতিস্থিত মধ্য ইংৰাজী বিদ্যালয়, উইভিং আৰু কাৰ্পেন্ট্ৰি বিদ্যালয়খনক অসমীয়া মানুহ অধ্যয়িত ঠাই সাপতঘামত গোপনে উঠাই নিছিল। প্ৰিয়নাথ চৰকাৰৰ এই অসৎ প্ৰকৃতিৰ মনোভাৱৰ প্ৰতি বাধা দিবলৈ কোনেও গম পোৱা নাছিল। সেই সময়ত বড়ো সকলক অন্য জাতি সম্প্ৰদায়ৰ লোক সকলে ভাল নাপাইছিল, তদুপৰি স্কুল, উইভিং আৰু কাৰ্পেন্ট্ৰি বিদ্যালয় নিৰ্মাণ কৰি দিয়াত চকু চোৰহা ব্যক্তি সকলে আৰু অধিক বড়ো সকলক দেখিব নোৱাৰা হৈছিল।

বড়ো ছাত্ৰ সন্তা গঠন (ইং ১৯১৯)

গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মাই চিন্তা কৰি পাইছিল যে, প্ৰত্যেকটো জাতিৰ সমাজ সংস্কাৰ আৰু উন্নয়ণৰ হকে একোঁ একোঁ সামাজিক সংগঠন থকাটো নিতান্তই আৱশ্যক। সেই কাৰণে গুৰুদেৱে যেতিয়া ধৰ্ম প্ৰচাৰ কৰিবলৈ অন্য ঠাইবোৰলৈ গৈছিল তেতিয়া শিক্ষিত ছাত্ৰ সকলক লগতলৈ এখন সামাজিক

বড়ো ছাত্র সন্মুলনৰ তৃতীয় বাৰ্ষিক অধিবেশন

বড়ো ছাত্র সন্মুলনৰ তৃতীয় বাৰ্ষিক অধিবেশনখন টিপকাই এমই
স্থূলত অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল। এই অধিবেশনত বড়ো ছাত্র সন্মুলনৰ নামটো
নতুনকৈ ৰখা হয় আৰু সদৌ অসম বড়ো ছাত্র সন্মুলনী অথবা সদৌ অসম
বড়ো ছাত্র সন্মুলনী ৰখা হয়।

সদৌ অসম বড়ো ছাত্র সন্মুলনৰ (ইং ১৯২৫) অধিবেশন

সদৌ অসম বড়ো ছাত্র সন্মুলনৰ প্ৰথম বাৰ্ষিক অধিবেশনখন ইং ১৯২৫
চনত ৰঙিয়াত অনুষ্ঠিত হৈছিল। এই অধিবেশনৰ প্ৰধান লক্ষ্য আৰু উদ্দেশ্য
আছিল বড়ো সকলক একত্ৰিৎ কৰি সমাজ সংস্কাৰৰ দিশত সচেতন কৰা।

এই সভাত জনপ্ৰিয় অসমীয়া সাহিত্যিক নিলম্বনি ফুকন (ডিৱঙ্গড়
জৰ্জ হাই স্কুলৰ প্ৰধান শিক্ষক), ধূৰূৰীৰ আৰক্ষী অধিক্ষক আনন্দ চন্দ্ৰ আগৱৱালা
আৰু গন্য মান্য অসংখ্য অতিথি বৃন্দ সভাত অংশ গ্ৰহণ কৰিছিল। ভাষণ
প্ৰসংগত সাহিত্যিক নিলম্বনি ফুকন দেৱে কয় ‘বড়ো সমাজখনক সংস্কাৰ কৰি
উন্নয়নৰ দিশত আগবঢ়াই নিয়াত বড়ো ছাত্র সন্মুলন এক মহান দায়ীত্ব আছে
সেয়েহে প্ৰত্যেজন ছাত্র ছাত্রীয়েই শিক্ষা গ্ৰহণ কৰা উচিত।’

আনন্দ চন্দ্ৰ আগৱৱালা দেৱে বড়ো সমাজৰ উন্নয়নৰ দিশত হেঞ্চাৰ

“ ছাত্ৰ ছাত্রী সকল আজি তোমালোকৰ সভা। সভা মানে একত্ৰিত
হোৱা, পৰম্পৰে পৰম্পৰক সৎ ভাৱনা ব্যক্ত কৰা, জনসাধাৰণৰ কল্যান সাধন
কৰা, প্ৰত্যেকজন ব্যক্তিয়েই শিক্ষিত হোৱা উচিত। জ্ঞানৰ যোগেদি ধৰ্ম, অৰ্থ,
কাম, মোক্ষ এই চতুৰ্বর্গফল লাভ কৰিব পাৰি, জাতি আৰু জগতৰ সকলো সৎ
কৰ্মৰ বোজা এদিন তোমালোকৰ ওপৰত পৰিব। শিক্ষাৰ দ্বাৰা সৎ কৰ্ম কৰিব
পাৰি। এজন অশিক্ষিত ব্যক্তিৰ কৰ্ম হল চকু নেদেখা লাখুটিৰ ওপৰত ভৰ দি
খোজ কঢ়াৰ দৰে, জ্ঞানক চুৰ দকাইতেও লুটি নিব নোৱাৰে, ভাই ককাই সাংসাৰিক
জীৱনত বিচ্ছেদ হলেও বিদ্যাক কেতিয়াও বিচ্ছেদ কৰিব নোৱাৰি।”

তেও কৈছিল- “ চানেক্য মহাপণ্ডিতে কৈছিল, এখন ৰাজ্যৰ ৰজা
বিদ্যাৰ সমান হব নোৱাৰে। কিয়নো ৰজাই নিজৰ ৰাজ্যৰ ভিতৰতহে সন্মানীয়;
কিন্তু এজন বিদ্যান ব্যক্তি সমগ্ৰ দেশ বিদেশ জুৰি সন্মানীয়। বিদ্যান লোক নীচ
জাতিৰ হলেও সন্মানীয়। এজন নীচ ব্যক্তি মন্ত্ৰীহৈ ৰজাৰ ৰাজসভাত বহিব
পাৰি। বিদ্যা হল মহাধন। ছাত্ৰ ছাত্রী সকল তোমালোকে ভালদৰে অধ্যয়ন কৰা।
ছাত্ৰ-ছাত্রী লগৰীয়া, সমনীয়া, মৰম, মেহ আৰু বন্ধুত্বৰ ভাৱ নোৱিবা। দৈশ্বৰ,
পিতৃ মাত্ৰ, পণ্ডিত, শিক্ষাগুৰু সকলক সেৱা কৰিবা। নিজৰ মান্যজনক প্ৰেম
কৰিবা। সদায় সত্য কথা কৰা, টকা পইচা অপব্যয় নকৰিবা। সকলোৱে শিক্ষা
গ্ৰহণ কৰিবা, মদ্যপান কৰা, ভাঁ, বিড়ি, চিগাৰেট ধঁপাত খোৱাৰ পৰা সদায়
বিৰত থাকিবা। বড়ো ছাত্ৰ ছাত্রী সকল আৰু বিদ্যান ব্যক্তি সকলোৱে জনাকৈ
“বিবাৰ” আলোচনীখন চপা কৰি উলিয়াবলৈ চেষ্টা কৰিবা। ধন্যবাদ, ছাত্ৰ
সন্মুলনৰ জয় হওক, উন্নতি হওক।”

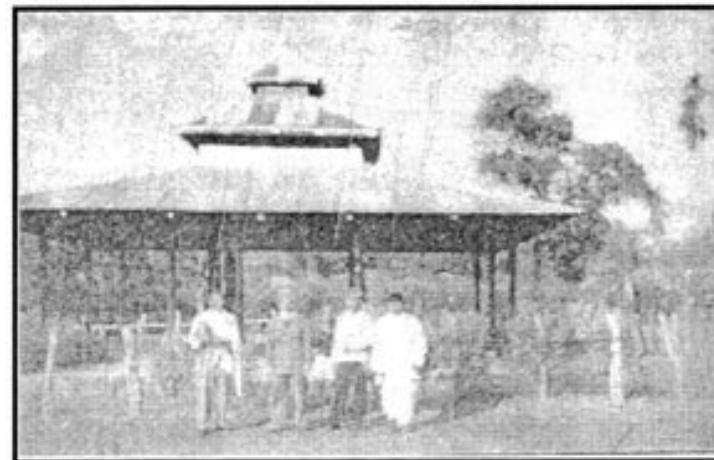
বড়ো ছাত্র সন্মুলনৰ দ্বিতীয় বাৰ্ষিক অধিবেশন

বড়ো ছাত্র সন্মুলনৰ লক্ষ্য আৰু উদ্দেশ্য সমূহ কটকচিয়া কৰিবৰ
কাৰণে দ্বিতীয় বাৰ্ষিকী অধিবেশন পতা হৈছিল। কোকৰাবাৰ জিলাৰ পুঠিমাৰী
এম.ভি. স্কুলত এই অধিবেশন অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল। মুখ্য উপদেষ্টা হিচাবে
গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মাই এই সভাখন পৰিচালিত কৰিছিল। এই সভাৰ উদ্যোগত
সকলক ৰাইজে সহায় সহযোগিতা আগবঢ়াইছিল। বড়ো ছাত্র সন্মুলনত দ্বিতীয়
বাৰ্ষিক অধিবেশনৰ মুকলি সভাত গুৰুদেৱে ৰাইজৰ আগত এনেদৰে বক্তৃতা দি
উৎসাহিত কৰিছিল যে, ‘চূৰ, ডকাইত, বিৰেচনাহীন, হিংসা, নিন্দা, কটা, মৰা,
ক্ষেত্ৰ, অভাৱ অনাটন এইবোৰ মনুষ্যৰ ধন্মহীনতাৰ বাবে হয়’।

তেওঁ প্ৰত্যেক জন ছাত্র ছাত্রী সকলক ধৰ্মৰ পুহন কৰি ধৰ্মৰ পথৰে
আগুৱাই যাবলৈ আহ্বান জনায়। সৎ স্বভাৱ চৰিত্ৰ গঠন কৰাৰ উপযুক্ত সময়
হল ছাত্র অৱস্থা। সেই কাৰণে প্ৰত্যেক জন ছাত্র ছাত্রীৰ অভিভাৱক সকলে
নিজৰ নিজৰ লৰা ছোৱালীবোৰক স্বভাৱ চৰিত্ৰ গঠনৰ ক্ষেত্ৰত ভাল উপদেশ
আৰু উৎসাহিত কৰিব লাগে।

ইং ১৯০৬ চনত বৈনাগুৰিৰ বড়ো ৰাইজে শৰণীয়া হবলৈ ৭ দিন ৭ ৰাতি জোনি ফখি, আংখামনি
আলি, বেদৰনি আখায় নীতিৰে খায়ৱৈ ফুটি কৰিছিল। সেই দিনাখনেই এজনী ছোৱালী আৰু এজন
লৰা দূৰোকে ইয়াৰ চিন হিচাপে বিয়া দিছিল আৰু এয়োৰ পকাখুটা পুতি হৈছিল। (ফটোগ্রাফ-
২০০৩)

কাজিগারত গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মাৰ ব্ৰহ্মা মন্দিৰ (নিজে প্ৰতিষ্ঠা কৰি হৈ যোৱা।) (ফটোগ্রাফ- ২০০৩)

অনুস্থিত কৰা সভাখন অতি তাপৰ্যপূৰ্ণ আছিল। কাৰণ এই সভাত ডেকা গাভৰ, বুঢ়া- বুঢ়ী সকলোৱে গোটখায় একেলগে পৰ্যালোচনা কৰাৰ সুযোগ সুবিধা পাইছিল। সভাত সামাজিক, শৈক্ষিক, অৰ্থনৈতিক বিষয় সমূহৰ ওপৰত বিতংভাৱে আলোচনা কৰি তলৰ প্ৰস্তাৱ সমূহ গৃহীত কৰা হয়।

- প্ৰস্তাৱ নং ১- বড়ো মহাসন্মিলনৰ সভাখন প্ৰত্যেক বছৰেই অনুস্থিত কৰা হওঁক।
- প্ৰস্তাৱ নং ২- মহাসন্মিলনৰ বাৰ্ষিক সভাখন অনুস্থিত কৰিবলৈ এখন কাৰ্য্যকৰী কমিটি গঠন কৰা হওঁক।
- প্ৰস্তাৱ নং ৩- এই বাৰ্ষিকী অধিবেশনত মহিলা সকলৰ পৰাও বিষয় বৰীয়া সমূহ লোৱা হওঁক।
- প্ৰস্তাৱ নং ৪- স্কুল আৰু কলেজৰ ছাত্ৰ ছাত্ৰী সকলৰ হিতৰ কাৰণে প্ৰত্যেক বাৰ্ষিক অধিবেশনত আলোচনী ছপা কৰি উলিওৱা হওঁক।
- প্ৰস্তাৱ নং ৫- বুজুন পৰিমানৰ প্ৰাথমিক বিদ্যালয় স্থাপন কৰি লোৱা ছোৱালীৰোৱক বিদ্যালয়লৈ পঠোৱা হওঁক।
- প্ৰস্তাৱ নং ৬- শুভ বিবাহ আৰু অনান্য সামাজিক তিথি পালনত মদৰ প্ৰচলন বন্ধ কৰা হওঁক।
- প্ৰস্তাৱ নং ৭- ছোৱালী বিয়া দিলে মাত্ৰ ৫১.০০ টকা পন টকা হিচাপে লোৱা হওঁক। কোনো ব্যক্তিয়ে বেছি ললে জৰিমনা লোৱা হওঁক আৰু উপৰিধিং টকা ঘূৰাই দিয়া হওঁক।

গুৰুদেৱ কালিচৰণৰ প্ৰতিনিধিত্বতে ওপৰৰ প্ৰস্তাৱ সমূহ গৃহীত কৰা হৈছিল আৰু ইয়াৰ উদ্দেশ্যৰোৱা বহলাই গুৰুদেৱে ৰাইজক বুজাইদিছিল।

ইং ১৯২১ চনৰ ২১ জুলাইৰ সন্মিলনৰ মুকুলি সভাত অগনন ৰাইজৰ সমাগম হৈছিল। বড়ো সমাজ সংস্কাৰৰ উদ্দেশ্য অনুস্থিত কৰা পথম বড়ো মহাসন্মিলনৰ নতুন নামাকৰণ শুনি প্ৰত্যেকজনৰ মন আনন্দিত আৰু উৎসাহিতহৈ

স্বৰূপ পৰিগণিত হোৱা প্ৰধান কাৰণ সমূহ যুক্তিযুক্ততাৰে ব্যক্ত কৰে। আনন্দ চন্দ্ৰ আগৰৱালা গুৰুদেৱৰ সৈতে এক মধুৰ সমন্ব আছিল। তেখেতৰ পিতৃ এজন ব্ৰহ্ম ধৰ্মীয় লোক আছিল তদুপৰি গুৰুদেৱে আনন্দ চন্দ্ৰ আগৰৱালাৰ পিতৃক ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ পুঁথিৰোৰ অসমীয়া ভাষাত অনুবাদ কৰিবলৈ অনুৰোধ কৰিছিল।

মুকুলি সভাত গুৰুদেৱে বতুতা দিছিল এনেদৰে “বড়ো সকল আপোনালোকে চুৰ ডকাইত গুণাগিৰি নকৰিব। কোনোৰা খেতিয়ক, কোনোৰা চাকৰি, কোনোৰা বেপাৰ বাণিজ্য কৰা। বোৱা কটা কৰিবলৈ শিকা আৰু সকলোৱে শিক্ষিত হোৱা।”

এই সভাত গুৰুদেৱে বড়ো ছাত্ৰ সন্ধাৱ কাৰ্য্য কলাপৰ সম্পর্কে বিৰ্তুণ ভাৱে বৰ্ণনা কৰি বুজায় কয়। বড়ো সমাজখনক সংস্কাৰ কৰি উন্নয়নৰ দিশত আগবঢ়াই নিয়াত ছাত্ৰ সন্ধাৱ যে এক মহান দায়ীত্ব আছে সেই কাৰণে গুৰুদেৱে প্ৰত্যেকজন ছাত্ৰ ছাত্ৰী সকলক একত্ৰিক ভাৱে সচেতন হৈলৈ আহ্বান জনায়।

বিবাৰ আলোচনী ছপা কৰি উলিওৱা (ইং ১৯২৪)

গুৰুদেৱ কালিচৰণৰ পৰামৰ্শ মতে তিনি মহীয়া “বিবাৰ” বড়ো আলোচনীখন ইং ১৯২৪ চনৰ এপ্ৰিল (বাংলা ১৩৩১ বহাগ) মাহত প্ৰথম বাৰৰ বাবে ছপা কৰি উলিওৱা হৈছিল। এই সিদ্ধান্ত ছাত্ৰ সন্মিলনৰ প্ৰথম বাৰ্ষিক অধিবেশনত ইং ১৯১৯ চনত লোৱা হৈছিল। সতিশ চন্দ্ৰ বসুমতাৰীয়ে এই আলোচনীখন সম্পাদন কৰিছিল। “বিবাৰ” আলোচনীখন ছপা কৰি উলিওৱাৰ ফলত বড়ো সকল যথেষ্ট শিক্ষাৰ দিশত সচেতনতা অৱলম্বন কৰিছিল।

“বিবাৰ” আলোচনীখনৰ বিষয় সমূহ আছিল “বিবাৰ”, কবিতা, ৰূপনাথ ব্ৰহ্ম, “চৰিত্ৰ গঠন”, নোমল চন্দ্ৰ ব্ৰহ্ম, “বিবাৰ খানাই” আদি।

“বিবাৰ” আলোচনীখন বহুত বছৰধিৰি প্ৰকাশ কৰাৰ পিচত গুৰুদেৱ কালিচৰণে অন্য আলোচনী প্ৰকাশ কৰিবলৈ পৰামৰ্শ দিয়ে। অৱশ্যেত অলংকাৰ, হাথৰধি হালা, সিফুৎ, জেনথখা, মুশী আৰু সানশী, নামে কেইবাখনো বড়ো আলোচনী প্ৰকাশ কৰা হয়। এনেদৰে কালিচৰণৰ পৰামৰ্শ মতে বড়ো ভাষা আৰু সাহিত্যই ইং ১৯২৪ চনৰ পৰা উন্নতিৰ দিশলৈ গতি কৰে। এই আলোচনীৰোৱে বড়ো ছাৰ ছাত্ৰী সকলক বড়ো ভাষা আৰু সাহিত্যৰ উন্নতিৰ হকে কাম কৰিবলৈ যথেষ্ট অৰিহনা যোগাইছিল। বৰ্তমানলৈকে এই আলোচনী সমূহৰ পদ্য, গদ্য আৰু বিষয় সমূহ এক মহান অৱদান ৰূপে পৰিগণিত হৈ আছে।

বড়ো মহাসন্মিলন অনুস্থিত কৰা

(ইং ১৯২১)

বড়ো সকলক একত্ৰিত কৰি বড়ো সমাজখনক সংস্কাৰ কৰাটো গুৰুদেৱৰ প্ৰধান লক্ষ্য আছিল। জীৱ জন্মু বলি দি ঈশ্বৰ উপাসনা কৰায় আছিল বড়ো সকল অধঃপতন হোৱাৰ প্ৰধান কাৰণ। সেইকাৰণে গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মই সৰ্ব প্ৰথমে ব্ৰহ্ম ধৰ্ম প্ৰচাৰ কৰিছিল। ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ যোগেদি বড়ো সকলৰ চিন্তাধাৰা, কৰ্ম আদি যথেষ্ট পৰিবৰ্তনৰ দিশে গতি কৰিছিল। কিন্তু জীৱ জন্মু বলি দি ঈশ্বৰ উপাসনা কৰা নীতিয়ে বড়ো সমাজ পৰিবৰ্তনৰ ক্ষেত্ৰত কোনো ধৰণৰ অৰিহনা যোগোৱা নাছিল। ইয়াৰ পৰিবৰ্তে বড়ো সকল অনেক ঘৃণাৰ পাত্ৰ হব লগিয়া হৈছিল। সেই সময়ত ব্ৰহ্ম ধৰ্ম প্ৰচাৰ কৰি বড়ো সকলক সচেতন কৰা গুৰুদেৱ কালিচৰণৰ অবিহনে আৰু অন্য ব্যক্তি নাছিল।

সেয়েহে গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মৰ আদৰ্শ আমাৰ বাবে চিৰস্মৰণীয় আৰু প্ৰশংসনীয়। অন্যথা বড়ো সকলে হয়তো আজিলৈকে তান্ত্ৰিক নীতিৰে ঈশ্বৰ উপাসনা কৰি থাকিলহৈতেন।

গুৰুদেৱ কালিচৰণৰ চিন্তা ধাৰা আৰু কৰ্ম্মৰাজিৰ বিষয়ে জনাৰ পিচত কৰনাথ ব্ৰহ্ম, সতিশ চন্দ্ৰ বসুমতাৰী, মদাৰাম ব্ৰহ্ম, নেপাল চন্দ্ৰ বসুমতাৰী তেখেত সকলে বড়ো সমাজ সংস্কাৰৰ দিশত অধিক তৎ পৰ হৈ উঠে। ঈশ্বৰ উপাসনা, বিবাহ কাৰ্য্য, গৰ্হস্থ্য আৰু সামাজিক কৰ্মৰ ক্ষেত্ৰত মদৰ প্ৰচলন, নাৰী হৰণৰ দ্বাৰা বিবাহ, গাহৰি পোতা, লিখা পঢ়া নজনা ধৰ্মৰ দিশত অসচেতন এইৰোৰ আছিল প্ৰধান কাৰণ। যাৰ কাৰণে বড়ো সকল ঘৃণাৰ পাত্ৰ হব লগা হৈছিল। উন্নয়নৰ দিশে গতি কৰিব পৰা নাছিল। এইৰোৰ প্ৰতিৰোধ কৰি বড়ো সমাজ খনক সংস্কাৰ কৰিবলৈ গুৰুদেৱ কালিচৰণৰ সৈতে অনেক জ্ঞানী-গুণী বড়ো ঘূৱক ঘূৱতী সকলে গুৰুদেৱক সহায় সহযোগিতা কৰিছিল।

ইং ১৯২১ চনত গুৰুদেৱ কালিচৰণৰ প্ৰতিনিধিত্বত বড়ো সকলক একত্ৰিত কৰাৰ উদ্দেশ্য বড়ো মহাসন্মিলনী নামে এখন সভা অনুস্থিত কৰা হয়। এই সভাখন গোসাঁইগাৰ থানাৰ অন্তৰ্গত থকা ভাওৰাগুৰি নামে এখন বড়ো গাঁওত অনুস্থিত হৈছিল। এই সভাখন অনুস্থিত কৰিবৰ কাৰণে এখন অভ্যৰ্থনা সমিতি গঠণ কৰা হৈছিল।

অভ্যৰ্থনা সমিতিৰ বিষয় বোবিয়া সকল আছিল-

পৰিচালক	- গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্ম
সভাপতি	- যদুনাথ খান্দাৰী
সম্পাদক	- ৰূপনাথ ব্ৰহ্ম
সদস্য সকল	- বীৰনাৰায়ণ মণ্ডল, জামাদাৰ ব্ৰহ্ম, সতিশ চন্দ্ৰ বসুমতাৰী, বিজয়সিং ব্ৰহ্ম, চতু কালিচৰণ ব্ৰহ্ম আৰু মানসিং ব্ৰহ্ম।

এই সভাত দুব দুৰ্বনীৰ বড়ো সকলে অংশ গ্ৰহণ কৰিছিল। বড়ো সকলক একত্ৰিত কৰি উন্নয়নৰ দিশত আগ বঢ়াই নিবলৈ লক্ষ্য স্থিৰ কৰি

মদ খায় ঢোল, তাল, বাঁহী বাদ্য বাজনাবোৰ বজায় ঈশ্বৰ উপাসনা কৰাটো
সম্পূৰ্ণ ভাৱে বন্ধ কৰাৰ প্ৰস্তাৱ গ্ৰহণ কৰে।

প্ৰস্তাৱ মৰ্ম্মে একচন ফৰ্ছ গঠন কৰা হয় আৰু একচন ফৰ্ছে গাঁৱে
গাৱে মদ বনোৱা, মদ বেচা আৰু গাহৰি পোহা বন্ধ কৰিছিল। একচন ফৰ্ছে
এনেবোৰ কাৰ্য্যৰ প্ৰতি গাঁৱলীয়া বড়ো সকলে ভাল পোৱা নাছিল আৰু ঠায়ে
ঠায়ে একচন ফৰ্ছ আৰু গাঁৱলীয়া লোকৰ মাজত কাজিয়া মাৰপিট হৈছিল।
এনেবোৰ ঘটনা দেখি গুৰুদেৱ কালিচৰণে বড়ো সকলৰ শিক্ষিত ব্যক্তি সকলক
লগত লৈ গাঁৱে গাঁৱে সোমায় সৰল ভাষাৰে মদপোন কৰা আৰু গাহৰি পুহা
অভ্যাস বন্ধ কৰিবলৈ অনুৰোধ কৰিছিল। গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মৰ সৰল
সহজ ভাষাৰে বুজোৱাত বড়ো সকলে গাহৰি পুহি নিজ নিজ ঘৰৰ চৌপাশ
লেতেৰা কৰা বলি প্ৰথাৰে ঈশ্বৰ উপাসনা কৰা আদি নীতি ত্যাগ কৰি ব্ৰহ্ম
ধৰ্ম্ম গ্ৰহণ কৰিছিল। কিন্তু এচাম বড়ো সকলে গুৰুদেৱৰ প্ৰস্তাৱ সমুহ মানি
লোৱা নাছিল আৰু মদ, মাংস খায় বৈ ঢোল, তাল বাঁহী বজায় নাচী বাগি ৰং
তামাচাৰে ঈশ্বৰ উপাসনা কৰিছিল।

উল্লেখযোগ্য যে গুৰুদেৱে অন্য জাতি সম্প্ৰদায়ৰ ব্যক্তিসকলক ব্ৰহ্ম
ধৰ্ম্মত দীক্ষিত হোৱাৰ ক্ষেত্ৰত আশাৰে অপেক্ষা কৰিছিল। তেওঁ বড়ো জাতীৰ
কাৰণে মাত্ৰ ব্ৰহ্ম ধৰ্ম্ম প্ৰচাৰ কৰা নাছিল। সেয়েহে বহল দৃষ্টি ভংগিৰে চাই
ঢোল, তাল, বাঁহী বজায় ৰং তামাচাৰে ঈশ্বৰ উপাসনা কৰা নীতি বন্ধ কৰিবলৈ
পৰামৰ্শ দিছিল। কাৰণ ঢোল, তাল, বাঁহী বাদ্য বাজনাবোৰ ঈশ্বৰ উপাসনা কৰাৰ
প্ৰধান অংগ হিচাপে গ্ৰহণ কৰিলে অন্য জাতি সম্প্ৰদায়ৰ ব্যক্তি সকলে ব্ৰহ্ম
ধৰ্ম্ম গ্ৰহণ কৰিবলৈ অনিচ্ছা প্ৰকাশ কৰিব। গুৰুদেৱৰ এনেধৰনৰ ভাষাৰ প্ৰতি
বড়ো সকলে তিক্ততা প্ৰকাশ কৰিছিল। অৱশেষত ঢোল, তাল বাঁহী আদি বাদ্য
বাজনাবোৰ বড়ো সকলৰ কলা সংস্কৃতিৰ প্ৰধান অংগ স্বৰূপে বাহাল ৰখাৰ
সিন্ধান্ত গ্ৰহণ কৰে। কিন্তু যজ্ঞাভূতি অথবা ঈশ্বৰ উপাসনা কৰাৰ ক্ষেত্ৰত বাদ্য
বাজনা বজায় ৰং তামাচাৰে ঈশ্বৰ উপাসনা কৰা সম্পূৰ্ণৰূপে বন্ধ কৰাৰ সিন্ধান্ত

দলে বলে আহি সভাত অংশ লৈছিল। মুকুলি সভাত অতিথি হিচাপে অংশলৈ
গুৰুদেৱে এনেদৰে কৈছিল যে-

“ কুকুৰা, পাৰ, বলি দি ঈশ্বৰ উপাসনা কৰা মহাপাপ। কুকুৰা পাৰ
বলি দিয়ে তেজ শুকাইজায়, মাথা, মাংস মানুহে খায়। বৰ খুজি বৰ নাপায়, দুখ
কষ্টত কেৱল ঈশ্বৰকহে চিন্তা কৰে, যিজনে যিমান দেৱতাক পূজা কৰে,
সিমানে দুখৰ ওৰ নপৰে।”

দ্বিতীয় বড়ো মহাসন্মিলনৰ সভা অনুস্থিত কৰা হয় (ইং ১৯২৫)

দ্বিতীয় বড়ো মহা সন্মিলনখন ইং ১৯২৫ চনত কামৰূপ জিলাৰ
ৰঙিয়াত অনুস্থিত হৈছিল। এই সভাখন গুৰুদেৱ কালিচৰণৰ প্ৰতিনিধিত্বত
সফল হৈছিল। এই সভাত সভাপতিত্ব কৰিছিল যদুনাথ খাঁখাবীয়ে। সভাবাম
ব্ৰহ্ম, যদৱ চন্দ্ৰ খাঁখাবী, ববি চন্দ্ৰ কছাৰী, যোগেন্দ্ৰ কছাৰী, সম্ভু উজিৰ,
গোপাল উজিৰ, দুর্গা মৌজাদাৰ আদি অনেক বুদ্ধিজীৱি ব্যক্তি সকলে এই
সভাত অংশ লৈছিল। ইং ১৯২১ চনৰ অধিৱেশনত গৃহীত প্ৰস্তাৱ সমুহ
কাৰ্য্যকৰি কৰিবৰ কাৰণে প্ৰস্তাৱ লোৱা হয়। ইয়াৰ উপৰিও এই সভাত
নতুনকৈ দুটা প্ৰস্তাৱ গ্ৰহণ কৰা হয়।

প্ৰস্তাৱ নং ১- বড়ো সকলৰ গাহৰি পোহা অভ্যাস সম্পূৰ্ণৰূপে বন্ধ কৰা
হওক। কাৰণ গাহৰি পহিলে ঘৰৰ চৌপাশে গেলগেলিয়া বোকা
হয় আৰু দুৰ্ঘন্ত হৈ বেমাৰ সৃষ্টি কৰে। গাহৰি পুহিলে শাক
পাচলিৰ খেতি বাতি নষ্ট কৰে।

প্ৰস্তাৱ নং ২- সকলো বড়ো মানুহেই ব্ৰহ্ম ধৰ্ম গ্ৰহণ কৰাৰ বাবে অনুৰোধ কৰা হওঁক। এই প্ৰস্তাৱ সমুহ বাইজে একত্ৰিত ভাৱে গৃহীত কৰে।

তৃতীয় বড়ো মহাসন্মিলনৰ সভা অনুষ্ঠিত কৰা (ইং ১৯২৯)

তৃতীয় বড়ো মহাসন্মিলনৰ সভাখন ইং ১৯২৯ চনত বঙ্গাইগাঁওৰ ৰৌমাৰি নামে এখন বড়ো অধোৱিত গাঁওত অনুষ্ঠিত হৈছিল। এই মহাসন্মিলনৰ সভাত গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্ম প্ৰতিনিধিত্ব কৰিছিল। এই সভাত প্ৰসিদ্ধ গদ্যকাৰ আৰু পদ্যকাৰ যেনে অৰ্পিকাগিৰি বায় চৌধুৰী, নিলমনি ফুকন আদি গন্য মান্য ব্যক্তি সকলে অংশ গ্ৰহণ কৰিছিল। গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্ম, সতীশ চন্দ্ৰ বসুমতাৰী, ফৌৰলাং বাবাজী, মদাবাম ব্ৰহ্ম, বিবেন্দ্ৰ নাৰায়ণ মণ্ডল আদি বহুতো বড়ো বুদ্ধিজীৱি সকলে এই সভাত অংশ গ্ৰহণ কৰিছিল। ইয়াৰ উপৰিও সদিয়াৰ পৰা জলপাইগুৰি লৈকে বিভিন্ন ঠাইৰ পৰা বড়ো আৰু অনা বড়ো সম্প্ৰদায়ৰ অগণন ব্যক্তি সকলে এই সভাত অংশ লৈছিল।

এই সভাত যাদৰ চন্দ্ৰ খাখাৰীয়ে সভাপতিত্ব কৰিছিল আৰু মহা সন্মিলনত কিছুমান প্ৰস্তাৱ গৃহীত কৰা হৈছিল। প্ৰস্তাৱ সমুহ হল-

১ নং প্ৰস্তাৱ- গাহৰি পোহা সম্পূৰ্ণৰূপে বন্ধ কৰা হওঁক।

২ নং প্ৰস্তাৱ- চাবলৈ ধূনীয়া গাভৰু ছোৱালীক বলপূৰ্বকভাৱে টানি বিবাহ দিয়া কাৰ্য বন্ধ কৰা হওঁক।

৩নং প্ৰস্তাৱ- মদ বনোৱা আৰু মদখোৱা সম্পূৰ্ণৰূপে বন্ধ কৰা হওক।

৪নং প্ৰস্তাৱ- কুকুৰা, পাৰ, ছাগলী বলি দি ইশ্বৰ সেৱা কৰা নীতি বন্ধ কৰা হওক আৰু ইয়াৰ পৰিবৰ্ত্তে ব্ৰহ্ম ধৰ্ম গ্ৰহণ কৰা হওঁক।

৫নং প্ৰস্তাৱ- বড়ো মহিলা সকলে বজাৰলৈ যোৱাটো সম্পূৰ্ণ কৰে বন্ধ কৰা হওঁক।

ইয়াৰ উপৰিও গুৰুদেৱ কালিচৰণে অন্য কিছুমান আৱশ্যকীয় প্ৰস্তাৱ গ্ৰহণ কৰিবলৈ পৰামৰ্শ আগবঢ়ায়। এইপ্ৰস্তাৱ সমুহ হল- আৰুতি দিয়া সময় চোৱাত খাম, তাল, বাঁহী বজোৱা বন্দ কৰিব লাগে। গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মই এনেদৰে বাইজক কৈছিল-

“আৰুতি দি থকা সময়ত এই বাদ্য বাজনাবোৰ বজালে ইশ্বৰ সেৱাত স্থিৰ ভাৱে মন নবহে আৰু ইশ্বৰ উপাসনা কৰাতকৈ তামাচা বেছি হয়। ইশ্বৰ উপাসনা কৰাত তামাচা কৰিব নাপায়। এই প্ৰস্তাৱ সমুহ কাৰ্য্যকৰি কৰিবলৈ আৰু মদ বনোৱা, গাহৰি পোহা বন্দ কৰিবলৈ একচন ফৰ্চ গঠন কৰিবলৈ পৰামৰ্শ দিয়ে।”

কিন্তু দুখৰ বিষয় সভাস্থলিত ক্ষত্রিক সময়ৰ বাবে এক হৃলস্থলিয়া পৰিবেশৰ সৃষ্টি হৈছিল। গুৰুদেৱ কালিচৰণৰ এনেধৰণৰ প্ৰস্তাৱৰ ওপৰত পৰামৰ্শ দিয়াতো প্ৰায় ভাগ বাইজে মানি লব পৰা নাছিল। দোল, তাল, বাঁহী এইবোৰ বড়ো কলা সংস্কৃতিৰ একো একোটা অংশ। ইশ্বৰ উপাসনা কাৰ্য্যত এই বাদ্য বাজনাবোৰ ব্যৱহাৰ নকৰিলৈও অন্য সামাজিক কাৰ্য্য ক্ষেত্ৰত ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰি। সেই কাৰণে এই বাদ্য বাজনাবোৰ একেবাৰে নিষেধ কৰাটো যুক্তিপূৰ্ণ নহয় বুলি প্ৰায়েই চিন্তা কৰিছিল। কপনাথ ব্ৰহ্ম, সতীশ চন্দ্ৰ বসুমতাৰী, নেপাল চন্দ্ৰ বসুমতাৰী আৰু অনেক গন্য মান্য ব্যক্তি সকলে গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্ম প্ৰস্তাৱ গ্ৰহণৰ পৰামৰ্শৰ প্ৰতি বিধি পথালি দিয়ে। এই বিষয়ৰ ওপৰত নিৰ্ভৰকৰি দুটা ফৈয়দাৰ সৃষ্টি হয় আৰু দুয়োটা ফৈয়দাৰ মাজত অনেক তৰ্ক বিতৰকৰি সৃষ্টি হৈছিল। এটা ফৈদে গুৰুদেৱৰ প্ৰস্তাৱ সমুহ মানি লয় আৰু অন্য এটা ফৈদে গুৰুদেৱক প্ৰস্তাৱ সমুহ উঠাই লবলৈ অনুৰোধ কৰে। আলোচনাৰ যোগেদি সামাজিক কাৰ্য্য ক্ষেত্ৰত খাম, তাল, বাঁহী আদি বাদ্য বাজনাবোৰ বজাৰলৈ নিষিদ্ধ কৰা প্ৰস্তাৱটো গুৰুদেৱে উঠাই লবলৈ পৰামৰ্শ দিয়ে। কিন্তু

- ব্যাঘাত জন্মলো যাতে কোনো ব্যক্তিয়ে এনেই নাথাকে।
- ৭। বিবাহ কাৰ্য্য সম্পন্ন কৰিবলৈ দৌৰি বৰ্খা হওক। বিবাহ কাৰ্য্য সম্পন্ন হোৱাৰ পিচত দৰা, কন্যা দুয়োপক্ষই এক টকা মান কৰা হওঁক দৌৰিক।
 - ৮। বিবাহ কাৰ্য্যত কন্যা ঘৰীয়াই কন্যা দান দিব লাগিব। কন্যা দান নিদিয়া লৈকে দৌৰিয়ে বিয়া কাৰ্য্য সম্পন্ন কৰিব নোৱাৰিব। বিয়া কাৰ্য্য সম্পন্ন কৰিলৈ দৌৰিয়ে বলপূৰ্বক কৰা হব। ইয়াৰ অপৰাধত দৌৰিয়ে ১০ টকা আৰু অন্য ব্যক্তিয়ে ২৫.০০ (পচিশ) টকা জাতিৰ নামত দণ্ড দিব লাগিব।
 - ৯। ব্ৰহ্ম ধৰ্মীয় ব্যক্তিসকলে মদ বনাৰ নোৱাৰিব। অন্যথা পাঁচ টকা জাতিৰ নামত দণ্ডনীয় দিব লাগিব।
 - ১০। কোনো ব্যক্তিয়েই মহ, নিগনি, ভেঙুলী, নেউল, গাদ্রা, হাৰিৰ মেকুৰী (বনহাপা) খাব নোৱাৰিব। অন্যথা জাতিৰ নামত পাঁচ টকা জৰিমনা দিব লাগিব।
 - ১১। ব্ৰহ্ম অথবা বড়ো জাতিৰ নামত ব্ৰহ্ম ধৰ্ম গৃহন নকৰিলৈ বিবাহ কাৰ্য্য সম্পন্ন কৰিব নোৱাৰিব। কিন্তু ব্ৰহ্ম ধৰ্মীয় নীতি সমূহ কোনোৰা ব্যক্তিয়ে মানি চলিলে বিবাহ কাৰ্য্য সম্পন্ন কৰিব পাৰিব।
 - ১২। ব্ৰহ্ম ধৰ্মীয় ব্যক্তি সকলৰ মাজত পৰিবাৰৰ বাইয়েক, বৰমা, মাহীয়েক, বিয়নি আদি সম্বন্ধীয় লোকৰ লগত বিবাহ কাৰ্য্য সম্পন্ন কৰিব নোৱাৰিব। কোনোৰা ব্যক্তিয়ে বিয়া কৰিলেও পুনৰ বিবাহ বিচ্ছেদ কৰিব লাগিব। ইয়াৰ অপৰাধত জাতিৰ দণ্ডনীয় হিচাপে পঞ্চাশ টকা জৰিমনা দিব লাগিব। বাইজে পাতিথোৱা দৌৰিয়ে এনে কাৰ্য্য কৰিলে পচিশ টকা জাতিৰ নামত দণ্ডনীয় দিব লাগিব।
 - ১৩। লৰা-ছোৱালীৰ গুপ্ত প্ৰেমৰ দারা মাত্ৰ কপ পৰিণক্ষিত হলে নিজৰ পৰৰ সম্বন্ধৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি দুয়োজনক সমানে দণ্ডনীয় কৰা

গৃহন কৰে। এই সিদ্ধান্তই অন্য জাতি সম্প্ৰদায়ৰ ব্যক্তি সকলক ব্ৰহ্ম ধৰ্ম গৃহন কৰাত অনুপ্রাণীত কৰিছিল। যিহেতু বৰ্তমানলৈকে গোঁসাইগার, হৰিশিঙ্গা, ওদালঞ্চুৰি, বঙ্গইঁগাঁৰ, লখিমপুৰ আদি ঠাই সমূহত অন্য জাতি সম্প্ৰদায়ৰ ব্যক্তি সকলে ব্ৰহ্ম ধৰ্ম গৃহণ কৰি ঈশ্বৰ উপাসনা কৰি আছে, আৰু ব্ৰহ্ম ধৰ্মীয় বড়ো সকলে ঢোল, তাল বাঁহী আদি বাদ্য বাজনাবোৰ বড়ো সকলৰ দ্বকীয় কলা সংস্কৃতি কপে বহাগ বিহু, মাঘ বিহু আৰু অনান্য তিথি পালনত ব্যৱহাৰ কৰি আহিছে। গুৰুদেৱ তাত বাধা দিয়া নাছি।

লিখকে হাদয়া কুমাৰ ব্ৰহ্মৰ সৈতে গুৰুদেৱৰ সমান্নে আলোচনা কৰাৰ সময়ত। (ফটোগ্রাফ- ৭-১২-২০০৮)

গুৰুদেৱে পঞ্চম মান শ্ৰেণীত পঢ়িবলৈ নাম ভৰ্তি কৰা বিদ্যালয়। নতুনকৈ নিৰ্মান কৰাৰ এটি অংশ। (এই বিদ্যালয়খন ইং ১৮২৫ চনত প্ৰতিষ্ঠা কৰিছিল) (ফটোগ্রাফ- ৭-১২-২০০৮)

বড়ো সকলৰ পাণ্ডুলিপি গঠন (ইং ১৯৩৪)

সমাজখনক সুচাৰুকপে পৰিচালনা কৰিবলৈ এক লিখিত বিধি বিধান থকা অতি আৱশ্যক। সেয়েহে প্রতিটো সমাজ ব্যৱস্থাত সমাজখনক সুচাৰুকপে পৰিচালনা কৰাৰ এক লিখিত বিধি বিধান আছে। কিন্তু দুখৰ বিষয় সেই সময়ত বড়ো সমাজ ব্যৱস্থাত কোনো ধৰণৰ লিখিত বিধি বিধান নাছিল। সেই কাৰণে বড়ো সমাজখনক পৰিচালনা কৰাৰ ক্ষেত্ৰত অনেক বিশ্বালতাৰ সৃষ্টি হৈছিল। নাৰী অপহৰণৰ দ্বাৰা বিবাহ কাৰ্য্য সম্পন্ন কৰা নীতি বড়ো সমাজত আছিল। ফলস্বৰূপে সমাজ পৰিচালনা কৰা, বিবাহ কাৰ্য্য সম্পন্ন কৰাৰ ক্ষেত্ৰত বহুতো বিশ্বালতাৰ সন্মুখীন হব লগিয়া হৈছিল।

সেই কাৰণে বড়ো সমাজ সংস্কাৰৰ ক্ষেত্ৰত প্রত্যেকটো বিষয়ত একোটা নীতি নিয়মৰ ওপৰত সংবিধান লিখাৰ বিষয়ে গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছিল। ৰবিবাম ব্ৰহ্ম, জামাদাৰ ব্ৰহ্ম আৰু বৈদ্যনাথ ব্ৰহ্মক লগত লৈ গুৰুদেৱ কালিচৰণে বিভিন্ন অঞ্চললৈ গৈ শিক্ষিত ব্যক্তি সকলৰ লগত আলোচনা কৰিছিল।

সকলোৱে গুৰুদেৱৰ এই সিদ্ধান্তৰ প্রতি সোহাৰী জনাইছিল। প্রত্যেক ব্যক্তিৰ মতামত সাপেক্ষে এখন সংবিধান কমিটি বচনা কৰাৰ সিদ্ধান্ত লৈছিল। সচাকৈয়ে ইং ১৯৩৪ চনৰ এপ্ৰিল মাহত (১২ বহাগ, ১৩৪১) বড়ো জাতিৰ সংবিধান গঠন কৰা হয়। এই সংবিধানৰ প্ৰকৃত লক্ষ্য হল বড়ো সমাজখনক ভালদৰে আৰু শাস্তিৰে পৰিচালনা কৰা। সংবিধানৰ বচনাৰ ক্ষেত্ৰত প্রত্যেকজন ব্যক্তিয়েই সম্মোহণি প্ৰকাশ কৰিছিল। এই সংবিধানৰ ওপৰত সবৰ্ব প্ৰথমবাৰৰ বাবে পৰ্যবেক্ষণ কৰা হৈছিল বাংলা ১৩৪১, ১৩ বহাগ, সিন্ধৰগাঁৰত দ্বিতীয় বাৰৰ বাবে পৰ্যবেক্ষণ কৰা হৈছিল। বাংলা ১৩৪২, ২৯ বহাগ, পৰ্বতবাৰাৰ গন্ধীৰকটাত আৰু তৃতীয় বাৰৰ বাবে পৰ্যবেক্ষণ কৰা হৈছিল বাং ১৩৪৩, ২

কাৰ্ত্তিক, কোকৰাবাৰৰ ত্ৰোবাৰীত। সকলোৱে মতামত সাপেক্ষে বড়ো জাতীয় সংবিধানখন ইং ১৯৩৪ চনৰ নবেন্দ্ৰ মাহত বড়ো মহাসন্মুলনৰ চতুৰ্থ বাৰ্ষিক অধিবেশনত প্ৰকাশ আৰু কাৰ্য্যকৰি কৰা হয়। এই সংবিধানৰ অন্তৰ্গত বিবাহ কাৰ্য্য, সামাজিক অপৰাধৰ দণ্ডনীয়, সমাজ পৰিচালনা কৰা, গাঁও পৰিচালনা কৰা আৰু বড়ো সমাজৰ প্ৰত্যেকটো বিষয়ৰ নীতি নিয়মৰোৰ লিপিবদ্ধ কৰা আছিল।

এই সংবিধানখনৰ যুগ্মতকাৰি বিষয় ববীয়া সকল যেনে-

সভাপতি- গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্ম

সম্পাদক- বৈদ্যনাথ ব্ৰহ্ম

সহ: সম্পাদক- ৰবিবাম ব্ৰহ্ম

এই সংবিধানৰ বিষয়সমূহ হল-

- ১। ধৰ্মৰ প্ৰচাৰক সকলক লগত লৈ ধৰ্মীয়পুজি গঠন কৰিব লাগে। এই ক্ষেত্ৰত প্রত্যেকটো ঘৰৰ পৰা বছৰি দুই আনাকৈ বৰঙনি তোলা হওক।
- ২। বৰঙনি তোলা ব্যক্তিঙ্গন ব্ৰহ্ম ধৰ্মীয় ব্যক্তি, গাওবুঢ়া অথবা সদস্য হব লাগিব।
- ৩। গাঁওৰ সকলো চান্দা বৰঙনি ব্ৰহ্ম ধৰ্মীয় পূজীৰ সম্পাদকৰ হাতত জমা দিব লাগিব।
- ৪। ধৰ্মৰ প্ৰচাৰক সকলে এক আদৰ্শৰ নীতি অৱলম্বন কৰি বছৰৰ যিকোনো তিথিত যিকোনো দিনত প্ৰচাৰৰ নামত আলোচনাত মিলিত হব লাগিব।
- ৫। ধৰ্মৰ প্ৰচাৰক সকলে নতুন ধৰ্মৰ প্ৰচাৰ কৰাই মাত্ৰ নহয় পূৰ্বেৰ দীক্ষা লোৱা সকলৰ মাজত যাতে অসুবিধাৰ সৃষ্টি নহয় তদুপৰি এই ধৰ্মকেই খামুচ মাৰি ধৰি থাকে। এই উদ্দেশ্য বাবে বাবে তেওঁ লোকক শিকাব লাগিব বুজাব লাগিব।
- ৬। কোনোৰা প্ৰচাৰকৰ বিশেষ অসুবিধাত আশ্রম পৰিচালনাৰ কামত

- ৩২। স্থায়ীভাৱে থকা দৌৰিৰ অবিহনে অন্য ব্যক্তিৰ দ্বাৰা বিবাহ কাৰ্য্য সম্পন্ন কৰিলে ১৫.০০ টকা জৰিমনা হব আৰু স্থায়ী ভাৱে থকা দৌৰিৰ লগত পূৰ্ব বিবাহ কাৰ্য্য সম্পন্ন কৰিব লাগিব আৰু কোনো ব্যক্তিয়ে ভালদৰে নজনাকৈ বিবাহিতা মহিলাক বিয়া কৰিব নোৱাৰিব। যদি কোনোো ব্যক্তিয়ে বিয়া কৰে তেতিয়া পূৰ্বৰ্ব গিৰিয়েকৰ মান হানিৰ বাবদ আৰু লোকৰ প্ৰকৃতিৰ লগত নেতিপোটি কৰাৰ বাবদ ১২০.০০ টকা ইয়াৰ উপৰিও ১০.০০ টকা ৰাইজক দণ্ডনীয় হিচাপে দিব লাগিব।
- ৩৩। দৌৰি পদত থাকি জানি বুজি নীতিৰ বাহিৰা তথাৰ যতেইনহওক বিয়া কৰিলে ২৫.০০ টকা জৰিমনা দিব লাগিব। তেওঁ আজীৱন দৌৰি কাম কৰিব নোৱাৰিব একেবাৰে বহিস্কাৰ কৰা হব।
- ৩৪। দৰা ঘৰীয়াই এজন দুজন মহিলা লগতলৈ কন্যা চাব লাগিব। পচন্দ হলে খাৰু অথবা ২.০০ টকা সৈতে গহনা পাতিৰ টোপোলা দি আহিব লাগিব। অপচন্দ হলে দুই তিনি দিনৰ ভিতৰতে ঘুৰাই দিব লাগিব। কন্যা ঘৰিয়াই পচন্দ নহলে ঘুৰাই দিব পাৰিব। নিদিষ্ট তাৰিখৰ পূৰ্বেৰও ঘুৰাই দিব পাৰে। কিন্তু দৰাৰ ভালবেয়া সকলোৱোৰ চাবলৈ হলে তাৰিখ দিনাখন নিজে অন্যথা বেলেগ এজন ব্যক্তিক পঠিয়াই চাই মেলি আহিব পাৰে। সেই দিনাই দৰা ঘৰীয়াই কন্যা ঘৰলৈ যোৱাৰ তাৰিখ দি পঠাব পাৰে। তাৰিখ দিনাখন গৈ পচন্দ হলে দুইজন বৈৰাখি লৈ ছোৱালী সুধিৰলৈ যাব পাৰে। সোধা পোছা কৰাৰ পিচত ২ বাবমান চাহ পানীৰ ভাৰ নি বিয়াৰ দিন ঠিক কৰি প্ৰয়োজনীয় বয় বস্তুৰোৰ গোটায় বিয়া কৰিব পাৰে।
- ৩৫। দৰাক (জোৱায়েক) পচন্দ কৰি ঘৰ বাৰী চাই মেলি ছোৱালী দিয়াৰ প্ৰতিশ্ৰূতি দি পিচত এটা মিছা কথাবে বদনাম কৰি ছোৱালী নিদিয়া হলে সমন্ব বিচ্ছেদ কৰিলে ১০.০০ টকা ৰাইজক দণ্ডনীয় দিব লাগিব

- হয়। লৰাই বলপূৰ্বক ভাৱে এই কাৰ্য্য কৰিলে দুয়োপক্ষৰ দণ্ডনীয় লৰাই ভৰিব লাগিব।
- ছোৱালীৰ মান হানি অথবা সতী নাশৰ বাবে পচিশ টকা দণ্ডনীয় লৰাই ভৰিব লাগিব।
- ১৪। দুৰ সমন্বীয় জনীৰ লগত প্ৰেম কৰি মাত্ৰ কপ পৰিলক্ষিত হলে ফংজ্লদবাদ; ওচৰ সমন্বীয় যেনে মাত্ৰ সমন্বীয়ৰ লগত হলে অগৰবাদ আৰু গৰু, কুকুৰা আদিৰ লগত হলে দাওখিবাদ দণ্ডনীয় ভৰিব লাগিব।
- ১৫। দণ্ডনীয় টকাৰ পৰিমাণ:-
- ফংজ্লদবাদ- ১০.৫০ টকা
 - দাওখিবাদ- ১৩.৫০ টকা
 - অগৰবাদ- ২৫.৫০ টকা
- ১৬। মৰা মানুহ দাহ কৰি গাধুই ঘৰলৈ আহি ধূনা জলাই শুচি কৰি লব লাগিব।
- ১৭। মৰা মানুহৰ আহুতি (শ্রান্দ) দিয়াটো ১০ দিনৰ পিচ দিনাই শেষ কৰিব লাগিব।
- ১৮। মৰা মানুহক দিয়া সকলোৱোৰ বস্তু অগ্নিত দাহ কৰিব লাগিব ইয়াৰ উপৰিও কাহী, বাতি, ঘঠি আদি দিলে ভাঙ্গি চিঙ্গি দিব লাগিব। কোনো ব্যক্তিয়ে যদি দাহ স্থলিৰ পৰা কিবা বস্তু আনিলে ৰাইজৰ ধৰা বন্ধা মতে শুচি কৰি লব লাগিব (যজ্ঞাহুতি দিব লাগিব)। অগৰবাদ নহলে কাৰালি বাদ দণ্ডৰে দণ্ডনীয় হব লাগিব।
- ১৯। মৰাশ দাহ কৰাৰ পিচত আহুতি দিওতে, আমন্ত্ৰণ কৰোতে উপাসনা কৰোতে, বৰ খোজোতে, ধূনা জলাওতে কোনো দেৱ দেৱতাৰ নামত ডিম আগবঢ়াব নোৱাৰিব। এনেকুৱা হব লাগিব যে মুত্যৰ সময়তো আগড়াব নোৱাৰিব। অন্যথা ৫.০০ টকা দণ্ডনীয় ভৰিব লাগিব।

- ২০। একত্রিত ভাৱে ধৰ্ম সেৱা অথবা ধৰ্মৰ বিষয়ে আলোচনা কৰিবলৈ এমাহত দুৰ্বাৰকৈ অমাৱস্যা দিনত আবেলি সন্ধ্যাৰ পৰা নিশাটো আহুতি দিব লাগিব।
- ২১। যিকোনো তিথিৰ নামত যজ্ঞাহৃতি দি ভোজ ভাত খালে মদ, মাংস, মাছ, এইবোৰ খোৱা সম্পূৰ্ণৰূপে নিষেধ। চাহ পানী নহলে চৰ্বত, হেচা পিঠা, জলপান, মিঠাই, চেনি, গাঢ়ীৰ, ফল-মূল যি পায় ইয়াৰ উপৰিও দালি, পিঠাগুৰি, আঞ্জা, কেচা শাক পাচলি, টেঙ্গা, তিতা ভজা পূৰা যিপায় এইবোৰৰে খাৰ লাগিব। ইয়াৰ অন্যথা কৰিলে অথবা মাছ মাংস, মদ খালে পাণুলিপি মতে ২৫.০০ টকা জৰিমনা ভৰিব লাগিব।
- ২২। যি সমাজৰ ব্যক্তিয়ে নহক কিৱ গুনী-জ্ঞানী, অকৰা অজলা, ভাল বেয়া যিয়ে নহওক এই ধৰ্মামতেই সকলো কাৰ্য্য কৰিব লাগিব।
- ২৩। এই ধৰ্ম এৰি অন্য ধৰ্ম গ্ৰহণ কৰিলে, যি কোনো কাৰ্য্য ক্ষেত্ৰত লগ লোৱাটো এৰিব লাগিব। তদুপৰি এই ধৰ্ম এৰি যিকোনো ধৰ্ম গ্ৰহণ কৰি পুনৰ এই ধৰ্মকে গ্ৰহণ কৰিব বিচাৰিলে ব্ৰহ্ম তুবিলৰ নামত ৫.০০ টকা জমা কৰি যজ্ঞাহৃতি দি ভুক্তভোগি হব পাৰিব।
- ২৪। বড়ো জাতীৰ কোনোৰা ব্যক্তিক কিবা কাৰণত জাতিৰ পৰা বহিক্ষাৰ কৰিব লগীয়া হলে সেই গাওঁৰ ওচৰ চুবুৰীয়া বাইজক মাতি মেল পাতি বহিক্ষুত ব্যক্তিৰ সৈতে যিকোনো কাম বন কৰা, গৰু বৰ্ধীয়া, দুখ কষ্ট আদিত কোনো ব্যক্তিয়ে লগ লব নোৱাৰিব, সহায় কৰিব নোৱাৰিব বুলি প্ৰচাৰ কৰিব লাগিব।
- ২৫। এজন ব্যক্তি ধৰ্ম প্ৰচাৰক হব পাৰিব নে নোৱাৰিব, এই বিষয়ে তিনিটা মৌজাৰ দৌৰি, গুনী জ্ঞানী ব্যক্তি সকলক লৈ অথবা যিকোনো ঠাইত ধৰ্ম প্ৰচাৰক প্ৰধান ব্যক্তি সকলে এক গোটহৈ আলোচনা কৰিব লাগিব। যি ব্যক্তি প্ৰচাৰক কপে দ্বায়িত্ব গ্ৰহণ কৰিব তেওঁ বৈঠকৰ সিদ্ধান্ত মতে প্ৰচাৰ কাৰ্য্য চলাই যাব লাগিব।

- ২৬। প্ৰত্যেকটো গাওঁতে ধৰ্ম মন্দিৰ থাকিব লাগিব। মন্দিৰত যজ্ঞাহৃতি দিয়া আৰু ধৰ্মৰ বিষয়ে আলোচনা কৰিব লাগিব।
- ২৭। প্ৰত্যেকটো ইউনিয়নত তিথি, বিবাহ আদি অনান্য কাৰ্য্যৰ বাবে এজন দৌৰি থাকিব। প্ৰয়োজন সাপেক্ষে দৌৰি জনে অভিজ্ঞ ব্যক্তিক সহকাৰি দৌৰি হিচাপে লব পাৰিব। দৌৰি নিযুক্তিৰ ক্ষেত্ৰত ইউনিয়নৰ বিষয় বৰীয়া সকলে নিযুক্তি দিব পাৰে।
- ২৮। যিকোনো সম্প্ৰদায়ৰ শিক্ষিত মহিলা তথা এই ধৰ্মক লবলৈ ইচ্ছা কৰা ছোৱালীয়ে হওক বা আদহিয়াই হওক ধৰ্মীয় নীতি মতে বিয়া কৰিব পাৰিব। পৰিবাৰৰ পিতৃ মাত্ৰ, ককাইয়েকে হাতত ধৰি সমজাই দিয়াটো, ভাল পালে সমজাই দিয়া, বেয়াপালে লিখিত ভাৱে বিয়া দিবলৈ অনুমতি দিয়া পত্ৰখন দৌৰিয়ে নিজে হাততলৈ বিবাহ কাৰ্য্য সম্পন্ন কৰিব পাৰিব।
- ২৯। লৰা ছোৱালী সোধা-পোছা কৰি অনা, ধৰ্মীয় নীতি অবিহনে দৌৰিয়ে কাকো বিয়া দিব নোৱাৰিব। বিয়া দিলে দৌৰিয়ে ২৫.০০ টকা দণ্ডণীয় ভৰিব লাগিব। অন্যথা বিয়া কৰা ব্যক্তি জনে উদ্বাৰ প্ৰায়শিত কৰি দণ্ডণীয় হিচাপে ২৫.৫০ টকা ভৰিব লাগিব। অন্য হাতেদি তিৰোতা জনীকো নাপাব।
- ৩০। পুৰুষ বিচ্ছেদৰ ক্ষেত্ৰত পুৰুষে নিজৰ পৰিবাৰক এৰিলে দণ্ডণীয় হিচাপে ১০০.০০ টকা অথবা পৰিবাৰে নিজৰ স্বামীক এৰিলে ১০০.০০ টকা দণ্ডণীয় হিচাপে জৰিমনা দিব লাগিব। ইয়াৰ উপৰিও ৰাজনূহা ভাৱে ৫০.০০ টকা জৰিমনা দিব লাগিব।
- ৩১। কোনো গাভৰু ছোৱালী যদি পিতৃ মাত্ৰ, জাতি বংশ ভাই ককাই নোহোৱা কাৰণত বিয়া হব লগীয়া হলে বিয়াত হাত ধৰি দিবলৈ অলপ সম্বন্ধীয় অথবা যাৰ ঘৰত থাকি ডাঙৰ দীঘল হৈছিল তেওৱেই হাত ধৰি দিব পাৰিব বা সমজাই দিব পাৰিব।

- ৰান্ধি বাঢ়ি খায়বৈ বিয়া দিয়া, ঘৰ জোৱাই বখা, হাতত ধৰি সমজাই
দিয়া নীতি হব লাগিব। অন্যথা ব্ৰহ্ম ধৰ্মীয় ব্যক্তি সকলে নিজে নিজে
বেলেগে নীতিৰে বিয়া পাতিলে বিয়া নহয় বুলি বিবেচিত হব।
- ৫৪। কোনো বিধবা তিৰোতাই বৎসৰ লগত নাথাকি বেলেগে যদি থাকে
তাইৰ যদি জীয়েক মাত্ৰ থাকে, লৰা সন্তান অবিহনে সেই তিৰোতাই
মৃত্যুলৈকে মাটি বাৰী সা-সম্পত্তি গৰু ধান চাউল আদি ভোগ কৰিব
পাৰিব। কিন্তু অন্য ব্যক্তিৰ নামত দান আৰু হস্তান্তৰ কৰিব নোৱাৰিব।
- ৫৫। লৰা ছোৱালী নোহোৱা বিধবা তিৰোতাই পূনৰ বিয়া কৰা নাই যদি
নিজৰ যিথিনি সম্পত্তি আছে ইয়াৰ দ্বাৰাই জীৱন নিৰ্বাস কৰিবলৈ
হলে বৎশ পৰিয়ালৰ ওচৰত ঘৰ বনাই থাকিব লাগিব। অন্যথা বৎশ
পৰিয়ালৰ লগত একেলগে থাকিব লাগিব। কিন্তু স্বামীৰ নামত থকা
মাটি বাৰী, সা-সম্পত্তি নিজৰ নামত হস্তান্তৰ কৰি লব পাৰিব।
তদুপৰি পূনৰ বিবাহ পাশত আবদ্ধ হলে গোটেইথিনি সম্পত্তিৰ
এভাগ পুৰুষৰ ঘৰত নিব পাৰিব আৰু যদি কোনো বৎশ পৰিয়াল
নাথাকে তেতিয়া সকলোখিনি সম্পত্তি তাই নিজেই ভোগ কৰিব
পাৰিব।
- ৫৬। মাউৰা ছোৱালী ডাঙৰেই হওক বা সকৰেই হওক পৈতৃক সম্পত্তি
হিচাপে তিনিভাগৰ এভাগ পাৰ। মাউৰা ছোৱালী যদি এজনতকৈ
অধিক হয় দুভাগ সম্পত্তি পাৰ। এভাগ বৎশ পৰিয়ালে পাৰ।
- ৫৭। কোনোবা ব্যক্তিয়ে যদি নিজৰ লৰা ছোৱালীবোৰক শৰণীয়া কৰিবলৈ
ইচ্ছা কৰিলে ভগবানৰ ওচৰত শৰণীয়াত ভৱিত্ব লগীয়া লৰা ছোৱালীৰ
নামত যজ্ঞহৃতি দিব লাগিব, বাইজকো ভোজ ভাত খোৱাৰ লাগিব।
ঘৰৰ পুৰুষে এই কাম সমাধান নোহোৱাৰ পূৰ্বেই যদি মৃত্যু মুখত
পৰে তেতিয়া সেই কাম তিৰোতাই সমাধা কৰিব পাৰিব। এই ক্ষেত্ৰত
কোনো ব্যক্তিয়ে বাধা দিব নোৱাৰিব। ঠিক তেনেদৰে কোনোবা ব্যক্তিয়ে

- তদুপৰি ৫.০০ টকা মান হানিৰ বাবদ দৰাক দিব লাগিব। ছোৱালী
ঘৰীয়াই এৰিলে যিটো দণ্ডণীয় হয় লৰা ঘৰীয়াই এৰিলেও সেই একে
দণ্ডণীয়াই হব।
- ৩৬। ছোৱালী সোখ-পোচ কৰাৰ পৰা ধৰি বিয়া কাৰ্য সম্পন্ন হোৱালৈকে
বিধবা তিৰোতাই বৈৰাধি হব নোৱাৰিব। কন্যা ঘৰীয়াই বিয়া সময়ত
মতাক দৰা ঘৰীয়াক বিধবা তিৰোতাই সম্ভাসন জনাৰ নোৱাৰিব।
- ৩৭। পোণ টকা আদহিয়াৰ ৫০.০০ টকা বিধবা তিৰোতাৰ ২৫.০০ টকা
মালসাৰ ৩.০০ টকাতকৈ বেছি লব নোৱাৰিব। এই তিনিটাক তাকৰকৈ
লব পাৰি অন্যথা নললেও আপত্তি নাই। বেছিকৈ ললে বাইজক
দণ্ডণীয় হিচাপে ১৫.০০ টকা জৰিমনা দিব লাগিব। অন্যথা বেছিকৈ
লোৱাটো বাইজক দিব লাগিব।
- ৩৮। ঘৰ জোৱায় বাখিবলৈ হলে জোৱায়েকক বখা দিনা ধূনা বাতিত ধূপ
ধূনা জলাই অগ্নিক অথবা এজন দুজন মানুহ সেই সময়ত থাকিলে
তেওলোকক সাক্ষীৰপে আজিৰ পৰা ঘৰ জোৱাই বখা হব বুলি প্ৰচাৰ
কৰিব লাগে। সকলোৱে জনাকৈ ঘৰ জোৱাই থকা জনে ১.০০ টকা
আৰু বখাজনে ১.০০ টকা মাননীয় দিব লাগিব।
- ৩৯। ঘৰ জোৱাই থকা জনৰ স্বভাৱ চৰিত্র ভাল বেয়া নিৰিক্ষণ কৰিবলৈ
এবছৰ সময় থাকিব বা বাখিব লাগিব। ঘৰ জোৱাই থকাজনৰ ভাল
বেয়া স্বভাৱ চৰিত্র ধৰিব নোৱাৰিলে সুধিৰ লাগিব। ঘৰ জোৱাই থাকিব
পাৰিবা নে নোৱাৰিবা ? থাকিবলৈ ইচ্ছা আছেনে নাই? থাকিম বুলি
কৈ থকাৰ তিনি মাহৰ পিচত ঘৰ জোৱাই বাখোতাজনক কিবা বেয়া
দেখিলে পুৰুষে তিৰোতাক, তিৰোতায়ো পুৰুষক এৰিব পাৰিব। ইয়াৰ
দুয়োপক্ষকে জগৰীয়া কৰিব নোৱাৰিব। কিন্তু তিনিমাহতকৈ বেছি হলে
মাহিলী তিনি টকাকৈ দৰমহা দিব লাগিব।
- ৪০। ঘৰ জোৱাই থকা জনক তিনি মাহৰ ভিতৰতে হওঁক বা পিচতে

- হওঁক অথবা বিয়া হোৱাৰ পূৰ্বেই বেয়া নহলেও বেয়া বুলি খেদি
দিলে তদুপৰি ঘৰজোৱাই থকা জনক হব নহব কৰি লৰাৰ লগত বিয়া
নোহোৱাৰ স্বভাৱ দেখুৱাত ওলাই যাব লগীয়া হলে প্ৰতি মাহত ৫.০০
টকাকৈ তিনি মাহতকৈ অলপদিন বেছি থাকিলে উপৰাখি দৰমহা দিব
লাহিব। ১০.০০ টকা অপেক্ষা কৰাৰ বাবে ইয়াৰ উপৰিও ৰাইজক
১৫.০০ টকা জৰিমনা দিব লাগিব।
- ৪১। ঘৰ জোৱাই থকা ব্যক্তিজনে তিৰোতাজনী বেয়া নহলেও এৰি পলালে,
মান হানি হিচাপে ১০.০০ টকা তদুপৰি ১৫.০০ টকা ৰাইজক দণ্ডণীয়
দিব লাগিব। নিজে থকা দৰমহাটোকো নাপাৰ। মুঠতে কোনো বস্তুকে
নাপাৰ।
- ৪২। বিবাহ, শ্রান্দ, প্ৰায়শিত, মহালয় বছৰেকীয়া তিথিবোৰ বাদ দি আজে
বাজে কৰ্ম্মৰোৰ স্থায়ী দৌৰি অবিহনে কৰিব পাৰিব (যজ্ঞাহৃতি দিব
পাৰিব)। দৌৰি জন শুন্দ নিস্তাৰান ব্যক্তি হব লাগিব। দৌৰিক তিথি,
শ্রান্দ প্ৰত্যেকটো ক্ষেত্ৰতে ৫০ পইচাকৈ মান দিব লাগিব।
- ৪৩। প্ৰাইমাৰি বৈঠকৰ কাৰণে কেন্দ্ৰীয় সভাৰ চোৱা চিতাৰ দিশত প্ৰত্যেকটো
ইউনিয়নত গাওঁ সভা থাকিব লাগিব। কেন্দ্ৰীয় সভাৰ যি যি কাৰ্য
কৰিবলৈ আলোচনা কৰা হব, সেই কাৰ্য্যবোৰ কৰিবৰ কাৰণে তথা
দৌৰি নিযুক্তি, দণ্ডণীয় টকা, চান্দাতোলা, প্ৰতিনিধি কেন্দ্ৰীয় সভাত কি
কি কাৰ্য্য কৰিবলৈ লোৱা হল, সেইবোৰ শুনি আহি ৰাইজৰ আগত
ব্যক্তি কৰিবলৈ প্ৰতিনিধি পঠাবলৈ প্ৰাইমাৰি কমিটিয়ে পাৰিব। সৰৰ
মুঠ ১৫ জন গুণী জ্ঞানী ব্যক্তিৰ দ্বাৰা প্ৰাইমাৰি কমিটিখন গঠন কৰিব
পাৰিব।
- ৪৪। চান্দা অথবা বন্ধ ধৰ্মীয় পুঁজিৰ কাৰণে ঘৰে প্ৰতি বছৰত দুই আনাকৈ
চান্দা তুলি যিমান পোৱা হয় সেইখনি চান্দা বন্ধ ধৰ্মীয় পুঁজিৰ নামত
জমা হব লাগিব।

- ৪৫। বাজলুৱা দণ্ডণীয়- সমাজ দণ্ডণীয় টকাবোৰ তুলি যিমান হব সেই
টকাখনি দুভাগ কৰি এভাগ প্ৰাইমাৰি সমিতিৰ পুজিত থব লাগিব।
আনভাগ টকা পুনৰ দুভাগ কৰি এভাগ মেল মিটিংত যি সকলে
উপস্থিত আছিল আৰু আন এভাগ ফৰিয়াদি গাওঁৰলোকে পাৰ।
- ৪৬। কেন্দ্ৰীয় কমিটিৰ পুঁজিৰ পৰা প্ৰয়োজন সাপেক্ষে প্ৰচাৰ কাৰ্য্যৰ বাবে
প্ৰচাৰক সকলক যাতায়ত, খোৱা বোৱা আদিৰ খৰছ দিব লাগিব। ধৰ্মী
গুৰঁৰে কোৱা মতে প্ৰচাৰক সকলক কেন্দ্ৰীয় কমিটিৰ সদস্য সকলে
কাৰ্য্যকৰী বৈঠক বহিৰ পাৰিব। প্ৰচাৰ সমিতিয়ে কেন্দ্ৰীয় সমিতিক
প্ৰচাৰ কাৰ্য্যবোৰ খতিয়ান দাখিল কৰিব লাগিব।
- ৪৭। প্ৰত্যেকটো মৌজাত প্ৰাইমাৰি সমিতি থাকিব লাগিব। ইয়াত ২৫ জন
সভ্য থাকিব লাগিব। ধৰ্মী প্ৰচাৰক সকলক কিমান দৰমহা দিব লাগিব
অথবা কিহৰ বাবে কিমান খৰছ দিব লাগিব এইবোৰ এই সমিতিয়ে
নিৰ্দাৰন কৰিব।
- ৪৮। প্ৰত্যেকটো মৌজাত একোজন প্ৰচাৰক থাকিব লাগিব। তেওঁক মাহিলী
দৰমহা দিব লাগিব।
- ৪৯। নতুনকৈ ধৰ্মী গুহন কৰা লোক সকলৰ পৰা ধৰ্মী গুহন কৰা দিনাখন
ঘৰে প্ৰতি চাৰি আনাকৈ তুলি ইয়াক দুভাগ কৰি এভাগ প্ৰচাৰক
সকলক আৰু আনভাগ প্ৰাইমাৰি সমিতিৰ পুজিত জমা থব লাগিব।
- ৫০। যজ্ঞাহৃতি দিলে অথবা যজ্ঞকুণ্ড কাৰ্য্য কৰিলে সাৰনিত্য ক্ৰিয়াৰ অসমীয়া
ভাষাবে নকৰিবা, বড়ো ভাষাবে লিখা আছে।
- ৫১। প্ৰতিটো যজ্ঞাহৃতি দিয়াৰ পিচত পুৰুষ তিৰোতা সকলোৱে দৌৰি,
প্ৰচাৰক নহলে যিকোনো ব্যক্তি, এই ধৰ্মীৰ তত্ত্ব বোৰ বুজায় দিব পৰা হব লাগিব।
- ৫২। জমা, মৃত্যু, বিবাহ প্ৰায়শিত এই কাৰ্য্যবোৰত যজ্ঞাহৃতি দিব লাগিব।
- ৫৩। বড়ো জাতিত যিমানেই বিবাহৰ নীতি নাথাকক কিয় ইয়াৰ পৰিবৰ্তে

- বোৱাৰ বাবে মাহিলী ৩.০০ টকাকৈ নোমৰালৈকে দি থাকিব লাগিব।
লৰা ছোৱালী বোৰে মাকৰ লগত থাকিবলৈ ইচ্ছা কৰিলে কোনো
ব্যক্তিয়ে বলপূৰ্বক ভাৱে নিব নোৱাৰিব। বয় বস্তু, মাটি বাৰী, গৰু
আদি সম্পত্তিৰোৰ লৰা ছোৱালীৰ নামতেই থাকিব আৰু সিহঁতেই
পাব।
- ৬৩। কোনোবা পুৰুষে যদি তেওৰ পৰিবাৰক কোনো কাৰণ নোহোৱাকৈ
বেয়া বুলি তথা অলপ দায়ৰ কাৰণে এৰে তেতিয়া পুৰুষৰ
দ্বাৰা ত্যাগ হোৱা তিৰোতাজনী পুনৰ ঘৰ সংসাৰ নপতালৈকে পুৰুষে
সেই তিৰোতাক মাহিলী ৩.০০ টকাকৈ খৰছ দি থাকিব লাগিব।
- ৬৪। তিৰোতা সকলে ৰজস্বলা হলে তথা কেচুৱা জন্ম হলে পুনৰ দেহা ভাল
নোহোৱা পৰ্যন্ত বন্ধা বঢ়া কৰিব নোৱাৰিব।
- ৬৫। কেচুৱা জন্মৰ ১৫ দিনৰ পিচ দিনাখন কেচুৱা জন্ম দিয়া মাত্ৰ নামত
শুচি কৰিবলৈ যজ্ঞান্বতি দিব লাগিব।
- ৬৬। মানুহে ভক্ষণ নকৰা জন্ম গৰু, ঘোঁৰা, কুকুৰ, মেকুৰীৰ মৰাশ চুলে গা
ধুলোই শুচি হব।
- ৬৭। গৰু মৰালে যজ্ঞান্বতি দি উদ্ধাৰ বাবে প্ৰায়শিত হব লাগিব তথা
ৰাইজক ভোজ খোৱাৰ লাগিব। দাওখি দণ্ডণীয় ২৫.০০ টকা গাঁৱ
ৰাইজক দিব লাগিব।
- ৬৮। দুৰ্ভাগ্যক্রমে মহ, গৰু, ছাগলী, ঘোঁৰা আদি কিবা দোষত মৰি থাকিলে
যজ্ঞান্বতি দি প্ৰায়শিত হব লাগিব। ৰাইজক ভোজখোৱাৰ লাগিব।
তথা দাওখিবাদ ২৫.০০ টকা দণ্ডণীয় দিব লাগিব।
- ৬৯। একে তেজৰ সম্বন্ধীয় হোৱা পেহীয়েক, মাহীয়েক, ৰাইয়েক, মাহীমাক,
বৰমাক সিহতৰ লগত গুপ্ত প্ৰেমৰ দ্বাৰা গৰ্ভত সন্তান থাকিলে দোষী
হিচাপে যজ্ঞান্বতি দি উদ্ধাৰ কৰিব লাগিব। ৰাইজক ভোজ ভাত
খোৱাৰ লাগিব। তথা অগৰবাদ দণ্ডণীয় ২৫.০০ টকা দিব লাগিব।

- ঘৰ জোৱাই ৰাখি জীয়েকক বিয়া দিয়াৰ পূৰ্বে যদি মৃত্যুহৈ জোৱায়েকৰ
নামত যিকোনো দান লিখি হৈ যাৰ পৰা নাই তেতিয়া মৃত্যু ব্যক্তিৰ
পৰিবাৰে সেই আধাৰৰা কাম সমাধান কৰিব পাৰিব। এই স্বত্ব তাইৰ
থাকিব।
- ৫৮। যদি কোনোবা এঘৰত ককাই বা ভাইৰ মৃত্যুৰ পিচত মাক বাপেক
নেহোৱাকৈ যদি মাটৰা হৈ থাকে তেতিয়া সেই পুঁজি পৈতৃক সম্পত্তিৰ
মালিক হব। যদি ছোৱালী থাকে তেতিয়া ছোৱালীয়েও সমানে
অংশপোৱাৰ স্বত্ব থাকিব।
- ৫৯। যদি কোনোবা ব্যক্তিয়ে ঘৰৰ পৰা বেলেগ হৈ সম্পত্তিৰ অধিকাৰী
ককাই ভাই পুনৰ একে লগে থাকি যদি জীৱন নিৰ্বাস কৰে তেওলোকৰ
মাত্ৰ ছোৱালী সন্তানহে আছে লৰা সন্তান নাই তেতিয়া মৃত্যু ব্যক্তিৰ
মাটি বাৰী সমূহ বৰ্তমান যিজনে আছে তেওৱেই সেই সম্পত্তি লাভ
কৰিব। তদুপৰি কোনোবা ব্যক্তিৰ যদি পুত্ৰ সন্তান থাকে তেওৱেই সেই
সম্পত্তিৰ অধিকাৰী হব। ইয়াৰ বিধবা তিৰোতা বা ছোৱালী বোৰে মাটি
বাৰী, সা-সম্পত্তি নাপাব, পোৱাৰ অধিকাৰ নাথাকিব।
- ৬০। কোনোবা ধনী ব্যক্তি বংশ পৰিয়াল নাই যদিও অন্য এজন ধনী ঘৰৰ
লগত একে লগে জীৱন নিৰ্বাস কৰিলে তেওলোকে সকলো মাল
বস্তুৰ সমান অধিকাৰী হব।
- ৬১। কোনো তিৰোতাই বাপেক ককাইয়েকৰ পৰা মাটি, বাৰী মাল বস্তু
যৌতুক পালে সেইবোৰ গিৰিয়েকৰ ঘৰলৈ লৈ আহে। যদি লৰা
ছোৱালী জন্ম নোহোৱাকৈ মৃত্যু হৈ যায় তেতিয়া তাইৰ সেই যৌতুক
গিৰিয়েকৰ হয়।
- ৬২। ক) কোনোবা বিধবা তিৰোতাই বিয়াৰ আগত বা পিছত নিজৰ পিতৃ
মাত্ৰ পৰা পিঙ্কা অলংকাৰ, কাপোৰকাণি আনি পুনৰ যদি বিয়া পাতে
তেতিয়া সেই পিঙ্কা অলংকাৰ, কাপোৰ কাণিবোৰ মৰালৈকে ব্যৱহাৰ

কৰিব পাৰিব। এইবোৰ কোনো ব্যক্তিয়ে পূনৰ খুজিব নোৱাৰিব। লৰা ছোৱালী থাকিলে মাকে অনুমতি নিদিয়ালৈকে ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ বা বিক্ৰী কৰিবলৈ নোৱাৰিব।

তাই এই পিঙ্কা অলংকাৰ বোৰ ইচ্ছাকৃত ভাৱে কোনোৰা ব্যক্তিক এনেই দিব পাৰে বা বিক্ৰী কৰিবও পাৰে।

- খ) কোনো ছোৱালীয়ে যদি বিয়াৰ সময়ত ঘোৱুকৰ নামত নিজৰ পৰিয়ালৰ পৰা নগদ টকা পইচা, মাটি বাৰী আদি পায় আৰু লৰা ছোৱালী নোহোৱাকৈ যদি গিৰিয়েক দুকায় পূনৰ ঘৰ পাতে তেতিয়া মাক বাপেক ককাইয়েক সকলে ঘোৱুক দিয়াটো গোটেইখিনি ঘূৰাই পাৰ। কিন্তু অন্য ব্যক্তিয়ে দিয়াৱোৰ মতু গিৰিয়েকৰ বৎশ পৰিয়ালে দুইভাগ কৰি এভাগ পায় যোৱাৰ অধিকাৰ আছে। আন ভাগ পূৰ্বৰ বিয়া কৰা মাক বাপেকৰ ঘোৱুক পোৱাজনে পাৰ। পৰিবাৰে নিয়া সম্পত্তি বৰ্তমানৰ নতুন গিৰিয়েকে পোৱাৰ অধিকাৰ পাৰ। গিৰিয়েক নহলেও বৎশ পৰিয়াল সকলে পাৰ। এইবোৰ তিৰোতাৰ আগৰ অভিভাৱক সকলে পোৱাৰ স্বত্ব নাই।

- গ) নিজৰ অভিভাৱক সকলৰ পৰা পোৱা ঘোৱুকৰ জীৱন ধাৰণ কৰা কোনোৰা বিধবা মহিলা গৰাকীয়ে ইচ্ছাকৃত ভাৱে বেছিবলৈ তথা পূনৰ ঘৰ সংসাৰ পাতিলে এই ঘোৱুক লগত লৈ যাব পাৰিব। ইয়াৰ ওপৰত কোনো ব্যক্তিয়ে হস্তক্ষেপ কৰিব নোৱাৰিব। পূৰ্বৰ গিৰিয়েকৰ পৰিয়ালেও পোৱাৰ অধিকাৰ নাই। কিন্তু পুত্ৰ থকাৰ পিচতো যদি ঘৰ সংসাৰ পাতে বা পাতিবলৈ ইচ্ছা কৰে তেতিয়া সকলো বয় বস্তু, মাটি বাৰী যি আছে দুভাগ কৰি এভাগ পুত্ৰক দিব লাগিব। তদুপৰি ছোৱালী আছে যদি অন্য ব্যক্তিয়ে দিয়া ঘোৱুক দুভাগ কৰি এভাগ ছোৱালীক দিব লাগিব।

- ঘ) কোনো কোনো লৰা ছোৱালী নোহোৱা বিধবা তিৰোতাই নিজৰ বয়

বস্তু, মাটি বাৰী গৰু আদি যি আছে তাকে লৈ অকলশৰে জীৱন ধাৰণ কৰিছে যদি বা কৰিবলৈ ইচ্ছা কৰিছে যদি তাইৰ বয় বস্তুবোৰ বৎশ পৰিয়ালে নাপাব হস্তক্ষেপ কৰিবলৈ নোৱাৰিব। কিন্তু মানুহ জনীক বৎশ পৰিয়ালে যত্ন লৰ লাগিব। দুখ কষ্টত চাৰ লাগিব তিৰোতাৰ কাম কৰি দিব লাগিব।

- ঙ) বিয়াৰ ভোজ ভাঙনী হিচাপে দৰা পক্ষই হওঁক বা কন্যা পক্ষই হওঁক পাচ টকাৰ উপৰঞ্চি নাপাব, বিধবা তিৰোতাই ভোজ ভাঙনী দিয়া নিয়ম নাই, দৰী কৰিব নোৱাৰিব। মালসা টকা মাত্ৰ তিৰোতা পক্ষৰ গাওঁৰ ব্যক্তিয়ে পাৰ।
- চ) কোনোৰা তিৰোতাই গিৰিয়েকৰ মাক বাপেক, ককাইয়েক ভাইয়েক বৎশ পৰিয়াল লগত একেলগে থাকোতে লৰা ছোৱালী নোহোৱাকৈ তথা মতা মৰাৰ পিছত তাইৰ মাক বাপেক, ককাইয়েক, বৎশ পৰিয়ালৰ পৰা বিয়াৰ ঘোৱুকৰ নামত পিঙ্কা অলংকাৰ, কাপোৰকানি বয় বস্তু, মাটি বাৰী, গৰু আদি পাইছে তথা এই তিৰোতা জনীয়ে নতুনকৈ ঘৰ সংসাৰ পাতিলে নিজৰ এভাগ পাইযাব। আন ভাগ গিৰিয়েকৰ পৰিয়ালে পাৰ তথা লৰা ছোৱালী নোহোৱাকৈ অকলশৰীয়াকৈ থাকে কিন্তু স্বামী মৰিছে যদি আৰু পূনৰ বিয়া কৰিছে যদি তাইৰ মাল বস্তু মাটি বাৰী গৰু ধান চাউল যি আছে বৎশ পৰিয়ালে লোভ কৰিলেও নাপাব।
- ছ) কোনোৰা ছোৱালী গৰ্ভৰতি হওঁক, কেচুৱা থকাই হওঁক আদহিয়াই হওঁক পূনৰ বিয়া পতা বিধৱাই হওঁক কিবা কথা বা কামৰ বাবে বা অন্য কিবা কাৰণত গিৰিয়েকৰ লগত বেয়া হৈ পিত্ৰ মাত্ৰ ককাই ভাই, বৎশ পৰিয়ালৰ ঘৰত আহি থাকিলে সকলোৱে পান ফালি এৰক বা নেৰক পূৰ্বৰ গিৰিয়েক মৰাৰ জাতি বৎশ জীয়াই আছে যদি আৰু ৭ বছৰলৈকে পূনৰ তাইক ঘূৰাই নিনিয়ে আৰু যদি লৰা ছোৱালী আছে তেতিয়া বাপেকে নহলে জাতি বৎশই লৰা ছোৱালী আৰু মাকৰ খোৱা

- ৮৯। মানুহ মৰিলে অগ্নিত দাহ কৰিব লাগিব অথবা পুতিৰ লাগিব কিন্তু ২
বছৰতকৈ সৰু সন্তানক অগ্নিত দাহ নকৰাকৈ পুতিৰ লাগিব।
- ৯০। বিবাহ কাৰ্য্য বাতি লগ্ন মতে সমাধান কৰিব লাগিব। দিনত বিবাহ
কাৰ্য্য নিয়েধ।
- ৯১। বিধৱা তিৰোতাই বিবাহ কাৰ্য্যত লৰা-ছোৱালীক হাত ধৰি দিব নোৱাৰিব।
ইয়াৰ পৰিবৰ্তে পাতি থোৱা দৌৰি অথবা নীতি মতে আভৃতি দিয়ে
বিবাহ কাৰ্য্য সম্পন্ন কৰি লব পাৰিব।
- ৯২। প্ৰত্যকজন লৰা ছোৱালীক ৯ বছৰ বয়সতে ব্ৰহ্ম গায়ত্ৰী, ৰাতিপূৰা,
দুপৰীয়া আৰু গধুলি গাবলৈ দিবই লাগিব।
- ৯৩। পৰম্পৰাগত ভাৱে ঘৰজোৱাই থকাৰ সময় উকলিলে নগদ ৫ টকা
লব নোৱাৰিব। কিন্তু চাহ পানীৰ ব্যৱস্থা থাকিব। যদি কোনোৰা ঘৰজোৱাই
ব্যক্তিয়ে সময় নোহোৱাকৈ যদি পোন টকা দি ওলায় যাব বিচাৰে,
চপনিয়া বখা ব্যক্তিয়েও যদি বিদায় দিয়ে, তেতিয়া চান্দাৰোৰ বাদ দি
বছৰত ১৭ টকা দান বাদ দি বাকী যিমান থাকে সেইখনি দিলেই হব।
- ৯৪। ঘৰজোৱাই হিচাপে এজন ব্যক্তিক মাত্ৰ ৪ বছৰহে বাখিব পাৰিব।
(এবছৰ স্বতাৰ চৰিত্ৰ নিৰীক্ষণ কৰা আৰু তিনিবছৰ ঘৰজোৱাই)
ইয়াৰ বাদে অতিৰিক্ত সময় কোনো ব্যক্তিয়ে ঘৰজোৱাই হিচাপে বাখিব
নোৱাৰিব যদি বাখে তেতিয়া মাহিলী ৫ টকাকৈ দৰমহা দিব লাগিব।
- ৯৫। বিধৱা তিৰোতাৰ বাদে বিবাহিতাই হওক বা অবিবাহিতাই হওক বিবাহকাৰ্য্য
শেষ হোৱা পৰ্যন্ত বৈৰাধি হব পাৰিব। তিৰোতা সকলে কপালত ফুট
আৰু সেন্দুৰ লব লাগিব। নতুন নতুন দখনা পিঞ্জি গাত কাপোৰ লব
লাগিব।
- ৯৬। ছোৱালী সুধিবলৈ যোৱা কাৰ্য্যত বৰলাৰ বাদে অন্য ব্যক্তিয়ে চাহ,
চেনি, তামোল পান আদি ভাৱ লব পাৰিব।
- ৯৭। পূৰ্বৰ নীতি মতে তামোল, পান, চেনি আৰু গাখীৰ, টেকেলিৰ ভাৰত

- ৭০। সম্বন্ধীয় নোহোৱা তিৰোতাৰ লগত গৰ্ভস্থ হলে দোষী হিচাপে যজ্ঞাভৃতি
দি উদ্বাৰ হব লাগিব। যজ্ঞাভৃতি দিয়া ব্যক্তিসকলক চাহপানী খোৱাৰ
লাগিব। মিঠা চোকা পিঠা, জল পান আদি খোৱাৰ লাগিব তথা
ফংম্লদবাদৰ দণ্ডণীয় হিচাপে ১০.৫০ টকা জৰিমনা দিব লাগিব।
- ৭১। সমন্বয়ীয় নোহোৱা তিৰোতা, পৰিবাৰৰ বাইয়েক, খুলশালি, মাহী মাকৰ
আগৰ গিৰিয়েকৰ বৎশৰ তিৰোতাৰ লগত গৰ্ভস্থ হলে দোষী হিচাপে
যজ্ঞাভৃতি দি উদ্বাৰ হব লাগিব। আভৃতি দিয়া দুই এজন ভওংক ভাত
খোৱাৰ লাগিব। তথা দাওখিবাদ দণ্ডণীয় হিচাবে ১৩.৫০ বাইজক দিব
লাগিব।
- ৭২। সুস্থতাৰ কাৰণে গাহৰি, কুকুৰা ব্ৰহ্ম সকলে থব (আগবঢ়াব) নালাগে,
নাপায় অন্যথা কৰিলে ৫.০০ টকা জৰিমনা দিব লাগিব।
- ৭৩। কেতিয়াৰা গৰু মহ, ছাগলী, ঘোৱা নিৰাপদে বখাৰ উদ্দেশ্য বাঞ্ছি
থওতে যদি বচিত পাকখাই কেনেবোকৈ নিজে নিজে মৰি থাকে
তেতিয়া যজ্ঞাভৃতি দি উদ্বাৰ কৰি লব লাগে। এই ক্ষেত্ৰত জৰিমনা
গোৱা নহয়।
- ৭৪। কোনোৰা তিৰোতাক ইচ্ছা নোহোৱা মাক বাপেকে নোজনাকৈ কোনোৰা
ব্যক্তিয়ে কৌশলৰে অথবা বলপূৰ্বৰ্ক ভাৱে টানি নিলে ৫০.০০ টকা
তদুপৰি লগৰীয়া থাকিলে সিহতেও ২৫.০০ টকাকৈ প্ৰতিজনে দণ্ডণীয়
ভৱিব লাগিব।
- ৭৫। বুটী আৰু সৰু সৰু ছোৱালী বোৰে মাত্ৰ বজাৰলৈ যাব পাৰিব।
অন্যথা কৰিলে ৫.০০ টকা জৰিমনা ভৱিব লাগিব।
- ৭৬। নাড়ি কঠা, চুলি কঠা, কেচুঁৱাক ভাত খোৱোৱা তদুপৰি নামৰখা
এইৰোৰ নামত যজ্ঞাভৃতি দিব লাগে। কেচুঁৱার নাম থোৱা ৩ মাহত,
কেচুঁৱাক ভাত থোৱা ৬ মাহত, কৰিব লাগে। পৰা পক্ষত বাইজক
ভোজ ভাত খোৱাৰ লাগে।

- ৭৭। বছৰেকীয়া তিথিবোৰ নতুন বছৰ আৰম্ভনী, মহালয়া, মাঘীপূৰ্ণিমা
তদুপৰি দৌল পূৰ্ণিমা এই কেইটা উলেখনীয়। এইবোৰৰ সময়ত
নীতিমতে আহুতি দিব লাগে তদুপৰি তিথিবোৰকো জীয়াই ৰাখিব লাগে।
- ৭৮। যোথ পৰিয়ালেই থাকক বা বেলেগকৈ থাকক উপায় নোহোৱা
এজন বিধা তিৰোতাক লৰা ছোৱালী থাকক বা নাথাকক গিৰিয়েকৰ
বংশ ধৰ সকলে পোহ পালন দিয়াৰ দ্বায়ীত্ব লব লাগিব।
- ৭৯। কোনোৰা বিধা তিৰোতাই ইচ্ছা হলে লৰা ছোৱালী বোৰক শৰণীয়া
কৰিব পাৰিব। কিন্তু লৰাকহে পাৰিব, ছোৱালীক নোৱাৰিব।
- ৮০। কোনোৰা বংশ পৰিয়ালে মাক, বাপেক, ককাইয়েক সকলৰ দৰে
মাউৰা লৰা ছোৱালী বোৰক শৰণীয়াত সোনোৱাৰ নোৱাৰিব। অকলশৰে
থকাই বা লগত থকাই হওক লৰা আছে যদি শৰণীয়াত ভৰ্তি কৰিব
নোৱাৰিব।
- ৮১। কোনোৰা ব্যক্তিয়ে লৰা ছোৱালী নহওতেই লৰা ছোৱালী শৰণীয়াত
ভূক্ত কৰি পিচত সন্তান হলে সেই শৰণীয়া হোৱা সন্তান সিহত দুয়ো
মাক-বাপেকৰ মাল বস্তু, গৰু, মাটিবাৰী যি সম্পত্তি আছে সমানে
ভাগ পাব।
- ৮২। কোনো ব্যক্তিয়ে নিজৰ সন্তানবোৰক খেদি দিয়া নাই কিন্তু খোৱাটো
হলে সন্তান সকলে বেলেগকৈ নিজে নিজে ৰাঞ্চি খাব লাগে, পিচত
নিজৰ সা-সম্পত্তিবোৰ তেও ভালপোৱা কোনোৰা পূৰ্ব্ব তিৰোতাৰ
নামত অন্যথা এভাগ সন্তানৰ নামত দান হিচাপে লিখা লিখি কৰি দিব
বিচাৰিলে তাৰ তিনিভাগৰ এভাগ সন্তানৰ নামত, তিনিভাগৰ দুভাগ
দান দিয়া বুলি লিখিত দিব লাগিব। অন্যথা দান দিয়াটো মিছা বুলি
বাতিল হব। তদুপৰি সকলো সম্পত্তি দিয়া জনৰ নামত লিখিছে
যদিও তিনিভাগৰ এভাগ সন্তান সকলে পোৱাৰ অধিকাৰ থাকিব।
কিন্তু ত্যাজ্য পুত্ৰ সকলৰ কিবা প্ৰমান দিব পাৰিলে, যাক দোষী

- কৰিছে লিখা মতে সকলো সম্পত্তি লাভ কৰিব পাৰিব।
- ৮৩। কোনো পূৰ্ব্বে বিয়া নোহোৱা নাৰীৰ সৈতে গুপ্ত প্ৰেমৰ দাৰা সন্তান
প্ৰসৱ কৰিলে সেই সন্তান পোহ পালন কৰাৰ দ্বায়িত্ব সেই পূৰ্ব্বেই
লব লাগিব। সিঁত দুয়োজনে কোনো নজনাকৈ বিয়া হৈছিল যদিও
পূৰ্ব্বে সেই নাৰীক গুপ্তভাৱে প্ৰেম কৰা বুলি সমাজে ধৰিব।
- ৮৪। কোনো পূৰ্ব্বে কিবা কথাৰ কাৰণে নাইবা নিজে কিবা চিন্তা কৰি
সন্তান থাকক বা নাথাকক, থকা সময়তো খোৱা বোৱাৰ উপায়
নোহোৱাত পত্ৰীক এৰি পাচ বছৰ পৰ্যন্ত কোনো খবৰ বাতৰি নিদিলে
তেতিয়া উপায়হীন পত্ৰীয়ে আদালতত হাজিৰ হৈ হাকীমৰ ওচৰত
পুনৰ বিয়া পতাৰ গোচৰ তৰিব পাৰে। পূৰ্বৰ সন্তান যদি আছে
তেতিয়া নতুনকৈ বিয়া পতা পূৰ্ব্বে পোহ-পালন দিব লাগিব তদুপৰি
পূৰ্বৰ গিৰিয়েক যদি আছে তেতিয়া সন্তান সকলৰ ভৱণ পোৱনৰ
খৰচলৈ সন্তান কেইটিক গিৰিয়েকক সমজাই দিব লাগিব। পূৰ্বৰ
গিৰিয়েকে সন্তান সকলক মাত্ৰ পাব। বিয়াৰ খৰচ তেও নাপাব।
- ৮৫। সদায় খাবলৈ ৰন্দা ভাত সিজালে সিজাৰ পিচত অগ্ৰিত ভাত অলপ
তৰকাৰী অলপলৈ ওঁ স্বাহা কৈ তিনিবাৰ আহুতি দিব লাগে হাতৰ
আঙুলিৰ সৈতে পানী ওঁ শান্তি কৈ তিনিবাৰ চতিয়াব লাগে। মাছ-
মাংস ৰান্দিলে দিব নালাগে। চাউল খোৱাৰ পিচত চাউলটোক তেনেধৰনে
কৈ দিব লাগে, পানীটোক তেনেধৰনেই দিব লাগে।
- ৮৬। মন্ত্ৰ উচ্চাৰণ নকৰাকৈ ইশ্বৰৰ ওচৰত বৰ খুজিলে নিজ মাত্ৰ ভাষাৰে
কৰ লাগে, তেতিয়া কাৰো অসুবিধা নাথাকে।
- ৮৭। মহিলা সকলৰ পৰা দৌৰি ধৰ্ম্য প্ৰচাৰিকা, গুৰু আদি বাছনি কৰি লব
লাগে।
- ৮৮। বিয়া হোৱাৰ বয়স ছোৱালীৰ ক্ষেত্ৰত ১৪ বছৰ আৰু লৰাৰ ক্ষেত্ৰত
২৫ বছৰৰ কম হব নেলাগিব।

- মালসাৰ কথা পাতিব লাগে। পোণ টকা নাখালে বা নললে যি দিয়ে দিব লাগে। ৫১ টকাৰ ওপৰধিৎখ খাব বা লব নোৱাৰে। কিন্তু মালসা হিচাপে ত টকা দিয়াৰ নীতি আছে।
- ১০৮। অষ্টমংগল- বিয়াৰ ৮ দিনৰ পিচত দৰা কন্যা আৰু গাঁওঁৰ দুজনমান লোগৰীয়া লগত লৈ কন্যাৰ পিতৃ মাত্ৰ ঘৰত যাব লাগে। লগত চাহ, চেনি, গাঁথীৰ অলপ অলপ নিব পাৰে। এদিন বা দুদিনমান থাকি দৰা কন্যা, লগৰীয়া সহিতে পূৰ্ব ঘৰলৈ ঘূৰি আহিব লাগে। পিতৃ মাত্ৰয়ে যৌতুক হিচাপে টকা পইচা আৰু বস্তু বাহিনী যি দিয়ে সেইবোৰ আনিব লাগিব।
- ১০৯। বিয়াৰ সময়ত দিয়া খৰছ পাতিবোৰ সমানে ভগাই লব লাগে কিন্তু পোণ টকা আৰু যিকোনো বস্তু বাহিনী বোৰ কন্যা ঘৰীয়াই নাপায়।
- ১১০। লৰা বা ছোৱালী কিবা যদি ডাঙৰ বেমাৰ আছে আৰু সোধা-পোচা কৰাৰ পিচত গম পায় তেতিয়া এৰা এৰি কৰিব পাৰে। কুষ্টৰোগী, মের্গী, যক্ষা এই তিনিটা বেমাৰ থাকিলে বিয়া পাতিব নালাগে ইয়াৰ কাৰণে খৰছ ভৰিব নালাগে।
- ১১১। দৰা ঘৰলৈ কন্যা আনিলে দৰা ঘৰৰ পদুলি সন্মুখত আহি পালে দৰা ঘৰীয়াৰ এজনী ছোৱালীয়ে ভৰি ধুৰাই দিব লাগে।
- ১১২। ধৰ্ম্ম প্ৰচাৰক সকলে একো একোখন পাকা বন্ধা ৰেজিষ্ট্ৰাৰ বহী ৰাখিব লাগিব। বহীত ধৰ্ম্ম গ্ৰহন কৰা ব্যক্তি সকলৰ নাম লিখিব লাগিব ইয়াৰ উপৰিও ঘৰৰ মুৰববীৰ নাম, গাৰ লিখি টিপ চহী লব লাগিব।
- ১১৩। বিয়াৰ পিচত যদি তিৰোতাৰ সন্তান নহয়, কুষ্টৰোগ, পাগলী আদি ৰোগহৈ চিকিৎসা কৰিলেও যদি ভাল নহয় তেতিয়া সতিনী লব পাৰিব। অন্যথা সতিনী লব নোৱাৰিব।
- ১১৪। মৰা মানুহৰ শান্দন পাতিলে, পৰাপক্ষত দুখীয়া ব্যক্তি সকলক গামোচা, কাপোৰ আদি দান কৰিব পাৰে।

- পূৰ দিশত সূৰ্য্য, পশ্চিম দিশত চন্দ্ৰমাৰ আকৃতি চূণৰ লগত আঁকিব লাগিব।
- ১৮। পূৰ্বৰ নীতি মতে চাহ, চেনি, তামোল পান, গাঁথীৰ আদিৰ ভাৰ গৃহস্থৰ উত্তৰৰ পাক ঘৰৰ বাবান্দা অথবা চোতালৰ পূৰ মহা দৰজাৰ সন্মুখত থব লাগিব। সূৰ্য্য আকৃতিৰ দাগ থকাটো প্ৰ দিশে তদুপৰি চন্দ্ৰমা আকৃতি দাগ থকাটো পশ্চিম মুখাকৈ থব লাগিব।
- ১৯। সায়লন চাকি (শলিতা) বনোৱাৰ নিয়ম- দুটা নতুন চালনীৰ ওপৰত কলপাত পাৰি দিব লাগে। ইয়াৰ পিচত কল ঢকুৱাটো বাকলি গুচাই ওলোটাকৈ মেৰিয়াই কাঠিবে সিলাই দি ঢকুৱাটোত খিৰিকীৰ দৰে গত দুয়োটাতে বনাব লাগে। ইয়াক চালনীৰ ওপৰত পাৰি থোৱা আগলি কল পাতৰ ওপৰত থোৱা। দুয়োটা চালনীতে এনেদৰে থব লাগিব, তাৰ মাজত পাঁচটা ধান গুটি, মুদ্ৰা পইছা পাঁচটা, তামোল পান জোৱা, নিঠা তেলৰ শলিতা দুটা থব লাগিব। ইয়াক সায়লন চাকি (শলিতা) কোৱা হয়।
- ১০০। ক) পাঁচটা ধান গুটি, পাঁচটা মুদ্ৰা, সোন, ৰূপ, তামা, ৰাং, পিতল।
খ) ধান, জব, মাটিমাহ, সৰিয়ঁহ আৰু তিল পাঁচটা।
- ১০১। মংগল ঘট- দুটা পানী ভৰ্তি কলহৰ মুখত যিকোনো পাতফুলৰ দাৰা সজোৱা মালা ডাল মেৰিয়াই তাৰ ওপৰত নাৰিকল কেচাই হওক বা পকাই হওক মেৰিয়াই দিয়া মালাৰ মাজত ওবুৰিয়াই হৈ ওপৰত সেন্দুৰ চতিয়াই দিব লাগে। সেই কলহ দুটা কন্যা আনিলে দৰাৰ পদুলি মুখত অথবা দৰজাৰ সন্মুখত দুয়ো কাষে থব লাগে এইয়াই হল কন্যাৰ স্বামী গৃহলৈ প্ৰবেশৰ শুভ লক্ষণ।
- ১০২। বৰ খোজাৰ দন চাউল- এটা দনত চাউল ভৰ্তি কৰি হৈ ওপৰত তামোল পান এয়োৰ থব লাগে, এক টকা, দুইটকা থব লাগে। বিয়া স্থানত বৈৰাধিৰ লগত যিকোনো এজনী আদহিয়া তিৰোতাক নিব লাগে।

- ১০৩। মসাল শলিতা বনোৱা নীতি-আঙুলি সমান জোঙা দেৰ হাতমান দীঘল
বাঁহৰ কাঠি পাঁচটা, প্ৰত্যেক কাঠিৰ এটা মূৰত ফটাকানি মেৰঝাৰ
লাগে। ফটাকানি মেৰঝাটো এহাতৰ অলপ বেছি হব লাগিব। ফটাকানি
মেৰঝাত মিঠাতেল অথবা কেৰাচিন তেল তিয়াই জুই লগালেই শলিতা
হয়। দৰা কন্যা বিয়া দিলে শেষত আহৃতি কুণ্ডত ঘূৰি ঘৰত সোমোৱাৰলৈ
নিওঁতে শলিতা জুলাই লোৱা সকলে আগে আগে জয়ধনি দি দি যাব
লাগে।
- ১০৪। ছোৱালী সুধিবলৈ যাওতে বৈৰাথিয়ে তিনিশাৰী তামোল পান ভগাব
লাগিব। ইয়াতকৈ বেছি ভগাব নালাগে।
- ১০৫। বিয়া স্বলি তথা আহৃতিৰ স্বলি চাৰি ঢোকত চাৰিডাল কল পুলি
পুতিৰ লাগিব। যিমান ধূনীয়াকৈ সজাৰ পাবে সিমানে ফুল, পাত
আদিৰে গেট বনাই শুভিত কৰিব লাগিব। যজ্ঞকুণ্ড তিনি খলপীয়াকৈ
বনাব লাগিব। যজ্ঞ কুণ্ডৰ চাৰিওফালে ঢাৰি আৰু ওপৰত কাপোৰ
পাৰিব লাগিব। পূৰ মুখী হৈ দৰা কন্যা বহিব লাগে। দক্ষিণ মুখী হৈ
উত্তৰে বহিব বৈৰাথি সকলে, উত্তৰ মুখীহৈ দক্ষিণ দিশত বহিব দৌৰি
আৰু পশ্চিম মুখীহৈ পূৰ দিশে বহিব দৰাৰ বন্ধুৰ্বৰ্গ সকল দৌৰি তথা
দৰা কন্যাৰ লগত ঠেলা হেঁচাকৈ বহিব নালাগে। কন্যাৰ পিচফালে
কন্যাৰ লগৰীয়াৰোৰ আৰু দৰাৰ পিচফালে দৰাৰ লগৰীয়া সকলে
বহিব। দৰা কন্যা যজ্ঞকুণ্ডত নোবহাৰ আগতে দৌৰিয়ে যজ্ঞ কুণ্ডত
বহিব লাগিব। দৰাৰ বাঁওফালে কন্যাই বহিব লাগে। এতিয়া কন্যাৰ
পিতৃ মাতৃ ককায়েক জনে সমজাৰ তেওঁ দৰা কন্যাৰ আগত থিয় হৈ
দৌৰিয়ে কোৱা মতে কন্যাৰ সেঁ হাতটো সেঁ হাতেৰে দৰাৰ বাঁওহাতটো
বাঁওহাতেৰে ধৰি সমজাই দিব লাগে। ইয়াৰ পিচত দৰা কন্যা দুয়োজনে
অপৰ্ন কৰা ব্যক্তিক আঠুকাটি সেৱা কৰিব লাগে। দৰা কন্যাক পূনৰ
বহিব দিব লাগে। দৰা কন্যা দুয়োজনক গাত লোৱা চাদৰৰে বাঁধি দিব

- লাগে। টুপি থাকিলে পিঙ্কায় দিব লাগে। বিবাহ কাৰ্য্য দৰা কন্যাৰ
মঙ্গলাৰ্থে যজ্ঞাহৃতিৰ কাম শেষ হলে দৌৰিক সন্মান কৰি বয়সস্থ
সকলে দৰা কন্যাক আশীৰ্বাদ দিব লাগে। আশীৰ্বাদ দিয়া মাজে মাজে
বৈৰাথি সকলে উৰলি দিব লাগে। আশীৰ্বাদ দিয়া কাৰ্য্য শেষ হলে
জয়ধ্বনি দি যজ্ঞকুণ্ডটোক ৭ বাব ঘূৰি জয়ধ্বনি দি দৰা কন্যা থকা
ঘৰত সোমোৱাৰ লাগে কিন্তু এই ক্ষেত্ৰত দৌৰিয়ে আগত হব লাগিব।
নিমন্ত্ৰন অতিথি সকলে বিয়া দিনাখনে আশীৰ্বাদ আৰু দান দিব পাৰে
অন্যথা নিদিয়াকৈ থাকিবওপাৰে।
- ১০৬। বিয়া দিয়া সকলৰ গৃহ প্ৰৱেশ- বিয়া হোৱা দৰা কন্যা বৈৰাথি, দৌৰি
তদুপৰি লগৰীয়া ছোৱালী সকলোৱে একেলগো বহিব লাগে। দৰা
কন্যাই পশ্চিম মুখ হৈ পূৰ দিশত, বৈৰাথি সকলে দক্ষিণ মুখহৈ উত্তৰ
দিশত দৌৰিয়ে উত্তৰ মুখহৈ দক্ষিণ দিশে, দৰা কন্যাৰ ওচৰত লগৰীয়া
ছোৱালীৰোৰ কন্যাৰ লগত পূৰ মুখি, দৰাৰ লগৰীয়া ডেকা সকলে পূৰ
মুখহৈ বহিব লাগিব। দৌৰি দৰা কন্যাৰ মাজত সায়লন শলিতা
(চাকি)। শপত গৃহন ৰূপে সায়লন শলিতা (চাকি)ৰ অগ্ৰি, ধান,
তামোল পান, যি আছে দৰা কন্যাই চুব লাগে ইয়াৰ পিচত দৌৰিয়ে
শলিতা (চাকি)ৰ তেলটো সোঁহাতৰ কেয়াঁ আঙুলিৰ ওচৰৰ আঙুলিৰে
দুয়োজনকে কপালত ফুট দি যি পাৰে দৌৰিয়ে ধৰ্ম, কৰ্ম, মৰন স্নেহ,
শ্ৰদ্ধা, ভাল দৰে জীৱন যাপন কৰা, লৰা ছোৱালী তোলা, সম্পর্কে
বুজোৱাৰ পিচত দৰা কন্যাৰ চাদৰৰ গাঁঠি খুলি দিব লাগে। পাণ্ডুৰী বা
টুপী খুলি দিব লাগে। কন্যাই দৰাক সেৱা কৰিব লাগে। দৰা কন্যা
দুয়ো দৌৰিক সেৱাকৰি কন্যাই তামোল কাটি দৰাৰ লগৰীয়া আৰু
নিজৰ লগৰীয়া সকলক খোৱাৰ লাগে। শেষত সকলোৱে গৃহৰ পৰা
ওলাই গৈ ভোজন কৰিব লাগে।
- ১০৭। বিয়াৰ পাচদিনা বাতিপূৰা চাহ জলপান খায় উঠাৰ পিচত পোণ টকাৰ

বড়ো সমাজ সংস্কার কৰিবলৈ

বিভিন্ন সংগঠন গঠন

সমাজ সংস্কারৰ আঁচনীবোৰ অধিক সবল কৰিবলৈ গুৰুদেৱ কালিচৰণে
বহুত ঠাইত বিভিন্ন সামাজিক সংগঠন গঠন কৰি দিছিল আৰু এই সংগঠন
বোৰে নিজৰ নিজৰ অঞ্চলত সমাজ সংস্কারৰ কামত লাগি পৰিচিল। এই
সংগঠন বোৰৰ বিষয়ে তলত আলোচনা কৰা হল।

মহিলা সমিতি গঠন

গুৰুদেৱৰ মতে পূৰ্ব আৰু তিৰোতা দুয়ো একেজন ঈশ্বৰৰে সন্তান।
সেই কাৰণে দুয়োজন ঈশ্বৰৰ চুকুত সমান। ঘৰঘৰা সমস্যা আৰু সমাজ সংস্কারৰ
ক্ষেত্ৰত মহিলা সকলৰ সমান দায়ীত্ব আছে। গুৰুদেৱ কালিচৰণ বন্ধ এই
বিষয়ে সচেতন যে মহিলা সকলে পূৰ্বৰ কাৰণে প্রত্যেকটো কামতে উৎসাহিত
কৰিব পাৰে আৰু এনেদৰে সমাজ সংস্কারৰ কামৰোৰটো সহায় কৰিব পাৰে।
কথাতে আছে, মহিলাসকল ঘৰৰ লক্ষ্যী, ৰাইজৰ মাত্ৰ আৰু উপদেশৰ
প্রতিক্ৰিয়া।

সেই কাৰণে কালিচৰণ বন্ধই মহিলা সমিতি গঠন কৰি দিছিল।
বিভিন্ন ঠাইত বিধৰা তিৰোতা পুনৰ বিবাহ হবলৈ নোপোৱা, তিৰোতা সকলে
পূৰ্বৰ লগত সমানে অধিকাৰ নোপোৱা, মদ বনাই ঘৰৰ পৰিৱেশ অশান্তি
কৰা, সৰু বয়সতে বিয়া পতা, গিৰিয়েক চুকোৱাৰ পিচত তিৰোতাই গিৰিয়েকৰ
সম্পত্তি নোপোৱা, মদ খায় পূৰ্বৰ সকলে নিজৰ নিজৰ তিৰোতাৰ ওপৰত মাৰ

- ১১৫। কোনোৰা তিৰোতাই অন্য গারলৈ গৈ মৃত্যু হলে, সন্তান প্ৰসৱৰ সময়ত
মৃত্যু হলে ইয়াৰ বাবে কোনো দণ্ডণীয় নহৰ। টকা পঁচাহা একো দিব
নালাগে আৰু লবলৈকো নাপায়।
- ১১৬। কোনো গিৰিয়েক থকা আদহিয়া তিৰোতাৰ লগত প্ৰেম কৰি চিন
থাকিলে ৰাইজৰ দণ্ডণীয়ৰ বাদে সেই মহিলাৰ গিৰিয়েকক ৫ টকা
মান আৰু গুপ্ত প্ৰেম কৰা ব্যক্তিৰ বৈনীয়েকক ১ টকা নাকসুলি দিব
লাগিব।
- ১১৭। কোনোৰা নাবালিকা ঘৰজোঁৱাই বখাৰ পিচতো তথা তামোল পানলৈ
সোধা পোচা কৰি থোৱাৰ পিচত পিতৃ মাত্ৰয়ে নজনাকৈ পলাইগৈ
বোৱাৰী সোমালে তাইক কোনো ব্যক্তিয়ে বাখিব নোৱাৰিব আৰু বিয়া
পাতিব নোৱাৰিব। কিন্তু পলাই যোৱা ছোৱালীৰ অভিভাবকে যদি
লৰাক পচন্দ কৰি বিয়াত হাত ধৰি সমজাই দিবলৈ ইচ্ছা কৰিলে বিয়া
দিব পাৰিব। তদুপৰি মান হানিব খৰছ হিচাপে দণ্ডণীয় ২৫ টকা
ছোৱালীৰ পিতৃ মাত্ৰয়ে ভৰিব লাগিব। ইয়াৰে ১২ টকাক দুভাগ কৰি
এভাগ পূৰ্বৰতে সোধা পোচা কৰা তথা ঘৰজোঁৱাই থকা গাঁৱৰ ৰাইজে
৬ টকা আৰু ৬ টকা ঘৰজোঁৱাই বাখোতা গাঁৱৰ ৰাইজে পাৰ। সোধা
পোচা হোৱাৰ পিচত পলাই যোৱা ছোৱালীক বাখিবলৈ পোৱা নোপোৱাৰ
ভোটঃ--
- পোৱা
- নোপোৱা
- ১। শ্ৰীযুত কালীচৰণ বন্ধ, গুৰুদেৱ
সাং- কাজিগার
- ২। শ্ৰী হৰিমোহন বন্ধ
- ৩। শ্ৰীযুত কাৰ্ত্তিক চন্দ্ৰ বন্ধ
- ১। শ্ৰীযুত কাতিমল বন্ধ
সাং- ধাৰ্মলীগুৰি
- ২। শ্ৰীযুত হৰিচৰণ বন্ধ
- ৩। শ্ৰীবৈদ্যনাথ বন্ধ
- সাং- পাটাকাটা
- সাং- পুঠিমাৰী

৪। শ্ৰীৰবিৰাম ব্ৰহ্ম

সাং বাদমাৰা

৫। শ্ৰীকালিচৰণ ব্ৰহ্ম

সাং সিষ্঵ৰগার

নোপোৱাৰ ভোট দুটা বেছি হল। সেই কাৰণে পলাই গলে কোনো
ব্যক্তিয়ে ৰাখিব নোৱাৰিব।

১১৮। এজনী গাভৰু কোনো ব্যক্তিয়ে চপনীয়া থাকিবলৈ সোধা পোচা কৰা
নাই তথা কোনো ব্যক্তিয়ে সোধিবলৈও অহা নাই তেতিয়া তাই যদি কাৰণ
ঘৰত বোৱাৰী হিচাপে পলাই যায় আৰু পিতৃ মাত্ ককাই ভায়েক তথা
অভিভাৱকে গৈ বিয়াত হাত ধৰি সমজাই দিলে সেই ছোৱালীক বোৱাৰী হিচাপে
ৰাখিব পাৰিব। কিন্তু ইয়াৰ পৰিবৰ্তে কোনেও বলপূৰ্বক ভাৱে বোৱাৰী ৰাখিব
নোৱাৰিব।

১১৯। ব্ৰহ্ম সকলৰ মাজত শণ্মনে খোৱা জন্মুৰ মাংস খাৰ নোৱাৰিব। যদি
কোনোৰা ব্যক্তিয়ে ভক্ষণ কৰে তেতিয়া অগৰবাদ দণ্ডণীয় হোৱাৰ
লগতে প্ৰায়শ্চিত কৰিব লাগিব।

১২০। মাত্ৰাবাৰ সন্ধানৰ হকে বিদ্যালয়ত পঢ়িবৰ কাৰণে কিতাপ লিখি
বড়ো ভাষাৰ উন্নতি সাধন কৰিব লাগিব অন্যথা সকলোৱে বড়ো
ভাষাৰে কথা পাতিব লাগিব।

১২১। তিথি পৰ্ব আদিত তথা যেতিয়াই সুবিধা পায় তেতিয়াই বড়ো ভাষাৰে
আশীৰ্বাদ, বন্দনা আৰু কীৰ্তন কৰিব লাগিব।

১২২। গা-ধুই ভাত খোৱাৰ পূৰ্বে আহুতি দিয়া মংগলজনক।

১২৩। কোনো তিৰোতাই চপনীয়া থাকিব নোৱাৰিব অন্যথা বয় বস্তু মাটি
বাৰী আদি নাপাব।

১২৪। কোনোৰা ব্যক্তিয়ে কাৰোৰাৰ গৰু মৰালে সেই ব্যক্তিক গৰু মালিকে
গৰুৰ বদলি গৰু বা টকা পঠিচা মূল্য হিচাপে লব নোৱাৰিব। কোনোৰা

ব্যক্তিয়ে গৰু মৰালে মূল্য দিয়া নিদিয়াৰ ভোট-

মূল্য দিয়া

মূল্য নিদিয়া

১. শ্ৰীযুত কালীচৰণ ব্ৰহ্ম

১. শ্ৰীযুত কাতিমল ব্ৰহ্ম, প্ৰচাৰক

২. শ্ৰীযুত ৰবিৰাম ব্ৰহ্ম

২. শ্ৰীযুত কাতিমল ব্ৰহ্ম

৩. শ্ৰীযুত কাৰ্তিক চন্দ্ৰ ব্ৰহ্ম

৩. শ্ৰীযুত বৈদ্যনাথ ব্ৰহ্ম

৪. শ্ৰীযুত কালিচৰণ ব্ৰহ্ম, গুৰুদেৱ ৪. শ্ৰীযুত হৰিমোহন ব্ৰহ্ম

৫. সভাপতি -----দুণ্ণল ভোট

সভাপতিয়ে দুণ্ণল দিয়াৰ ফলত এটা ভোট বেছি হোৱা কাৰণে দিব
নোপোৱাৰ সংখ্যা বেছি হোৱাত জিকিলে। সেই কাৰণে পূৰ্বৰ্ব নীতি মতে গৰু
মালিকে গৰুৰ বদলি গৰুৰ মূল্য নোপোৱা হল।

১২৫। দৌৰি সকলৰ লগত এখন এখন ৰেজীষ্টাৰ বহী থাকিব লাগিব। ইয়াত
বিয়া হোৱা সকলৰ দুয়োপক্ষৰ অভিভাৱকৰ নাম গার, চন তাৰিখ
লিখিব লাগিব আৰু সিহঁতৰ টিপ চঠী লব লাগিব।

বাংলা ১৩৪১, ১২ বহাগ (ঠঁ ১৯৩৪ চন) ত গঠন কৰা বড়ো
পাঞ্চুলিপি ত সৰ্ব মুঠ ১২৫ টা বিষয় আছে। গম্ভীৰ ভাৱে চিন্তা কৰিলে আমি
গম পাম সঁচাকৈয়ে গুৰুদেৱৰ পৰামৰ্শতে এই আইন গঠনৰ সৰ্ব মুঠ ১২৫ টা
বিষয় বড়ো সমাজৰ সমাজ সংস্কাৰত সহায়ক হিচাপে পৰিগণিত হৈছে আৰু
ভৱিষ্যৎতে সমাজ সংস্কাৰৰ ক্ষেত্ৰত এক মহান আহি স্বৰূপে জিলিকি থাকিব।
ব্ৰহ্ম ধৰ্মীয় প্ৰত্যক্ষজন ব্যক্তিয়ে গুৰুদেৱে গঠন কৰি দিয়া পাঞ্চুলিপিৰ বিষয়বোৰক
ৰক্ষা কৰি ৰখাটো সমাজৰ উন্নয়নৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিব। সেই কাৰণে বড়োৰ
পাঞ্চুলিপি ৰ সংশোধন আৰু ইয়াক বৰ্ক্ষকৰি ৰখাৰ অতি আৱশ্যক আছে।

গুৰুদেৱৰ অৰ্থ নৈতিক ব্যৱস্থাৰ প্ৰতি পদক্ষেপ

অৰ্থনৈতিক সমস্যা সেই সময়ত বড়ো সকলৰ এক প্ৰধান সমস্যা আছিল। যাৰ কাৰণে বড়ো সমাজ উন্নতিৰ দিশত আগবঢ়িব পৰা নাছিল। খেতি কৰি, বেপাৰ বানিজ্য কৰি টকা পঠছা জমা ৰখাৰ দিশত বড়ো সকল সচেতন নাছিল। এনেধৰণৰ সচেতনতা নোহোৱা কাৰণেই বড়ো সকলে নিজৰ নিজৰ লৰা ছোৱালীৰোৰক শিক্ষা দিব পৰা নাছিল।

ব্ৰহ্ম ধৰ্ম্ম প্ৰচাৰ কৰা সময়ত বড়ো সকলৰ অৰ্থনৈতিক সমস্যাক গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মই দৃষ্টি কৰিছিল আৰু কেনেকৈ উন্নতি কৰিব পাৰি এই বিষয়ে গোপনে চিন্তা কৰিছিল। তেওঁ চিন্তা কৰিছিল অৰ্থনৈতিক সমস্যাক সমাধান কৰিব পাৰিলেহে বিভিন্ন বিষয়বোৰত উন্নতি কৰিব পাৰিব। সেই কাৰণে বিভিন্ন উপায় অৱলম্বন কৰি এইবোৰ সমাধানৰ ব্যৱস্থা কৰিছিল।

ব্ৰহ্ম কোম্পানি খোলা সম্পর্কে (ইং ১৯১২)

গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মই বড়ো কাঠ ব্যৱসায় কৰা সকলক মাতি আনি এটা বড়ো কাঠ ব্যৱসায় সংস্থা গঠন কৰি দিয়ে। ইং ১৯১২ চনত ধূৰূৰীত এই সন্ধাটো গঠন কৰা হৈছিল আৰু এই সংস্থাৰ নামটো ব্ৰহ্ম কোম্পানি ৰখা হয়। বিৰণনাৰায়ণ ব্ৰহ্মক ব্ৰহ্ম কোম্পানিৰ পৰিচালক ৰূপে বাছনী কৰিছিল। এই ব্ৰহ্ম কোম্পানিৰ প্ৰকৃত উদ্দেশ্য হল বড়ো সকলক কাঠ ব্যৱসায় কৰিবলৈ

পিট কৰা ইত্যাদি বিষয় সমক্ষে মহিলা সকলে সচেতন হব লাগে বুলি পৰামৰ্শ দিছিল। আৰু সমস্যাবোৰ সমাধানৰ বাবে আইন বচনা কৰিছিল। কাৰণ এনেকৈ কৰিলে ঘৰত শান্তি আৰু উন্নতি হব বুলি বিশ্বাস কৰিছিল। কোকৰাওৰ জিলাৰ মলানদুৰ্বি নামে এখন বড়ো গাঁৱত মহিলা সমিতি গঠন কৰাৰ সভা হৈছিল। এই সভাখন পাটাকাটা গাঁৱৰ তপেশ্বৰী ব্ৰহ্ম নামৰ এজনী মহিলাই সভাপতিত্ব কৰিছিল। এই সভাতে মহিলা সমিতি গঠন কৰা হৈছিল আৰু সমাজ সংস্কাৰৰ দিশত মহিলা সকলৰ কাৰ্য্য কলাপৰ ওপৰত বহলাই আলোচনা কৰা হৈছিল। গুৰুদেৱে সভাত কৈছিল-

“আই মাত্ সকলেও ঈশ্বৰ সেৱা কৰা, সৰু সৰু লৰা-ছোৱালী বোৰক মৰম কৰা আৰু মৰম কৰিবলৈ শিকোৱা, সত্য কথা কোৱা আৰু কৰলৈ শিকোৱা, নিজৰ নিজৰ স্বামীক মান কৰিবা আৰু মৰম দি সুখী জীৱন যাপন কৰা। ”

গুৰুদেৱে মলানদুৰ্বি মহিলা সমিতি গঠনৰ মুকলি সভাত ওপৰত উল্লেখীত বাণীসমূহ মহিলা সকলক কৈছিল। গুৰুদেৱৰ এনেকুৱা পৰামৰ্শ দিয়াত সকলো মহিলাই উৎসাহিত হৈ, অৱশেষত ব্ৰহ্ম ধৰ্ম্ম থহন কৰে। গুৰুদেৱৰ এই পৰামৰ্শই মহিলা সকলক সংস্কাৰ কৰা আৰু সমাজ সংস্কাৰ কৰাত অধিক অৱিহনাযোগাইছিল। উল্লেখযোগ্য যে গুৰুদেৱ কালিচৰণে মহিলা সমিতি গঠন কৰি দিয়াৰ পূৰ্বে বড়ো মহিলা সকলৰ মাজত ঘৰুৱা পৰিবেশ আৰু সমাজ সংস্কাৰৰ বিষয়ে কোনো ধৰনৰ সচেতনতা নাছিল। ব্ৰহ্ম ধৰ্ম্ম প্ৰচাৰ কৰা লগে লগে গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মই মহিলা সকলকো সকলো দিশতে সচেতন কৰি তুলিব পাৰিছিল।

গুৰুদেৱৰ আদৰ্শ অনুসৰণ কৰি মহিলা সকলে একত্ৰিত ভাৱে সমাজ বিৰোধী কাম আৰু নীতিৰ প্ৰতিবাদত আন্দোলন কৰিছিল আৰু এই আন্দোলনৰ যোগেদি মহিলা সকলৰ চকু মেলখাইছিল।

যুৱ সমিতি আৰু বড়ো সন্মালন গঠন

ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ প্ৰচাৰ কৰা সময়তে গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মই ইং ১৯১১ চনত গোৱালপাৰা জিলাৰ দক্ষিণ অঞ্চলত হাৱৰাঘাত বড়ো সন্মালনি নামে সংগঠন গঠন কৰি দিছিল। প্ৰায় ভাগ বড়ো মানুহে সেই সময়ত বাথৌ ধৰ্মৰ এৰি ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ প্ৰস্তুতি কৰিছিল।

বড়ো সকলৰ শিক্ষাৰ উন্নতিৰ ক্ষেত্ৰত আৰু বড়ো সমাজত প্ৰচলিত কু-আচৰন আৰু নীতিবোৰক উঠাবৰ কাৰণে গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মই বিভিন্ন ঠাইত যুৱ সমিতি গঠন কৰিবলৈ পৰামৰ্শ দিছিল। ইং ১৯২২ চনত পূৰ্ব গোৱালপাৰা যুৱ সমিতি গঠন কৰা হয়। সতিশ চন্দ্ৰ বসুমতাৰীৰ প্ৰতিনিধিত্বত এই যুৱ সমিতিয়ে সফলতাৰে কাৰ্য্য সমাধা কৰিছিল। এই যুৱ সমিতিয়ে বিজনীৰ বছৰেকীয়া অধিবেশনৰ সভাত বড়ো বসতিপূৰ্ণ অঞ্চলবোৰত প্ৰাথমিক বিদ্যালয় স্থাপন কৰাৰ প্ৰস্তাৱ লৈছিল।

ইং ১৯২৫ চনত চিদলি যুৱ সমিতি গঠন কৰা হয়। ৰূপনাথ ব্ৰহ্মই সভাপতি ৰূপে এই যুৱ সমিতি খনক বহু বছৰ ধৰি পৰিচালনা কৰিছিল।

ইং ১৯২৫ চনত গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মৰ পৰিচালনাত কামৰূপ জিলাত কামৰূপ বড়ো উন্নয়ণ সমিতি গঠন কৰা হয়।

এই চলিত বৰ্ষতেই গোৱালপাৰা জিলাৰ পৰ্বতঘৰাত ঘাম হিতৈসি সমিতি গঠন কৰা হয়। সেই অঞ্চলৰ আৰ্থিক সমস্যা আৰু শিক্ষাৰ উন্নয়নৰ হকে এই সমিতিখন গঠন কৰা হৈছিল।

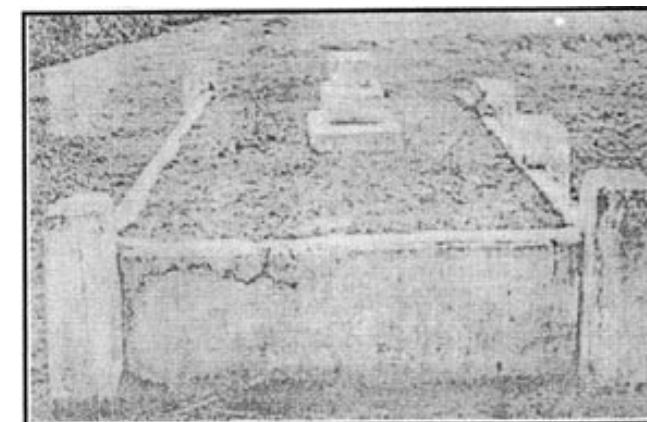
ইয়াৰ উপৰিও গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মই বিভিন্ন ঠাইত বড়ো সকলক শিক্ষাৰ উন্নয়ণৰ ক্ষেত্ৰত, আৰ্থিক সমস্যা সমাধানৰ ক্ষেত্ৰত আৰু বড়ো সমাজৰ অতি বেয়া ঘৃণনীয় আচৰণ আৰু নীতিবোৰ আঁতৰায় এক শুন্দৰ নীতিবে ঈশ্বৰ উপাসনাৰ দ্বাৰা সমাজ উন্নয়ণৰ উদ্দেশ্য বিভিন্ন সমিতি গঠন কৰি দিছিল আৰু

গঠন কৰি লৱলৈ পৰামৰ্শ দিছিল।

মন কৰিব লগীয়া বিষয় এই যে, ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ প্ৰচাৰৰ দ্বাৰাহে বাইজৰ মনজয় কৰি এনেধৰনৰ বিভিন্ন ঠাই বোৰত বহুথিনি সমাজ সংস্কাৰ মূলক সমিতি গঠন কৰিব পৰা হৈছিল আৰু বড়ো সমাজক প্ৰকৃতভাৱে সংস্কাৰ কৰাত সহায় সহযোগিতা কৰিছিল।

গহপুৰ আঞ্চলিকৰ দৈমালু চেন্টাৰত থকা ব্ৰহ্ম মন্দিৰ আৰু ব্ৰহ্ম জ্যোতি সেৱাশৰম।
(ফটোগ্রাফ- ২০০৩)

কাজিগাঁৰ সিস্তি নদীৰ কাষত গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মৰ সমাধী স্থলী। (ফটোগ্রাফ- ২০-১১-২০০৮)

সমাধানৰ কাৰণেই ব্ৰহ্ম কোম্পানি খোলা, বোৱা কটাৰ চেন্টাৰ খোলা, কৃষক সন্ধা গঠন কৰাৰ উপৰিও গুৰুদেৱ কালিচৰণে বড়ো সকলক জাকে, খালৈ, কোলা, চালনী সাজি বজাৰত বিক্ৰী কৰিবলৈ আৰু শাক পাচলি আদি ব্যৱসায় কৰিবলৈ পৰামৰ্শ দিছিল। কিন্তু মদ বেচা ব্যৱসায় সম্পূৰ্ণৰূপে বন্ধ কৰিবলৈ নিৰ্দেশ দিছিল। প্ৰায়ে মদ বনোৱা, মদখোৱা আৰু মদ বিক্ৰী কৰা অভ্যাস ত্যাগ কৰিছিল। প্ৰতিজন ব্যক্তিৰ ঘৰত যাতে কোনো ধৰণৰ অভাৱ থাকিব নোৱাৰে তাৰবাৰে পৰামৰ্শ দিছিল।

ইং ১৯২৩ চনৰ ২৮ ফেব্ৰুৱাৰীত কৃষক সন্ধাৰ প্ৰথম বাৰ্ষিক অধিবেশনখন অনুষ্ঠিত হৈছিল। এই অধিবেশনৰ মুকলি সভাখনত গৌৰিপুৰৰ গৌৱি শংকৰ চক্ৰবৰ্তীয়ে সভাপতিত্ব কৰিছিল। বিবাজ মোহন দত্ত, ভূমিথৰ বৰ্মন, সভাৰাম ব্ৰহ্ম চৌধুৰী, কাতিমল ব্ৰহ্ম, মহম্মদ আব্দুল আহমেদ, জামাদাৰ ব্ৰহ্ম, জয়চন্দ্ৰ আৰু বহুতো হিন্দু-মুছলিম জনগণই অংশ প্ৰহন কৰিছিল।

কৃষক সন্ধাৰ দ্বিতীয় বাৰ্ষিক অধিবেশনখন কোকৰাবাৰত অনুষ্ঠিত হৈছিল। এই অধিবেশন গুৰুদেৱৰ পৰামৰ্শ মতেই হৈছিল।

গুৰুদেৱৰ ৰাজনৈতিক পদক্ষেপ

যি জাতিয়ে ৰাজনৈতিক ভাৱে সচেতন হব নোৱাৰে অথবা ৰাজনীতিত সক্ৰিয় নহয় সেই জাতিৰ উন্নয়ন অসম্ভৱ। কাৰণ ৰাজনৈতিক দলেহে আইন গঠন কৰে লিখিত সংবিধানৰ আলমটৈল দেশ শাসন কৰে। সেই কাৰণে ৰাজনীতিত অকৰাৰ দৰে পদক্ষেপ নোলোৱাকৈ থাকিলে সঁচাকৈয়ে অনুমত হৈ থাকে।

সেই সময়ত বড়ো সকলে অথবা ভাৰতবৰ্ষ স্বাধীন হোৱাৰ পূৰ্বেৰ বড়ো সকলৰ ৰাজনীতিৰ বিষয়ে একো জ্ঞান নাছিল। সেই কাৰণে অন্য ৰাজনৈতিক ভাৱে সচেতন তথা সক্ৰিয় জাতি সমূহৰ লগত পৰাভূত হৈ থাকিব

উৎসাহিত কৰা আৰু টকা পইছা সহায় কৰা। এই কোম্পানিয়ে মূল্যবান কাঠবোৰ গোটাই কলিকতা, বিহাৰ, আৰু অনান্য ঠাইবোৰলৈ ৰপ্তানি কৰি ব্যৱসায়টোক সবল কৰিছিল। বহুতো বড়ো সকলে এই কোম্পানিৰ সহায় সহযোগিতাত টকা ধাৰলৈ কাঠ ব্যৱসায় কৰিবলৈ সুবিধা পাইছিল আৰু নিগাজিকে ব্যৱসায় কৰিছিল। অনেকে ব্ৰহ্ম বড়িত থাকি কাঠ ব্যৱসায় কৰিছিল।

ব্ৰহ্ম কোম্পানি গঠন কৰাটো সঁচাকৈয়ে বড়ো সকলক আৰ্থিক ব্যৱস্থাৰ ক্ষেত্ৰে এক সবল অৰিহনা যোগাইছিল। ধূৰুৰীৰ বাদে অনান্য ঠাইসমুহতো উৎসাহিত হৈ বড়ো সকলে কাঠ ব্যৱসায় কৰি অৰ্থনৈতিক সমস্যাটোক কিঞ্চিৎ হলেও সমাধান কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল। ব্ৰহ্ম কোম্পানিয়ে বড়ো সকলৰ মাজত ঐক্যতাৰোধ আনিবলৈ সক্ষম হৈছিল।

গাওঁ উন্নয়ন সমিতি গঠন (ইং ১৯২৫)

ইং ১৯২৫ চনত পৰ্বতবাৰত গ্রাম হিতেসি সমিতি নামে এখন সমিতি গঠন কৰা হয়। এই সমিতিখন পৰম্পৰে পম্পৰক সহায় কৰা এখন বেচৰকাৰী অৰ্থনৈতিক সমিতি। এই সমিতিখনে ধান, চাউল, মৰাপাট, সৰিয়হ, শাক পাচলিৰ সচবোৰ কিনি জমা কৰি ৰাখিছিল আৰু দাম বৃদ্ধি সময়ত এইবোৰ বিক্ৰী কৰি যথেষ্ট লাভ অৰ্জন কৰিছিল। ইয়াৰ উপৰিও দুখীয়া সকলক সুতৰ বাবদ টকা ধাৰ দিছিল। এনেদৰে এই সমিতিখনে যথেষ্ট টকা পইছা লাভ কৰিব পাৰিছিল আৰু জনসাধাৰণকো টকা পইছাত সহায় কৰিছিল। পিচলৈ বহুতো দুখীয়া মানুহে এই সমিতিৰ পৰা টকা পইছা সহায়লৈ নিজে নিজৰ ভৱিত থিয় হব পৰা অৱস্থাত পৰিণত হল।

উইভিং চেন্টাৰ খোলা (ইং ১৯২৫)

বড়ো সকলৰ কলা সংস্কৃতি উন্নয়ণ আৰু অৰ্থনৈতিক ব্যৱস্থাক টনকীয়ালৰ উদ্দেশ্যৰে ১৯২৫ চনত বড়ো মহিলা সকলক কাপোৰ বোৱা কটা কামত নিয়োগ কৰিবলৈ কাপোৰ বোৱা কটাৰ এটা সমিতি গঠন কৰে। এই উইভিং চেন্টাৰত বহুতো বড়ো মহিলা সকলে কাপোৰ বোৱলৈ আহিছিল আৰু এই বোৱা কাপোৰবোৰ বজাৰত বিক্ৰী কৰি যথেষ্ট টকা পইছা উপাৰ্জন কৰিছিল। তদুপৰি কাপোৰ বোৱলৈ নজনা কিছু মহিলাই কাপোৰ বোৱলৈ শিকিবৰ কাৰণে সুযোগ লাভ কৰিছিল। এই উইভিং চেন্টাৰৰ ঘোগেদি বড়ো মহিলা সকলে একত্ৰিত হব পাৰিছিল আৰু অনেক সুযোগ সুবিধা পাইছিল। উইভিং চেন্টাৰ খোলা লগে লগে বড়ো সকলৰ সংস্কৃতি বহুভাৱে প্ৰচাৰ হোৱা আৰু উন্নতি হোৱাৰ বাট মুকলি হৈছিল। বড়ো মহিলা সকলৰ চিন্তা ধাৰাৰ প্ৰক্ৰিয়া কিছু পৰিৱৰ্তন হৈছিল, প্ৰায় ভাগ মহিলাই মদ্যপান কৰি সময় নষ্ট কৰাৰ পৰিবৰ্তে নিজকে কামৰ মাজত ব্যস্ততা বাখিবলৈ সক্ষম হৈছিল। অৱশেষত মহিলা সকলে একগোটে নিজ নিজ অঞ্চলত কাপোৰ ব্যৱসায় কৰিবলৈ উইভিং চেন্টাৰ খুলি লৈছিল। ইয়াৰ উপৰিও কিছু কিছু মহিলাই নিজ ঘৰতে কাপোৰ ব্যয় অৰ্থ উপাৰ্জন কৰিছিল।

কৃষক সম্ভা গঠন (ইং ১৯২৩)

সেই সময়ৰ বড়ো সকলে বৈজ্ঞানিক পদ্ধতিৰে খেতিবাতি কৰিব নাজানিছিল আৰু খেতি বাতিৰ উপযোগি বহুতো মাটি চন পেলাই হৈছিল। খেতি বাতি কৰাৰ দিশত বড়ো সকল সচেতন নাছিল। ব্ৰহ্ম ধৰ্ম্ম প্ৰচাৰ কৰা সময়ত গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মাই বহুতো ঠাইত খেতি বাতিৰ দিশত যে বড়ো

সকল সচেতন নহয় এই কথা অতি সহজে উপলব্ধি কৰিব পাৰিছিল। সচেতনতাৰ ক্ষেত্ৰত কিছুমান উপায় অৱলম্বন কৰিছিল। অৱশেষত তেওঁ নিজে আহায়ক ৰাপে বড়ো কৃষক সকলক এক গোট কৰি উন্নত পদ্ধতিৰে খেতি বাতি কৰি সমাজৰ অৰ্থব্যৱস্থাৰ উন্নতিৰ বিষয়ে বহুলাই আলোচনা কৰে। ইং ১৯২৩ চনত গোৱালপাৰাত কৃষক সম্ভা (ৰায়ত সভা) নামে এখন সমিতি গঠন কৰি দিয়ে। কৃষক সম্ভা গঠনৰ সভাত বাইজক উদ্দেশে গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মাই এনেদৰে কৈছিল-

“নিজে নিজৰ শৰীৰ, ঘৰদুৱাৰ, কাপোৰ কানি কাঁহী বাটি, পৰিক্ষাৰ পৰিচ্ছন্নতাকৈ বাখিব লাগে। এমুঠি অন, এজনী গৰং, টকা পইচা যতনৰে বাখিব লাগে। আয় চায় ব্যয় কৰিব লাগে। নিজেও জাতিৰ কেনেকৈ উন্নতি হয় চিন্তা কৰা উচিত।

এই সমিতিৰ প্ৰকৃত উদ্দেশ্য হল বড়ো সকলক খেতিবাতি কৰাৰ দিশত সচেতন কৰা। এই সমিতিয়ে বিভিন্ন ঠাইলৈ গৈ সভা পাতি বড়ো সকলক খেতি বাতি কৰাৰ দিশত সচেতন কৰিছিল। খেতিবাতিৰ পূৰণা পদ্ধতি বাদ দি উন্নত বৈজ্ঞানিক পদ্ধতিৰে খেতি কৰিবলৈ উৎসাহ যোগায়। বড়ো কৃষক সকলে প্ৰায়ে কষ্ট কৰি কষ্টৰ ফল ভোগ কৰিব নাজানে। ৰদ, বৰষুণত হাল বায় খেতি কৰি কম দামত ধান চাউল বিক্ৰী কৰে তদুপৰি খেতি কৰা মাটি অন্য ব্যক্তিক বন্ধক দিয়ে আৰু আন কিছুমান কৃষকে একেবাৰে বিক্ৰী কৰি দিয়ে।

কৃষক সম্ভা গঠন কৰাৰ পিচত এই কৃষক সম্ভাই ধান, চাউলৰ ব্যৱসায় কৰাৰ দিশত বড়ো সকলক সচেতন কৰিব পৰা হল। প্ৰায়ে বড়োসকলে জংঘলৰে পৰিপূৰ্ণ আৰু চনপৰি থকা মাটিত খেতি বাতি কৰিবলৈ খৰিলে, ধান খেতিৰ লগতে মৰাপাট, শাক-পাচলি, তামোল পান, কল ইত্যাদি খেতি কৰি ঘৰৱা আৰ্থিক সমস্যাবোৰ সমাধান কৰি লব পাৰিছিল আৰু পিছলৈ সামাজিক অৰ্থব্যৱস্থাই লাহে লাহেকৈ উন্নতিৰ দিশে গতি কৰিছিল। অৰ্থনৈতিক সমস্যা

আৰেলি ২ বাজি ৩০ মিনিট সময় বড়ো জাতিৰ বাবে এক উল্লেখনীয় দিন হৈ থাকিল। সেই দিনাই মেমৰেণ্ডমটোক চিঙ্গত চাইমন কমিচনৰ আগত পঢ়ি দিয়া হৈছিল। গিয়াচুদিন আহন্দে চাইমন কমিচনৰ আগত মেমৰেণ্ডম খন পঢ়িছিল। গিয়াচুদিন আহন্দে চাইমন কমিচনৰ সৈতে বড়ো সকলৰ হৈ বিভিন্ন বিষয়ত আলোচনা কৰিছিল। বড়ো সকলৰ সমস্যাবোৰ দেখি চাইমন কমিচনৰ আগত বহলাই কৈছিল। গুৰুদেৱ কালিচৰণৰ স্মাৰক পত্ৰখন চাইমন কমিচনে বিবেচনা কৰাৰ কথা দিয়ে আৰু বড়ো সমাজৰ উন্নতিৰ কাৰণে কাম কৰাৰ আশা দিয়ো। এই স্মাৰক পত্ৰত সৰৱ মুঠ ১২ টা বিষয় আছিল। গিয়াচুদিন আহন্দে অন্য সম্প্ৰদায়ৰ ব্যক্তি যদিও বড়ো সমাজৰ কাৰণে যথেষ্ট সহায় কৰিছিল। তেখেতে স্মাৰক পত্ৰখন ইংৰাজী ভাষাত লিখিছিল, চাইমন কমিচনক বড়ো সকলৰ সমস্যাবোৰক ইংৰাজী ভাষাবে বুজাই কৈছিল আৰু যথেষ্ট অফিচিয়েল কাৰ্য্যবোৰতো সহায় কৰিছিল।

চাইমন কমিচনক অপৰ্ণ কৰা স্মাৰক পত্ৰৰ সৰ্বমুঠ ১২টা বিষয় সমুহ বড়ো সকলৰ বাবে অতি প্ৰয়োজনীয় আছিল। এই ১২টা বিষয়বোৰৰ কাৰণে বড়ো সকলে বাজনীতিত সক্ৰিয় হব পাৰিছিল। এইয়াই মাত্ৰ নহয় অনান্য ট্ৰাইবেল সমাজৰ ব্যক্তি সকলেও গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মৰ এই কাৰ্য্যকলাপ দেখি সচেতন আৰু একত্ৰিত হৈছিল। গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মৰ পৰামৰ্শ মতে পিচত ইং ১৯৩৩ চনৰ ১৭ এপ্ৰিল নগাওঁত আসাম প্ৰেইনস ট্ৰাইবেল লীগ নামে বাজনীতি সংগঠন গঠন কৰে। এই লীগৰ প্ৰথম বৈঠক নগাওঁত হৈছিল আৰু আসাম এচেম্ৰিত ট্ৰাইবেল সকলৰ কাৰণে ৭টা আসন সংৰক্ষণ কৰি ৰাখিবৰ কাৰণে প্ৰস্তাৱ ঘন্থন কৰিছিল। ইয়াৰ পৰিবৰ্তে অৰ্থাৎ ৭টা আসনৰ পৰিবৰ্তে ৪টা আসন আসাম এচেম্ৰিত ট্ৰাইবেল সকলৰ কাৰণে সংৰক্ষণ কৰি ৰাখে।

চাইমন কমিচনক অপৰ্ণ কৰা ১২টা বিষয় কাৰ্য্যকৰী কৰিবলৈ আসাম প্ৰেইনচ ট্ৰাইবেল লীগয়ে ইং ১৯৩৯ চনৰ ১০ চেপ্টেম্বৰত গোপীনাথ বৰদলৈ আৰু বিঞ্চুৰাম মেধিৰ লগত চুক্তি হয়। সেই সময়ত গোপীনাথ বৰদলৈ অসম

লগীয়া হৈছিল। ভাৰতবৰ্য স্বাধীন হোৱাৰ পূৰ্বেই মাত্ৰ নহয় ভাৰতবৰ্য স্বাধীনতাৰ বহু বছৰলৈকে বড়ো সকলে ৰাজ নীতিত সচেতন হব পৰা নাছিল। ধৰ্মীয় দিশত, অৰ্থনৈতিক দিশৰ উপৰিও গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মাই বড়ো সকলক বাজনীতি বিষয় সমুহতো সচেতন কৰি তুলিছিল।

গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মৰ দৃষ্টিত অন্য জাতি সমুহে বাজনীতিক ভাৱে সচেতন হৈ নিজে নিজৰ জাতিৰ উন্নতি সাধন কৰিছে কিন্তু বড়ো সকলে বাজনীতিক ভাৱে সচেতন নহলে উন্নতি কৰিব নোৱাৰিব। যি অলপ আছে সিয়ো নিশেষ হোৱাৰ পথত। সেয়েহে বড়ো সমাজ উন্নয়নৰ দিশত বড়ো সকলে বাজনীতিক ভাৱে সচেতন হবই লাগিব; এইয়া গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মৰ সিদ্ধান্ত।

শিক্ষিত ব্যক্তি সকলক লগাতলৈ তেখেতে আজি অলপ কালি অলপকৈ বাজনীতিৰ প্ৰতিনিধি সকলক লগধৰি ভাল সমন্ব গঢ়ি তুলিবলৈ সক্ষম হৈছিল।

বৃটিছ শাসনৰ সময়ত গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মাই বড়ো সকলৰ কাৰণে ভাল কাম কৰিছিল। কাৰণ সেই সময়ত বৃটিছ সকলেহে ভাৰতবৰ্যখনক শাসন কৰিছিল আৰু বৃটিছ চৰকাৰৰ সহায়তহে গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মাই বড়ো সকলৰ কাৰণে সামান্য ভাৱে ভাল কাম কৰিব পাৰিছিল। বিদ্যালয় স্থাপন কৰা বোৱা কটা চেন্টাৰ আদি বৃটিছ শাসনকৰ্ত্তাৰ সহানুভুতিৰ বাবেহে কৰিব পাৰিছিল।

বড়ো ৰেজিমেন্ট গঠন কৰা সম্পর্কে গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মাই বৃটিছ চৰকাৰক অনুৰোধ জনাইছিল। পিচত বৃটিছ চৰকাৰে গোৰ্খা ৰেজিমেন্টত বড়ো যুৱকৰ সংখ্যা বেছিহোৱাত ইয়াকে বড়ো ৰেজিমেন্ট নাম ৰখাৰ কথা দিছিল। কিন্তু পিচলৈ প্ৰথম বিশ্ব যুদ্ধত গোৰ্খা ৰেজিমেন্টৰ বহুতো বড়ো সৈন্য মৃত্যু হোৱাত বৃটিছ চৰকাৰে বড়ো ৰেজিমেন্ট গঠন কৰাৰ সিদ্ধান্ত উঠাই লয়।

ইং ১৮৯০ চনত বৃটিছ চৰকাৰে বড়ো সকলক বেয়া কাম কৰা তথা অপৰাধী জাতি হিচাপে প্ৰচাৰ কৰিবলৈ সিদ্ধান্ত লৈছিল। কাৰণ সেই সময়ত চোৰ ডকাইত কৰি ধৰাপৰাও বড়ো যুৱকৰ সংখ্যাই অধিক আছিল। এই কথা

শুনি গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মই খৰখোদাকৈ ডিপুটি কমিচনাৰক লগ ধৰি বৃঢ়িচ চৰকাৰৰ সিদ্ধান্তক উঠাই লবলৈ অনুৰোধ জনাইছিল। গুৰুদেৱে মন্তব্য দিছিল যে প্ৰকৃততে বড়ো যুৱক সকল এনেকুৱা বেয়া স্বভাৱ চৰিত্ৰ মানুহ নহয় কিন্তু কোনোৱা ব্যক্তিৰ প্ৰৰোচনাতহে বেয়া সংগত পৰি অসৎ কৰ্ম্ম কৰিব লগীয়াত পৰিছে। চৰকাৰে কথাবোৰ শুনি পৰ্যালোচনা কৰি জানিব পাৰিল প্ৰকৃততে বড়ো যুৱক সকল অসৎ প্ৰকৃতিৰ মানুহ নহয়। সেই কাৰণে বড়ো সকলক বেয়া কৰ্ম্ম কৰা তথা অপৰাধী জাতি হিচাপে বিশ্বত চিনাকি দিয়াটো ভুল হব বুলি ভাৰি চিষ্টি পূনৰ প্ৰস্থাৱটো উঠাই লয়। চিফ কমিচনাৰেও প্ৰস্থাৱটো উঠাই লোৱাৰ কথা দিয়ে। গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্ম নোহোৱা হলে বড়ো জাতিটোক সচাকৈয়ে অপৰাধী জাতি হিচাপে বিশ্ববাসীয়ে আজিলৈকে জানিব পাৰিলৈহেঁতেন।

ইয়াৰ উপৰিও গুৰুদেৱে ট্ৰাইবেল সকলৰ শৈক্ষিক, অৰ্থনৈতিক উন্নয়নৰ কাৰণে আৰ্থিক সাহাৰ্য প্ৰদান, চাকৰি, অনুষ্ঠান সমূহত নাম ভৰ্তি কৰা আৰু অনান্য বিষয়বোৰত ট্ৰাইবেল সকলৰ কাৰণে আচুতীয়াকৈ বখা কোঠা সংৰক্ষণৰ বাবে চৰকাৰৰ ওচৰত আবেদন জনাইছিল। এই আবেদন পত্ৰ চৰকাৰে গৃহন কৰিছিল। এনেধৰনেই গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মৰ কাৰ্য্যবোৰে বড়ো সকলৰ মাজত বাজনৈতিক সচেতনতা আনিছিল।

চাইমন কমিচনক মেমৰেণ্ডাম দাখিল কৰা (ইং ১৯২৯)

বৃঢ়িচ চৰকাৰে ভাৰতবৰ্ষক শাসন কৰোতে ভাৰতীয় সকলে স্বাধীন হব পৰা নাছিল। সেই কাৰণে নিজ দেশত থাকোতে লোকৰ পৰাধীন কিয় হম এই বিষয়ে সচেতন হৈ ভাৰতীয় সকলে বৃঢ়িচ চৰকাৰৰ বিৰোধে আন্দোলন কৰিছিল। তথাপিটো বৃঢ়িচ চৰকাৰে সহজে তেও঳োকৰ চৰকাৰখনক উঠাই নিয়া নাছিল।

আন্দোলন তীব্ৰ পৰা তীব্ৰতৰ হৈছিল, তেও঳োকৰ চৰকাৰক সন্তুষ্ট কৰি ভাৰতীয় সকলৰ অভাৱ পূৰণৰ হকে ইংলেণ্ড চৰকাৰে এখন আয়োগ গঠন কৰি দিয়ে। ইং ১৯২৭ চনৰ ২৬ নবেম্বৰত এই আয়োগ গঠন কৰা হৈছিল আৰু এই আয়োগৰ নাম চাইমন কমিচন বখা হয়, কিয়নো চাৰ জন চাইমন নামৰ এজন বৃঢ়িচে এই আয়োগৰ সভাপতি আছিল। ইংলেণ্ডৰ বাণীয়ে এই আয়োগ গঠন কৰাটো ভাৰতবৰ্ষত ইং ১৯২৮ চনৰ ৬ মাৰ্চত বয়েল নটিফিকেচনৰ দ্বাৰা প্ৰচাৰ কৰে। এই নটিফিকেচনৰ মতে অসমৰ বাজধানীতি আৰু অনান্য সমাজ সেৱক সংগঠনৰোৱে নিজ নিজ সংগঠনৰ মেমৰেণ্ডাম আয়োগক জন্ম দিব লাগিব। সেই সময়ত অসমৰ বাজধানী আছিল চিঙং। নটিফিকেচনৰ মতে ইং ১৯২৮ চনৰ মাৰ্চ মাহৰ পৰা জুন মাহৰ ১ তাৰিখলৈকে মেম’ৰেণ্ডাম গৃহন কৰাৰ দিন আছিল, যদিও পিচত ইং ১৯২৯ চনৰ জানুৱাৰী মাহলৈকে সময় বঢ়াই দিয়ে।

বড়ো সকলৰ অভাৱ অভিযোগ, অৰ্থনীতি, শিক্ষা নীতি, বাজনীতি, সমাজ নীতি সমস্যা সমূহ চাইমন কমিচনক জনায় সমস্যাবোৰ সমাধান কৰি বড়ো সমাজ উন্নতিৰ উপায় বিচাৰ উদ্দেশ্য এখন মেমৰেণ্ডাম কমিটি গঠন কৰে। এই কমিটিৰ পৰিচালক আছিল গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্ম আৰু সদস্য সকল আছিল চুবেদাৰ বাহাদুৰ বেলবুঁৰাম কছাৰি, যাদৱ চন্দ্ৰ খাঁড়াৰী, কৰেন্দ্ৰ নাবায়ণ মণ্ডল, বাবুৰাম ব্ৰহ্ম আৰু গিয়াচুদিন আহমেদ। এই কমিটিয়ে কালিচৰণ ব্ৰহ্মৰ নিৰ্দেশ মতে মেমৰেণ্ডাম লিখি উলিয়াই। চাইমন কমিচনে চিঙংত অহাৰ খৰৰ আগতেই গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মই পাইছিল। বৃঢ়িচ চৰকাৰে ইংৰাজী মাত্ৰ বুজিপায় কাৰণে মেমৰেণ্ডামটো ইংৰাজী ভাষাতে লিখিবলৈ গিয়াচুদিন আহমেদক দায়ীত্ব দিয়া হয়। গিয়াচুদিন আহমেদে উকালতি কৰিছিল আৰু ইংৰাজী ভাষা লিখিবলৈ কবলৈ স্পষ্ট ভাৱে পাৰিছিল। চাইমন কমিচনক মেম’ৰেণ্ডাম জন্ম দিবলৈ গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্ম আৰু তেও঳ৰ সতীৰ্থ বগতি ইং ১৯২৯ চনত ২ জানুৱাৰী তাৰিখে চিঙংত উপস্থিত হয়। ইং ১৯২৯ চনৰ ৪ জানুৱাৰী শুভ্ৰবাৰ

in point of education. Such being the case, our people are always misled. They cannot save themselves from the hands of the foreign money lenders. To remove this drawback there should be compulsory pre-primary education and special scholarship for giving facility for higher education to Bodo-students be provided for. As stated before, a large number for our people are serving the Military and thereby rendering loyal service to the British Government. We claim certain provincial and executive posts for some of our people who are getting higher education.

9. A large number of Bodo Sepoys are included in the Garkha -regiment and are generally known as Gurkha. To our opinion, there should be a separate regiment as the Bodo-Regiment' for the Bodo-people of Assam.

10. Local Boards- The Chairman of the board during the term of the office-Big land holders should not be allowed to stand for election form general constituency. There is objection if they at given special seats in the Boards.

11. In matters of Board election under the Dhubri Local Board, our community should have separate electorate just like the Mahammadians- under the thanas of Bilasipara, Kokrajhar ,Bijini and Dhubri. The Bodo people who are in the majority in those areas should have separate seats at the Dhubri Local Board. As stated before, our people are Illiterate and ignorant. So they easily misled by others at the time of elections and consequently, the people of other communities are elected. In view of the illiteracy, ignorance and influence of other communities we earnestly pray so that we get separate seats in Dhubri Local-Board. Such is also the condition of Goalpara Local-Board. There too we beg we want separate seats.

12. In conclusion, we beg to lay before you that if

এচেমাৰি কংগ্রেছ পাটিৰ পৰিচালক আৰু বিখুৰাম মেধি অসম কংগ্রেছৰ সভাপতি আছিল।

গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মৰ ৰাজনীতিৰ পদক্ষেপত বড়ো সকলে মাত্ৰ নহয় অনান্য ট্ৰাইবেল আৰু ন'ন ট্ৰাইবেল ব্যক্তিসকলেও লাভিত, সচেতন আৰু সক্ৰিয় হব পাৰিছিল।

ইং ১৯২৯ চনৰ ৪ জানুৱাৰী, শুক্ৰবাৰ আবেলি ২ বাজি ৩০ মিনিট গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্ম আৰু তেওৰ বন্ধুবগতি চাইমন কমিচনক অৰ্পন কৰা স্মাৰক পত্ৰ ১২টা বিষয়বোৰ তলত উলোখ কৰা হৈল। স্মাৰক পত্ৰখন ইংৰাজী ভাষাত লিখা হৈছিল।

To, The Indian statutory Commission
 Known as the Simon Commission.

We the undersigned, on behalf of the Bodo Community of the district of Goalpara of Assam, beg to submit the following memorandum. Some of the important points touching the enquiry with a special reference to the district of Goalpara and to the Bodo Community of the said district.

1. That the Bodo Community forms a considerable portion of the population of the district of Goalpara and its numbers are about 1 lakh 50 thousand. In the whole province of Assam its numbers are almost eight lakhs. A large number of Bodos live in the district of Jalpaiguri and Coochbihar in the province of Bengal. Out of one lakh and fifty thousand, some thousand have been treated as Hindus which is the cause of decrease in number of the Bodo population of the district Goalpara. The Bodo have a distinct civilization of their own. There should be a separate category as "the Bodos' in the Census Report. The History shows very clearly the part of tis

Community has been playing in the history of Assam, since the time of Bhagadutta, who ruled over Assam during the time of great Epic, the Mahabharata. Many kings who ruled over Assam belonged to this race. Bhismak Raja, Bali Raja, Ban Raja and Viswa Singha all belonged to this race and history will prove how influential once they were.

2. The people of this race are born warriors and even now many people have listed their names in the military under the British Government. The original proprietor of the Bijni Estate and Coochbihar Estate were people of this race. But in the course of time, they styled themselves Hindus. Their Estates are still existing but are totally ignored. We belong backwards, failed together the opinion of our community before. So we could not submit the memorandum in time and we hope that you will be pleased to accept it and to consider it favorably for decision as regard Indian constitution, will make a distinctly new stage in our political life.

3. Electorate: In our opinion, there should not be mixed electorate. Each section of the people should have the liberty of sending in their representatives in the local councils. The peculiar position in which we are placed offers ad practically no chance of sending our representatives in which, though there three is a large number of voters in our community. Our of the total population of the whole district of Goalpara which numbers about six lakh eighty five thousand eight hundred and eighty two. Three lakh sixty nine thousand eighty hundred and eighty two. Three lakhs sixty nine thousand three hundred ninety seven fall under the heads of non Mohanadians. Non Mohanadians means Hindus, Christians, Jains, Sikhs and the like. A liberal view of the thing show that we cannot enjoy the advantages of the reform are being enjoyed either by the Brahmins or by the Khatriyas or by the sudras. So in order to

safeguard the interest of our community we should have a separate representative in the local council.

4. In our opinion, there should not be a second chamber in the local council.

5. At present there are certain restrictions which debar many top exercise their right of franchise. This should be four seats should be removed and more liberty be given for that purpose. There should be four seats in the central legislature. One for Mahammadians and three for non Mahammadians, and of the three non Mohhammadian seats should be reserved for Bodos of Assam.

6. Territorial pre- distribution- Some interested persons of our district are agitating for the transfer of the district of Goalpara over to Bengal. So far as we are concerned, we opposed to it. Goalpara is a part and parcel of Assam and history will prove what part she has been plauing since the time immemorial. The habits and customs of the people of this district are more akin to Assamese than to Bengalees. We the Bodos can by no means call ourselves other than Assamese. The transfer of this district to Bengle will be prejudicial to the interest not only of this community but all the other communities, and this transfer will seriously hamper our progress in all directions.

7. We also desire to put it before you that there be a subdivision either at Kokrajhat or at Haltugaon within subdivision of Dhubri. This community should be benefited as "listed community" and more opening of employment opportunities be given.

8. Education and appointment-we the undersigned beg to lay before you that this community should be receive special treatment at the hands of the Government in matters of education and appointment. Our community is most backward

৮। শিক্ষা আৰু চাকৰিত সংস্থাপনঃ- আমি নিম্ন স্বাক্ষৰ কাৰি সকলে আপোনাৰ ওচৰত সৰল ভাৱে জনাওঁ যে, এই জাতিটোয়ে চৰকাৰৰ দ্বাৰা আৰু চাকৰিত সংস্থাপনৰ ক্ষেত্ৰত দুয়োটা অগ্রাধিকাৰেই পাব লাগিব। শৈক্ষিক দিশত আমাৰ জাতিটো অতি পিচপৰা কাৰণে আমাৰ মানুহৰোৰ ভূলপথে পৰিচালিত হয়। তেওঁলোকে নিজকে বিদেশী সকলৰ ওচৰত ঝণৰ (ধাৰ) পৰা মুক্ত হব গোৱাৰে। এই সমস্যাবোৰ সমাধানৰ কৰাৰ পূৰ্বেৰ প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ৰ শিক্ষা ব্যৱস্থা থাকিব লাগিব। ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলক উচ্চ শিক্ষা গ্ৰহণৰ বাবে সিংহতক টকা পইচাৰ ক্ষেত্ৰত সহায় কৰিব লাগিব। ওপৰত উলেখ কৰি আহা হৈছে যে, আমাৰ মানুহৰোৰে মিলিটাৰী বিভাগত কাম কৰি আছে আৰু এনেদৰে বৃত্তিচ চৰকাৰৰ বিশ্বাসযোগ্য কৰ্ম কৰি আছে। আমাৰ জাতীয় উচ্চ শিক্ষা গ্ৰহণ কৰা সকলৰ কাৰণে দেশৰ আৰু শাসন ব্যৱস্থাৰ কিছুমান পদত নিযুক্তি পোৱাৰ অধিকাৰ পোৱাৰ বাবে আমি দাবী কৰোঁ।

৯। অসংখ্য বড়ো চিপাহী সকলে গোৰ্খা ৰেজিমেন্টত ভৰ্তি হল অৰু সিংহতক গোৰ্খা ৰেজিমেন্ট বুলিহে জানে। আমাৰ মতে অসমৰ বড়ো সকলৰ কাৰণে আচুতীয়াকৈ এটা ৰেজিমেন্ট থাকিব লাগে আৰু ইয়াক বড়ো ৰেজিমেন্ট নাম থব লাগে।

১০। লোকেল বৰ্ডঃ- বৰ্ডৰ সভাপতিয়ে সভাপতি হৈ থকা সময়ত যথেষ্ট মাটি বাৰী থকা ব্যক্তি সকলে সাধাৰণ এলেকাৰ পৰা সদস্য হিচাপে নিৰ্বাচনত প্ৰতিদণ্ডিতা কৰিব নোৱাৰিব।

১১। ধূবুৰী লোকেল বৰ্ডৰ অধীনত বিলাসিপাৰা, কোকৰাঘাৰ, বিজনী আৰু ধূবুৰীৰ অধীনত নিৰ্বাচনৰ ক্ষেত্ৰত মহানেদান সকলৰ দৰে আমাৰ জাতীৰ কাৰণেও আচুতীয়া ভোটৰ তালিকা থাকিব লাগে। ধূবুৰী লোকেল বৰ্ডৰ অধীনত যি ঠাইৰোৰত বড়ো মানুহৰ সংখ্যা বেছি সেই ঠাইৰোৰত আচুতীয়া সংৰক্ষিত কোঠা থকাটো ভাল। ওপৰত উলেখ কৰা হৈছে যে, আমাৰ মানুহৰোৰ লিখিবলৈ, পঢ়িবলৈ নাজানে আৰু অকৰা। সেইকাৰণে নিৰ্বাচনৰ সময়ত অন্য জাতীৰ

required, any one of us is willing to appear before you and to give evidence.

(This was read out before the commission while the commission sat at Shillong on Friday, January 4th, 1929 at 2 p.m.)

ইং ১৯২৯ চন, ৪ জানুৱাৰী শুক্ৰবাৰ আৰেলি ২ বাজি ৩০ মিনিট গুৰুদেৱ আৰু তেওঁৰ সতীৰ্থ বগতি চিংৎ চাইমন কমিচনক সমজোৱা স্মাৰক পত্ৰক ইংৰাজী ভাষাবে লিখা হৈছিল, ইয়াক অসমীয়া ভাষাত অনুবাদ কৰি দিয়া হল --

প্ৰতি,

ভাৰতীয় আইন কমিচন
চাইমন কমিচন নামে জনাজাত।

আমি নিম্ন স্বাক্ষৰকাৰী সকলে অসমৰ গোৱালপাৰা জিলাৰ বড়ো জাতিৰ হৈ তলত দিয়া স্মাৰক পত্ৰখন অৰ্পণ কৰিবলৈ বিচাৰিছোঁ। গোৱালপাৰা জিলা আৰু বড়ো জাতিৰ মাজত সমন্ব থকা কিছুমান আৱশ্যকীয় বিষয়বোৰ তলত উলেখ কৰা হল।

১। গোৱালপাৰা জিলাৰ বড়ো জাতিৰ জন সংখ্যা মুঠ ১ লাখ ৫০ হেজাৰ। অসমত মুঠ জনসংখ্যাৰ পৰিমাণ হল ৮ লাখ। বেংগলৰ জলপাইগুৰি আৰু কোচবিহাৰ জিলাত যথেষ্ট বড়ো মানুহ আছে। ১ লাখ ৫০ হেজাৰৰ পৰা কিছুমানক হিন্দু বুলি থৰি লোৱা হল। এইয়াই আছিল গোৱালপাৰা জিলাৰ বড়ো জাতিৰ জনসংখ্যা নিম্নগতি হোৱাৰ প্ৰথান কাৰণ। বড়ো সকলৰ বাবে গোৱালপাৰা জিলাৰ বড়ো জাতিৰ জনসংখ্যাৰ প্ৰতিবেদনত বড়ো সকলৰ নামত বেলেগ কোঠা থাকিব লাগে। বুৰঞ্জীয়ে আমাক জানিবলৈ দিয়ে যে, বড়ো সকলৰ ভগদত্বৰ সময়ৰ পৰা মহাকাৰ্য মহাভাৰতৰ দিনত অসমত ৰাজ্য শাসন কৰিছিল। সেই সময়ৰ পৰাই অসম বুৰঞ্জীত প্ৰসিদ্ধ হৈ আহিছে। বহুতো ৰজাই

অসমত ৰাজ্য শাসন কৰিছিল। তেওঁলোকৰ প্ৰায়ভাগেই আছিল বড়ো সম্প্ৰদায়ৰ লোক। ভিন্নক বজা, বালি বজা, বান বজা আৰু বিশ্ব সিংহ সকলো বড়ো সম্প্ৰদায়ৰ লোক আছিল আৰু এসময়ত যে, তেওঁলোকে অসমত প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰিছিল ইয়াৰ প্ৰমাণ বুৰজীয়ে দিব।

২। এই সম্প্ৰদায়ৰ লোক সকল জনুৱাৰ পৰাই বীৰ প্ৰকৃতিৰ আৰু বৃচ্ছিচ চৰকাৰৰ অধীনত মিলিটাৰিত নাম ভৰ্তি কৰিছিল। বিজনীৰ জায়দাদ আৰু কোচবিহাৰ জায়দাদৰ জমিদাৰ সকলেও এই সম্প্ৰদায়ৰ লোক আছিল কিন্তু সময়ৰ গতিত তেওঁলোকে নিজক হিন্দু বুলি চিনাকি দিয়ে তেওঁলোকৰ জায়দাদ জন এতিয়াও আছে। কিন্তু তেওঁলোকে পূৰ্বেৰ আমাৰ সম্প্ৰদায়ৰ সমন্বীয় লোক বুলি মতামত দিবলৈ অপাৰণ হৈছিল। সেই কাৰণে স্মাৰক পত্ৰখন আমি সময় মতে দিব পৰা নাছিলোঁ আৰু আঁশা কৰো যেন গৃহণ কৰে। ভাৰতীয় সংবিধান মতে মিলাপ্রীতিৰ মাজেদি পৰ্যালোচনাৰে সিদ্ধান্ত গৃহণ কৰি ৰাজনৈতিক জীৱনত এক নতুন পথৰ সন্ধান দিয়ে।

৩। ভোটঃ - আমাৰ সিদ্ধান্ত মতে খিচিৰি ভোট গৃহনৰ ব্যৱস্থাৰ নালাগে। স্থানীয় পৰিষদ সমুহত প্ৰত্যক্ষটো সম্প্ৰদায়ে নিজৰ নিজৰ প্ৰতিনিধি নিৰ্বাচিত কৰি পঠোৱাৰ স্বাধীনতা থাকিব লাগে। আমি এতিয়া যিটো পৰিস্থিতিত আছোঁ, আমাৰ জাতিৰ মাজত বহুতো ভোটাৰ আছে যদিও প্ৰকৃততে আমি আমাৰ প্ৰতিনিধি নিৰ্বাচিত কৰি পঠোৱাৰ সুবিধা নাই। গোৱালপাৰা জিলাৰ সবৰ্ব মুঠ ৬ লাখ ৮৫ হেজাৰ ৮ শ ৮২ জন লোকৰ ভিতৰত ৩ লাখ ৬৯ হেজাৰ ৩৯৭ অনা মুছলীম বাঙালী লোক। অনা মুছলীম মানে হিন্দু খীষ্টিয়ান, জৈন, শিখ আদি বহুল দৃষ্টি ভংগীৰে বিশ্লেষণ কৰিবলৈ দেখা পোৱা যায় যে, অন্য সম্প্ৰদায় সকলে সংক্ষাৰৰ ক্ষেত্ৰত যেনে ধৰণৰ সুবিধা পায় আমি সেই সুবিধা কেতিয়াও নাপাও। আমাৰ জনসংখ্যা অধিক হলেও সংক্ষাৰৰ সুবিধা সমুহ ব্ৰাহ্মণ অথবা ক্ষত্ৰিয় সকল অথবা ক্ষুদ্ৰ সকলে সুবিধা লাভ কৰি আছে। সেই কাৰণে আমাৰ জাতিৰ অধিকাৰক বক্ষা কৰিবলৈ পৰিষদৰোৰত আমাৰ আচুতীয়াকৈ

সদস্য থকাটো আৱশ্যক।

৪। আমাৰ মতামত মতে স্থানীয় পৰিষদত দ্বিতীয় খলপীয়া থাকিব নালাগে।

৫। বৰ্তমান জনসাধাৰনে নিজৰ নিজৰ ভোট দিয়াৰ অধিকাৰ সাবস্ত্ৰ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত বহুতো বাধাৰ সন্তুষ্টি হব লগীয়া হৈছে। এই বাধা নিষেধ কৰা আৰু ভোট দিয়াৰ অধিকাৰ সাবস্ত্ৰ কৰিবলৈ স্বাধীনতা পাব লাগে। বিধান সভাত চাৰিটা আসন থাকিব লাগে। এখন আসন মহামেদান সকলৰ আৰু তিনিটা আসন অনা মহামেদান সকলৰ আৰু অনা মহামেদান সকলৰ তিনিটা আসনৰ ভিতৰত এটা আসন অসমৰ বড়ো সকলৰ কাৰণে সংৰক্ষণৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

৬। চাৰি সীমা- আমাৰ জিলাৰ কিছু জনতাই গোৱালপাৰা জিলাক বেংগলৰ লগত একত্ৰিত কৰিবলৈ আদোলন কৰিছে আমি গোৱালপাৰা জিলাৰহে এই আদোলনৰ প্ৰতি বিধি পথালি দিও। গোৱালপাৰা জিলা অসমৰ এখন এৰিব নোৱাৰা অংগ স্বৰূপ আৰু অতি পুৰণি কালৰ পৰাই গোৱালপাৰা জিলাই অসমৰ প্ৰতি কি অৱদান দি আহিছে সেয়া বুৰজীয়ে স্পষ্টভাৱে কৰ। এই জিলাৰ জনসাধাৰণৰ স্বভাৱ চৰিত্র আৰু আচাৰ ব্যৱহাৰৰোৰ বেংগলি সকলতকৈ অসমীয়া সকলৰ লগতহে অতি ঘনিষ্ঠ ভাৱে মিলে। আমি বড়ো সকলে নিজকে যেনেকৈ নহওক অসমীয়া ভাষাৰ পৰিবৰ্ত্তে অন্য ভাষাবে কথা কৰ নোৱাৰো। এই জিলাখনক বেংগলৰ লগত সমজাই দিয়াটো এই জাতীৰ মাত্ৰ ক্ষতি নহয় কিন্তু সমগ্ৰ জাতিৰ বাবে ক্ষতি হব আৰু ইয়াক অতি কঠোৰ ভাৱে বাধা আৰোপ কৰা হব।

৭। আমি আপোনাৰ ওচৰত ইয়াকো জনাব বিচাৰো যে, ধূবুৰী মহকুমাৰ অধীনত কোকৰাৰাৰ নতুবা হল্টুগাওঁত এখন মহকুমা থাকিব লাগে। এই জাতি তালিকাত অস্তৰ্ভুত হোৱা জাতি হিচাপে অগ্নাধিকাৰ পাব লাগে আৰু চাকৰিত সংস্থাপন পোৱাৰ পথ মূকলি কৰিব লাগে।

গোৱালপাৰা জিলাত গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মাই সৰ্ব প্ৰথমে বিদ্যালয় আৰু কাৰ্য্যালয় সমুহত অসমীয়া ভাষাক প্ৰধান ভাষা হিচাপে প্ৰচলন কৰাৰ হকে আন্দোলন কৰিছিল। তেখেতোৰ মতে অসমখন অসমীয়া সকলৰ ভূমি আৰু অসমীয়া ভাষা হল তেও঳োকৰ মাত্ৰ ভাষা। নিজস্ব মাত্ৰ ভাষা থকা স্বতেও অন্যৰ ভাষাক কেনেকৈ প্ৰধান ভাষা হিচাপে প্ৰচলন কৰিব এই বিষয়ে শিক্ষিত অসমীয়া ব্যক্তি সকলক লগতলৈ মাজে সময়ে আলোচনা কৰা হৈছিল। অসমীয়া ভাষাই পঢ়াশালিৰ ভাষা হিচাপে প্ৰচলন হব লাগে বুলি দাবী কৰিছিল। গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্ম আৰু অসমীয়া শিক্ষিত ব্যক্তি সকলৰ আন্দোলন ক্ৰমে ১৯১৭ চনৰ পিচৰ পৰাই অসমীয়া ভাষাক বিদ্যালয় সমুহত শিকোৱাৰ ভাষা হিচাপে তথা চৰকাৰী বেচৰকাৰী কাৰ্য্যালয়বোৰত প্ৰধান ভাষা হিচাপে প্ৰচলন কৰে। গুৰুদেৱৰ আপ্রান চেষ্টাতে ইং ১৯১৭ চনৰ পৰাই টিপকাই হাই স্কুলত অসমীয়া ভাষাকে শিকোৱাৰ ভাষা হিচাপে প্ৰচলন কৰে।

তদুপৰি অসমীয়া সকলৰ সভাবোৰত গুৰুদেৱে অংশ গ্ৰহণ কৰিছিল। সভা সমুহত অসমীয়া ভাষা, সাহিত্য উন্নতিৰ ক্ষেত্ৰত ভাষণ ৰাখিছিল। গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মৰ সচাকৈয়ে অসমীয়া ভাষাৰ প্ৰতি যথেষ্ট সদভাৱনা আছিল। ইয়াৰ উপৰিও তেওঁ বাংলা আৰু সংস্কৃত ভাষাকো স্পষ্ট ভাৱে কৰ পাৰিছিল। ফলস্বৰূপে ব্ৰহ্ম ধৰ্ম্ম প্ৰচাৰ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত কোনো ধৰণৰ অসুবিধাৰ সন্মুখীন হব লোগীয়া হোৱা নাছিল।

ব্ৰহ্ম বড়িং নিৰ্মাণ কৰা

সেই সময়ত, তথা ইং ১৯১২ চনৰ পূৰ্বেৰ বড়ো সকলে অনেক দুখ কষ্টৰ মাজেদি কট কাছাৰিৰ কামনোৰ কৰিব লগীয়া হৈছিল। কাজিগাঁও আৰু অনান্য বড়ো গাঁৱসমুহৰ বড়ো সকলে ধূৰুৰীলৈকে খোজ কাঢ়ি গৈ অফিচৰোৰৰ

ব্যক্তি সকলেহে নিৰ্বাচিত হয়। লিখা পঢ়া নজনা আৰু অকৰা হোৱা কাৰণে অন্য জাতীৰ দ্বাৰা প্ৰভাৱিত হয়। আমি একান্ত ভাৱে প্ৰাৰ্থনা জনাও যে, যাতে ধূৰুৰী লোকেল বৰ্ডত আমাৰ আছুতীয়া কোঠা সংৰক্ষিত হয়। গোৱালপাৰা লোকেল বৰ্ডটো সেই একে সমস্যা, ইয়াতো আমি আছুতীয়া কোঠা পাবলৈ বিচাৰো।

১২। শেষত আমি ইয়াকে আপোনাৰ ওচৰত প্ৰাৰ্থনা জনাও যে, প্ৰয়োজন হলে আমাৰ মাজৰ পৰা কোনোৰা এজনে আপোনাৰ সন্মুখত উপস্থিত হব আৰু প্ৰমাণ দিব।

এই স্মাৰক পত্ৰখন কমিচনাৰৰ আগত পঢ়ি দিয়া হৈছিল যেতিয়া কমিচনে জানুৱাৰী মাহৰ ৪ তাৰিখ, শুক্ৰবাৰ, ইং ১৯২৯ চনৰ আৱেলি ২.৩০ বজাত চিলংত বহিছিল।

স্মাৰক পত্ৰ অৰ্পণ কৰা সকল হল-

- ক) গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্ম (পৰিচালক)
- খ) বাবুৰাম ব্ৰহ্ম
- গ) যাদৱ চন্দ্ৰ খাখাৰী
- ঘ) সুৰেদাৰ চৰদাৰ বাহাদুৰ বেলবুংৰাম কছাৰী
- ঙ) কৰেন্দ্ৰ নাৰায়ণ মণ্ডল
- ৬) মহম্মদ গিয়াচুদিন আহমেদ (উকিল)

গুৰুদেৱৰ মহাত্মা গান্ধীক সাক্ষাৎকাৰ

(ইং ১৯২৬)

মহাত্মা গান্ধীয়ে অসমত দ্বিতীয় বাৰৰ কাৰণে অহাৰ কথাটো গম পাই বড়ো সকলৰ কলা সংস্কৃতিটোক মহাত্মা গান্ধীক দেখুৱাৰ কাৰণে গোপনে

চিন্তা কৰি আছিল। নিজে ভবাৰ দৰে বড়ো জনগণকো সজাগ হৈ থাকিবলৈ অনুৰোধ কৰে। প্ৰথমে মহাত্মা গান্ধীয়ে গুৱাহাটীত অহাৰ পূৰ্বে বড়ো অঞ্চলত যোৱাৰ খবৰ পঠোয়াত গুৰুদেৱ নথে আনন্দিত হৈছিল। মহাত্মা গান্ধী আহিলে ৰূপসিত আদৰিব বুলি ৰূপসিত বড়োৰ পিন্ধা, উৰা, বোৱা কটা, সজা আদিবোৰৰ এক জাতীয় প্ৰদৰ্শনি দেখুৱাৰ সিদ্ধান্ত লয় আৰু জাতীয় প্ৰদৰ্শনী মেলা সকলোৰে সহায় সহযোগিতাত অনুষ্ঠিত কৰিবলৈ সক্ষম হয়। প্ৰদৰ্শনী মেলা অতি সুন্দৰ হৈছিল আৰু অসংখ্য জনগণই ইয়াত অংশ গ্ৰহণ কৰিছিল।

ইং ১৯২৬ চনত মহাত্মা গান্ধীয়ে প্ৰথমবাৰৰ বাবে অসমৰ বড়ো গাৰ ৰূপসিত আহিছিল। তেখেতে ৰেলগাড়ীৰে আহি বাঁশবাৰি ৰেল ষ্টেচনত নামে। কংগ্ৰেছৰ প্ৰতিনিধি সকলে মহাত্মা গান্ধীক আদৰি ৰূপসিলৈ লৈ যায়। মহাত্মা গান্ধী অহাৰ কথা গমপাই ৰাইজ আনন্দিত হৈছিল। মহাত্মা গান্ধী আহিপোৱাৰ পূৰ্বেই প্ৰদৰ্শনী ঠাইসমুহ ভালদৰে চাইচিতি লৈছিল। কিন্তু সেই সময়ত অনা বড়ো সকলে কালিচৰণ ব্ৰহ্মকে মহাত্মা গান্ধী বুলি ভাৰিছিল। কাৰণ গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মক তেওলোকে আগতে কাহানিও দেখা পোৱা নাছিল। গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্ম আৰু মহাত্মা গান্ধী দুয়োজন দেখাত একে চেহেৰাৰ আছিল। পিন্ধা উৰা, বয়স স্বাস্থ্য সকলো একে ধৰণৰ আছিল। সেই সময়ত মহাত্মা গান্ধীক সাক্ষৎ চকুৰে দেখা নাছিল যদিও পেপাৰে কাগজে দেখি মহাত্মা গান্ধীৰ চেহেৰা মনত বাখিছিল। সেই কাৰণে গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মকে মহাত্মা গান্ধী আহিল বুলি অনা বড়ো সকলে মহাত্মা গান্ধী জিন্দাবাদ, মহাত্মা গান্ধী জিন্দাবাদ বুলি জ্যোৎিষনি দিছিল। কিন্তু বড়ো সকলে যেতিয়া গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মহে বুলি কৈ দিয়ে তেতিয়াহে জ্যোৎিষনি দিয়া বন্ধ কৰে। তেতিয়াই গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মক মেচ গান্ধী বুলি অনা বড়ো সকলে উপাধি দিছিল। কিয়নো অনা বড়ো সকলে সেই সময়ত বড়ো সকলক মেচ বুলি মাতিবলৈ ভাল পাইছিল। বড়ো সকলে ব্ৰহ্ম উপাধি লিখিবলৈ অধিকাৰ পাইছিল যদিও ব্ৰহ্ম বুলি কেতিয়াও মতা নাছিল।

কিন্তু সময়ৰ পিচতে মহাত্মা গান্ধী আহি পদশনী ঠাই পালেহি তেতিয়া বড়ো সকলে বাদ্য বাজনা বোজাই মহাত্মা গান্ধীক আঁদৰিছিল। বড়ো সকলৰ পিন্ধা উৰা, বোৱা কটা, সাজ নৃত্য, গান সুন্দৰ মনমোহা কলা সংস্কৃতি সাক্ষাৎ নিজ চকুৰে দেখি অতি আনন্দিত আৰু উৎফুলিত হৈ পৰিছিল। বড়ো সকল কলা সংস্কৃতিৰ ক্ষেত্ৰত যথেষ্ট ধনী বুলি বিশ্বাস কৰিছিল আৰু শঁলাগিছিল।

মূকলি সভাত মহাত্মা গান্ধীয়ে চমুকে ভাষণ বাখিছিল। তেখেতৰ ভাষণত বড়ো সকল যে এক শ্ৰেণীৰ অতি সুন্দৰ মনমোহা জাতী এই কথা স্পষ্টভাৱে প্ৰকাশ পাইছিল আৰু বাবে বাবে শঁলাগিছিল। তদুপৰি গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মৰ বড়ো জাতিৰ প্ৰতি লোৱা সকলো পদক্ষেপৰোৱকো শঁলাগিছিল। বড়ো সকলৰ যে, নিজস্ব বোৱা কটা আদৰ্শ আছে ইয়াৰ ওপৰত ভিত্তিকৰি মহাত্মা গান্ধীয়ে অতিশয় সন্তোষিত হৈছিল। ইয়াৰ পিচত মহাত্মা গান্ধীয়ে গুৱাহাটীলৈ ঘূৰি আহে।

গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্ম আৰু অসমীয়া ভাষা

গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্ম আৰু অসমীয়া ভাষা ১৯১৭ চনৰ পূৰ্বে নামনি অসমৰ বিভিন্ন কাৰ্য্যালয় আৰু বিদ্যালয় সমুহত বাংলা ভাষাক প্ৰধান ভাষা হিচাপে প্ৰচলন কৰিছিল। অসমৰ অসমীয়া লিপিৰে বিদ্যালয় সমুহত আৰু বিভিন্ন কাৰ্য্যালয় সমুহত অসমীয়া ভাষাকে প্ৰচলনৰ দাবী উথাপন কৰা সকলৰ ভিতৰত গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মও অন্যতম। অসমীয়া ভাষা আৰু সাহিত্যৰ উন্নতিৰ হকেও গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মই অংশ লৈছিল। ইং ১৯১৭ চনৰ পিচৰ পৰাই বিদ্যালয় আৰু কাৰ্য্যালয়ৰোৱত অসমীয়া ভাষাকে লাহে লাহে প্ৰচলন কৰিবলৈ ধৰিলো। ইয়াৰ পিচৰ পৰাই অসমীয়া ভাষা আৰু সাহিত্য উন্নতিৰ পথ মূকলি হৈছিল।

অৱণ্যৰ মাজেদি পাৰ হৈ যাব পাৰিছিল। জন্মলৰ বাঘ, ভালুকবোৰে বাধা দিব
পৰা নাছিল আৰু অসৎ প্ৰকৃতিৰ তাৰিক গুণ সম্পন্ন ব্যক্তিসকলেও গুৰুদেৱক
কোনো ধৰণৰ অনিষ্ট সাধণ কৰিব পৰা নাছিল।

১। গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মাই যেতিয়া ব্ৰহ্ম ধৰ্ম্ম প্ৰচাৰ কৰিছিল
সেইসময়ত এদিনাখন কোকৰাবাৰৰ কিছুমান গাওঁৰ ব্যক্তিসকলে (যেনে- হাতীমাতা,
বৌৰসিবাৰা, মাঞ্চৰমাৰি, লালমাটি, মংগলাবাৰা আদি গাওঁসমূহৰ বাইজে কৈছিল-
“আপুনি হাতীমাতা অৱন্যত থকা ধান খোৱা হাতী পগলা জাকটোক খেদি
পঠাব পাৰিলগে আমি আপোনাৰ পৰা ব্ৰহ্ম গুহন কৰিম”। সেই সময়ত
হাবীৰ হাতীজাকে গাঁৱৰ ধান, শাক পাছলি খাইছিল আৰু বাইজে বহুতো
অশাস্তিত জীৱন যাপন কৰিছিল। তেতিয়া গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মাই কৈছিল
'হব বাইজে যি কৈছে মই মানি লৈছো, লগতে বাইজক খৰি গোটাবলৈ দিলে
যজ্ঞ দিবৰ কাৰণে। সেই দিনা বাতিয়েই গুৰুদেৱে নিশাটো অকলশৰে অৱন্যৰ
মাজত যজ্ঞ দিয়া স্থানত হাবীৰ হাতী জাকটোৱে আহিছিল আৰু গুৰুদেৱে
হাতীজাকৰ কপালত যজ্ঞৰ ফোট লগাই পঠাইছিল কিন্তু আচৰিত জনক হাতীৰ
জাকে গুৰুদেৱক একো কৰা নাছিল। বাইজে ভাৰিছিল গুৰুদেৱক হাতীৰ জাকে
কিবা অনিষ্ট কৰিব পাৰে।

দুজনমান ডেকা লৰাই গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মক দৃষ্টি কৰিবৰ কাৰণে
গচ্ছ ওপৰত উঠি জুনি চাইছিল। সেই ডেকা সকলে গুৰুদেৱৰ শক্তিক দেখি
মোহ গৈছিল আৰু অৱশেষত প্ৰকৃত কথাটো বাইজক বুজাই কোৱাত বাইজে
ব্ৰহ্ম ধৰ্ম্মত গুৰুদেৱৰ সৈতে দীক্ষা গুহন কৰিছিল।

২। আন এদিনাখন টিপকাই এম.ভি. ক্ষুলৰ দুৱাৰ মুকলি কৰিবলৈ
গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্ম আৰু লগত কেশৰ ব্ৰহ্ম দুৱোজনে অৱণ্যৰ মাজেমাজে
টিপকাই দিশে গৈ আছিল। আধা বাস্তাত গুৰুদেৱক এটা সাপে দংশন কৰে দংশন
কৰা শৰীৰৰ পৰা তেজ ওলাইছিল। কিন্তু গুৰুদেৱে গায়ত্ৰী মন্ত্ৰগোৱা কাৰণে
ক্ষণেক পিচতে আৰোগ্য হয়। ঘটনাটো দেখি লগৰীয়া কেশৰ ব্ৰহ্মাই আচৰিত

কাম কৰিব লগীয়া হৈছিল। ধূৰূৰীত গৈ থাকিবলৈ বড়ো গাওঁ নাই, তদুপৰি
অনা বড়ো সকলে বড়ো সকলক ধীণ কৰে, থাকিবলৈ নিদিয়ে, হোটেলবোৰত
থাকিবলৈ নিদিয়ে সেই কাৰণে ৰাতি থাকিবলৈ হলে অফিচবোৰৰ বাৰণ্ডাতে
শয়ন কৰি ৰাতি কটাৰ লগীয়া হৈছিল।

অন্যাতেদি বড়ো ছাত্ৰ সকলে অহা যোৱা কৰি ধূৰূৰী বিদ্যালয়ত
পঢ়িব লগীয়া হৈছিল। ফলস্বৰূপে দুখ কষ্ট সহ্য কৰিব নোৱাৰি বড়ো ছাত্ৰ সকলে
পঢ়া বাদ দিছিল। এনেৰোৰ সমস্যাই বড়ো সকলৰ মাজত শিক্ষাৰ
প্ৰসাৰ আৰু উন্নতিৰ বাধা হিচাপে পৰিলক্ষিত হৈছিল। সেই সময়ত বড়ো
গাওঁসমূহত বিদ্যালয় নথকাৰ কাৰণে ধূৰূৰীলৈগে পঢ়িব লগীয়া হৈছিল।

এন্ধেৰণৰ বড়ো সকলৰ দুখ দৃঢ়তি নিবাৰণ কৰিবলৈ গুৰুদেৱ কালিচৰণ
ব্ৰহ্মাই ধূৰূৰীত বড়ো সকলৰ কাৰণে থাকিবলৈ এখন ঘৰ নিৰ্মান কৰিবলৈ
সিন্দান্ত লৈছিল আৰু কাঠ ব্যৱসায় কৰা সকলৰ পৰা টকা পহিচা সংগ্ৰহ কৰি
ধূৰূৰী নগৰৰ মাজ মজিয়াতে পাঁচ বিঘা বাবলেছা মাটি কিনি বড়ো সকলে
থাকিবলৈ এখন ঘৰ নিৰ্মান কৰিছিল। সেই ঘৰখনৰ নাম হৈছিল “চেঞ্চেটাৰি
ব্ৰহ্ম বড়িং”। এই পাঁচ বিঘা বাবলেছা মাটি খানতাল (কাঠিক) দাফাদাৰে
বৃটিছসকলৰ সময়ত “চেঞ্চেটাৰি ব্ৰহ্ম বড়িং” নামে অফিচত ৰেজিষ্ট্ৰাৰ কৰি
হৈগৈছিল। খানতাল দাফাদাৰে খাজনা সংগ্ৰহ কৰিছিল। এই ব্ৰহ্ম বড়িংখন
কেতিয়া, কোনচনত নিৰ্মান কৰা হৈছিল অনুমান কৰাটো জটিল। বৰ্তমান এই
চেঞ্চেটাৰি ব্ৰহ্ম বড়িংৰ নামটো “বড়ো ব্ৰহ্ম বড়িং” নামে নামাকৰণ কৰা হৈল।

উলেখযোগ্য যে এই ব্ৰহ্ম বড়িং নিৰ্মাণৰ সময়ত যেতিয়া গুৰুদেৱে যজ্ঞ
দিছিল তেতিয়া মুখ্য অতিথি হিচাপে উকিল প্ৰমোদ চক্ৰবৰ্তী, বিৰাজ মোহন
দত্ত, ভূমিধৰ বয় আৰু লোকেল বৰ্ড চিয়াৰমেন ৰায় বাহাদুৰ তেখেত সকলক
নিমন্ত্ৰণ কৰা হৈছিল। সেই সময়ত গুৰুদেৱে প্ৰমোদ চক্ৰবৰ্তীক প্ৰশং
কৰিছিল যে, বড়ো সকলৰ যজ্ঞ দিয়া নীতি কেনেকুৱা লাগিছে ? চক্ৰবৰ্তীয়ে উত্তৰ
দিছিল বহুত ভাল আৰু তেওঁ ব্যক্তি কৰিছিল যে, তেওঁলোকৰ যজ্ঞাহৃতিত

পুৰোহিতে মাত্ৰ সংস্কৃত মন্ত্ৰটো অকলে গায় কিন্তু বড়ো সকলৰ যজ্ঞাহৃতিৰ সকলোৱে একে লগে সংস্কৃত মন্ত্ৰ গাব পাৰি, আমাৰ যজ্ঞাহৃতিৰ এই সুযোগ কাকো দিয়া নহয়। তেতিয়া গুৰুদেৱেৰ চক্ৰবৰ্ণীক কৈছিল “ বড়ো সকলৰ যজ্ঞ দিয়া প্ৰথা অতি সুন্দৰ সেই কাৰণে বড়ো সকলক হোটেলবোৰত চাহ খাবলৈ, ভাত খাবলৈ আৰু থাকিবলৈ সুবিধা দিব লাগে। কাৰণ সেই সময়ত বড়ো সকলে হোটেলত টকা দি হলেও থাকিবলৈ আৰু খাবলৈ সুবিধা পোৱা নাছিল। উকিল চক্ৰবৰ্ণীয়ে এই ,সুযোগ সুবিধা বড়ো সকলক দিয়া হব বুলি ঘোষণা কৰে।”

অতিদুখৰ বিষয় এই যে, এতিয়া এই ব্ৰহ্ম বৰ্ডিংৰ মাটি কালি দুই বিঘাতকৈ কম। তথাপি পাচ বিঘা বাৰ লেছা মাটিৰ খাজনা দি থাকিব লাগে। ইং ০৯-০৫-২০০৪ তাৰিখত বিলাসিপাৰাৰ হানীয় ব্যক্তি আৰু ধূৰুৰী শাখা, এপেক্ষ বেংকৰ কৰ্ম্মচাৰী আবদুল লাটিফৰ মন্তব্য মতে ‘‘ব্ৰহ্ম বৰ্ডিং’’ৰ কমিটিৰ যত্ন লোৱা গৌৰিকান্ত ব্ৰহ্মই ‘‘ব্ৰহ্ম বৰ্ডিং’’ ৰ চৌদিশে বেৰ দিবৰ কাৰণে টকাৰ আৱশ্যক হোৱাত ব্ৰহ্ম বৰ্ডিংৰ মাটি সনামিয়া নামৰ এজন মুছলমান ব্যক্তিক ২.৫ বিঘা বিক্ৰী কৰে। ইং ১৯-১১-২০০৪ তাৰিখত গৌৰিকান্ত ব্ৰহ্মই (কোকৰাখাৰ) প্ৰকাশ কৰে যে, তেওলোকে ভাউগুৰী রাল দিবলৈ ব্ৰহ্ম বৰ্ডিংৰ মাটি বিক্ৰী কৈছিল। অৱশেষত সনামিয়াৰ পৰা আবদুল লাটিফে কঠা প্ৰতি ২০,০০০ (বিশ হেজাৰ) টকাকৈ কিনি লয় আৰু বৰ্তমান লাটিফে পশ্চিম দিশত আৱ.চি.চি ঘৰ সাজি বসবাস কৰি আছে। অতি মূল্যবান মাটি অন্য ব্যক্তিক কম মূল্যত বিক্ৰী কৰাটো কৰ নোৱাৰা অপৰাধ নহয় নে?

বৰ্তমান বড়ো ব্ৰহ্ম বৰ্ডিংত মুঠ চাৰিখন ঘৰ, তিনিখন দমকল, লেট্ৰিন দুই খন লোহাৰ জপনা আৰু চৌদিশে বাওগুৰী রাল আছে। এই চাৰিখন ঘৰত ধূৰুৰীত চাকৰি কৰা বড়ো সকলে ভাড়া হিচাপে থাকে। ঘৰৰ ভাড়া ৩০০.০০ টকাৰ পৰা ৫০০.০০ টকা লৈকে, এই ভাড়া টকা কমিটিয়ে লয় আৰু উন্নয়নৰ কামত ব্যৱহাৰ কৰে। বড়ো ব্ৰহ্ম মন্দিৰটোক পৰিচালনা কমিটিৰ প্ৰকাশ কৰা

মতে বৰ্তমান নতুনকৈ নিৰ্মান কৰা উৰখাৰ গৌৱা ব্ৰহ্ম (ৰাজ্য সভা এম.পি.), অৱবিল স্বৰ্গিয়াৰী (এফ.আই.চি.এফ) বান্ধ মেনেজাৰ, ধূৰুৰী, অজিত কুমাৰ ব্ৰহ্ম (ইলেক্ট্ৰন অফিচাৰ), প্ৰদীপ কুমাৰ ব্ৰহ্ম (এচিচটেন্ট জৈলাৰ) আৰু বহুতো এম.এল.এ অফিচাৰ সকলৰ দান বৰঙনিৰে লগতে কমিটিৰ টকা উপাৰ্জনৰ দ্বাৰা কামনোৰ কৰা হৈছিল।

তেখেত সকলৰ সহায়, উপদেশ আৰু স্থানীয় বড়ো ছাত্ৰ সম্মতিৰ কিছুমান কৰ্মী সদস্যসকলৰ চেষ্টাত বৰ্তমান এই ব্ৰহ্ম বৰ্ডিংৰ অৱস্থা ভাল দৰে আছে।

বিবেন্দ্ৰ ব্ৰহ্ম আৰু সুহৰি দয়ানন্দ বসুমতাৰীৰ সময়ত এই স্থানত ব্ৰহ্ম মন্দিৰ নিৰ্মানৰ চেষ্টা চলাইছিল। অতি দুখৰ বিষয় এই যে, ব্ৰহ্ম বৰ্ডিংত ব্ৰহ্ম মন্দিৰ নিৰ্মান কৰিবলৈ চেষ্টা কৰাটোক ধূৰুৰীৰ কিছুমান অসৎ প্ৰকৃতিৰ মানুহে বাধা প্ৰদান কৰাত আজি লৈকে নিৰ্মান কৰিব পৰা নগল। কিছুমান ব্যক্তিয়ে বাতি শিলগুটি দলিয়াই, কিছুমানে কুঠাৰে বাওগুৰী রালবোৰ ভাঙে। তথাপিটো বৰ্তমান গুৰুদেৱেৰ কালিচৰণ ব্ৰহ্মৰ নিৰ্মান কৰি হৈযোৱা চিন স্বৰূপে ব্ৰহ্ম বৰ্ডিং আমাৰ মাজত আছে আৰু এইয়া বড়ো সকলৰ কাৰণে গৌৰৰ কাৰণ।

গুৰুদেৱেৰ ব্ৰহ্ম বৰ্ডিং নিৰ্মাণ বড়ো ছাত্ৰ সম্মা আৰু ব্যৱসায় কৰা লোক সকলে মাত্ৰ ইয়াত থাকিবলৈ সুবিধা পোৱা নাই, ইয়াৰ পৰিবৰ্তে ভৱিষ্যৎ প্ৰজন্মইয়ো থকাৰ সুযোগ সুবিধা হৈ থাকিল। ব্ৰহ্ম মন্দিৰটোক ব্ৰহ্ম কৰি বাখিবলৈ প্ৰত্যেকজন সচেতন বাইজৰ সহায় সহযোগীতাৰ আৱশ্যকহৈ থাকিল।

গুৰুদেৱেৰ আচৰ্যজনক গুণসমূহ

প্ৰায়েই বিশ্বাস কৈছিল যে, গুৰুদেৱেৰ কিছুমান আচৰ্যজনক গুণ আছিল। সম্ভৰ আত্মাত্মি থকা কাৰণে ধৰ্ম প্ৰচাৰ কাৰ্যত কেতিয়াৰা অকলশৰে

লাগে, বড়ো সকলৰ কাৰণে বাধ্যতামূলক প্ৰি প্ৰাইমাৰি শিক্ষা আৰু আৰ্থিক সাহাৰ্য প্ৰদান, বড়ো ৰেজিমেন্টৰ কাৰণে বড়ো সকলে পৃথক নিৰ্বাচিত হোৱা সকলৰ দৰে অধিকাৰ পোৱা, বিভিন্ন বিষয়ত বড়ো সকলৰ উন্নয়নৰ পথ প্ৰদৰ্শক আৰু অনুপ্ৰেৰণা হৈ থাকিল।

ইং ১৯২৯ চনত গুৰুদেৱে চাইমন কমিচনক লগ ধৰি বড়ো সকলৰ সমস্যা সমুহ সমাধান কৰিবলৈ অনুৰোধ জনোৱা কাৰ্য্যক অনান্য ট্ৰাইবেল সকলকো উৎ সাহিত কৰিছিল, শেষত আসাম প্লেইনচ ট্ৰাইবেল লীগ নামে এটা সংগঠনৰ জন্য হয়। এই লীগৰ দ্বাৰাই ট্ৰাইবেল অঞ্চলৰোৱক ন'ন (non) ট্ৰাইবেল সকলৰ পৰা বৰ্ক্ষা কৰিবৰ কাৰণে ৩৩টা ট্ৰাইবেল বেল্ট আৰু ব্লক গঠন কৰা হৈছিল। এই ট্ৰাইবেল বেল্ট এও ব্লক গঠণ কৰাটো গুৰুদেৱৰ এক স্মৰণীয় মহান অৱদান। ৰাজনীতিত বড়ো সকলে সচেতন নাছিল। ইং ১৯২৯ চনৰ পৰা গুৰুদেৱে বড়ো সকলক রাজনীতিত অংশ লবলৈ বাধ্য কৰে আৰু সচেতন কৰে। ইংৰাজী ১৯২৯ চনৰ ১২টা বিষয় চিলঙ্গত চাইমন কমিচনক গুৰুদেৱে স্মাৰক পত্ৰ প্ৰেৰণ কৰা কাৰ্য্যই বড়ো সকলক রাজনীতিত সচেতন কৰিছিল। বড়ো সকলক অপৰাধী জাতি বুলি বৃঢ়ি চৰকাৰে প্ৰচাৰ কৰিব বিচৰাতো গুৰুদেৱে বাধা প্ৰদান কৰিছিল। ম্লেচ তথা নিকৃষ্টৰ পৰা বৰ্ক্ষা কৰি বড়ো সকলক ব্ৰহ্ম উপাধি লিখাৰ পাৰিছিল।

৩৩ বছৰ সময় গুৰুদেৱে নিজৰ উন্নতি আৰু নিজৰ ঘৰৰ উন্নতিৰ চিন্তা নকৰি বড়ো সমাজক সংস্কাৰ কৰাত নিজকে উচৰ্গা কৰি কাম কৰিছিল আৰু কৃতকাৰ্য্যতাৎ হৈছিল। গুৰুদেৱে জীৱনৰ শেষত অৰ্থাৎ ইং ১৯৩৮ চনত তেখেতৰ বয়স যেতিয়া ৭৮ বছৰ হৈছিল তেতিয়া নিজৰ সতীৰ্থ সকলক আৰু কিছুমান বড়ো গাৰ সমুহ ঘূৰি ফুৰি চাইছিলগৈ গুৰুদেৱে নিজৰ শৰীৰৰ অৱস্থাৰ বিষয়ে ভালদৰে গমপাইছিল। তেওঁ কোকৰাবাৰ ভাতাৰমাৰি গাওত্ত গৈ ধৰ্মৰ বিষয়ে বহু কথা আলোচনা কৰিছিল। তেখেতৰ দেহাৰ অৱনতি দেখি প্ৰায়ই গুৰুদেৱৰ নৃত্যৰ বিষয়ে অনুমান কৰিব পাৰিছিল আৰু দুখতে কিছুমান

হৈছিল। তেওঁলোক দুয়োজনে সেই দিনাই গৈ এম.ভি স্কুলখন মুকলি কৰে।

৩। এদিনাখন গুৰুদেৱ আৰু তেওঁৰ পুত্ৰ দেবেন দুয়োজনে ধুবুৰীলৈ কিছুমান দৰ্কাৰী কামৰ বাবে গৈছিল। ৰাস্তা মাজত এটা প্ৰকাণ বায়ে ৰাস্তাভোটি থকাহে লগ পাইছিল। পুত্ৰ দেৱেনে ভয় খায় চিঞ্চিৰি উঠিছিল। সেই সময়ত গুৰুদেৱে গায়ত্ৰী মন্ত্ৰায় বাঘটোক ৰাস্তা এৰিবলৈ কয় আৰু বায়ে লাহেকৈ ৰাস্তা এৰি অৱগত প্ৰৱেশ কৰে।

৪। আন এদিনৰ কথা দুজনমান খৰি কটিয়াই ৰাস্তাত ধৰ্পত হৃপিবলৈ দিয়াছলাই নোপোৱাত আলোচনা কৰি আছিল। সেই সময়তে গুৰুদেৱক দেখি পাই খৰিকটিয়া সকলে দিয়াছলাই আছে নেকি সোধে। গুৰুদেৱৰ লগত দিয়াছলাই নাছিল। তেওঁ খৰিকটিয়া সকলক অৱন্যৰ দিশে আঙুলি টুৱাই দেখুৱাই দিছিল- সৌৱা জুই জলিয়েই আছে। খৰিকটিয়া সকলে শালগছৰ বাগানত জুই জলা দেখি আচৰিত হল। যত নেকি এজনো মানুহ নাছিল আৰু জুইয়ো নাছিল তাত কেনেকৈ জুই জলিল, খৰিকটিয়া সকল আচৰিত হল।

৫। আন এদিনৰ কথা গুৰুদেৱে কাতিমল ব্ৰহ্মৰ ঘৰলৈ খোজকাটি গৈ থাকোতে ৰাস্তাতে বৰষুণ লগ পাইছিল। কিন্তু গুৰুদেৱৰ হাতত সেই সময়ত ছাতী নাছিল যদিও বৰষুণ তিতা নাছিল। কাতিমল আৰু বাইজে গুৰুদেৱৰ বৰষুণ নিতিতা দৃশ্য দেখি আচৰিত মানিছিল।

৬। এদিনাখন ককাই-ভাই দুয়োজনৰ এজন ককাইয়েকে মন্ত্ৰ সৈতে শালগছ এডাল দুফাল কৰি সেই গছৰ পৰা মদৰ বটল আৰু মাংস উলিয়াই খায়-বৈ ফুটি কৰি আছিল। সেই সময়ত গুৰুদেৱে দেখি কিয় ফুটি কৰিছে সোধ পোছ কৰে আৰু মনে মনে ব্ৰহ্ম গায়ত্ৰী মন্ত্ৰ প্ৰাৰ্থনা কৰে। পিছত সেই ককায়েক বেজজনক আৰু মদ, মাংস গছৰ পৰা উলিবাৰলৈ কোৱা হয় কিন্তু গুৰুদেৱৰ গায়ত্ৰী মন্ত্ৰক কাটিব নোৱাৰাত সিহতৰ বেজৰ মন্ত্ৰই কামত নাহিল আৰু লাজপাব লগীয়া হল।

৭। এদিনাখন এজন লৰাই দা-লৈ বাৰী এডোখৰত কিবা-কিবি কাটি

আছিল। সেই সময়ত গুৰুদেৱেৰ লৰাৰ ওচৰতে থিয়াইছিল। লৰাজনে দাহৰ ঘাপ গুৰুদেৱৰ ভৰিত পৰি কাটিলে বুলি ভয়তে চিঞ্চিৰি উঠে আৰু অস্থিৰ হৈ পৰে। গায়ত্ৰী মন্ত্ৰৰ লগত গুৰুদেৱেৰ লৰাজনক পূনৰ চেতন কৰিতোলে।

৮। আৰু আন এদিনৰ কথা। গুৰুদেৱৰ ঘৰত ঘৰৰ পৰিয়াল বগহি শয়ন কৰিব (শুব) নোৱাৰাকৈ কিবা এটা আচৰিত ঘটনা হৈছিল। সেইকাৰণে গুৰুদেৱেৰ কালিচৰণৰ লাইচেন্স থকা বন্দুকৰে ঘৰৰ এজন ব্যক্তিয়ে গুলি ফুটাইছিল। সেই গুলি গুৰুদেৱেৰ কালিচৰণৰ শুৱা ঘৰ ফুটাই ওলাই গৈছিল। তথাপি ভাগ্যক্রমে গুৰুদেৱেৰ কালিচৰণৰ একো অঘটন নহল।

ইয়াৰ উপৰিও গুৰুদেৱৰ বহুতো আচৰিত গুণ আছিল যিবোৰ গুণ আমি জনা নাছিলোঁ। সম্ভৱ এই আচৰ্যজনক গুণৰোৰ ঈশ্বৰৰ দান আছিল, যিবোৰ গুণ আমি প্ৰত্যেক জনগণই পাৰলৈ ইচ্ছা কৰিও পোৱা নাই।

গুৰুদেৱৰ মৃত্যু (ইং ১৯৩৮)

ইং ১৯০৫ চনত ব্ৰহ্ম ধৰ্মত দীক্ষা লৈ গুৰুদেৱেৰ নিজৰ আত্মা মুক্তিৰ আৰু সংক্ষাৰৰ হকে মন দিছিল। তেওঁ বিশ্বাস কৰিছিল আমাৰ শৰীৰ, মাটি, পানী, অগ্নি, বায়ু, আকাশ, চন্দনা আৰু সূৰ্যৰ দ্বাৰা গঠিত এটা অংশ আৰু মৃত্যুৰ পিচত নিজে নিজে নিজৰ অস্তিত্বত মিলি যায়, কিন্তু আমাৰ আত্মাৰ মৃত্যু নাই। সেই কাৰণে আত্মাক সন্তোষ কৰিবলৈ তথা বৰ্ক্ষা কৰিবলৈ সদায় সৎ কৰ্ম কৰিব লাগিব। ঈশ্বৰ উপাসনাই হল সৎ কৰ্ম। সেই কাৰণে সদায় তপস্যা কৰি ঈশ্বৰৰ সৈতে মিলি থাকিবলৈ চেষ্টা কৰিব লাগে। এই মন্তব্য গুৰুদেৱেৰ সভা সমিতিবোৰত বাইজৰ আগত তেওলোকৰ আত্মা আৰু স্বভাৱ চৰিত্ব উন্নতিৰ হকে সদৰী কৰিছিল। যজ্ঞ তথা অগ্নি মৃথত আহুতি দিলে বিশুদ্ধ বায়ু বলে, মানুহ, জীৱ-জন্ম, চৰাই চিৰিকটি, গচ-গছনি আদিয়ে বিশুদ্ধ বায়ু সেৱন

কৰে, ঈশ্বৰ উপাসনা কৰা হয় আৰু জ্ঞান উদয় হয়, এই কথা ফাকি তেওঁ ভালদৰে বুজায় কৈছিল। মানুহৰ জীৱনত পাৰমার্থিক আৰু ব্যৱহাৰিক দুয়োটা কম্ভই প্ৰয়োজন। সেই কাৰণে ঈশ্বৰ উপাসনাৰ দ্বাৰা, লগতে আৰ্থিক সমস্যাৰ উন্নতি কৰিবলৈ, ঘৰখনৰ পৰিবেশ পৰিষ্কাৰ কৰি বাখিবলৈ আৰু অন্য কৰ্মৰোৰকো সুচাৰুকৰ্পে কৰি যাবৰ কাৰণে উপদেশ দিছিল। তেখেতে কৈছিল ঈশ্বৰ উপাসনা হল সৎ কৰ্ম (পাৰমার্থিক) আৰু সমাজ, ঘৰ, নিজক সংস্কাৰ কৰা, খোৱা, কাম বন আদি কৰ্মৰোৰ সদায় কৰিব লগিয়া ব্যৱহাৰিক কৰ্ম।

গুৰুদেৱেৰ নিজেও বাল্য কালৰ চিকাৰ কৰা অভ্যাস, মাছ, মাংস খোৱা অভ্যাস আদি ব্যৱহাৰোৰ এৰি ঈশ্বৰ উপাসনা আৰু ঘৰ সমাজ সংস্কাৰৰ কামত মনোযোগ দিছিল।

এনেদৰে গুৰুদেৱেৰ ধৰ্ম সেৱা আৰু সমাজ সেৱাৰ কামত ৩৩ বছৰ সময় নিজকে উচৰ্গা কৰিছিল অৰ্থাৎ ইং ১৯০৫ চনৰ পৰা ইং ১৯৩৮ চনলৈকে গুৰুদেৱেৰ ধৰ্ম প্ৰচাৰ কৰিয়েই ক্ষান্ত থকা নাছিল। ইয়াৰ উপৰিও অৰ্থনৈতিক সমস্যাৰ উন্নয়নৰ হকে কাঠৰ ব্যৱসায়, বয়ন শিল্প, কাঠ মিস্তি, খেতি কৰা আদি সকলো ধৰণৰ কাম কৰিবলৈ শিকাইছিল আৰু পৰামৰ্শ দিছিল।

বড়ো ভাষা আৰু সাহিত্যৰ উন্নতিৰ হকে গুৰুদেৱেৰ বহুতো কাম কৰিছিল, এইবোৰ হল- বড়ো ছাত্ৰ সন্ধা গঠন কৰা, বিবাৰ, অলংবাৰ, হাথৰখি-হালা, সিফুং, জেনথখা, মুশ্রী আৰু সানশ্রী আৰু বহুতো বড়ো ভাষাৰ আলোচনী প্ৰকাশ কৰিবলৈ পৰামৰ্শ দিছিল। প্ৰাথমিক বিদ্যালয় স্থাপন কৰা আদিকে ধৰি বহুতো কাম কৰিছিল। ইং ১৯২৯ চনত চাইমন কমিচনক গুৰুদেৱেৰ স্মাৰক পত্ৰ দিয়াৰ কিছুমান বিষয় যেনে- জনসংখ্যা গণনাত বড়ো সকলক বেলেগাকৈ গণনা কৰা, কাউন্সিলৰ নিৰ্বাচনত বড়ো সকলে বড়ো সকলৰ পৰা বেলেগ প্ৰতিনিধি নিৰ্বাচিত কৰি পঠোৱাৰ অধিকাৰ, চেন্ট্ৰেল লেজিজলেচোৰত অসমৰ পৰা বড়ো সকলৰ কাৰণে এটা সংৰক্ষিত কোঠা। গোৱাল পাৰা জিলাক বেংগল ৰাজ্যলৈ ফালি নিবনোৱাৰা, কোকৰাৰাৰ তথা হল্টুগাওঁত মহকুমা হব

সদৌ অসম ব্ৰহ্ম ধৰ্ম সমিতি গঠন

(ইং ১৯৭৫)

গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মৰ মৃত্যুৰ পিচত বড়ো সকলে ব্ৰহ্ম ধৰ্মক চৌদিশে প্ৰচাৰ কৰি আছিল। কিন্তু লাহে লাহে ধৰ্ম প্ৰচাৰক সকলৰ নীতি নিয়ম আৰু আদৰ্শবোৰ পৰিবৰ্তনৰ দিশে গতি কৰে।

তথাপি প্ৰায় ৩০ বছৰ সময় ধৰি বড়ো সকলৰ মাজত ব্ৰহ্ম ধৰ্মই গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্ম মৃত্যু হোৱাৰ পিচত বিস্তৃতভাৱে ইয়াৰ প্ৰভাৱ পেলাইছিল।

গুৰুদেৱৰ আদৰ্শৰ প্ৰতি অনুসৰণ কৰি ইং ১৯৭৫ চনত দুজনমান বড়ো সভাই ব্ৰহ্ম ধৰ্মীয় সমিতি গঠন কৰি ব্ৰহ্ম ধৰ্মক সঞ্চীয় আৰু একত্ৰিত ভাৱে প্ৰচাৰ কৰিবলৈ চিন্তা কৰিছিল। এই উদ্দেশ্যই ইং ১-৯-১৯৭৫ চনত ৰাতিপূৰা ১০ বজাত যাদৰ দৈমাৰী আৰু যোগেশ্বৰ ব্ৰহ্মৰ আহ্বান ক্ৰমে গুৱাহাটীৰ ট্ৰাইবেল ৰেষ্ট হাউচত সভা বহিছিল। এই সভাৰ আলোচনাৰ বিষয়বোৰ আছিল-

১। সদৌ অসম ব্ৰহ্ম ধৰ্ম সমিতি গঠন।

২। ব্ৰহ্ম ধৰ্মক একত্ৰিত কৰণ।

৩। সমাজ সংস্কাৰৰ উদ্দেশ্য নীতি নিয়ম গঠণ।

৪। ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ বছৰেকীয়া অধিবেশন অনুস্থিত কৰা।

এই সভাত অংশ গ্ৰহণ কৰা লোক সকল হল- ইন্দ্ৰিশী ব্ৰহ্ম (ৰাঙাজান, গহপুৰ), উপেন্দ্ৰনাথ ব্ৰহ্ম (বংশিঘৰা), শ্যামাচৰণ ব্ৰহ্ম (ধূবুৰী), ৰবিৰাম ব্ৰহ্ম নার্জলী (গয়বাৰী), লোকনাথ ব্ৰহ্ম (গোৱালপাৰা), দেৱানন্দ ব্ৰহ্ম আচাৰ্য (দুমুনিপাৰা), লক্ষণ কুমাৰ ব্ৰহ্ম (বালাসাৰি), যতিন্দ্ৰ মোহন চৌধুৰী (বংজুলি), মংগল চন্দ্ৰ ব্ৰহ্ম (ডিৰঞ্চগড়), হৰমোহন ব্ৰহ্ম, চন্দ্ৰ কুমাৰ ব্ৰহ্ম (কুলাবালি গার), অনিল কুমাৰ ব্ৰহ্ম (শিমলুঙ্গৰি) ৰেপেনি বালা ব্ৰহ্ম, চেৱেনন্দ ব্ৰহ্ম (মিংঘাং

ভঙ্গই চকুপানী টুকিছিল।

গুৰুদেৱে অসুস্থ শৰীৰ লৈয়ে দৃঢ়তাৰে ইং ১৯৩৮ চনতে বৈনাগুৰিৰ পিচত লক্ষ্মীমপুৰ জিলাৰ কিছুমান বড়ো অধ্যোষিত অঞ্চল পৰ্যবেক্ষনৰ কাৰণে ৰেলগাড়ীৰে যাত্ৰা কৰিছিল। গুৰুদেৱে লক্ষ্মীমপুৰত ধৰ্ম সভাত অতিথি হিচাপে অংশ গ্ৰহণ কৰিছিল। বড়ো সমাজ আৰু ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ ওপৰত গুৰুদেৱে বহুত কথা আলোচনা কৰিছিল। বড়ো সমাজক সংস্কাৰ কৰিবলৈ গুৰুদেৱে সকলোকে পৰামৰ্শ দিছিল শৰীৰ বেছিকে অসুস্থ হোৱাত গুৰুদেৱে টিপকাইলৈ ঘূৰি আহে। কাজিগাও়েৰ বাইজে গুৰুদেৱক টিপকাই ৰেলষ্টেচনৰ পৰা গমাৰি কাঠৰ চৌকি (পালেং)ৰ সৈতে ভাৱ কৰি আনিছিল। কিয়নো গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মই সেই সময়ত খোজ কাঢ়িব নোৱাৰা অৱস্থাত পৰিবিল।

শেষবাৰৰ কাৰণে গুৰুদেৱ কালিচৰণে নিজৰ সকলো জাতি বংশবোৰক চাবৰ কাৰণে নিজৰ ঘৰত মাতি পঠিয়াইছিল। সকলো জাতি বংশই খোৱাৰো, ফল, মূল আনি গুৰুদেৱক দিছিল। গুৰুদেৱে তেওৰ অস্তিন জীৱনৰ কথা সকলোকে কৈছিল তেতিয়া সকলোৱে গুৰুদেৱক চাই চকু পানী টুকিছিল। কিন্তু গুৰুদেৱে সকলোকে কান্দিবলৈ বাধা দিছিল আৰু ব্ৰহ্ম ধৰ্ম গ্ৰহণ কৰি সদায় ব্ৰহ্মাণ্ডৰ কল্যানৰ বাবে যজ্ঞ দি থাকিবৰ কাৰণে পৰামৰ্শ দিছিল।

শেষত গুৰুদেৱে এটা পৰামৰ্শ সুচক বাণী দি গৈছিল। তেখেতে কৈছিল- তোমালোকে সুখত জ্যোতি স্বৰূপ পিতা তথা ওঁ সৎ গুৰু কৈ সেৱা কৰিবা। যজ্ঞ আহুতি দিবা, দুখ কষ্ট হলে বেমাৰ চিনি ঔষধ দিবা। হাতে পাতে কৰিবা মেলিবা খাবা। টকা পইচা, কাপোৰ কানি, শাক পাচলি, কচু, জলকীয়া, নিমখ আদিৰ অভাৱত পৰি দুখ কষ্ট নলবা।

গুৰুদেৱৰ শৰীৰ বেছিৰ পৰা বেছি অৱনতি হোৱাত সকলোৰে মন মৰহি গৈছিল, কাৰণ গুৰুদেৱৰ মৃত্যু হোৱা কথাটো বহুত চিন্তনীয় বিষয়। কোন আহিব বড়ো সকলৰ মাজত গুৰুদেৱে? কোনে ব্ৰহ্ম ধৰ্ম প্ৰচাৰ কৰিব? কোনে বড়ো সমাজ সংস্কাৰ কৰিব? এনেবোৰ প্ৰশ্নাই সকলোৰে অন্তৰত গঢ়

লৈ উঠিছিল।

গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মই এবাৰ মূৰ উঠাই চৌদিশে চালে সেউজিয়া
গচ-গচনি মনমোহা সুন্দৰ, সুগন্ধি পুষ্পৰে ভৰা এই বিনন্দীয়া প্ৰথিবীখনক।
সেই মনমোহাৰ মাজেদি যেন গুৰুদেৱক কোনোবাই হাত বাটলিদি মাতিছে।
সেই হাত বাটলি হল মিলনৰ হাতবাটলি। আত্মা পৰমাত্মাৰ মিলন। অ...!
সৌৱা যাবই লাগিব। ১৯৩৮ চন, ২৫ বহাগ, সীতা নৰমী গুৰুদেৱে অসুহ
শৰীৰে ঘৰৰ পিৰালিৰ বন চিকুনায় আছিল সেই সময়তে ঘৰৰ পোহনীয়া
কুকুৰ, মেকুৰীৰোৰে চিঞ্চিৰি চিঞ্চিৰি কান্দিছিল। কি হব ? কিয় সিহতে চিঞ্চিৰি
চিঞ্চিৰি কান্দিছে ? গুৰুদেৱৰ সহথন্মৰ্ম্মানিৰ অস্তৰত কিছু সময়ৰ পিচত এই
কথা গুৰুদেৱক কোৱাৰ উদ্দেশ্য পিৰালি চুকলৈ গৈছিল। কিন্তু কি আচৰিত ?
সেই সময়ত গুৰুদেৱে অচেতন হৈ মাটিত পৰি আছিল। ঘৰৰ কাম কৰা ব্যক্তি
এজনৰ সৈতে সহথন্মৰ্ম্মানি আইয়ে গুৰুদেৱক উঠাই আনি ঢাক্তি শুৱাইছিল।
এই কথা গম পাই গাৰৰ সকলো ব্যক্তি লৰা ছোৱালী, পুৰুষ মহিলা আদি
সকলোৱে খৰখেদাকৈ আহি উপস্থিত হৈছিল। মূৰত পানী চটিয়াই লাহে লাহে
বুকু কপাল, হাত ভৰি মালিচ কৰিদিছিল। চৌপাশে বেঢ়ি থকা ৰাইজৰ মাজত
সন্ধ্যা ৬ বাজি ৪৫ মিনিটত গুৰুদেৱে চকু মেলি চাইছিল। অচেতনৰ মাজতো
কিছু চেতনপাই গুৰুদেৱে সকলোকে কৈছিল- মোক নিবলৈ আহিল। মই
যাওঁগৈ। তোমালোকে দুখ নকৰিবা। এইয়াই আছিল গুৰুদেৱৰ অস্তিম মন্তব্য।
সচাকৈয়ে ৭৮ বছৰ বয়সত হং ১৯৩৮ চনৰ ৮ মেত (বাংলা ১৩৪৫, ২৫ বহাগ
মাহত) সকলোকে কন্দোৱাই গুৰুদেৱে চিৰ দিনৰ বাবে বিদায় মাগিলে। সেই
সময়ত এনে পৰিস্থিতি হৈছিল যেন চৌদিশে কুলা মেঘৰ ছায়াই সকলোকে
বেঢ়ি ধৰিছিল। গুৰুদেৱৰ মৃত্যুৰ খৰৰ পাই ওচৰ চুবুৰীয়া সকলোৱে অসমীয়া,
মুছলিম, বাঙালি সকলোৱে আহি গুৰুদেৱক আন্তৰিকতাৰে শ্ৰদ্ধা জনাইছিল
সকলোৱে মনত দুখৰ বন্যা, সকলোৱে চকুত কান্দোনৰ বন্যা। সকলো জাতি
গোষ্ঠী সম্প্ৰদায়ৰ লোক সকলে যেনে- বাঙালি, অসমীয়া, ৰাভা, মুছলিম,

সকলো জনগণই আহি গুৰুদেৱৰ পৰিয়ালক সান্ত্বনা দিছিল। গুৰুদেৱৰ মৃত্যুত
অতিপাত বৰষুণ দিছিল।

পিচিদিনা ৰাতিপূৰা চেৰাবিঘাট গাঁৱৰ বেঙ্গপাটি লৈ দলে বলে বজাই
জয়খবনি দি গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মৰ নশ্বৰ দেহা নিজ দখলৰ ভূমি চিন্তি নদীৰ
কাষত দাহ কৰা হৈছিল। তেখেতৰ দাহ হুলি বৰ্তমান চিনাক্ত হিচাপে চিমেন্টৰ
চাৰিবেৰ নিৰ্মান কৰি থোৱা হৈছে।

প্ৰকৃততে গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মই বড়ো জাতিটোক বক্ষা কৰিবৰ
কাৰণেই জন্ম লৈছিল। এই কথা আমি সকলোৱে মানি লৰ পাৰোঁ। নহলে
কেনেকৈ খণ্ডিত, সিঁচৰিত বড়ো জাতি পূৰ্ণ একত্ৰিত হল। গুৰুদেৱৰ কাৰণে
বড়ো জাতিক বক্ষা কৰাৰ একমাত্ৰ উপায় আছিল ‘ৰক্ষা ধৰ্ম’ প্ৰচাৰ কৰা।
ৰক্ষা ধৰ্ম প্ৰচাৰ কৰিয়েই অৰ্থনৈতিক, শিক্ষানীতি, কলা সংস্কৃতি আৰু সামাজিক
বিষয়ত বড়ো সকলৰ কাৰণে বহুতো কাম কৰি হৈ গল। গুৰুদেৱে রক্ষা ধৰ্ম
গৃহণ কৰি বাথো ধৰ্মক বৰ্জন কৰাত বড়ো সকলে বিভিন্ন ধৰণৰ সমালোচনা
কৰিছিল। কিছুমানে প্ৰশংসা কৰিছিল আৰু কিছুমানে সমালোচনা কৰিছিল।
কিন্তু গুৰুদেৱে যে, ৰক্ষা ধৰ্ম গৃহণ কৰি বড়ো সমাজক জীৱিত কৰি ৰাখিব
পাৰিছিল, সেইটোহে আমাৰ সকলোৱে বাবে গৃহনযোগ্য আৰু প্ৰশংসনীয়।
বড়ো সমাজক সংস্কাৰ কৰি জীৱিত কৰিতুলাত কোনোবাই বেয়া পাব লগীয়া
কাৰণ থাকিব পাৰেনে? চিৰ দিনলৈ গুৰুদেৱৰ প্ৰতি স্মৰণ কৰা আৰু শ্ৰদ্ধা
কৰাটো আমাৰ সকলোৱে বাবে এক মহান দ্বায়ীত্ব হৈ ৰল। তেখেতৰ দৰ্শন
আৰু আদৰ্শবোৰ ভৱিষ্যৎ প্ৰজননৰ কাৰণে নিজকে সংস্কাৰ কৰা, ঘৰঘা পৰিবেশ
নিকা কৰা আৰু সমাজখনক এখন আদৰ্শ সমাজ হিচাপে গঠন কৰাৰ আহিস্বৰূপ
হৈ থাকিল। শেষত আমি ইয়াকে ব্যক্তি কৰিব পাঁৰো যে, গুৰুদেৱ কালিচৰণ
ব্ৰহ্মই বড়ো সকলৰ প্ৰথম চকু মেলখোৱা আদৰ্শবান জ্ঞানী ব্যক্তি।

হৃদয় কুমাৰ ব্ৰহ্মৰ পৰিচালনাত ১৯৯৩ চনত জন্ম পোৱা সদৌ ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ সন্ধিগুণ আৰু ১৯৯৭ চনত জন্ম পোৱা সনাতন ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ প্ৰচাৰৰ সংসদ দুয়োটা কমিটিয়ে তেওঁলোকৰ এই কমিটিক ভংগ কৰি সদৌ ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ পৰিচালনা সমিতি নামে স্বীকৃতি দিয়ে। এই সভাত বিৰেন্দ্ৰ চন্দ্ৰ ব্ৰহ্ম আৰু অৱৰেন্দ্ৰ ব্ৰহ্মক সভাপতি আৰু সম্পাদক হিচাপে বাছনী কৰে। যোগেশ্বৰ ব্ৰহ্ম বাবা আৰু হৃদয় কুমাৰ ব্ৰহ্ম বাবাক ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ প্ৰচাৰৰ সংসদৰ প্ৰধান প্ৰচাৰক আৰু সম্পাদক হিচাপে দায়িত্ব অৰ্পন কৰে। অতি দুখজনক কথাটো হল ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ প্ৰধান প্ৰচাৰক হৈয়ো লোহিত চন্দ্ৰ ব্ৰহ্মই এই সভাত অংশ গৃহন কৰা নাছিল। এই সভাতে একত্ৰিত ভাৱে “স্বৰূপ স্থিতি” নামটোক বাদ দিয়া হল আৰু লোহিত চন্দ্ৰ ব্ৰহ্মকো ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ প্ৰচাৰৰ সংসদৰ প্ৰধান প্ৰচাৰকৰ দায়িত্বৰ পৰা আতৰোৱা হয়।

কমিটিৰ প্ৰস্তাৱ সমুহ কাৰ্য্যকৰি কৰিবলৈ আৰু প্ৰচাৰ কাৰ্য্যক বহুল আৰু সক্ৰীয় ভাৱে গঢ়ি তুলিবলৈ কিছুমান প্ৰাথমিক কমিটি গঠন কৰা হয় ইং ৮ ফেব্ৰুৱাৰী ২০০৮ চনত। এই কমিটিবোৰ ক্ৰমে গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্ম ট্ৰাষ্ট, ধনেন্দ্ৰ ব্ৰহ্মক সভাপতি আৰু অজিত বড়োক এই ট্ৰাষ্টৰ সম্পাদক কৰ্পে মনোনীত কৰে। এই কমিটিখন গঠন কৰাৰ উদ্দেশ্য হল গুৰুদেৱৰ আদৰ্শৰ যোগেদি সদৌ ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ পৰিচালনা সমিতিক সহায় সহযোগীতা কৰা।

উপাসনা নীতি গঠন (সিবিনায় নেম)

যজ্ঞাহৃতিৰ মন্ত্ৰ ঠাই বিশেষে বেলেগ বেলেগ হেতু একে সুৰে তথা পন্থাৰে যজ্ঞাহৃতি দিবলৈ সদৌ ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ প্ৰচাৰৰ সংসদৰ প্ৰধান প্ৰচাৰক মাননীয় যোগেশ্বৰ ব্ৰহ্ম বাবাই লিখা উপাসনাৰ নীতি পাঠ্য (সিবিনায় নেম) পুঁথিখনকে ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ কমিটিয়ে গৃহন কৰিছে আৰু ব্যৱহাৰ কৰি আহিছে। ("Sibinai

বৰদলনী) ফানচাৰি বালা ব্ৰহ্ম (লক্ষ্মিপুৰ), কৰেন্দ্ৰ ব্ৰহ্ম, দেৱকান্ত ব্ৰহ্ম (গৰথিবা পুখুৰী), হৰেন্দ্ৰ বসুমতাৰী (ককসামাৰী), উধৰ চন্দ্ৰ ব্ৰহ্ম (আনন্দপুৰ)।

সভাৰ অন্তত প্ৰস্থাৱ মৰ্মে ইং ১৯৭৬ চনৰ ২২, ২৩, ২৪ তাৰিখ ফেব্ৰুৱাৰী মাহত কামৰূপ জিলাৰ মহলপুৰত ব্ৰহ্ম মন্দিৰত তিনিদিনীয়া কাৰ্য্যসূচীৰে বছৰেকীয়া অধিবেশন পতা হৈছিল। এই অধিবেশনতে ইং ২৩-৩-১৯৭৬ চনত সদৌ অসম ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ পৰিচালনা কমিটি গঠন কৰা হৈছিল। এই সমিতিৰ সদস্য সকল আছিল যাদব দৈনাৰী, ধৈনাজি (সভাপতি), কবিৰাম ব্ৰহ্ম, গোৱালপাৰা (উপ-সভাপতি), উধৰ ব্ৰহ্ম বসুমতাৰী, মিকিৰ পাহাৰ (সহ-সম্পাদক), যোগেশ্বৰ ব্ৰহ্ম, লক্ষ্মিপুৰ (সম্পাদক), লক্ষণ ব্ৰহ্ম খাখাৰী, গোৱালপাৰা (ধন ভঁৰলী), আচাৰ্য দেৱানসং ব্ৰহ্ম (গোৱালপাৰা), আচাৰ্য কমানন্দ ব্ৰহ্ম (মিকিৰ পাহাৰ), আচাৰ্য শশী মোহন ব্ৰহ্ম (লক্ষ্মিপুৰ) আৰু সদস্য সকল হল- মনমোহন বসুমতাৰী, মদন চন্দ্ৰ ব্ৰহ্ম, কপিন্দ নাৰায়ণ ব্ৰহ্ম, গনায়থি ব্ৰহ্ম বসুমতাৰী, শিৰিজ চন্দ্ৰ চৌধুৰী, মনেশ্বৰ ব্ৰহ্ম, গোপাল চন্দ্ৰ ব্ৰহ্ম, চন্দ্ৰ কুমাৰ ব্ৰহ্ম অনিল ব্ৰহ্ম গয়াৰী, বমাকান্ত বসুমতাৰী, চেকেনজিত ব্ৰহ্ম, শ্যামচৰণ ব্ৰহ্ম, দুর্গা মোহন ব্ৰহ্ম উপেন্দ্ৰ নাথ ব্ৰহ্ম, প্ৰমোদ ব্ৰহ্ম বসুমতাৰী আৰু কাহেশ্বৰ ব্ৰহ্ম।

এই সমিতিখন সংশোধন কৰি বৰ্তমান “সদৌ অসম ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ পৰিচালনা কমিটি” নাম বখা হল আৰু এই সমিতিয়ে অসম আৰু বিভিন্ন বাজ্য সমুহত সক্ৰীয় ভাৱে ধৰ্মৰ প্ৰচাৰ কাৰ্য্যবোৰ পৰিচালনা কৰি আছে। কমিটিৰ মুখ্য কাৰ্য্যলয় গুৱাহাটীৰ হিবিষ্মাপুৰত। এই কমিটিয়ে ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ বহুল ভাৱে প্ৰচাৰ কৰিবলৈ আৰু কমিটিখনক সক্ৰীয় কৰি তুলিবৰ কাৰণে যুৱক সমিতি আৰু মহিলা সমিতি গঠন কৰি দিয়ে।

কমিটিখনৰ নাম সময়ে সময়ে সাল সলনি কৰি থকাত কমিটিখনৰ নাম বেলেগ বেলেগ হৈছে। বৰ্তমান সদৌ ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ মন্দিৰটো গুৱাহাটীৰ হিবিষ্মাপুৰত থকা খাৰগুলি পাহাৰ ওপৰত নিৰ্মাণ কৰি থকা হৈছে যদিও সম্পূৰ্ণ হোৱা নাই।

ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ প্ৰচাৰ সংসদ গঠন কৰি এই ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ পৰিচালনা কমিটিয়ে বিভিন্ন ঠাইত ধৰ্মৰ প্ৰচাৰ কৰি আহিছে। বঙ্গটাঙ্গাৰ লোহিত চন্দ্ৰ ব্ৰহ্মক প্ৰচাৰ সংসদৰ প্ৰধান প্ৰচাৰক আৰু গহপূৰৰ যোগেশ্বৰ ব্ৰহ্মক উপ-প্ৰধান প্ৰচাৰক হিচাপে নিযুক্তি দি প্ৰচাৰ সংসদখনক অধিক সক্ৰিয় কৰি তুলিব পাৰিছিল।

কিন্তু কমিটিৰ নীতি নিয়মৰ পৰিবৰ্তে যজ্ঞালৃতি দিয়া নীতি নিয়মবোৰ লাহে লাহেকৈ অমিল হোৱাৰ পৰিলক্ষিত হৈছিল। সেয়েহে ইয়াকলৈ কোকৰাবাৰ জিলাৰ বাটইজ অতিশয় মৰ্মাণ্ডিক হৈছিল আৰু ১৮-০৯-১৯৯৩ চনত অসম বেংগল যুটিয়াভাৱে এখন ধৰ্মৰ বৈষ্টক বহিছিল। এই সভাতে ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ প্ৰচাৰ সংসদৰ যজ্ঞ দিয়া নীতি নিয়মবোৰক পৃথক আৰু অসন্তোষি পোৱা হেতুকে পৃথক ধৰ্মৰ কমিটি গঠন কৰা হয় আৰু সেই দিনাই এই কমিটিৰ নামটো “সদৌ ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ কমিটি” নাম ৰখা হয়।

অৱশ্যেত ইং ২৭-০৩-২০০২ তাৰিখ বাগান পাৰাত কমিটিৰ নামটো সলনি কৰি “সদৌ ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ সন্মুলন” নাম থয়। ফনিন্দ্ৰ নাথ ব্ৰহ্মক সভাপতি আৰু হৃদয় কুমাৰ ব্ৰহ্মক সম্পাদক হিচাপে নিৰ্বাচিত কৰে। ইয়াৰ পৰাই এই সন্মুলন কমিটিয়ে ধৰ্মৰ প্ৰচাৰ কাৰ্য্য সমুহ সক্ৰিয় ভাৱে হাতত লয়।

প্ৰচাৰ সংসদৰ প্ৰধান প্ৰচাৰক লোহিতচন্দ্ৰ ব্ৰহ্মৰ প্ৰতিনিধিত্বত কমিটিৰ নীতি নিয়মৰ বিপৰীতে ইং ১৯৯৪ চনত ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ নামটো স্বৰূপ স্থিতি বাখিবলৈ চেষ্টা চলাইছিল। যি ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ সংস্কাৰ কৰি গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মাই গোটেই বড়ো জাতিটোক জীৱিত কৰি ৰখাত সাফল্য অৰ্জন কৰিছে তেনে অৱস্থাত ইয়াক অন্য নামেৰে নামাকৰণ কৰাত কোনো সন্তোষি লাভ কৰিব ? সেই সময়ৰ পৰাই ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ কমিটিৰ সদস্য সকলৰ মাজত এক বিভেদে মতামতৰ সৃষ্টি হৈ আহিছে। কিছুমানে স্বৰূপ স্থিতিটিক সমৰ্থন কৰে আৰু এই বিষয়ৰ ওপৰত কমিটিৰ মাজত অনেক তৰ্ক বিতৰক আদিব সুত্ৰ পাত হৈছিল যদিও আজিলৈকে কোনো এটা সমস্যাই সমাধানৰ পথত অহা নাই। লোহিত চন্দ্ৰ ব্ৰহ্ম নিজে প্ৰধান প্ৰচাৰক হোৱাত সকলোথিনি ক্ষমতা নিজে

হস্তক্ষেপ কৰাত স্বৰূপ স্থিতিটিয়ে নিজৰ ঠাইৰ পৰা আতঁৰ হোৱা নাছিল।

কিন্তু সদৌ ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ পৰিচালনা কমিটিৰ ৩৩ তম বাৰ্ষিক অধিবেশনত ভঙ্গ সকলে একত্ৰিত হৈ স্বৰূপ স্থিতিটিক বাদ দি লোহিত চন্দ্ৰ ব্ৰহ্মক প্ৰচাৰ সংসদৰ প্ৰধান প্ৰচাৰক পদৰ পৰা আতঁৰাই থয় আৰু যোগেশ্বৰ ব্ৰহ্মক ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ প্ৰচাৰ সংসদৰ প্ৰধান প্ৰচাৰক হিচাপে সকলোৱে দ্বাৰা অৰ্পন কৰে। ৩৩তম সদৌ ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ পৰিচালনা সমিটিৰ বছৰেকীয়া অধিবেশন অনুষ্ঠিত হৈছিল ইং ৭, ৮ আৰু ৯ ফেব্ৰুৱাৰী ২০০৮ চন, গুৱাহাটীৰ বাহৌপুৰিত বিৰেন্দ্ৰ চন্দ্ৰ ব্ৰহ্মৰ পৰিচালনাত।

উলেখযোগ্য যে, দ্বিখণ্ডিত ভাৱে সিঁচিৰিত হোৱা ব্ৰহ্ম ধৰ্মীয় কমিটি সমুহক একত্ৰিত কৰিবলৈ ইং ২০০২ চনৰ ২৩ মেত গঠন কৰা প্ৰথম সদৌ ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ যুৱ সমিতি আৰু কোকৰাবাৰ ব্ৰহ্ম মন্দিৰত এখন যৌথ সভা পতাইছিল। এই সভাত সদৌ ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ পৰিচালনা সমিতি আৰু সদৌ ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ সন্মুলনৰ মুঠ ৫০জন সদস্যই অংশ গৃহণ কৰিছিল। সভাত মুখ্য অতিথি হিচাপে ড. কামেশ্বৰ ব্ৰহ্মাই অংশ লৈছিল আৰু কোকৰাবাৰ কলেজৰ অধ্যক্ষ সুৰথ নার্জীৰীয়ে এই যৌথ সভাখন পৰিচালনা কৰিছিল। কিন্তু দুখৰ বিষয় এই আলোচনাৰ ফল একো পোৱা নগল। ইং ২০০৬ চনত গুৱাহাটীৰ ট্ৰাইৱেল ৰেষ্ট হাউচত যুৱ সমিতিয়ে একত্ৰি কৰণৰ সভা আহান কৰে আৰু এখন সমন্বয় সমিতি গঠণ কৰাৰ প্ৰস্তাৱ গৃহণ কৰে। প্ৰস্তাৱ মৰ্মে ২০০৬ চনৰ ২৬ আগষ্টত গুৱাহাটীৰ বড়ো সাহিত্য সভাৰ হাগজেৰ ভৱনত সদৌ ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ যুৱ সমিতিৰ পৰিচালণাত একত্ৰিকৰণৰ সভা অনুষ্ঠিত হয়। এই সভাতে হৃদয় কুমাৰ ব্ৰহ্মক সভাপতি আৰু দিনুচাৰ ব্ৰহ্মক আহায়ক হিচাপে লৈ সদৌ ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ একত্ৰিকৰণ সমিতি গঠণ কৰা হয়। যুৱ সমিতিৰ যোগেদি গঠিত একত্ৰিকৰণ সমিতিখনে বিভিন্ন ঠাইত একত্ৰিকৰণ উদ্দেশ্য বহুতো সভা আয়োজন কৰিছিল। ফলস্বৰূপে গুৱাহাটীৰ আদৰ্শৰে অনুপ্ৰাণীত হৈ গঠিতহোৱা সদৌ ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ যুৱ সমিতিৰ একত্ৰিকৰণ উদ্দেশ্য সমুহ ৮ ফেব্ৰুৱাৰী ২০০৮ চনত কৃতকাৰ্য্যতা লাভ কৰে।

নিজৰ বোঝেৰে আপোনাক দিবলৈ মনস্ত কৰিছো। আপুনি প্ৰীতিৰে গৃহন কৰি জগতত এক অখণ্ড, অসীম শান্তি প্ৰদান কৰক, মাতা-পিতা আপোনাক আমি পূৰ্ণৰূপত বাৰংবাৰ প্ৰনাম কৰোঁ।

এইবাৰ তলত দিয়াৰ মন্ত্ৰ উচ্চাৰণ কৰি শ্ৰদ্ধাৰে প্ৰতি বাৰে স্বাহা শব্দৰ লগে লগে যিমানবাৰ ইচ্ছা বা প্ৰজ্ঞালিত অগ্ৰিমিখাৰ ওপৰত আহুতি অৰ্পণ কৰিব।

১। ওঁ বৰদে দেৱী পৰমজ্যোতি: ব্ৰহ্মণে স্বাহা।

২। ওঁ চৰাচৰ ব্ৰহ্মণে স্বাহা।

৩। ওঁ পূৰ্ণ পৰব্ৰহ্ম জ্যোতি:স্বৰূপায় স্বাহা।

৪। ওঁ ভূঃ, ওঁ ভুবঃ, ওঁ স্বঃ, ওঁ মহঃ, ওঁ জনঃ, ওঁ তপঃ, ওঁ সত্যম ওঁ তৎসুবিতু, বৰেণ্যম ভৰ্গো দেৱস্য ধীমতি ধীযোয়োনঃ প্ৰচোদয়াৎ ওঁ আপো জ্যোতি: বসঃ অমৃতং ব্ৰহ্মণে স্বাহা।

৫। ওঁ ব্ৰহ্মপূৰ্ণং ব্ৰহ্মাহৰি ব্ৰহ্মাণ্ডে: ব্ৰহ্মাণ্ডতমং ব্ৰহ্মৈবতেনগত্ব্যম
ব্ৰহ্মকৰ্ম্ম সমাধিনা- ওঁ স্বাহা।

এইদৰে উপস্থিত হোৱা লোক সকলৰ আহুতি দিয়া শেষ হলে সকলোৱে
সমন্বয়ে (একেলগো) তলত লিখা মন্ত্ৰ মুখৰিত কৰি পূৰ্ণৰূপত প্ৰদান কৰি যজ্ঞ
কৰ্ম্ম সম্পাদন কৰিব।

ওঁ পূৰ্ণ পৰমব্ৰহ্ম জ্যোতি:স্বৰূপায় স্বাহা।

ইয়াৰ পিচত কৰযোৱে অগ্ৰি ব্ৰহ্মৰ ওচৰত তলত লিখা দৰে প্ৰাৰ্থনা
কৰিব।

হে স্বয়ং প্ৰকাশিত পূৰ্ণ পৰমব্ৰহ্ম জ্যোতি:স্বৰূপ জগতৰ গুৰু মাতা-
পিতা, আআ-পৰমাত্মা, আপুনি নিৰ্বাকাৰ নিষ্ঠুণ, আপুনিয়েই সাকাৰ সংগুণ,
গ্ৰিষ্মণাত্মা চৰাচৰ জগতক লৈ নিজেই দৃশ্যমান পূৰ্ণৰূপত বিবৰজনান হৈ আছে।
আমালোকে আপোনাক পূৰ্ণৰূপে বাৰংবাৰ প্ৰণাম কৰো। হে মাতা-পিতা আমালোকে
যোগ, তপস্যা, উপাসনা, ধ্যান, ধাৰণা, ভক্তি শ্ৰদ্ধা একোকে নাজানো যাৰ দ্বাৰা
আপোনাক জনিব বা চিনিব পাৰো। আপুনিয়েই আমালোকৰ যোগ, তপস্যা,
উপাসনা, ধ্যান, ধাৰণা, ভক্তি, শ্ৰদ্ধা। আপুনি নিজ গুণে আমালোকৰ সকলো
অপৰাধ ক্ষমা কৰি এনে দৰে দয়া কৰক, যাতে আপোনাক চিনিব পাৰি

Nem" Approved by the Brahma Dharma Parichalana Committee for all Brahma pushak vide issue NO.ABPC/13/ 53-date 6th June, 2000)

১। আহুতিৰ খৰিঃ- আহুতি দিবলৈ আম খৰি তথা বেল গছৰ খৰি
সকলোতকৈ উত্তৰ। অন্যথা যি দেশত যি ঠাইত যি খৰি পোৱা যায় তাৰে
সৈতে আহুতি দিব। খৰিৰ অভাৱত টুগুৰি তথা কয়লাৰ সৈতেও আহুতি দিব
পাৰি। পৰমাত্মা অন্তৰ্যামী, পৰিত্ব মনেৰে যোনে যি দিয়ে তাক পৰমাত্মাই গৃহন
কৰে।

২। আহুতি দিয়াৰ সময়- আহুতি ৰাতিপূৰা আৰু সন্ধ্যা সময়ত দিব
লাগে। অন্যথা ভক্ত সকলে যেতিয়া সময় পাই তেতিয়াই আহুতি দিব পাৰে।
ভাত খোৱাৰ আগত আহুতি দিয়া ঠাইদোখৰ আৰু বস্তু বাহানিবোৰ পৰিষ্কাৰ
পৰিচ্ছন্নতা কৰি যজ্ঞ কুণ্ড বনাব মাজৰ ডোখৰ অলপ দ আৰু সমান কৰিব।

৩। খৰি জাপা- খৰি জাপিলে এটা এটাকৈ তথা জোৰ জোৰকৈ
চাৰিকুনীয়াকৈ জাপিব লাগে। খৰি জাপিলে জাপিৰ নিৰ্দিষ্ট সীমা নাই। ভক্তৰ
সংখ্যা আৰু প্ৰসাদৰ পৰিমাণ চাই খৰি জাপা উচিত। ফুটা খৰি যজ্ঞত ব্যৱহাৰ
নকৰাই শ্ৰেয়। ফুটা খৰি যজ্ঞত ব্যৱহাৰ কৰিলে জুই আঙঠা ছিটিকি পিঙ্গা
কাপোৰ কানি অনিষ্ট হব পাৰে। খৰি জাপিৰ পিচত কুণ্ডৰ মাজত চাৰি চোকত
চাৰিডাল খৰি দিব আৰু মিহি মিহি চাউলি খৰি থিয়কৈ জাপি দি চাউলি খৰিৰ
মাজত মূখ বনাব। এই মুখত তথা কুণ্ডৰ মাজত বগা চন্দন, কৰ্পুৰ, জটামাংসি,
গুগল আদি দিব। অগ্ৰি প্ৰজলনৰ সময়ত সকলোৱে 'ওঁ' নাম লৈ অগ্ৰি প্ৰজলন
কৰোঁতাজনে তথা অধিষ্ঠাতাই কৰ্পুৰত অগ্ৰি প্ৰজলন কৰিব লাগে। আহুতি
দিয়াৰ পৰা জয় ধৰনি দিয়া পৰ্যন্ত অগ্ৰি শিখা উজলিত হৈ থাকিব লাগে।
আহুতি দিলে খোৱা নহৈ উজ্জল অগ্ৰি শিখাৰে যাতে প্ৰজ্ঞালিত হয় তাৰ প্ৰতি
দৃষ্টি বখা উচিত। নিত্য কৰ্ম্মৰ পৰিবৰ্তে যদি বাজহৰা ভাৱে যজ্ঞাহুতি দিব
লগীয়া হয় তেতিয়া আচুতীয়াকৈ কিছু খৰি জনা কৰি লব লাগে। তদুপৰি

ৰাতিপূৰা আৰু সন্ধ্যা নিত্য আহুতি দিবৰ কাৰণে খৰি চুটি আৰু সৰু সৰুকৈ কাটি চাফ চিকুন কৰি শুকোৱাই জমা হৈ লব লাগো।

৪। আহুতি প্ৰসাদ- আহুতিৰ প্ৰসাদ সমূহ আমি চাৰি প্ৰকাৰে পাৰ পাৰো আৰু ব্যৱহাৰ কৰো। যেনে- ক) শস্য জাতীয় খ) সুগন্ধি ঘ) সুমিষ্ট আৰু ঙ) ফল জাতীয়।

ক) শস্য জাতীয়:- চাউল, জবধান, দালি, মটৰ, বুট, মাটিমাহ, তি঳ আৰু মচুৰ দালিৰ পৰিবৰ্তে অন্য দালি সমূহ দিব পাৰি।

খ) সুগন্ধি প্ৰসাদ:- দেবদাৰ, বগাচন্দন, অগৰু, চন্দন, গুৰ, ধূণা, জাফ্রান, কস্তুৰী, কেশোৰ, ঘি, কপূৰ, গুগল, কুমকুম।

গ) সুমিষ্ট প্ৰসাদ:- কাটিবাদাম, বাদাম, কাজুবাদাম, আখুৰট, পেষ্টা, ডাবনাবিকল, নাবিকল, চহাৰা, কিচমিচ আৰু চেনি।

ঘ) ফল জাতীয় প্ৰসাদ:- পকা চেনি কল, আংগুৰ, আপেল, কমলা, নাচপতি, আনাৰস, কুঁহিয়াৰ আৰু অনান্য নিঠা ফল-মূল দিব পাৰে। ওপৰত উল্লেখীত বস্তুৰে আহুতি দিব পাৰে। কিন্তু নাভাবি নিচিতি যিকোনো দ্রব্য বস্তুৰে আহুতি দিয়া উচিত নহয়। ইয়াত যি যি দ্রব্য বস্তুৰে আহুতি দিবলৈ নিৰ্দেশ দিছে। সেই নিৰ্দেশ অভিজ্ঞতা সম্পন্ন ব্যক্তিৰ পৰামৰ্শ মতে নকৰিলে অকামিলাহৈ যজ্ঞৰ কামবোৰ সিদ্ধি নহব পাৰে। গতিকে বিচাৰ বিবেচনাবে কাৰ্য্য কৰা সকলোৰে কৰ্তব্য। প্ৰসাদ সমূহ বেলেগ বেলেগ নকৰি একে লগে মিহলাই আহুতি দিব পাৰে।

আহুতি দিয়া সকলোৰোৰ দ্রব্য উত্তম হোৱা উচিত, কাৰণ উত্তম দ্রব্যৰ পৰা উত্তম ফল আশাঁ কৰিব পাৰি। আহুতি দিয়া সময়ত গৃহস্থৰ হলে সকলোৱে, ৰাজহন্তা হলে সকলো ৰাইজে পুৰুষ মহিলা লৰা ছোৱালী সকলোৱে অগ্নি ব্ৰহ্মাত শুন্দ মনৰে শুন্দা ভঙ্গিৰে পৰম ব্ৰহ্মৰ নামত যজ্ঞাহুতি দিব। আহুতি দিবলৈ গক্ষৰ ঘি অবিহনে মহৰ ঘি, সুগন্ধ, সুমিষ্ট, গুৰ, চেনি, কিচমিচ আদিৰে আহুতি দিব। যথা সাধ্য এই দ্রব্য সমূহক লৈয়ে শুন্দভাৱে আহুতি দিব।

এই দ্রব্য সমূহৰ ভিতৰত সকলোখিনি দ্রব্য নাপালেও যিখিনি দ্রব্য সংগ্ৰহ কৰিব পৰি তাকে পৰমাত্মাৰ নামত আহুতি দিব।

পাৰমাৰ্থিক ক্ৰিয়া

(মনুষ্যৰ কৰিব লগীয়া প্ৰধান কৰ্ম)

পৰমহংস শিৱনাৰায়ণ স্বামীৰ সময়ৰ পৰাই শিষ্যৰ পৰা শিষ্য মুখে মুখে পৰম পৰাগত ভাৱে প্ৰচলিত হৈ অহা যজ্ঞৰ সন্ধি, যজ্ঞৰ প্ৰসাদবোৰ বনায় “যজ্ঞকুণ্ড” বনাব লাগে আৰু এই কুণ্ডৰ খৰিত আগ্নি প্ৰজ্বলন কৰি অগ্নি শিখাত ব্ৰহ্ম জ্ঞানৰে বিশ্বাস ৰাখি আৰু শুন্দা ভঙ্গি সহকাৰে অগ্নি ব্ৰহ্মক গায়ত্ৰী জ্ঞানৰে আহ্বান কৰিব।

“ ওঁ আয়াহি বৰদে দেৱী,

অয়ক্ষৰে ব্ৰহ্মাবাদিনি,

গায়ত্ৰী ছন্দসাং মাত:

ব্ৰহ্মাযোনি নমহস্ততে ॥”

ইয়াৰ পিচত তলত উল্লেখীত ধৰণৰে প্ৰার্থনা কৰিব লাগো।

হে পূৰ্ণ পৰমব্ৰহ্ম জ্যোতি: স্বৰূপ, জগতৰ গুৰু মাতা-পিতা, আত্মা পৰমাত্মা আপুনি নিৰাকাৰ, নিৰ্ণৰ্ণ, আপুনিয়েই সাকাৰ, সংগুণ, ত্ৰিগুণাত্মা চৰাচৰ জগতক লৈ নিজেই প্ৰত্যক্ষ পূৰ্ণকূপে বিৰাজমান আছে, আপোনালৈ আমি বাৰংবাৰ প্ৰণাম কৰোঁ।

হে মাতা-পিতা আপোনাক অৰ্পণ কৰিবলৈ আমালোকৰ একো নাই। যৎকিঞ্চিতও যি দ্রব্য সংগ্ৰহ হৈছে ইও আপোনাবেই সৃজিত দ্রব্য আপোনাবেই কূপ মাত্ৰ, আপোনিয়েই সকলো আমালোকে আপোনাৰ এই সৃষ্টিত দ্রব্য কেই

শান্তিৰে জীৱন যাপন কৰিব। মৃত্যুৰ সমান্বে আৰু ভয় ভাৱ নাথাকিব সদায়
পৰমাত্মাৰ ওচৰত নিষ্ঠা ভক্তি থাকিব।

২। যজ্ঞাহৃতি দিলে বজা প্ৰজাৰ আৱশ্যক অনুসৰি প্ৰয়োজনীয় বৰষুণ
হব। অন্ন, ফল, ফুল, বন, হাবি ইত্যাদি সৃষ্টি হব।

৩। যজ্ঞাহৃতি দিলে এতিয়া যে, অন্ন, ফুল ফলবোৰত পোক পৰ্বতাই
খাইছে এইৰোৰ নাথাকিব। শিলাবৃষ্টি, বানপানীৰ উপদ্রব নহব।

৪। মানুহে সুখ শান্তিৰে জীৱন যাপন কৰিব। কোনো মানুহে অন্ন বন্ধু
তথা যিকোনো বিষয়ত কষ্ট নাপাব।

৫। শুন্দ অন্ন উৎপন্ন হব।

৬। শীতল, সুগন্ধ বতাহ বলিব।

৭। ধূমুহা, বতাহ, ভূমিকম্প নহব। প্ৰকৃতিৰ কামৰোৰ শান্তিৰূপে
চলিব। অগ্নি ব্ৰহ্মাই কাকো উপদ্রব হবলৈ নিদিব, সকলোকে বক্ষা কৰিব।

৮। আয়ু বাঢ়িৰ আৰু নতুন ৰোগ, মৃত্যু আদিৰ ভয় নাথাকিব।

৯। মানুহ পগলা নহব, মহিলা সকলে সময় নহওতেই বিধিৱা নহব,
সময় মতে সন্তান তুলিব।

১০। বসন্ত বেমাৰত একো ভয়খোৱাৰ কাৰণ নাই, জ্যোতি: স্বৰূপে
বক্ষা কৰিব।

১১। অঞ্জনৰ হেতু প্ৰত্যেকৰ বিৰোধ, এই সকলোৰোৰ নাইকিয়া হৈ
শান্তি হব।

১২। সংসাৰৰ দুখ দুগতি পৰৱৰ্মাই দুৰ কৰিব, একাঘাৰে কৰলৈ গলে
যিকোনো বিঘ্ননাশ দুখ নিবৃত্তি আৰু সুখ প্ৰাপ্তি হব। যজ্ঞাহৃতি নিদিলে তথা
ইয়াৰ অকৰণে প্ৰতাৰণা আৰু কৰণে কল্যাণ। পুৰুষ মহিলা সকলো ব্যক্তিয়েই
যজ্ঞাহৃতি দিয়া অতি আৱশ্যক।

- পৰমহংস বাবা।

আপোনাৰ প্ৰিয় কৰ্ত্তব্যক জানি উত্তমৰূপে পালন কৰিবলৈ সক্ষম হও।

হে মাতা-পিতা আপুনি জগতৰ পৰা যুদ্ধ, বিগ্রহ, হংসা, দৈৱ, গ্ৰানি,
প্ৰতাৰিত কৰি ধন্মহি ধন্মহি বিৰোধ ভাৱ উঠাই নি জগতত এক অখণ্ড শান্তি
হাপন কৰক, নতুবা আপুনিত চিৰশান্তিময় শান্তিৰূপে আছে স্ত্ৰী-পুৰুষ জীৱ
মাত্ৰকেই শান্তি প্ৰদান কৰক। আমালোকৰ মন পৱিত্ৰ কৰি জ্ঞান প্ৰদান কৰক
যাতে আমালোকে জীৱাত্মা পৰমাত্মা অভিন্ন জ্ঞানৰোধে পৰমানন্দে অৱশ্যন
কৰিব পাৰো আপোনাক আমালোকে পূৰ্ণৰূপত বাৰংবাৰ প্ৰণাম কৰো।

ইয়াৰ পিছত তলত লিখা মন্ত্ৰে অগ্ৰিকুণ্ডত অলপ অলপ পানী
ছটিয়াই ৩ (তিনি) বাৰ শান্তি পানী দিব-

ওঁ শান্তি ! ওঁ শান্তি ! ওঁ শান্তি !

ইয়াৰ পিছত কৰজোৰে সকলোৱে সমন্বয়ে তলত লিখা মন্ত্ৰে জয়
ধৰনি ঘোষণা কৰিব-

ওঁ পূৰ্ণ পৰব্ৰহ্ম জ্যোতি:স্বৰূপৰ জয় (৩)

ওঁ চৰাচৰ ব্ৰহ্মৰ জয় (৩)

ইয়াৰ পিছত শিৰনত কৰি ভূমি স্পৰ্শ কৰাকৈ শেষ নমন্কাৰ কৰিব।

ওঁ পূৰ্ণ পৰব্ৰহ্ম জ্যোতি:স্বৰূপায় নমো নমঃ (যজ্ঞ কৰ্ম্ম সমাপ্ত)

১। যজ্ঞাহৃতি- এই ত্ৰিয়া প্ৰতিদিনে নিৰ্দিষ্ট সময় মতে আৰু নিয়ম মতে
নিয়মানুবৰ্ত্তিতা বজাই ৰাখি কৰিব লাগিব। এই ত্ৰিয়া নিত্য নকৰিলে গৃহস্থ
সকলোৱে দৈনন্দিন পাপ সংশয় হয়। ই বেদ শাস্ত্ৰ সন্মাত্।

২। জপ- প্ৰতিদিন যিকোনো সময়ত প্ৰাণ বায়ুৰ লগত মনে মনে
যিমান সময় সম্ভৱ “ওঁ সৎ গুৰু” মন্ত্ৰ জপ কৰিব লাগিব।

৩। পূৰ্ণ পৰব্ৰহ্মৰ প্ৰণাম বিধি- নিজৰ আত্মাজ্ঞানে পূৰ্ণৰূপত কৰা
আৱশ্যক। জ্যোতি: স্বৰূপ চন্দ্ৰমা সূৰ্যনারায়ণ পৰমাত্মাৰ চক্ৰ, এই চকুৰ সন্মুখত
শ্ৰদ্ধা ভক্তি প্ৰীতিৰ যোগে নম্বৰভাৱে কৰযোৰে মূৰ দোৱাই প্ৰণাম কৰিব। প্ৰতি
দিন দুই সঞ্চ্যাত সাকাৰ নিৰাকাৰ ভাৱ বা অৱশ্যা পৰিবৰ্তনৰ সময়ত বিনয় ভাৱে
প্ৰণাম কৰিব। পৰমাত্মা দশ দিশেই পৰিপূৰ্ণ ৰূপে আছে, এতেকে জ্যোতি:
অপ্ৰকাশ অৱশ্যাত যিপিনে ইচ্ছা সেই পিনে মুখ কৰি প্ৰণাম কৰিব। প্ৰণাম কৰা

সময়ত এনেদৰে প্ৰাৰ্থনা কৰিব- হে পূৰ্ণ পৰৱৰ্ষ জ্যোতি:স্বৰূপ মোৰ সকলো
অপৰাধ ক্ষমা কৰক মাতা-পিতা। যাতে সবৰদায় আগোনাক স্মৰণ কৰিব
পাৰো।

- ৪। পৰমাত্মাৰ আদেশ- ৬টি আদেশ পালন কৰা নিতান্ত প্ৰয়োজন।
- ক) সকলো প্ৰকাৰৰ ব্ৰহ্মাণ্ড পৰিক্ৰাৰ ৰাখিব।
 - খ) প্ৰত্যেক জীৱৰ পালন আৰু অভাৱ মোচনত যত্নবানহোৱা
উচিত।
 - গ) অগ্নিত ভক্তিসহ সুমিষ্ট সুগন্ধ দ্রব্য নিজে দিব আনকো দিয়াব।
 - ঘ) ওঁকাৰ মন্ত্ৰ বা নাম জপ কৰি পূৰ্ণ পৰৱৰ্ষ জ্যোতি:স্বৰূপক
মাত্ৰিব।
 - ঙ) চকু বা মূৰত ভক্তিসহ জ্যোতি: ধাৰণ কৰিব।
 - চ) যি পূৰ্ণ বা সবৰ্বত্র বিবাজমান তেওঁত নিষ্ঠাবান হবা। মানুহ
মাত্ৰই এই ৬টি আদেশ পালন কৰা কৰ্তব্য। ইয়াৰ অতিৰিক্ত
পৰমাত্মাৰ অন্য আদেশ বা প্ৰিয় কাৰ্য্য কৰ্তব্য নাই। ইয়াৰ
অতিৰিক্ত মানুহৰ জানিব লগীয়া বা কৰিব লগীয়া একোৱেই
নাই। ইয়াৰ অতিৰিক্ত আড়ম্ভৰ আৰু কেৱল কষ্টৰ কাৰণ
মাত্ৰ।

যজ্ঞ কি?

ঈশ্বৰৰ প্ৰীতাৰ্থে আৰু চিত শুন্দিৰ নিমিত্তে শান্তত যজ্ঞাভূতিৰ বিধি।
যজ্ঞাভূতি বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ। আমাৰ দৈনন্দিন জীৱনত কৰা সকলো কানেই
যজ্ঞাভূতি। আপুনি যে, সুগন্ধ সুমিষ্ট দ্রব্য অগ্নিত আভূতি দিছে আৰু দিয়াইছে
সেয়া প্ৰধান যজ্ঞ। এই যজ্ঞৰ পৰা বিঘ্ন নাশ দুখ নিবৃত্তি আৰু সুখ প্ৰাপ্তি হয়।
ইয়াৰ দ্বাৰা অন্তৰ শুন্দ হৈ তেজ প্ৰকাশ আৰু জ্ঞান উদয় হয়। ইয়াৰ দ্বাৰা সময়
মতে বৰষুণ হৈ জীৱৰোৰ পালন হয়। এই কৰ্ম অতি প্ৰয়োজনীয় আৰু কৰা
কৰ্তব্য, ইয়াৰ অকৰণে প্ৰতাৰনা আৰু কৰনে কল্যাণ।

“ সূৰ্য্য নাৰায়ণ ” অগ্নিত কিয় আভূতি দিব লাগে?

অগ্নি ব্ৰহ্মত আভূতি দিলে বায়ুমণ্ডল পৰিক্ৰাৰ আৰু জগতৰ হিত হয়।
ইয়াৰ বিষয়ে জ্ঞানী সকলে ভালকৈ জানে। যেনে খেতিয়কে পৃথিবী তত্ত্বত মাটি
চাহ কৰি ধান বৰ্ষ পিচত তাত অক্ষৰ হৈ গছ হয় তাৰ পিচত ফুল হৈ ফুল
অৰ্থাৎ ধান হয়। এহালিছা মাটিত চাৰি বা পাচ সেৰ ধান বৰ্ণলৈ কুৰি পচিছ মোন
ধান হয়। সেইদৰে অগ্নি তত্ত্বত উত্তম উত্তম বস্তু আভূতি দিলে তাৰ ধোৱা
আকাশত গৈ মেঘ হয়, তাতে দেৱতা তুষ্ট হৈ সময়ত বৰষুণ বৰ্ষন কৰে আৰু
অন উৎপন্ন কৰি প্ৰজাসকলক পালণ কৰে। যজ্ঞৰ ধোঁৱায় বায়ু পৰিক্ৰাৰ কৰে
আৰু জীৱসমূহৰ শৰীৰ সবল সুস্থ হয়। অগ্নি জ্যোতি শিখাৰ দ্বাৰা অন্তকৰণ
শুন্দ হয়। অন্তকৰণ শুন্দ হলে পৰমাত্মাৰ প্ৰতি শ্ৰদ্ধা, ভক্তি বাঢ়ে, কাৰণ
দেখিবলৈ পোৱা যায় যে, অগ্নি ব্ৰহ্মত যি দ্রব্য দিয়া হয় সেই সকলোৰোৰ দ্রব্য
পুৰি ফুট ছাই পৰিনত হয় আৰু নিজৰ স্বৰূপত লয়কৰি অদৃশ্য নিৰাকাৰ কৰণ
লয়। এই দ্রব্য সমূহ কলে গল এই বিষয়ৰ প্ৰশ্নৰ উত্তৰ পাবলৈ হলে বিবেকৰ
মাজত নিজে উদয় হয়। (সা. নি. ক্ৰি.)

যজ্ঞাভূতিৰ ফল

ঈশ্বৰ সেৱা, অগ্নি ব্ৰহ্মত আভূতি দিলে কি ফল পোৱা যায়?
দুটি বা তিনি বছৰ যজ্ঞাভূতি দি ইয়াৰ ফলাফল চাই লোৱা। সকলো
ফলাফল পোৱা যায়, কিন্তু সকলো ফলাফলৰ বিষয়ে কোৱা জটিল।
১। যজ্ঞাভূতি দিলে বজা প্ৰজা সকলোৰে বুদ্ধি তীক্ষ্ণ আৰু শুন্দ হব।
মন পৰিত্ব হৈ জ্ঞান উদয় হব আৰু জ্ঞান হৈ নিষ্ঠা সততা হব, ভয়ভাৱ দুৰহৈ

গৃহন কৰে। উলেখযোগ্য যে, যুৱ সমিতি গঠন হোৱাৰ পৰাই বিভিন্ন অঞ্চলৰ যুৱক যুৱতী সকলে মাছ, মাংস, মদ এৰি নিৰামিস হবলৈ ধৰিলে, নিত্য যজ্ঞ দিবলৈ ধৰিলে আৰু পুৰোহিত হব পৰাৰ শিক্ষা গৃহন কৰিবলৈ ধৰিলে। এনে ধৰনৰ নৈতিক কৰ্মসমূহে প্ৰায় সংখ্যক যুৱক যুৱতী সকলক সংস্কাৰ কৰি সমাজৰ ওপৰত প্ৰভাৱ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। সদৌ ব্ৰহ্ম ধৰ্ম্ম প্ৰচাৰ সংসদৰ প্ৰধান প্ৰচাৰক ঘোগেশ্বৰ ব্ৰহ্ম, উপ প্ৰধান প্ৰচাৰক মনোৰঞ্জন ব্ৰহ্ম আৰু বহুতো ধৰ্মীয় গুৰু সকলে যুৱক যুৱতী সকলক ব্ৰহ্ম ধৰ্ম্মৰ পুৰোহিত হব পৰাৰ জ্ঞান দি আহিছে। ব্ৰহ্ম ধৰ্ম্মৰ প্ৰচাৰক আৰু কমিটিৰ বিষয়বৰীয়া প্ৰতিনিধি সকলে ধৰ্ম্মৰ বিপুলৰ সুচনা কৰিলো। সদৌ অসম ব্ৰহ্ম ধৰ্ম্ম যুৱ সমিতিৰ নামটো সলনি কৰি বৰ্তমান সদৌ ব্ৰহ্ম ধৰ্ম্ম যুৱ সমিতি নাম বখা হৈল। সদৌ ব্ৰহ্ম ধৰ্ম্ম যুৱ সমিতিয়ে সমিতিখনক কটকটিয়া কৰিবৰ কাৰণে ইং ২০০০ চনত সমিতিৰ সংবিধানখন প্ৰকাশ কৰে। যজ্ঞ দিওতে সকলোকে এক সূৰে মন্ত্ৰ গাবলৈ “আহা আমি সকলোৱে এক সূৰে যজ্ঞ দিও” নামৰ উপাসনা পাঠ্য ইং ২০০১ চনৰ ১৫ ডিচেম্বৰত প্ৰকাশ কৰে।

অজিত বড়ো সভাপতি আৰু দিমুছা ব্ৰহ্মৰ সম্পাদক কপে সভা পৰিচালনাত ২০০৪ চনত সমিতিৰ সংবিধানখন প্ৰকাশ কৰা হয়। এই সংবিধান আৰু উপাসনা পাঠ্যক সদৌ ব্ৰহ্ম ধৰ্ম্ম পৰিচালনা সমিতিয়ে স্বীকৃতি দিয়ে।

ইং ২০০৯ চনৰ ৩০ চেন্টেম্বৰ আৰু ১ অক্টোবৰ গহপুৰৰ দৈমালু চেন্টাৰত থকা ব্ৰহ্ম জ্যোতি সেৱাশ্রমত যুৱ সমিতিৰ কমিটিখন ভংগ কৰি নতুন কমিটি গঠন কৰাৰ উদ্দেশ্যে দুদিনীয়া কাৰ্যসূচীৰে সভা অনুষ্ঠিত কৰে। এই সভাত ৰোতাৰ কামাখ্যা ব্ৰহ্ম আৰু গহপুৰৰ বনচাই বসুমতাৰীক যুৱ সমিতিৰ সভাপতি আৰু সম্পাদক কপে বাছনী কৰে। উলেখযোগ্য যে, এই সভাতেই ব্ৰহ্ম ধৰ্ম্ম বৰ্তমান, অতিত আৰু ভৱিষ্যৎ এই বিষয়ৰ ওপৰত বিষদ ভাৱে আলোচনা কৰা হৈছিল।

মূখ্য পত্ৰ “দি ব্ৰহ্ম” প্ৰকাশ (ইং ২০০৭)

সদৌ ব্ৰহ্ম ধৰ্ম্ম পৰিচালনা কমিটিয়ে প্ৰথম অৱস্থাৰ পৰাই মূখ্য পত্ৰ প্ৰকাশ নকৰাত কমিটিৰ সকলো কাৰ্য্যবিৱৰণী সমূহ স্পষ্টভাৱে লিপিবদ্ধ কৰি ৰাখিব পৰা নগল। ইং ২০০৭ চনৰ পৰা বিৰেন্দ্ৰ চন্দ্ৰ ব্ৰহ্ম সভাপতি আৰু ৰজনি কান্ত ব্ৰহ্ম সম্পাদক তেখেত সকলৰ পৰিচালনাত কমিটিৰ বছৰেকীয়া মূখ্য পত্ৰটি কাৰ্বিআংলংত ৩২তম বাৰ্ষিক অধিবেশনত প্ৰকাশ কৰিছিল। মূখ্য পত্ৰটিৰ নাম ‘দি ব্ৰহ্ম’ নাম বখা হৈছিল। কোকৰাবাৰ গালৰ্ছ কলেজৰ লেকচাৰাৰ অজিত বড়োক ‘দি ব্ৰহ্ম’ মূখ্যপত্ৰৰ প্ৰথম মুখ্য সম্পাদক কপে আৰু অৱেন্দ্ৰ ব্ৰহ্মক সভাপতি কপে দায়িত্ব অৰ্পন কৰা হৈছিল।

গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্ম বঁটা (ইং ২০০৯)

ইংৰাজী ১৮৬০ চনৰ ১৮ এপ্ৰিলত জন্ম গৃহন কৰা খৌলা মেচ আৰু ৰন্দিনি মেচৰ পুত্ৰ কালিচৰণ মেচ যাক আনি বৰ্তমানলৈকে গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্ম বুলি জানোঁ তেওঁ বড়ো জাতিক জীৱিত কৰি ৰাখিবলৈ আৰু বড়ো জাতিৰ কলা সংস্কৃতি যুগমীয়া কৰিবলৈ ব্ৰহ্ম ধৰ্ম্ম প্ৰচাৰ কৰি ‘ধৰ্ম্ম গুৰু’ হোৱা মাত্ৰ উদ্দেশ্য নাছিল। গুৰুদেৱে ধৰ্ম্ম প্ৰচাৰ কৰাৰ লগতে বড়ো সকলক অৰ্থনৈতিক, শিক্ষানীতি, সমাজনীতি আৰু ৰাজনৈতিক দিশত সচেতন কৰি তুলিছিল। আজি আমি তেওঁক সকলোৱে গুৰুদেৱ কালিচৰণ নামেৰে জানো আৰু গুৰুদেৱ উপাধিৰে তেওঁৰ আদৰ্শৰোৱ পালন কৰি আহিছো, শ্ৰদ্ধা কৰিছো আৰু প্ৰচাৰ কৰিছোঁ। তেওঁৰ সকলো বিষয়ৰ কৰ্ম্মৰ কাৰণে তেখেতক সন্মানীয় বঁটা দিবলৈ অসম চৰকাৰে ইং ২০০৯ চনৰ ৫ ফেব্ৰুৱাৰীত (বৃহস্পতিবাৰ) কালিচৰণ ব্ৰহ্ম বঁটা দিবলৈ ঘোষনা কৰে। এই বঁটাৰ সৈতে ২ (দুই) লাখ টকা নগদ আছিল। ইং ২০০৯ চনৰ ১৮ জুলাই শনিবাৰ গুৱাহাটীৰ বৰিন্দ্ৰ ভৱনত ড প্ৰমোদ চন্দ্ৰ

ভট্টাচার্যক অসমৰ মুখ্য মন্ত্ৰী মাননীয় তৰুন গণোৰ হাতেৰে এই বটা প্ৰথম বাৰৰ বাবে দিয়া হৈছিল। এই বটাৰ যোগেন্দ্ৰ গুৰুদেৱৰ চিঞ্চা চৰ্চা আৰু কৰ্ম্ম সমুহৰ পৰা আমাৰ শিকিৰ লগীয়া বহুতো বিষয় আছে আৰু তেখেতৰ আদৰ্শসমূহ বড়ো জাতিক যুগমীয়া কৰাৰ এক চিৰস্মৰণীয় স্মৰণ।

গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্ম বটা (ইং ২০১৪)

গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্ম কেৱল ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ গুৰুয়েই নাছিল। তেওঁ এজন সামাজিক, অৰ্থনৈতিক, ৰাজনৈতিক আৰু ধৰ্মসংস্কাৰক আছিল। সমাজ পৰিবৰ্তনৰ বাবে গুৰুদেৱেৰ কাম কৰি গৈছিল। সেয়েহে অসমীয়া সমাজখনে গুৰুদেৱৰ অৱদানক গভীৰ ভাৱে আদৰি লৈছে। গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মৰ এই মহান অৱদানৰ কাৰণে অসম চৰকাৰে বিশিষ্ট ভাষাবিদ, গবেষক, শিক্ষাবিদ ড: সত্যেন্দ্ৰ নাথায়ণ গোস্বামীক “কালিচৰণ ব্ৰহ্ম বটা” প্ৰদান কৰে। এই বটাৰ সৈতে নগদ দুই লাখ টকা, চলেং চাদৰ, শঁৰাই, প্ৰশংস্তি পত্ৰযুক্তৰে অসমৰ মুখ্যমন্ত্ৰী মাননীয় শ্ৰীযুত তৰুন গণোয়ে যোৱা ২৮ ফেব্ৰুৱাৰী, শনিবাৰে গুৱাহাটীৰ বৰিন্দ্ৰ ভৱনত অনুষ্ঠিত এক গান্ধীয়পূৰ্ণ অনুষ্ঠানত এই বটা প্ৰদান কৰে। গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্ম বটাৰ পৰা আমাৰ বহুতো শিকিৰ লগীয়া আৰু জানিব লগীয়া আছে। তেওঁৰ এই মহান অৱদানৰ কাৰণেই আজি বড়ো জাতি নিষ্পেষিত, লাধিত, শোবিত আৰু বঞ্চিতৰ কৰাল গ্লাসৰ পৰা মুক্তো জীয়াই থকাৰ এক সুগম পথৰ অৱলম্বন কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে।

সদৌ ব্ৰহ্ম ধৰ্ম্ম যুৱ সমিতি (ইং ২০০০)

ইং ২০০০ চনৰ ফেব্ৰুৱাৰী মাহত ১৭, ১৮ আৰু ১৯ তাৰিখ তিনিদিনীয়া কাৰ্য্যসূচীৰে সদৌ অসম ব্ৰহ্ম ধৰ্ম্ম পৰিচালনা সমিতিয়ে প্ৰবীন কুমাৰ ব্ৰহ্মৰ পৰিচালনাত ব্ৰহ্ম ধৰ্ম্ম সমিতিৰ ৰূপালী বৰ্ষ (পচিশ ত্ৰ্যামাসিক অধিবেশন) পুতি পূৰ্বৰ নলবাৰী বৰ্তমান বাঙ্গা জিলাৰ মুচুলপুৰত অনুষ্ঠিত কৰিছিল। এই অধিবেশনৰ শেষ দিনা তথা ১৯-০২-২০০০ যুৱ সমিতি নামে কমিটি গঠন কৰি দিয়ে। এই কমিটিখন গঠন কৰিছিল সদৌ অসম ব্ৰহ্ম ধৰ্ম্ম পৰিচালনা সমিতিৰ উপ-সভাপতি তেখেত সুনিল ব্ৰহ্ম মোছাহাৰীৰ সভা পৰিচালনাত। কলিকতাৰ বলায় পাল দেৱে আৱশ্যকীয় পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছিল।

সদৌ অসম ব্ৰহ্ম ধৰ্ম্ম যুৱ সমিতিৰ প্ৰথম বিষয়বৰীয়া সকল হল যেনে- আজিত বড়ো, এম.এ.বি.এড (গহপুৰ)- সভাপতি, বিশ্বজিত ব্ৰহ্ম, বি.এ.এল.এল.বি (ওদালগুৰী)- উপ-সভাপতি, জাখাংসা ব্ৰহ্ম, বি.এ. (ৰোতা)- সম্পাদক, নবিন বৰঘায়াৰী আৰু কুশল ব্ৰহ্ম- সহ-সম্পাদক সকল, অনসুৰাম নার্জাৰী-সম্পাদক সংস্কৃতি বিভাগ, বিউতি দৈমাৰী আৰু চম্পাবতী ব্ৰহ্ম- সহ-সম্পাদক সকল সংস্কৃতি বিভাগ, নিজোম নার্জাৰী এম.এ.- সম্পাদক সাহিত্য বিভাগ, যাদৰ বসুমতাৰী, বি.এ.চি- অৱগেনাইজিং সম্পাদক, বৈদ্যনাথ ব্ৰহ্ম আৰু ৰহেন বসুমতাৰী- সহ অৱগেনাইজিং সম্পাদক সকল, জয়ন্ত নার্জাৰী, বি.এ.- সম্পাদক চচিয়েল চার্টিং, মাইদাংশুৰী বসুমতাৰী - সহ সম্পাদিকা চচিয়েল চার্টিং।

ব্ৰহ্ম ধৰ্ম্ম প্ৰচাৰ কাৰ্য্য, বড়ো সমাজ সংস্কাৰ কাৰ্য্যৱোৰত বৰ্তমান লৈকে যুৱ সমিতিয়ে সদৌ ব্ৰহ্ম ধৰ্ম্ম পৰিচালনা সমিতিক সহায় সহযোগীতা আগবঢ়ায় আহিছে। যুৱ সমিতি গঠন কৰা লগে লগে গহপুৰ, ওদালগুৰি, হৰিশংগা, ৰোতা, টেকীয়াজুলি, মাজবাট, বাঙাপাৰা, দৰং জিলা, শোণিতপুৰ, কাৰ্বিআংলং আৰু অনান্য জিলা সমুহৰ যুৱক যুৱতী সকলে ব্ৰহ্ম ধৰ্ম্মৰ দীক্ষা গ্ৰহণ কৰি ব্ৰহ্ম ধৰ্ম্ম উপাসনা কৰে আৰু প্ৰচাৰ কাৰ্য্যত সক্ৰীয় ভাৱে অংশ

সমূহৰ উদ্দেশ্য একেধৰণৰ তথা ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ প্ৰচাৰ কৰি সমাজ সেৱা কৰা, স্বভাৱ চৰিত্ৰ গঠনত সহায় সহযোগীতা কৰা আৰু আত্মা মুক্তিৰ হকে ঈশ্বৰ সেৱাৰ প্ৰতি পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা।

উলোখযোগ্য প্ৰতিনিধি সকলৰ চিন্তাচৰ্চা সমূহ একত্ৰিত নোহোৱা হেতুকে মহিলা সমিতিয়ে কাৰ্য্যপন্থা আগভাগ লোৱাত যথেষ্ট পলম হৈছিল। সভানেত্ৰী দৰেশ্বৰী ব্ৰহ্মৰ অন্তৰত স্বৰূপ স্থিতিৰ পক্ষে সমৰ্থন আছিল কিন্তু প্ৰায় মহিলা সকলে সন্তোষ নোহোৱাত ইং ২০০৭ চনৰ ২৩ মাৰ্চত সদৌ ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ পৰিচালনা কমিটিৰ বার্ষিক অধিবেশনত কাৰ্বিআংলংত বেলশ্ৰী নার্জীলীক সভানেত্ৰী, নিলিমা ব্ৰহ্মক উপ সভানেত্ৰী, কমলা ব্ৰহ্মক সম্পাদিকাৰ দ্বায়িত্ব প্ৰদান কৰি মহিলা সমিতিখন পুনৰ গঠন কৰা হৈছিল।

গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মৰ উপদেশ সমূহ

১। গ্ৰাহিস্ত ধৰ্মৰ পালন কৰাৰ সমান আৰু ভাল ধৰ্মৰ নাই। ঈশ্বৰ উপাসনা, ত্যাগ কৰা, পিতৃ-মাতৃৰ প্ৰতি শ্ৰদ্ধানোহোৱা, নাৰালকৰ প্ৰতি দয়া মমতা নোহোৱা সকলো ক্ষেত্ৰতে বেয়া, দুখ, ৰোগ, ব্যাধি দুগ্ধতি অন্তনোহোৱা হৈছে।

২। বড়ো সকলৰ ঘৰত মদ থাকে মানে উন্নতিৰ পথত আগবঢ়াতিৰ নোৱাৰিব। মদ্যপান কৰা মানে লক্ষ্মীহানি, মানহানি আৰু অৰ্থ হানি।

৩। সুখ দুখ আদিত জ্যোতি স্বৰূপ পিতা মাতাৰ পৰিবৰ্তে ওঁ সৎ গুৰু কৈ উপাসনা কৰা। দুখ দুগ্ধতি আহুতি দিয়া বেমাৰ চিনি ঔষধ দিয়া হাতে কানে কৰি মেলি খাবা। টকা, পইছা, কাপোৰ কানি, শাক পাচলি কচু জলকীয়া, নিমখ আদিৰ অভাৱত দুখ নোলোৱা।

৪। বড়ো সকল আপোনালোকে চোৰ, ডকাইত, গুণ্ডা, আদি নকৰিবা। কোনোৰা খেতিয়ক, কোনোৰা চাকৰি, কোনোৰা ব্যৱসায়ী কৰা, বোৱা কটা শিকা, সকলোৱে শিক্ষিত হোৱা।

যুৱ সমিতিৰ লক্ষ্য আৰু উদ্দেশ্য সমূহ

তলত উলোখ কৰা হল-

১। **দীক্ষা গ্ৰহণ:-** যুৱক যুৱতী সকলৰ সামাজিক প্ৰতিবন্ধক মনক সংযম কৰিবলৈ, ঈশ্বৰৰ প্ৰতি আস্থা ভাজন হবলৈ আৰু ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ প্ৰচাৰ কৰিবলৈ প্ৰত্যেকজন যুৱক যুৱতী সকলক ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ তত্ত্ব সমূহৰ জ্ঞান আহৰণ কৰোৱা আৰু দীক্ষা গ্ৰহণ কৰা।

২। **অন্ধ বিশ্বাস:-** অন্ধ বিশ্বাস যেনে- বলি দি দেৱতা উপাসনা কৰা, ডাঙৰ ডাঙৰ গছ আৰু শিল সমূহক ঈশ্বৰ বুলি উপাসনা কৰা আৰু সমাজৰ আবৰ্জনা যেনে- বাল্য বিবাহ, মহিলা সকলে পুৰোহিত হব নোৱাৰা বিয়াত কন্যা ঘৰীয়াই ধন দাবী কৰা আৰু অনান্য আবৰ্জনাবোৰ শেষ কৰা। এনে ধৰনৰ বিশ্বাস আৰু সমস্যাক ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ দৰ্শণে অন্ধবিশ্বাস আৰু সমাজৰ এক বৃহৎ সমস্যা বুলি গণ্য কৰে।

৩। **মুৰ্তি পূজা বন্ধ কৰা:-** মুৰ্তি পূজা, মৃত্যু ব্যক্তিৰ ফটো, তথা মুৰ্তি পূজা ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ নীতি নহয় আৰু ইয়াক বিশ্বাস নকৰে। এই সমস্যা সমূহ দুৰ কৰি সকলোকে যজ্ঞাহৃতি দিবলৈ শিকোৱা।

৪। **(জৌনি পুখুৰী, আংখামনি আলি, বেদৰনি আখাই) “মদৰ পুখুৰী, ভাতৰ আলি, মাংসৰ থালি”, বেদৰনি আখাই নীতি সমাপ্ত কৰা:-** বিবাহ, ঈশ্বৰ উপাসনা, হাৰীয়া আৰু বিভিন্ন তিথি সমূহত নিচাযুক্ত দ্রব্য আৰু মাছ, মাংস, মদ খায়বৈ আনন্দ উলাহ কৰাৰ পৰিবৰ্তে যজ্ঞনীতিৰ দ্বাৰা কাৰ্য্য সমাধা কৰা।

৫। **নিৰামিষ ভোজন:-** সকলো পুৰোহিত, ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ প্ৰচাৰক আৰু যুৱক যুৱতী সকলক নিৰামিষ ভোজন কৰোৱা আৰু যজ্ঞ দিয়াৰ পিচত মান হিচাপে মদ, মাংস, মাছ খায়বৈ সন্তোষিত হোৱা আৰু টকা পইচা তথা অন্য বস্তু

দাবি কৰি লোৱা প্ৰথা বন্ধ কৰা।

৬। ধৰ্মীয় পুথি প্ৰকাশ কৰা:- বন্ধ ধৰ্মৰ চৌদিশে সক্ৰীয় ভাৱে প্ৰচাৰ কৰিবলৈ বন্ধ ধৰ্মৰ ৬ খন পুথিৰ উপৰিও অনান্য ধৰ্মীয় পুথি সমূহক বড়ো ভাষাত অনুবাদ কৰা আৰু প্ৰচাৰ কৰা।

৭। দুষ্যিত বাতাবৰণ:- যজ্ঞাহৃতি দিলে সুগন্ধ, সুমিষ্ট, ফল মূল ঘি আদিৰ পৰা সুগন্ধি খোৱা উৎ পন হয় আৰু দুষ্যিত বায়ু পৰিস্কাৰ হৈ গছ গছনি, জীৱ জন্ম, মানুহক বৃগীয়া, নৰিয়া আৰু বিপদৰ পৰা বক্ষা কৰে। সেইকাৰণে জগতৰ প্ৰতিটো পৃথক ধৰ্ম, জাতি, ভাষাৰ সভ্য সকলক প্ৰত্যেকেই প্ৰত্যেকক পৃথক নাভাৰি একত্ৰিত হৈ জগতৰ কল্যানৰ হকে যজ্ঞাহৃতি দিয়োৱা।

৮। মূখ্য (কেন্দ্ৰীয়) সমিতিৰ প্ৰতি সহায় সহযোগীতা:- বন্ধ ধৰ্মৰ সংস্কাৰ কৰাত সদৌ বন্ধ ধৰ্ম পৰিচালনা সমিতিক সহায় কৰা। তেখেত সকলৰ সংবিধান মতে কাৰ্য্য কলাপ সমাধান কৰা।

৯। পুৰোহিতৰ জ্ঞান আহৰণ:- যুৱক, যুৱতী, পুৰুষ, মহিলা সকলোকে সমান ভাৱে পুৰোহিত হবলৈ আৰু ধৰ্মৰ প্ৰচাৰ কৰিবলৈ সুযোগ সুবিধা দিয়া। কিয়নো তিৰোতা সকলে পুৰোহিত হব নোৱাৰা বাক্যশাৰী এতিয়াও আমাৰ মাজত আছে।

১০। পৰমাত্মাৰ উপদেশ পালন কৰা:- পৰমাত্মাৰ ৬টি উপদেশ প্ৰত্যেক জনগণই আৰু যুৱক যুৱতীসকলক পালন কৰিবলৈ পৰামৰ্শ দিয়া। এই ৬টি উপদেশবোৰ হল-

- ক) বন্ধাণু পৰিস্কাৰ পৰিচলনাকৈ ৰাখিব লাগে।
- খ) সকলো জীৱৰ পিয়াহ ভোক আদি প্ৰয়োজনীয় অভাৱ পূৰণ কৰা।
- গ) সত্যৰ প্ৰতি আস্থা ৰাখি সুগন্ধ, সুমিষ্ট, ফল, মূল, ঘি আদিৰে আহৃতি দিব লাগে আৰু আনকো দিয়াব লাগে।
- ঘ) ওঁ কাৰ মন্ত্ৰৰ সৈতে জপ কৰি পৰমবন্ধক মাতিব লাগে।
- ঙ) চকু তথা তালুত বিশ্বাসৰে জ্যোতি ধাৰণ কৰিব লাগে।
- চ) যি সত্য আৰু পূৰ্ণ তেওতে নিজক অৰ্পন কৰিব লাগে তথা নিষ্ঠাবান হব লাগে।

১১। মানৱ সেৱা- আলোচনাৰ যোগেদি লিখা পঢ়া নজনা লৰা ছোৱালী আৰু প্ৰাণ্পৰায়নক সকলক শিক্ষা দিয়া, কৃষক, ব্যৱসায়, ধৰ্ম নীতি ইত্যাদি বিষয়ৰ জ্ঞান, শিক্ষা, সচেতন আৰু পৰামৰ্শ দিয়া। গচ্ছপুলি ৰোপন কৰা আৰু ৰোবলৈ পৰামৰ্শ দিয়া, মদ বনোৱা, বিক্ৰীকৰা আৰু মদ্যপান কৰাবোৰ বন্ধকৰা ইত্যাদি।

সদৌ বন্ধ ধৰ্ম মহিলা সমিতি

(ইং ২০০২)

গুৰুদেৱ কালিচৰণ বন্ধৰ আদৰ্শসমূহ আগতলৈ লৰা ছোৱালীবোৰ স্বভাৱ চৰিত্ৰ গঠন কৰা, ঘৰত মদ বনোৱা খোৱা বন্ধ কৰিবলৈ ঘৰখনত এক শান্তিৰ পৰিবেশ সৃষ্টি কৰিবলৈ মহিলা সকলক বন্ধ ধৰ্ম গ্ৰহণ কৰোৱা, বন্ধ ধৰ্ম সংস্কাৰ কৰা আৰু প্ৰচাৰ কাৰ্য্যক সক্ৰীয় কৰি তুলা এই উদ্দেশ্য সমূহকলৈ সদৌ অসম বন্ধ ধৰ্ম পৰিচালনা সমিতিয়ে ইং ৩০-০৩-২০০২ তাৰিখ বাতিপূৱা ৮ বজাত কমিটিৰ ২৭ তম, বাৰ্ষিক অধিবেশনৰ দৰং জিলাৰ ওদালগুৰি খাজিয়ামাটিত সদৌ অসম বন্ধ ধৰ্ম মহিলা সমিতি গঠন কৰে। এই সমিতিৰ প্ৰথান বিষয়বৰীয়া সকল হল-

- দবেশ্বৰী বন্ধ, বঙ্গাংগাৰ (সভানেত্ৰী)
- নিলিমা বন্ধ, কাৰ্বিআংলং (সম্পাদিকা)
- আৰতী বন্ধ, গুৱাহাটী (খন ভঁৰালী)

গুৰুদেৱৰ মৃত্যুৰ প্ৰায় ৩০ বছৰৰ পিচত যিমানবোৰ ধৰ্মীয় কমিটি গঠন হৈছিল যেনে- সদৌ বন্ধ ধৰ্ম সমিতি, সদৌ বন্ধ ধৰ্ম যুৱ সমিতি, সদৌ বন্ধ ধৰ্ম মহিলা সমিতি গুৰুদেৱ কালিচৰণ বন্ধ ট্ৰাষ্ট, বন্ধ ধৰ্ম প্ৰচাৰ সংসদ আৰু বহুতো প্ৰাথমিক সমিতি, এইবোৰ সমিতি গুৰুদেৱৰ প্ৰকৃত দৰ্শন, আদৰ্শ আৰু প্ৰকৃত কৰ্মৰাজিৰ পৰা উদ্বৃত হোৱা পৰামৰ্শ মূলক অৱদান। এই সমিতি

৫। আই মাত্ সকলেও ঈশ্বর উপাসনা কৰা, কণ কণ লৰা ছোৱালী সকলক দয়া কৰা আৰু দয়া কৰিবলৈ শিকোৱা। সত্য কথা কৰা আৰু কৰলৈ শিকাবা। নিজৰ নিজৰ স্বামীক মান কৰিবা আৰু মৰম যাচি শান্তিবে জীৱন যাপন কৰা।

৬। নিজৰ নিজৰ শৰীৰ, ঘৰ দুৱাৰ, কাপোৰ কানি, কঁঠী বাতি পৰিষ্কাৰকৈ ৰাখিবা। ধান এমুষ্টি, গৰু এজনী, টকা পইচাৰ প্রতি যত্নবান হবা। জাতিৰ উন্নতিৰ হকে চিন্তা কৰিবা।

৭। কুকুৰা, পাৰ বলিদি ঈশ্বৰ উপাসনা কৰা মহাপাপ। কুকুৰা, পাৰ বলি দিয়ে কিন্তু তেজ শুকায় যায়, মাথা, মাংস মানুহে খায়। আশীৰ্বাদ খুজি নাপায়, দুখ দুর্গতিত ঈশ্বৰকহে চিন্তা কৰে, যিজনে যিমান দেৱতা পূজা কৰে তাৰ সিমানেই দুখ দুর্গতিৰ অন্ত নোহোৱাই পৰে।

৮। শিক্ষা অবিহনে এজন ব্যক্তি কেতিয়াও কৃতকাৰ্য্যতা হব নোৱাৰে, তাৰ সমাজ ব্যৱস্থাবো উন্নয়ণ নহয়।

ওঁ শান্তি ! ওঁ শান্তি !! ওঁ শান্তি !!!

অনুবাদকাৰীৰ পৰিচয়

নাম:- শ্ৰীবীৰেন বসুমতাৰী

ঠিকনা:- গহপুৰ, শোণিতপুৰ

শিক্ষাগত অহিতা:- স্নাতক

কৰ্ম সংস্থাপন:- জলসম্পদ বিভাগ চতুর্থবৰ্গ

অনুবাদকাৰীৰ প্ৰকাশিত পুথিৰ মুহূৰ্ত

১। লক্ষ্মী বিমানি আখল আখু; ২০১৪, ২০১৫

২। মন্দিৰ, ২০১৫

৩। জুলি আৰু জৌনৌম, ২০১৫

৪। সাঞ্চৌ বিজিৰনায়, ২০১৫

৫। মুক্তিনি ৰাহা লামা, ২০১৫, ২০১৬

৬। গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্মৰ আত্মা জীৱনী, ২০১৭
(অসমীয়া অনুবাদ)

সহায় লোৱা পুথি সমূহ

পুথিৰ নাম

১। পৰমহংস কালিচৰণ গুৰুদেৱ ১৯৫৭

২। গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্ম

(অসম সাহিত্য সভা ১৯৮৩)

৩। বড়ো সকলৰ কিছুমান গুণী মানী ব্যক্তিৰ
চমু আত্মা জীৱনী, ২০০৩

৪। অমৃত (আলোচনী) ২৯তম বাৰ্ষিক অধিবেশন
গহপুৰ আঞ্চলিক ব্ৰহ্ম ধৰ্ম পৰিচালনা সমিতি-
২০০৮

৫। শ্ৰীমত কালিচৰণ ব্ৰহ্ম জীৱনী- ১৯৯৫

৬। গুৰুদেৱ কালিচৰণ ব্ৰহ্ম (২০০৩)

৭। বড়ো সকলৰ পাণ্ডুলিপি (২০০৫)

লিখক/প্ৰকাশক

চতুৰ্থ কালিচৰণ ব্ৰহ্ম

দেবেন্দ্ৰ নাথ শৰ্মা

বিদ্যাসাগৰ নার্জীবী

যোগেন্দ্ৰ ব্ৰহ্ম

ড. কামেন্দ্ৰ ব্ৰহ্ম

বিদ্যাসাগৰ নার্জীবী

বিদ্যাসাগৰ নার্জীবী

আৰু মালাবিকা মিত্রা